

České soudnictví 2017: Výroční statistická zpráva

Ministerstvo spravedlnosti
JUSTICE.CZ

„Věřím jen statistikám, které jsem sám zfalšoval,“ bývá častá odpověď, přivolá-li si člověk v debatě na pomoc čísla. Výrok připisovaný Churchillovi je ve skutečnosti nejtrvanlivějším dílem goebbelsovské propagandy, dnes bychom řekli fake news. Není to náhoda.

Moc statistických čísel je veliká a nacistické Německo to dobře cítilo. Velkohubá prohlášení o blížící se nadvládě ztrácejí hodně ze své působivosti, vychází-li zároveň najevo, že útočník každý den sám ztratí více letadel, než jich sestřelí. A tak, protože význam čísel zpochybnit nešlo, bylo třeba zpochybnit čísla samotná. Vznikl falešný argument, po kterém od té doby znovu a znovu sahají všichni, jejichž rétorický rozlet je v rozporu s realitou.

Čísla, jež vám již podruhé předkládáme v této statistické výroční zprávě, jsou, věřím, podobně mocná. Ve více než stovce grafů a tabulek ukazují plastický obraz naší justice a jejího vývoje v čase. Každý prezentovaný údaj byl přitom připraven s maximálním důrazem na pravdivost a statistickou relevantnost a je zpětně verifikovatelný.

První poučení, jež ze zprávy vyvstává, je, že ti, kdo naši justici prohlašují za „beznadějně pomalou“, „dlouhodobě přetíženou“ nebo „dvojrychlostní“, jednoduše nemají pravdu. Obraz to přesto není idylický a svoje si v něm najde optimista i škarohlíd. Naším cílem nebylo vybírat z dostupných údajů ty, které by podepřely předem dané teze, ať už pozitivní či negativní, ale co nejlépe popsat reálný stav a položit tak pevný základ budoucím odborným i politickým debatám o justici a o její budoucnosti.

Jenom debata založená na objektivních údajích totiž může být debatou přínosnou, umožňující naši justici a její výkony dále vylepšovat. Právě to je naším cílem.

JUDr. Robert Pelikán, Ph. D.
ministr spravedlnosti

Obsah

Obsah.....	4
1 Úvod.....	7
1.1 Základní východiska, předpoklady, omezení a upřesňující poznámky	7
1.2 Změny oproti verzi z minulého roku.....	9
2 Okresní soudy.....	10
2.1 Personál.....	10
2.1.1 Soudci.....	10
2.1.2 Zaměstnanci ve výkonu.....	15
2.2 Civilní agenda	17
2.2.1 Délka řízení	17
2.2.2 Vyřizování věcí	21
2.2.3 Vyřizování věcí v přepočtu na soudce.....	23
2.2.4 Disposition time	26
2.2.5 Další statistiky	29
2.3 Civilní agenda – elektronické rozkazní řízení	35
2.3.1 Délka řízení	35
2.3.2 Vyřizování věcí	37
2.3.3 Další statistiky	38
2.4 Trestní agenda	40
2.4.1 Délka řízení	40
2.4.2 Vyřizování věcí	44
2.4.3 Vyřizování věcí v přepočtu na soudce.....	45
2.4.4 Disposition time	48
2.4.5 Další statistiky	51
2.5 Opatrovnická agenda	57
2.5.1 Délka řízení	57
2.5.2 Vyřizování věcí	60
2.5.3 Disposition time	61
2.5.4 Další statistiky	64
2.6 DEA	69
2.6.1 Výsledky a jejich interpretace.....	69
2.6.2 Srovnání s rokem 2016	71
3 Krajské soudy.....	74
3.1 Personál.....	74
3.1.1 Soudci.....	74
3.1.2 Personál ve výkonu	79
3.2 Prvostupňová civilní a obchodní agenda	80
3.2.1 Délka řízení	80
3.2.2 Vyřizování věcí	82
3.2.3 Disposition time	84
3.2.4 Další statistiky	86
3.3 Civilní odvolací agenda	89

3.3.1	Délka řízení	89
3.3.2	Vyřizování věcí	91
3.3.3	Disposition time	92
3.4	Trestní prvostupňová agenda	94
3.4.1	Délka řízení	94
3.4.2	Vyřizování věcí	97
3.4.3	Disposition time	98
3.4.4	Další statistiky	100
3.5	Trestní odvolací agenda	104
3.5.1	Délka řízení	104
3.5.2	Vyřizování věcí	106
3.5.3	Disposition time	107
3.6	Správní agenda	109
3.6.1	Délka řízení	109
3.6.2	Vyřizování věcí	110
3.6.3	Vyřizování věcí v přepočtu na soudce.....	113
3.6.4	Disposition time	114
3.6.5	Další statistiky	115
3.7	Insolvenční agenda	116
3.7.1	Délka řízení	116
3.7.2	Vyřizování věcí	120
3.7.3	Vyřizování věcí v přepočtu na soudce.....	122
3.7.4	Další statistiky	123
4	Vrchní soudy.....	124
4.1	Personál.....	124
4.1.1	Soudci.....	124
4.1.2	Zaměstnanci ve výkonu.....	128
4.2	Civilní a obchodní odvolací agenda	129
4.2.1	Délka řízení	129
4.2.2	Vyřizování věcí	130
4.2.3	Vyřizování v přepočtu na soudce.....	131
4.2.4	Disposition time	131
4.3	Trestní odvolací agenda	133
4.3.1	Délka řízení	133
4.3.2	Vyřizování věcí	134
4.3.3	Vyřizování věcí v přepočtu na soudce.....	135
4.3.4	Disposition time	135
4.4	Insolvenční agenda – II. stupeň	137
4.4.1	Vyřizování věcí	137
4.4.2	Disposition time	138
5	Nejvyšší soud	139
5.1	Personál.....	139
5.1.1	Soudci.....	139
5.1.2	Zaměstnanci ve výkonu.....	142
5.2	Civilní dovolací agenda	143

5.2.1	Vyřizování věcí	143
5.3	Trestní dovolací agenda	144
5.3.1	Vyřizování věcí	144
5.4	Stížnosti pro porušení zákona.....	145
5.4.1	Vyřizování věcí	145
5.5	Insolvenční agenda	146
5.5.1	Vyřizování věcí	146
6	Nejvyšší správní soud	147
6.1	Personál.....	147
6.1.1	Soudci.....	147
6.1.2	Zaměstnanci ve výkonu.....	149
6.2	Řízení o kasačních stížnostech.....	150
6.2.1	Vyřizování věcí	150
6.3	Řízení ve věcech soudců.....	151
6.3.1	Vyřizování věcí	151
	Seznam grafů.....	152
	Seznam tabulek.....	155
	Přílohy.....	157
	Příloha A – seznam použitých pojmů.....	157
	Statistické pojmy a použité statistické ukazatele.....	157
	Právní a ostatní pojmy.....	161
	Příloha B – seznam zkr. soudních okresů a soudních obvodů hl. m. Prahy.....	166
	Příloha C – seznam vybraných rejstříků soudů.....	167
	Příloha D – detailnější popis DEA	169
	Teorie a literatura	169
	Metodika, specifikace modelu	172
	Seznam literatury (DEA).....	174

1 Úvod

Cílem této výroční zprávy je seznámit odbornou i laickou veřejnost s činností české justice z pohledu statistik. Zpráva obsahuje vybraná statistická data za okresní, krajské a vrchní soudy, Nejvyšší soud a Nejvyšší správní soud. Každému článku soudní soustavy se věnuje jedna část, která se následně dělí na kapitoly a podkapitoly. Každá kapitola se zabývá buď vybranou agendou soudu, nebo obsahuje údaje o personálu. Dílčí podkapitoly se pak zaměřují na určitý statistický ukazatel (délka řízení, vyřizování věcí apod.).

Kapitola 1.1 podrobněji vysvětluje účel této zprávy, seznamuje čtenáře s jejími základními východisky, předpoklady a určitými omezeními a přidává další poznámky, které je třeba mít při čtení dokumentu na mysli.

Statistická výroční zpráva za rok 2017 je v mnoha ohledech (obsažená data, metodologie komentáře, grafická úprava apod.) velmi podobná zprávě za rok 2016. Avšak určitých změn doznala, byly doplněny nové ukazatele, upřesněna metodika některých výpočtů apod. Kapitola 1.2 vyjmenovává a stručně popisuje nejvýznamnější z těchto změn.

1.1 Základní východiska, předpoklady, omezení a upřesňující poznámky

Při čtení této zprávy je třeba pamatovat zejména na následující skutečnosti:

- Cílem zprávy je poskytnout čtenáři přístupný, ale poměrně detailní náhled na fungování české justice prostřednictvím statistik. Oproti ostatním veřejně dostupným zdrojům justičních statistik (Justiční statistické ročenky¹, [internetové stránky InfoData](#), data publikovaná Českým statistickým úřadem) má tato zpráva mnoho výhod:
 - Obsahuje množství dat, která nejsou jinak dostupná, například nejen průměrné, ale i mediánové délky řízení.
 - V průběhu let docházelo ke změnám v legislativě a způsobu vedení statistik a některé zdroje (například InfoData) vždy detailně nerozlišují rejstříky. Ostatní zdroje dat rovněž obsahují jisté, byť velmi malé, množství chybných pozorování. Data v této zprávě jsou vždy, když je to možné, očištěna, výše zmíněnými nedostatky tak netrpí.
 - Data jsou zobrazena v přehledné podobě v různých typech grafů, případně tabulkách. Především sledování vývoje ukazatelů v čase nebo rozdílů mezi jednotlivými soudy je takto výrazně snadnější.
 - Data jsou doplněna komentářem a vysvětlivkami.
- Zpráva sice poskytuje detailní náhled, nejedná se však o podrobnou analýzu dané problematiky. K takové analýze by byla třeba hlubší práce s daty a využití pokročilejších statistických a ekonometrických metod, které ale přesahují účel tohoto materiálu. Ve zprávě jsou téměř výhradně využita statistická data dostupná Ministerstvu spravedlnosti, velmi zřídka pak další „nestatistické“ informace z jiných zdrojů.
- Definitivní závěry nemohou být vyvozovány pouze na základě jednoho statistického ukazatele. Například vysoké délky řízení nemusí znamenat (a často také neznamenají), že

¹ Justiční statistická ročenka na rozdíl od této zprávy obsahuje pouze kompilaci automaticky generovaných sestav bez dalšího komentáře či grafického znázornění dat.

soud pracuje špatně. Mohou ve skutečnosti ukazovat to, že soud z nějakého důvodu (malý počet personálu, špatná organizace práce apod.) přestal zvládat vyřizovat svou agendu před několika lety, a ačkoliv již nyní pracuje dobře, potýká se s problémy, které vznikly dříve.

- Zpráva se zabývá pouze hlavními agendami soudů. Soudy ale vyřizují i množství vedlejších agend. Základní údaje o nich lze najít v jiných informačních zdrojích (InfoData, Statistická ročenka).
- Soudní obvody neodpovídají novému samosprávnému členění státu a vycházejí v základu ze správního členění z roku 1960. Na úrovni okresů se hranice často liší pouze mírně. Větší odlišnosti můžeme najít u okresů Brno-venkov, Břeclav, Žďár nad Sázavou, Praha-východ, Kolín, Ostrava-město, Frýdek-Místek, Nový Jičín, Plzeň-jih nebo Plzeň-město. Výrazně větší rozdíly jsou patrné na úrovni krajů, když existuje 14 samosprávných krajů, ale jen 8 krajů soudních. Tato zpráva se zaměřuje na justici a vychází tedy pouze ze soudního členění. Například pojmem *kraj* se tedy myslí kraj podle soudního členění. Hlavní město Praha má podle soudního členění 10 obvodů.
- Ačkoliv je to na první pohled nelogické, ve statistikách týkajících se vyřizování věcí nutně neplatí, že $(\text{nevyřízené věci})_{t-1} + (\text{příchozí věci})_t - (\text{vyřízené věci})_t = (\text{nevyřízené věci})_t$. Tedy například, že počet nevyřízených věcí na konci roku 2008 + počet příchozích věcí v roce 2009 – počet vyřízených věcí v roce 2009 se rovná počtu nevyřízených věcí na konci roku 2009. Příčinou je oprava chybně vyznačených dat, která se projeví v novějších výkazech. Odchyly se nicméně pohybují v řádu jednotek a nemají žádný relevantní vliv.
- U grafů je třeba věnovat pozornost měřítku na ose y (svislá osa), měřítko se totiž liší. Stejně důležitý je rozsah osy. Ta totiž velmi často nezačíná na hodnotě 0, ale na hodnotě vyšší. Na první pohled se tak mohou rozdíly zdát větší, než pak ve skutečnosti jsou. U kartogramů musíme sledovat velikost intervalů.
- U trestních agend je potřeba rozlišovat mezi počtem věcí a počtem osob. Z podstaty trestního řízení totiž vyplývá, že směřuje proti osobě, vůči které je vedeno. Jedna trestní věc může zahrnovat i více osob, počet osob tak může být výrazně vyšší než počet věcí. To platí především u krajských a vrchních soudů. Tato zpráva se zabývá pouze počtem věcí. Za zmínku stojí fakt, že počet stíhaných osob lze považovat za aproximaci složitosti věci. Více osob znamená zpravidla složitější věc.
- Mediánová délka řízení má z trojice medián, průměr a percentil 90 nejlepší vypovídající hodnotu. Proto v kartogramech využíváme mediánovou délku řízení a ne průměrnou délku řízení nebo devadesátý percentil.
- Seznam použitých pojmů, seznam zkratk soudních okresů a soudních obvodů hlavního města Prahy využitých v kartogramech a seznam vybraných rejstříků soudů naleznete v příloze této zprávy.

1.2 Změny oproti verzi z minulého roku

Statistická výroční zpráva za rok 2017 je v mnoha ohledech (obsažená data, metodologie komentáře, grafická úprava apod.) velmi podobná zprávě za rok 2016. Avšak určitých změn doznala. Změny jsou následující:

- U některých agend uvádíme jiné *další statistiky* než v roce 2016.
- Rozšířili jsme kapitolu o insolvenčním řízení u KS. Nyní obsahuje i data o délce druhé fáze insolvenčního řízení u fyzických osob, pokud byl úpadek řešen konkurzem.
- U insolvenční agendy u krajských soudů jsou nově k dispozici údaje o tom, kolik soudců jí vyřizuje. U této agendy tedy uvádíme vyřizování v přepočtu na soudce.
- Podkapitoly, které se zabývají délkou řízení, nyní obsahují histogramy s distribucí délek řízení.
- V některých tabulkách je nyní vypočtena míra vyřizování.
- Přidali jsme kapitolu o elektronickém rozkazním řízení – rejstřík EPR.
- U NSS nově uvádíme agendu „Řízení ve věcech soudců“.
- Změnil se způsob výpočtu míry odvolání – tentokrát jsou započteny i věci, ve kterých bylo podáno odvolání, odvolací soud rozhodnutí zrušil a věc vrátil. Další odvolání již ale ve věci podáno nebylo. Tento způsob výpočtu je přesnější a metodicky správnější a podle této metodiky jsme přepočítali také předchozí roky. Po změně vychází míra odvolání vyšší. Rozdíl je však velmi malý. U prvostupňové civilní agendy jsme dále provedli další úpravu – viz seznam pojmů.
- Upravili jsme metodiku u dat, která se týkají výživného. Data jsme především očistili o extrémní hodnoty. Hodnoty výše výživného a podílu na příjmu tak vychází o něco nižší než ve verzi zprávy za rok 2016.
- Upravili jsme metodiku očišťování dat u prvostupňové civilní agendy u KS. Očištěna byla navíc o věci s předmětem sporu *právní vztahy související se zrušením a likvidací obchodní korporace*. Přestože se může jednat o administrativně náročnou agendu, především v Praze se velmi často vyskytují jednoduché a rychle vyřízené věci. A právě u tohoto soudu došlo v roce 2017 k velkému nárůstu v počtu pravomocně skončených věcí (nárůst o 176 %). To samozřejmě značně ovlivňuje vykazovanou délku řízení – výrazně ji to snižuje. Po zralé úvaze (především z důvodu zachování srovnatelnosti mezi soudními kraji a roky) jsme data využitá v této zprávě o tento typ sporu očistili. Jestliže ostatní změny metodiky v této zprávě údaje spíše mírně upravují a zpřesňují, zde je dopad na hodnoty zásadní (především u délek řízení, výrazný je ale například i u míry odvolání).

Avšak zejména jsme doplnili data za rok 2017, upravili jsme grafy a textovou část jsme rozšířili a výrazně upravili.

2 Okresní soudy

Tato část výroční zprávy obsahuje data, která se týkají všech okresních soudů (OS) v ČR. Jedná se tedy o 75 okresních soudů, Městský soud v Brně a 10 obvodních soudů v Praze.

V první podkapitole uvádíme statistiky týkající se počtu soudců a počtu zaměstnanců ve výkonu. Další podkapitoly se věnují jednotlivým soudním agendám. Okresní soudy jsou soudy prvoinstanční a vyřizují v zásadě tři hlavní typy agend – civilní, trestní a opatrovnickou.

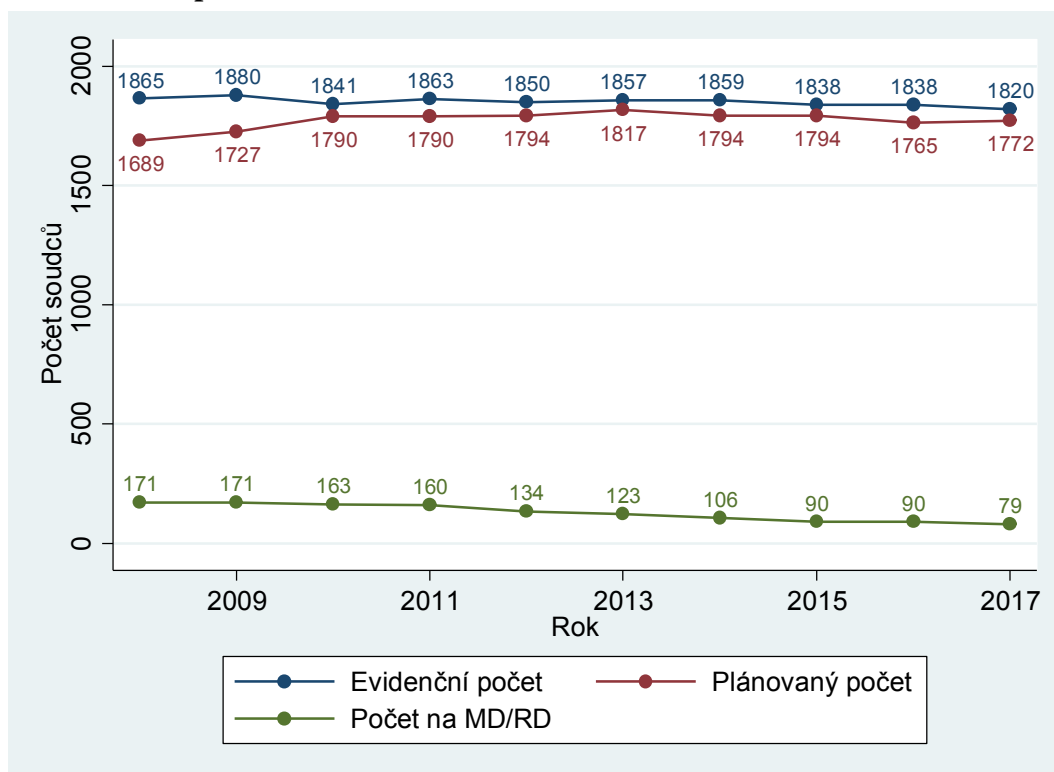
Pro většinu agend (tedy ve většině podkapitol) uvádíme délky řízení ode dne nápadu do dne vyřízení soudem I. stupně (průměr, medián a percentil 90). Dále následují data týkající se vyřizování věcí: nápad + obživlé věci, vyřízené věci, nevyřízené věci a míra vyřizování (vyřízené věci/příchozí věci $\times 100$ %). V závěru uvádíme i další zajímavé statistiky (např. míru odvolání). Údaje jsou většinou řazeny v časových řadách pro celou ČR, následují data za kraje v roce 2017 a kartogramy pro jednotlivé okresní soudy. U délky řízení je pomocí histogramu rovněž zobrazeno její rozdělení v roce 2017.

2.1 Personál

Podkapitolu dělíme na dvě části. V první části se věnujeme soudcům, druhá se zaměřuje na zaměstnance ve výkonu. Všechny uvedené údaje jsou v osobách a data vyjadřují vždy stav k 1. 1. daného roku.

2.1.1 Soudci

Graf 1: OS – počet soudců v letech 2008–2017

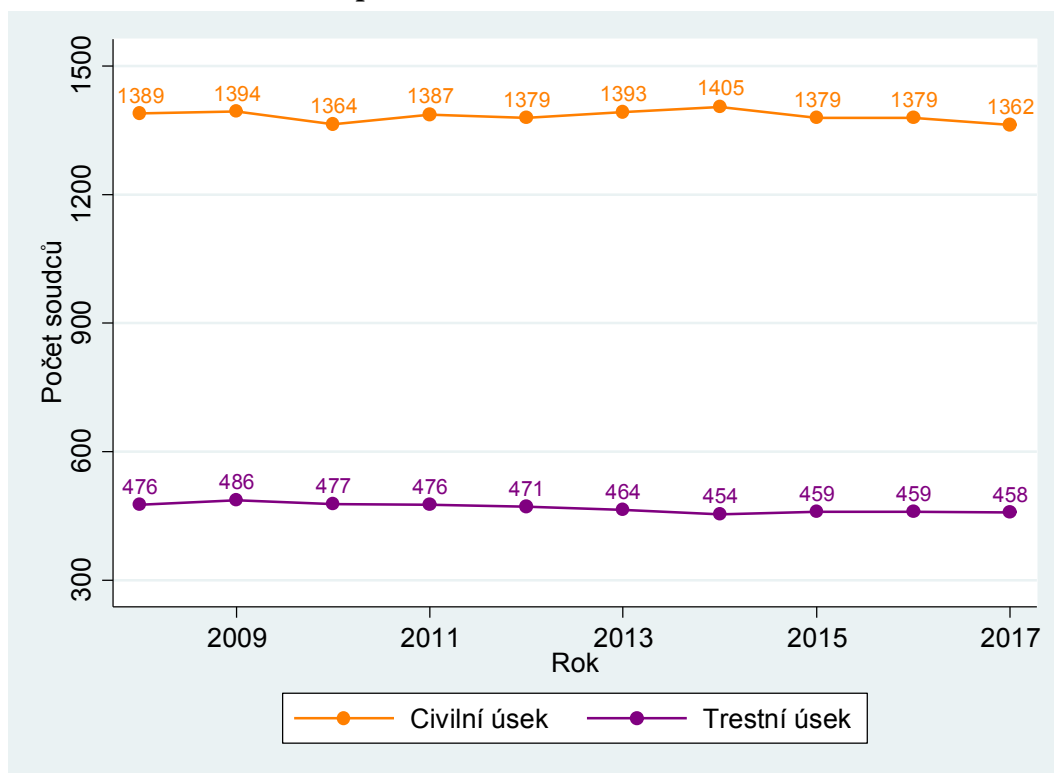
Z grafu je patrné, že počet soudců u OS je v ČR velmi stabilní. Od roku 2010 činí plánovaný počet všech soudců 3 063 nebo 3 062 soudců. Tento počet je pak rozdělen mezi všechny články soudní soustavy (OS, KS, VS, NS, NSS). Mírné změny v plánovaném počtu soudců u OS jsou tak

způsobeny pouze přesouváním plánovaného počtu soudců mezi jednotlivými články soudní soustavy a vyplývají z výpočtu potřeby soudců a systemizace soudů, která se odvíjí od nápadu jednotlivých soudů (viz seznam použitých pojmů v příloze).

Evidenční počet soudců je také velmi stabilní a o několik desítek přesahuje plánovaný počet soudců. Změny v evidenčním počtu soudců jsou dány především načasováním jednotlivých jmenovacích etap. V posledních letech stabilně a celkem rychle klesá nápad (viz další kapitoly). Tento pokles se v příštích letech teoreticky může projevit poklesem v celkovém počtu plánovaných soudců. A to v případě, že celková odhadnutá potřeba soudců bude vycházet nižší než 3 063 (tedy nižší než maximální možný počet soudců, který vychází z rozpočtového omezení). Na druhou stranu však náročnost agendy v průměru roste, a je tedy pravděpodobné, že se celková odhadnutá potřeba soudců nezmění.

Za povšimnutí stojí výrazný pokles v počtu soudkyň (soudců) na MD/RD. Od roku 2009 se zmenšil více než o polovinu. V datech níže ve zprávě vidíme, že soudci u OS v průměru stárnou (snižuje se podíl soudců a soudkyň ve věku 30 až 40 let). To pak logicky vede také ke snižování počtu soudkyň na MD/RD. Z toho také plyne, že počet soudců, kteří u soudů v daném období skutečně působí, velmi mírně vzrostl.

Graf 2: OS – evidenční počet soudců dle soudních úseků v letech 2008–2017

V grafu výše vidíme, že poměr velikosti soudních úseků je velmi stabilní – počet soudců na civilním úseku je asi třikrát větší než počet soudců na úseku trestním. Ještě je třeba upozornit, že do civilního úseku v tomto kontextu spadají i soudci, kteří vyřizují opatrovnickou agendu.

Z tabulky níže je patrné, že největší počet soudců okresních soudů působí v Severomoravském kraji, nejmenší počet pak v kraji Jihočeském. Jak již bylo řečeno, plánovaný počet soudců se odvíjí od nápadu. Nápad se pak odvíjí od velkého množství faktorů, jako je počet obyvatel, zločinnost, nezaměstnanost a další. Oproti loňskému roku nedošlo k téměř žádným změnám

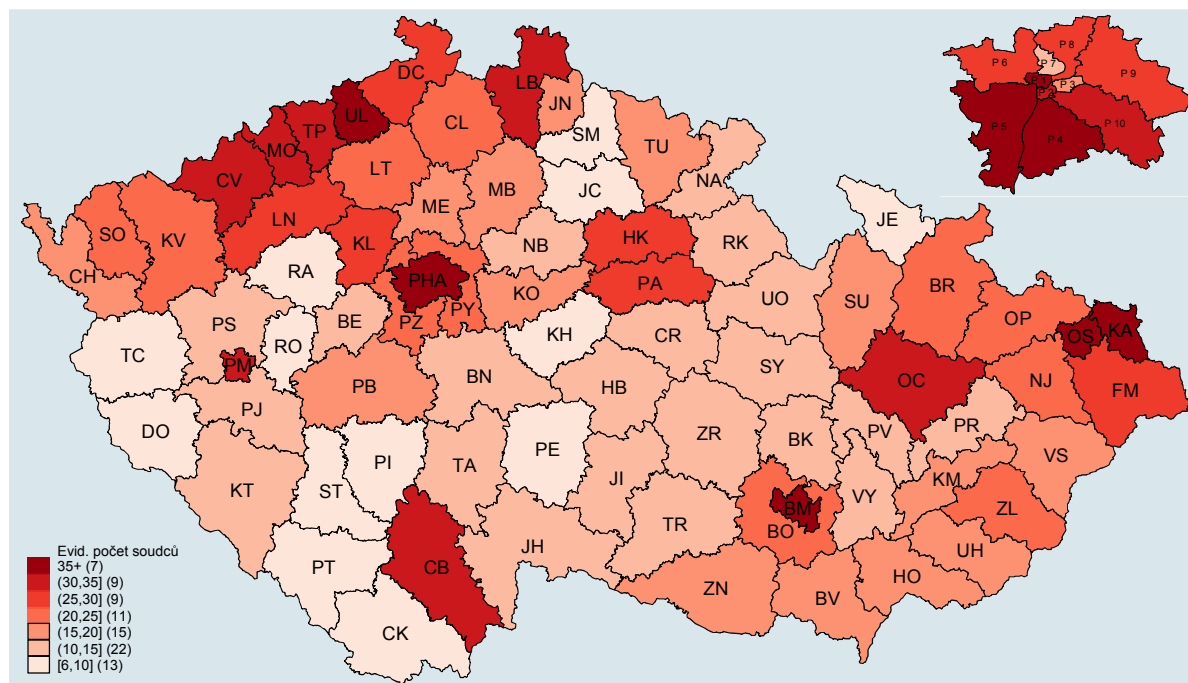
v počtu soudců v jednotlivých krajích. U okresních soudů je evidenční počet soudců dlouhodobě vyšší než počet plánovaný.

Tabulka 1: OS – počet soudců dle kraje

Nadřízený soud	Plánovaný počet soudců	Evidenční počet soudců		
		Civilní úsek	Trestní úsek	Celkem
MS Praha	284	248	67	315
KS Praha	198	148	45	193
KS Č. Budějovice	103	71	33	104
KS Plzeň	161	110	48	158
KS Ústí n. Labem	261	194	84	278
KS Hr. Králové	169	127	41	168
KS Brno	285	222	64	286
KS Ostrava	311	242	76	318
Celkem ČR	1 772	1 362	458	1 820

Největšími okresními soudy jsou MS Brno (81 soudců), OS Ostrava (77 soudců) a OS pro Prahu 4 (51). Naopak nejmenší jsou okresní soudy v Prachaticích (6 soudců), Pelhřimově, Jeseníku a Rokycanech (po 7 soudcích). Velikost jednotlivých soudů lze přibližně vyčíst z kartogramu.

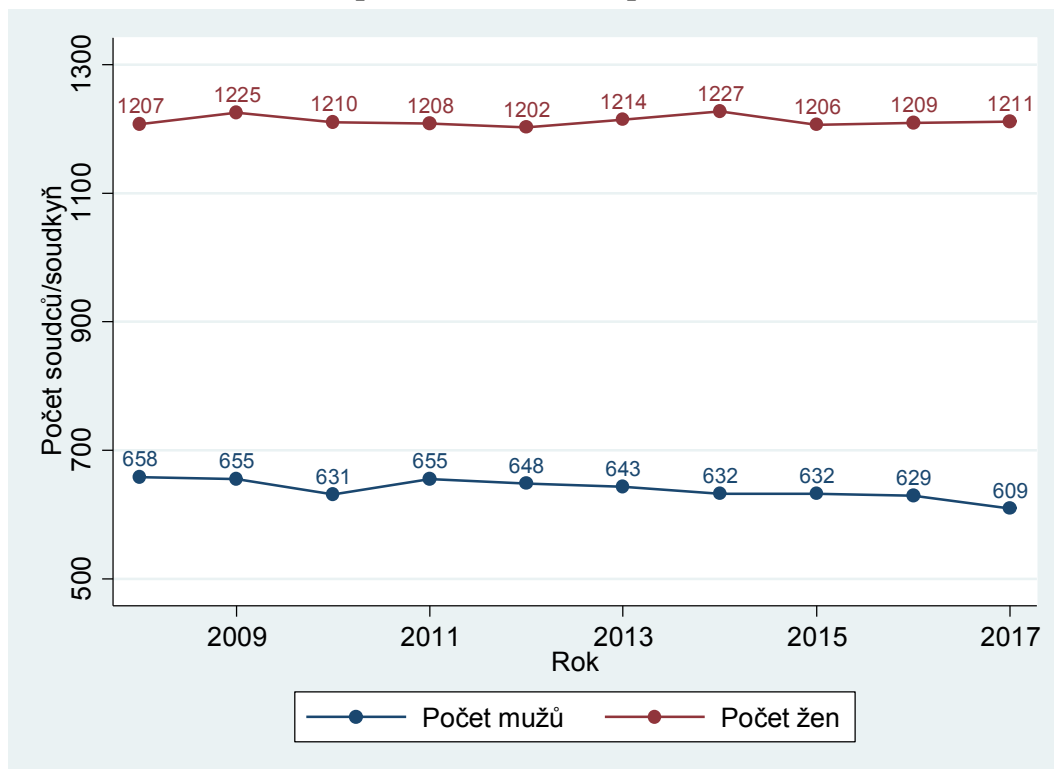
Graf 3: OS – evidenční počet soudců u jednotlivých soudů

V kartogramu vidíme, že největší soudy jsou především ve větších městech. Relativně velké soudy se nachází v Severočeském a Severomoravském kraji. Velké jsou také některé obvodní soudy v Praze (již zmíněný OS pro Prahu 4, dále OS pro Prahu 1 a OS pro Prahu 5).

Zajímavý je také údaj o podílu žen mezi soudci. Jak ukazuje graf níže, stejně jako ostatní ukazatele je i podíl soudkyň velmi stabilní, a to 65 až 67 %. Tabulka 2 uvádí evidenční počty soudců a soudkyň podle soudních krajů. Podíl žen u soudů spadajících pod MS Praha a KS Praha je vyšší než ve zbytku ČR a v roce 2017 se oproti roku 2016 dále zvýšil. Podíly u ostatních soudních krajů zůstaly v zásadě stejné jako v loňském roce.

Graf 4: OS – evidenční počet soudců dle pohlaví v letech 2008–2017

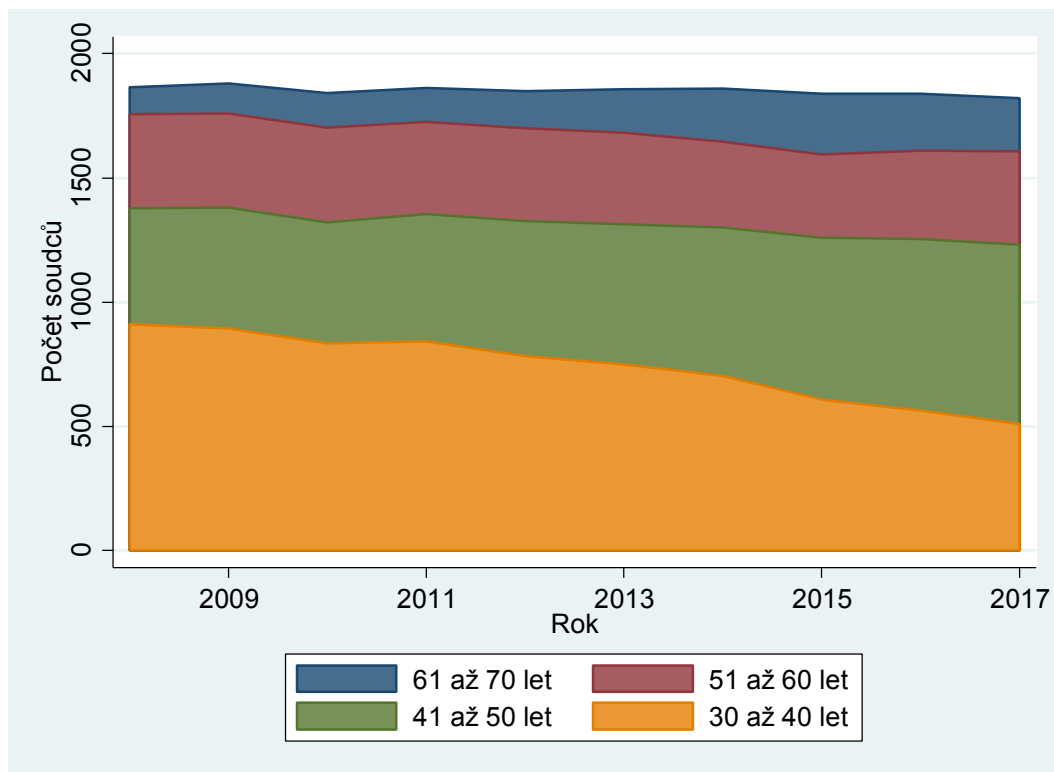

Tabulka 2: OS – evidenční počet soudců dle pohlaví a krajů

Nadřízený soud	Evidenční počet		Podíl žen v %
	Žen	Mužů	
MS Praha	237	78	75,24
KS Praha	139	54	72,02
KS Č. Budějovice	62	42	59,62
KS Plzeň	96	62	60,76
KS Ústí n. Labem	174	104	62,59
KS Hr. Králové	109	59	64,88
KS Brno	182	104	63,64
KS Ostrava	212	106	66,67
Celkem ČR	1 211	609	66,54

Dalším sledovaným ukazatelem je věková struktura soudců. Na grafu níže vidíme její vývoj v letech 2008 až 2017. V tabulce pak jsou průřezová data okresních soudů po krajích za rok 2017.

Graf 5: OS – věková struktura soudců v letech 2008–2017

Z grafu je patrné, že soudci okresních soudů v ČR v průměru stárnou. Především soudci z věkové kategorie 30 až 40 let se postupně přesouvají (stárnou) do věkové kategorie 41 až 50 let. V roce 2007 byl podíl soudců ve věku 30 až 40 let 49 %, v roce 2017 byl tento podíl již pouze 28 %. Naopak podíl soudců ve věku 41 až 50 let dosáhl v roce 2007 25 % a přibližně 40 % v roce 2017. Příčin tohoto posunu je zřejmě několik:

- Ve sledovaném období je již celkový počet soudců velmi stabilní. Ale až do roku 2006 se počet soudců rychle zvyšoval, počet nově jmenovaných soudců za rok byl tedy výrazně vyšší než v posledních letech. A k okresním soudům byli většinou jmenováni mladí soudci. Právě tato rozsáhlá generace soudců se ve sledovaném období postupně přesouvá do vyšší věkové skupiny.
- Malou roli mohlo po určitou dobu hrát také to, že v roce 2003 byl stanoven minimální věk pro jmenování soudcem 30 let.
- V průběhu let docházelo ke změnám a zpříšňování podmínek pro jmenování soudcem a ke zpřesnění administrativně technického postupu. V důsledku těchto změn se zvyšuje průměrný věk, ve kterém je soudce jmenován.

V tabulce níže vidíme, že věkové složení soudců se liší i mezi jednotlivými kraji. Zaujme například Severočeský kraj s velmi vysokým podílem soudců mezi 30 a 40 lety. To může souviset s posilováním soudů v Severočeském kraji v posledních letech nově jmenovanými mladými soudci. Naopak v průměru nejstarší jsou soudci v Západočeském kraji, kde je téměř pětina soudců ve věku mezi 61 a 70 lety.

V souvislosti s věkem soudců je třeba ještě poznamenat, že vliv na věkovou strukturu má také překládání soudců ke krajským soudům. K tomuto přeložení dochází nejčastěji kolem čtyřicátého až čtyřicátého pátého roku věku. Přeložení dříve než v 35 a později než v 50 jsou vzácná.

Tabulka 3: OS – věková struktura soudců dle krajů

Nadřízený soud	Podíl na celkovém počtu soudců dle věku			
	30 až 40 let	41 až 50 let	51 až 60 let	61 až 70 let
MS Praha	26,35	38,10	23,49	12,06
KS Praha	34,20	35,23	17,10	13,47
KS Č. Budějovice	24,04	45,19	19,23	11,54
KS Plzeň	20,89	45,57	15,19	18,35
KS Ústí n. Labem	37,05	32,73	20,86	9,35
KS Hr. Králové	26,19	38,69	23,21	11,90
KS Brno	27,27	41,26	18,88	12,59
KS Ostrava	24,53	44,34	22,64	8,49
Celkem ČR	28,02	39,67	20,55	11,76

2.1.2 Zaměstnanci ve výkonu

Vzhledem k většímu počtu kategorií zaměstnanců ve výkonu uvádíme, pro zachování přehlednosti, v tabulce 3 pouze jejich počty k 1. 1. 2017, a to po krajích a pouze pro vybrané kategorie.

Pro úplnost následuje krátké shrnutí pravomocí a pracovní náplně jednotlivých pracovníků soudu:

- **Vyšší soudní úředník (VSÚ)** – může namísto soudce provádět jednodušší úkony včetně některých rozhodnutí, nemůže ale vést jednání a zejména vydávat rozsudky. Nerozhoduje nezávisle, ale je povinen dbát pokynů soudce, kterému musí také věc předat, je-li právně nebo skutkově složitá. Může jím být pouze absolvent studia na Justiční akademii v Kroměříži nebo absolvent vysokoškolského bakalářského nebo magisterského studijního programu v oblasti práva.
- **Soudní tajemník (ST)** – může jím být pouze osoba s úspěšně složenou maturitní zkouškou. Může provádět jednoduché úkony, ke kterým je pověřen předsedou soudu.
- **Asistent soudce (A)** – samostatně vykonává jednotlivé úkony v soudním řízení z pověření soudce, jehož je asistentem, například zpracovává koncepty rozhodnutí. Je jmenován předsedou soudu k návrhu příslušného soudce. Může jím být pouze absolvent vysokoškolského magisterského studijního programu v oblasti práva.
- **Vedoucí kanceláře (VK)** – vede rejstříky a řídí práci zapisovatelek většinou ve více soudních odděleních.
- **Protokolující úředník (PÚ)** – pořizuje zvukový záznam o průběhu hlavního líčení a na jeho podkladě vypracuje protokol.
- **Zapisovatelka (Z)** – munduje (zpracovává) spisy a sepisuje protokol o jednání v jednací síni dle diktátu soudce, popř. přepisu zvukového nebo zvukově-obrazového záznamu o průběhu jednání.
- **Rejstříková vedoucí (RV)** – většinou pro jedno soudní oddělení vede rejstřík, munduje spisy a sepisuje protokol o jednání v jednací síni dle diktátu soudce, popř. přepisu

zvukového nebo zvukově-obrazového záznamu o průběhu jednání. Tato pozice je zaměnitelná s pozicí vedoucí kanceláře.

- **Soudní vykonavatel (SV)** – vynucuje splnění povinnosti na povinné osobě, které byla tato povinnost uložena vykonatelným exekučním titulem. Také je oprávněn provádět úkony spojené s odebráním dítěte v řízení péče o nezletilé.

Tabulka 4: OS – evidenční počet zaměstnanců ve výkonu dle krajů

Nadřízený soud	Počet osob								Celkem
	VSÚ	ST	A	VK	PÚ	Z	RV	SV	
MS Praha	114	37	148	226	55	142	38	16	776
KS Praha	113	19	51	86	43	109	19	10	450
KS Č. Budějovice	60	7	31	59	28	81	17	10	293
KS Plzeň	84	13	34	85	49	100	28	6	399
KS Ústí n. Labem	124	45	60	114	64	121	98	15	641
KS Hr. Králové	101	21	9	82	39	113	25	14	404
KS Brno	186	7	81	88	65	218	115	15	775
KS Ostrava	196	15	37	99	74	213	118	16	768
Celkem ČR	978	164	451	856	417	1 097	441	102	4 506

Plánovaný počet zaměstnanců se stejně jako plánovaný počet soudců odvíjí od systemizace. Evidenční počet zaměstnanců se odvíjí od plánovaného počtu zaměstnanců ve výkonu, ale závisí také na situaci na trhu práce a personální politice jednotlivých soudů. Z toho ve výsledku plyne skutečnost, že poměr počtu soudců k počtu zaměstnanců ve výkonu je sice u všech soudů podobný, ale zdaleka ne totožný.

V roce 2016 pracovalo u okresních soudů celkem 4 278 zaměstnanců ve výkonu. V roce 2017 tedy došlo k nárůstu asi o 5 %. K největšímu růstu došlo v Praze a v Severočeském kraji. Nejvíce narostl počet asistentů. Tato změna souvisí s mimořádným personálním opatřením provedeným v roce 2016.

2.2 Civilní agenda

Soudy na civilním úseku vedou značné množství různých druhů řízení (dědické řízení, exekuční řízení, výkony soudních rozhodnutí a další). Zdaleka nejvýznamnější a nejrozsáhlejší je ale prvostupňové civilní (občanskoprávní) řízení, označené jako rejstřík (agenda) C. Tato část Výroční statistické zprávy se zaměřuje právě na tuto agendu. Statistiky týkající se vedlejších agend jsou dostupné z jiných zdrojů (např. na internetových stránkách InfoData nebo ve statistických ročenkách).

Po úvaze byla data očištěna i o rozkazní řízení (především agendy označené jako EPR a dříve EC), a to především proto, aby se předešlo zkreslení dat a trendů v časových řadách. V roce 2009 byl totiž zaveden elektronický platební rozkaz a po jeho zavedení došlo ke značným změnám ve vedení statistik. Počet věcí zanesených do statistických listů především v letech 2009–2013 tak prudce vzrostl právě o rozkazní věci. Rozkazní řízení je do značné míry automatizované, výrazně jednodušší (probíhá zcela nebo téměř zcela bez intervence soudce) a rychlejší na vyřízení. Z toho plynou i kratší délky řízení. V letech, kdy jich bylo do statistických listů zaneseno relativně více, pak došlo k poklesu vykazované délky řízení. Rozkaznímu řízení se věnuje další kapitola.

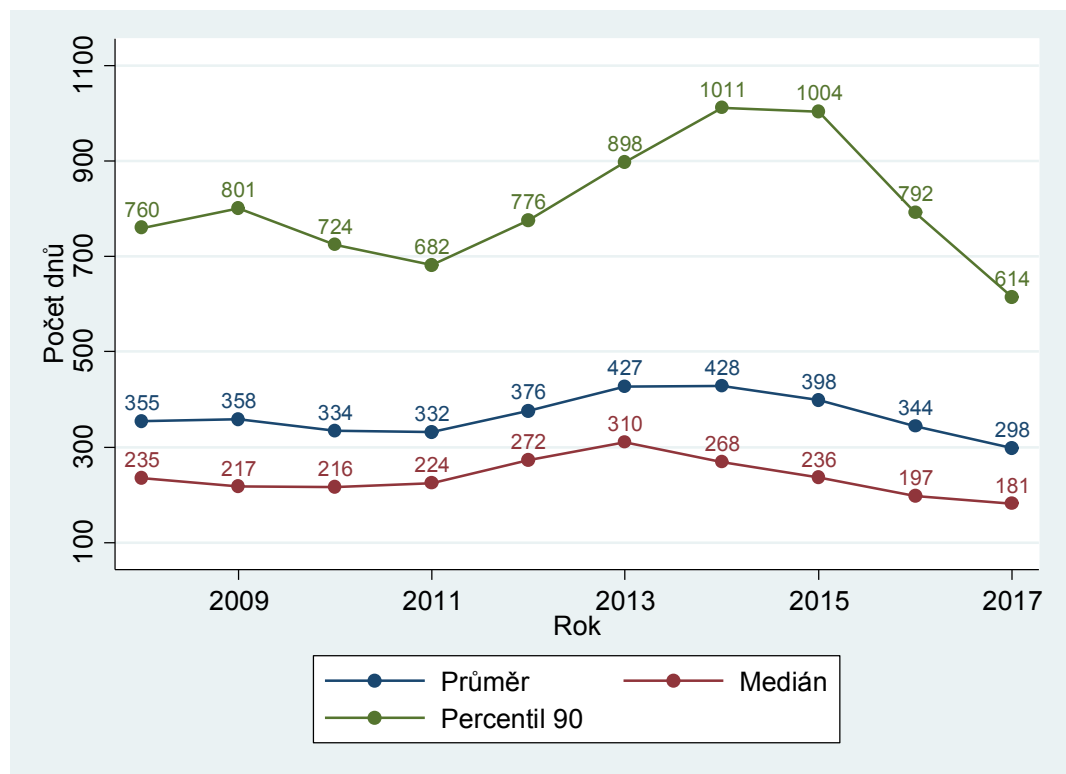
Z výše zmíněného důvodu se zde uvedené údaje týkající se průměrné délky řízení liší od údajů z jiných zdrojů (internetové stránky InfoData, statistické ročenky). Údaje prezentované v této zprávě i na serveru InfoData jsou správné, ale vychází z jiných dat. Zde uvedené délky řízení jsou přirozeně vyšší, protože v nich není zahrnuto rozkazní řízení.

2.2.1 Délka řízení

Délku řízení zjišťujeme ze statistických listů (SL). Uvádíme ji v kalendářních dnech ode dne nápadu do dne konečného vyřízení věci soudem I. stupně. Je třeba nezapomenout, že do vzorku se započítávají jen ta řízení, která v daném roce skončila, nikoliv ta, která stále probíhala. Je proto typickým jevem, že pokud dojde k přetížení soudu, neprojeví se to okamžitě v průměrné délce řízení, protože soud bude mít tendenci přednostně vyřizovat jednodušší věci a složitější věci budou stárnout, ale protože nebudou vyřízeny, nevstoupí do výpočtu; to se paradoxně stane naopak až ve chvíli, kdy se soudu začne dařit situaci řešit a vyřizovat nahromaděné nedodělky. Prudký nárůst délky řízení u některého soudu je tak často naopak důkazem odblokování situace (pak po něm následuje v dalších letech neméně prudký pokles). Pro rozlišení takových situací je třeba doplnit pohled o další statistické údaje, zejména trend počtu nevyřízených věcí a tzv. disposition time (viz dále).

Graf 6 sleduje změny v průměru (jedná se o nejběžněji uváděný údaj), mediánu (není ovlivněn extrém) a v tomto případě tak má lepší vypovídající hodnotu) a percentilu 90 (ukazuje, jak dlouho soudům trvají nejdelsí věci). Na rozdíl od neočištěných dat nevykazují očištěná data v letech 2009–2011 výrazný, ale pouze velmi mírný pokles délky řízení. Je ale patrný nárůst délek řízení v letech 2012 a 2013, který je následován poklesem. Jako velmi pozitivní se jeví jasný klesající trend v letech 2014–2017 v délce řízení (průměr, medián i percentil 90). Toto tvrzení je ale třeba ověřit a pro další diskusi ohledně délek řízení je nutné vzít v potaz i další statistiky uvedené níže.

Graf 6: OS – délka civilního řízení v letech 2008–2017

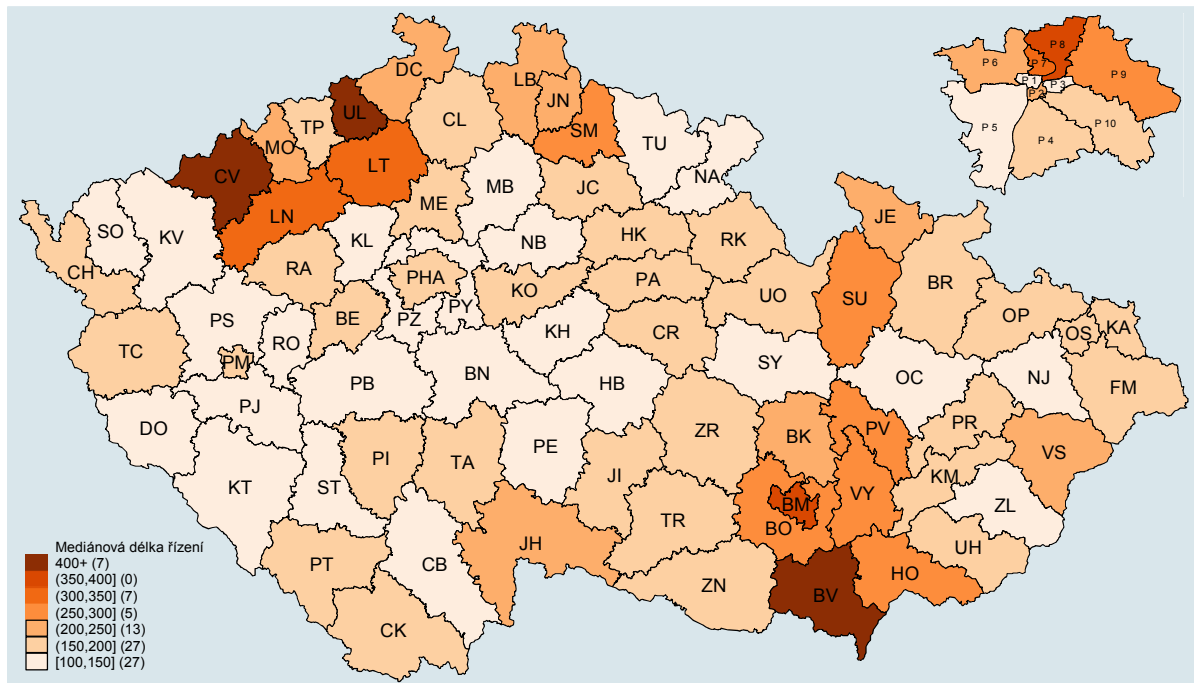
Tabulka 5: OS – délky civilního řízení dle krajů

Nadřízený soud	Délka řízení		
	Průměr	Medián	Percentil 90
MS Praha	297	168	613
KS Praha	189	133	303
KS Č. Budějovice	182	139	282
KS Plzeň	202	104	322
KS Ústí n. Labem	449	296	980
KS Hr. Králové	239	157	387
KS Brno	405	255	836
KS Ostrava	225	168	334
Celkem ČR	298	181	614

Z tabulky 5 a kartogramu 7 jasně vyplývá, že v roce 2017 byly velmi výrazné rozdíly (variabilita) mezi soudními kraji a jednotlivými soudy. Nejrychlejší OS většinou spadají pod KS Česká Budějovice a KS Praha. Jasně nejpomalejší soudy spadají pod KS Ústí nad Labem a KS Brno. Je však třeba zdůraznit, že významné délky řízení často nejsou způsobeny neefektivností daných soudů, ale velkou případovou zátěží z minulých let, starší data totiž ukazují, že problémy začaly již v 90. letech. Již první pohled na data z roku 2016 a roku 2017 ale naznačuje, že rozdíly mezi kraji a soudy se zmenšují, a to díky snižování délek řízení u soudů, kde je tento ukazatel nejvyšší. Například u soudů spadajících pod KS Ústí nad Labem byl medián v roce 2016 365 dnů, průměr

520 dnů a percentil 90 byl 1 089 dnů. Letos jsou průměr, medián i percentil 90 výrazně nižší, přiblížily se celorepublikovému průměru, a došlo tak tedy ke snížení variability.

Graf 7: OS – mediánové délky civilního řízení u jednotlivých soudů

Nejrychlejší soudy v roce 2017 byly OS Domažlice, OS pro Prahu 1 (oba medián 109 dnů) a OS Kutná Hora (110 dnů). Naopak nejpomalejší jsou soudy v Chomutově (682 dnů), Břeclavi (571 dnů) a Ústí nad Labem (407 dnů). Tyto tři soudy vykázaly nejvyšší mediánovou délku řízení i v roce 2016. Absolutní hodnoty ale byly výrazně vyšší: 882 dnů (Chomutov), 686 dnů (Břeclav) a 608 dnů (Ústí nad Labem).

Teorii snižování rozdílů mezi soudy si můžeme jednoduše potvrdit pomocí krabicových grafů (graf 8). Vysvětlení krabicového grafu lze najít v seznamu použitých pojmů v příloze. Na grafu jsou vedle sebe znázorněny krabicové grafy pro roky 2008–2017 s mediánovými délkami řízení jednotlivých soudů.

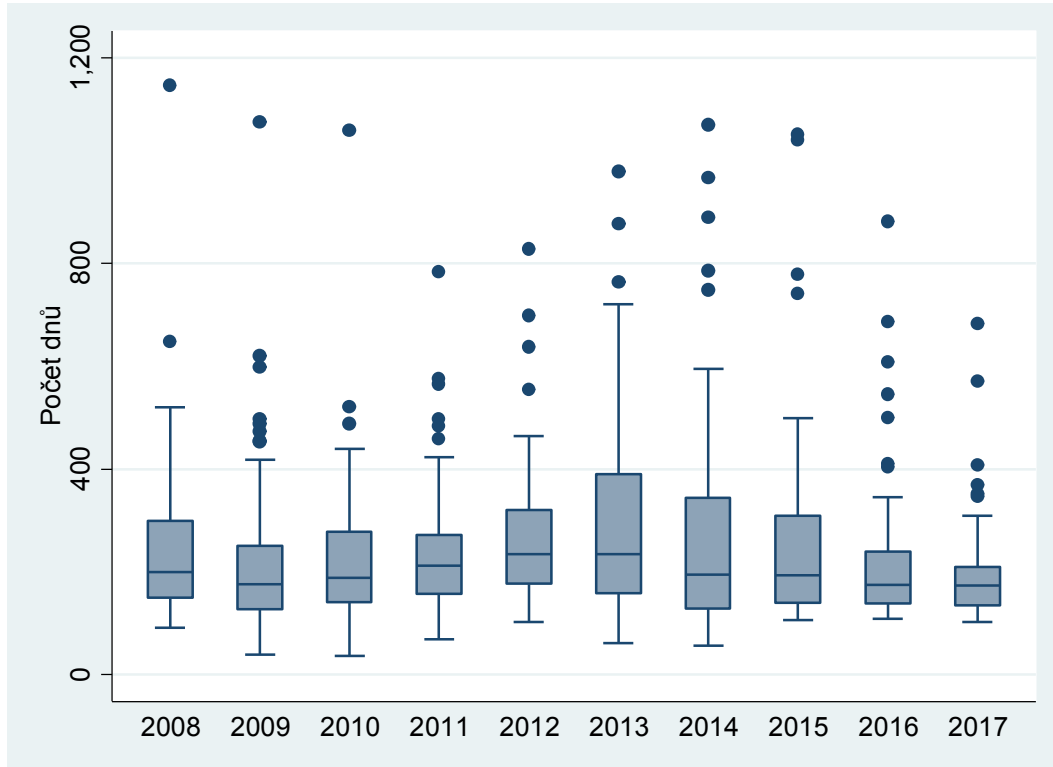
Graf potvrzuje to, co již naznačují výše uvedená data. Z grafu jasně vyplývá, že v letech s nejvyšší mediánovou délkou řízení (úsečka uvnitř šedého boxu, kdy box znázorňuje 25 % počtu OS pod mediánem a 25 % OS nad mediánem, celkem tedy 43 soudů) byla variabilita mezi soudy výrazně vyšší (vyjádřená délkou vousů). Dlouhé délky řízení byly tedy způsobeny malou skupinou soudů (znázorněny jako tečky, z nichž každá představuje jeden OS s extrémní délkou řízení) především v Severočeském a Jihomoravském kraji. Proto tyto soudy Ministerstvo spravedlnosti v několika posledních etapách jmenování soudců personálně posílilo, aby mohly lépe vyřídit své nedodělky.

Graf také potvrzuje teorii snižování rozdílů mezi soudy. Délky řízení i jejich variabilita se v posledních letech postupně snižují. V krabicových grafech to je zcela jasně vidět – zmenšuje se box, zkracují se vousy a odlehle hodnoty se přibližují.

Zkracující se délka řízení (a také snižující se počet nevyřízených věcí, který je zachycen v následujících podkapitolách) má tři hlavní důvody:

- Zefektivnění práce soudů s velkým množstvím nevyřízených věcí a značnými délkami řízení.
- Personální posilování těchto soudů.
- Celorepublikový pokles v počtu napadlých věcí.

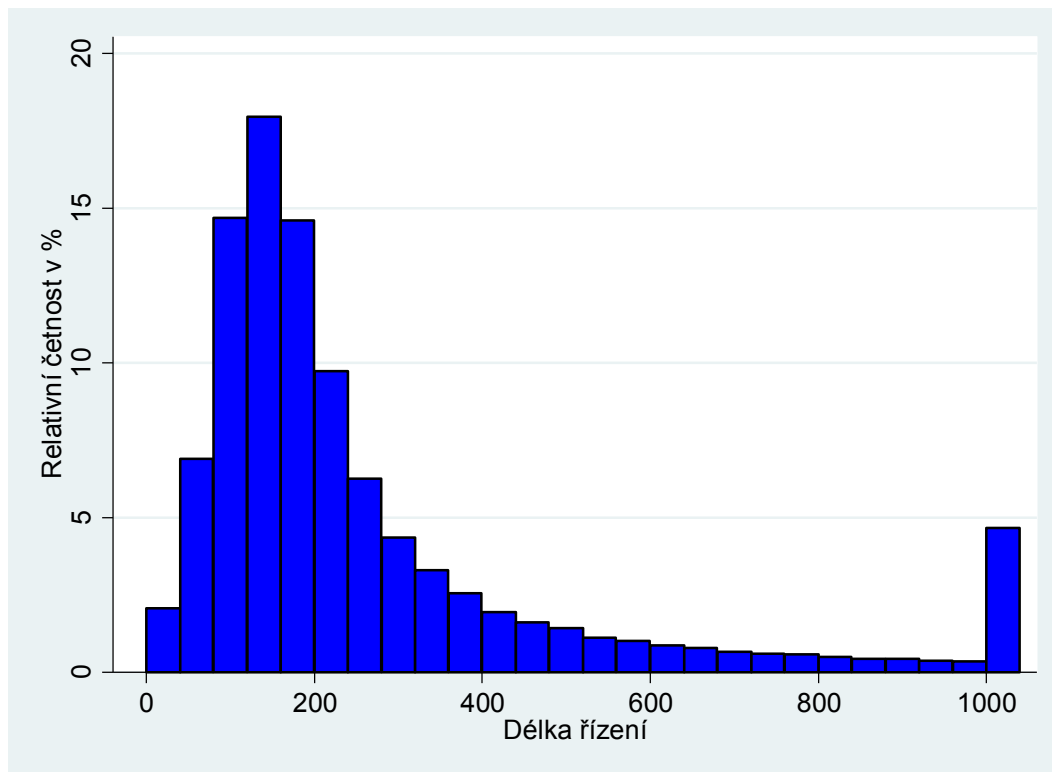
Graf 8: OS – krabicové grafy, mediánové délky civilního řízení

Na délky řízení v roce 2017 se nakonec podíváme ještě pomocí histogramu (viz seznam použitých pojmů). Budeme tedy zkoumat jejich distribuci. Šířka jednoho intervalu (sloupce) je 40 dnů. Pro lepší přehlednost jsou všechny délky řízení delší než 1 000 dnů v jednom sloupci (na grafu nejvíce vpravo). Proto je tento sloupec výrazně „vyšší“ než sloupce předchozí. Z grafu lze vyčíst další informace o délkách řízení v civilních věcech. Například:

- Jen necelých 5 % věcí bylo vyřízeno za více než 1 000 dnů.
- Téměř 10 % věcí bylo vyřízeno velice rychle – do 80 dnů.
- Největší skupina věcí (cca 18 %) byla vyřízena za 121 až 160 dnů.

Graf 9: OS – distribuce délek civilního řízení

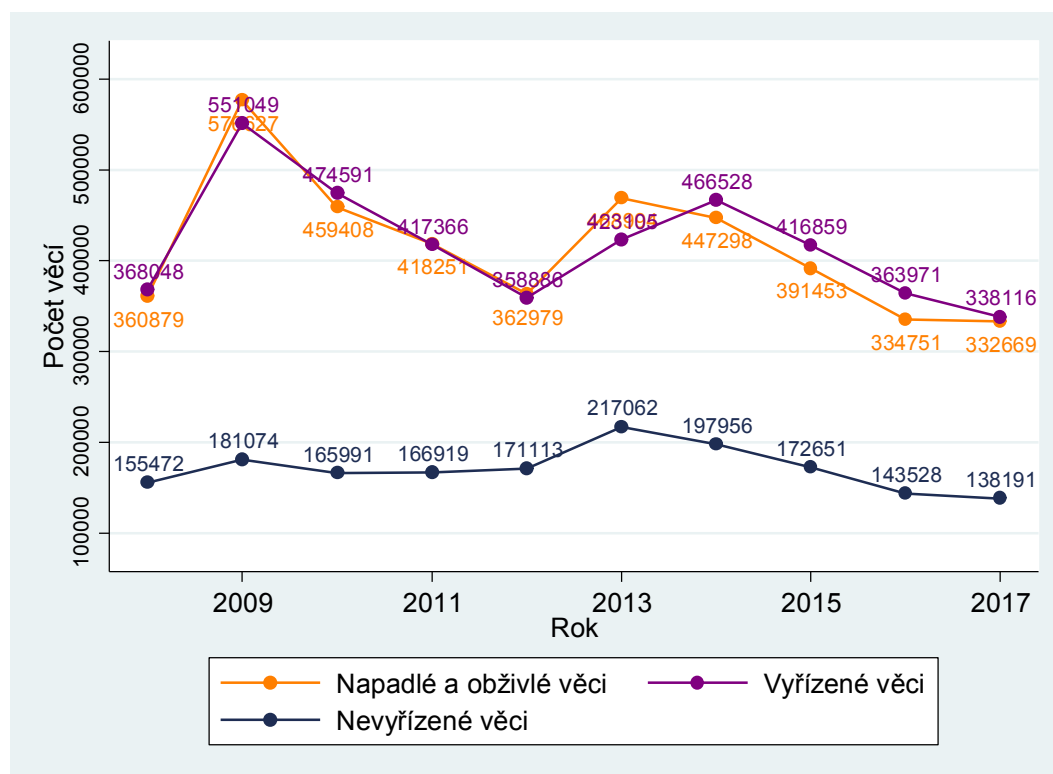

2.2.2 Vyřizování věcí

Tato kapitola se věnuje tomu, jak okresní soudy vyřizují věci v civilním řízení (bez rozkazního řízení). Obsahuje tedy údaje o nápadu + obživlých věcech, vyřízených věcech, nevyřízených věcech a míře vyřizování. Tato data nezískáváme ze statistických listů, ale z výkazů o činnosti soudů. Graf 10 ukazuje vývoj těchto proměnných v letech 2008–2017. Z grafu je patrné, že počet příchozích (nápad + obživa) a vyřízených věcí jsou silně korelovány. Vztah je v tomto případě kauzální (příčinný). Od roku 2014 převyšuje počet vyřízených věcí počet věcí příchozích. Díky tomu se v posledních letech daří snižovat počet nevyřízených věcí. V roce 2017 trend ve snižování počtu nevyřízených věcí zpomalil. Ale i v tomto roce převýšil počet vyřízených věcí počet věcí příchozích. Tj. míra vyřizování byla větší než 100 %.

Tento výsledek plně koresponduje se snižováním délek řízení. Důvody pro snižování počtu nevyřízených věcí jsou logicky stejné jako u délky řízení. Velký nárůst v počtu napadlých (a tedy i vyřízených) věcí v roce 2009 je způsoben zavedením elektronického platebního rozkazu a změnami ve vedení statistik. Na rozdíl od dat ze SL nelze v tomto případě data o tyto věci očistit. Nárůst v roce 2013 pravděpodobně způsobilo snížení soudních poplatků za podání EPR. Část věcí z EPR, které neskončí pravomocným elektronickým platebním rozkazem, je následně převedena do rejstříku C. Rejstříku EPR se více věnuje následující kapitola.

Graf 10: OS – vyřizování civilních věcí v letech 2008–2017

Tabulka 6: OS – vyřizování civilních věcí dle krajů

Nadřízený soud	Počet věcí			Míra vyřizování v %
	Nápad + obživa	Vyřízeno	Nevyřízeno	
MS Praha	74 418	69 548	40 897	93,46
KS Praha	36 402	36 125	9 409	99,24
KS Č. Budějovice	17 256	17 670	3 472	102,40
KS Plzeň	28 547	28 919	8 809	101,30
KS Ústí n. Labem	44 235	49 502	25 347	111,91
KS Hr. Králové	26 687	26 536	8 817	99,43
KS Brno	50 838	55 220	24 223	108,62
KS Ostrava	54 316	54 596	17 217	100,52
Celkem ČR	332 699	338 116	138 191	101,63

Tabulka 6 zachycuje vyřizování věcí dle krajů v roce 2017. Počet napadlých, vyřízených a částečně i nevyřízených věcí se odvíjí od velikosti soudu. Nelze tedy nijak porovnávat zatížení a výkonnost soudů bez toho, že budou data normalizována, tedy dokud nebude zohledněna velikost soudů. K tomu slouží dvě následující části této kapitoly. Z tohoto důvodu dále nezkoumáme jednotlivé okresní soudy pomocí kartogramu a krabicového grafu. Z tabulky lze nicméně vyčíst, že míra vyřizování je nejvyšší (vysoko přes 100 %) právě u krajů s největšími délkami řízení (Ústí nad Labem, Brno). Ostatní kraje vykazují míru vyřizování kolem 100 %. Pouze obvodní soudy v Praze nestíhaly v roce 2017 vyřizovat své příchozí věci, a proto míra vyřizování nejmarkantněji poklesla u soudního obvodu MS Praha (o 18 procentních bodů oproti roku 2016).

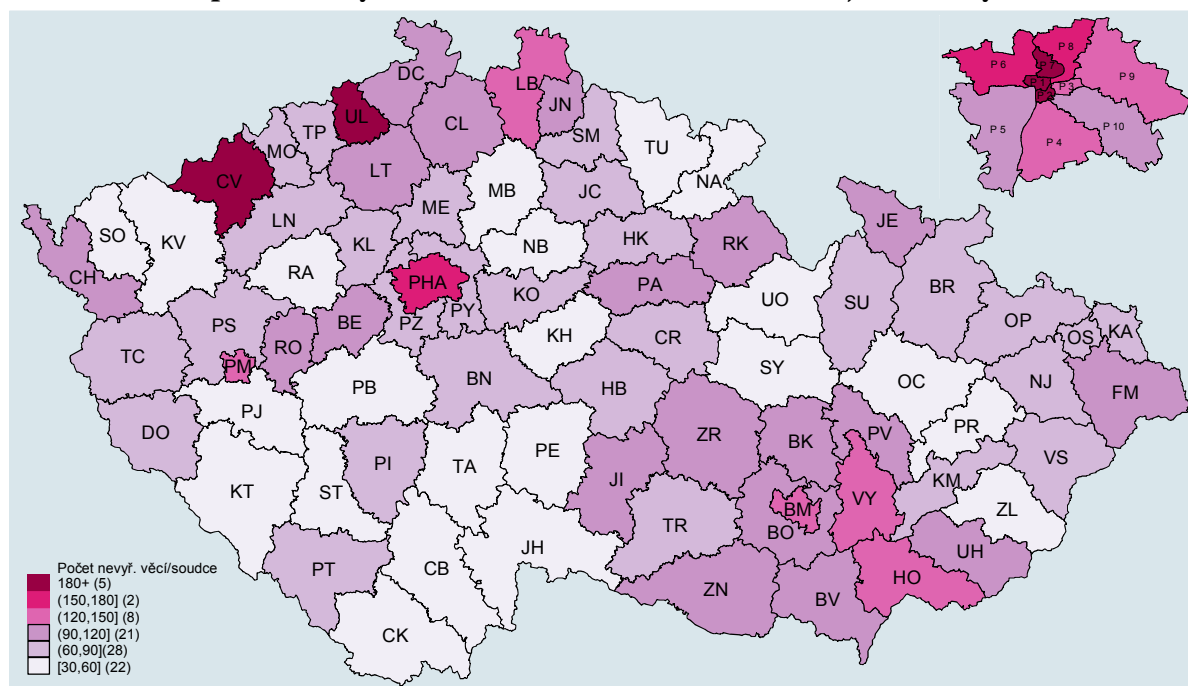
2.2.3 Vyřizování věcí v přepočtu na soudce

Abychom mohli soudy mezi sebou porovnat, data z předchozí části jsme přepočítali na jednoho evidenčního soudce. Absolutní hodnoty zcela neodpovídají realitě, protože civilní úseky vyřizují i další agendy (největší z nich je agenda opatrovnická), a soudci mají tedy i jinou práci. Pro srovnání mezi soudy je ale tento přepočet zcela dostatečný. Změny tohoto ukazatele v čase není třeba uvádět, protože počet soudců je velmi stabilní, a časové řady jsou proto téměř totožné s časovými řadami v přechozí podkapitole. Srovnání soudů a krajů za rok 2017 uvádíme níže.

Tabulka 7: OS – vyřizování civilních věcí na soudce dle krajů

Nadřízený soud	Počet věcí na soudce		
	Nápad + obživa	Vyřízeno	Nevyřízeno
MS Praha	300,07	280,44	164,91
KS Praha	245,96	244,09	63,57
KS Č. Budějovice	243,04	248,87	48,90
KS Plzeň	259,52	262,90	80,08
KS Ústí n. Labem	228,02	255,16	130,65
KS Hr. Králové	210,13	208,94	69,43
KS Brno	229,00	248,74	109,11
KS Ostrava	224,45	225,60	71,14
Celkem ČR	244,27	248,25	101,46

Graf 11: OS – počet nevyřiz. civilních věcí na soudce u jednotlivých soudů

Z tabulky je patrné, že soudy v Praze mají v přepočtu na soudce výrazně větší počet příchozích věcí než soudy v ostatních krajích. Také jich výrazně více vyřizují. Graf a tabulka dále ukazují, že mnoho nevyřízených věcí mají právě soudy spadající pod MS Praha. Je ale třeba poznamenat, že jimi vyřizovaná agenda je poměrně specifická a liší se od agendy ostatních krajů. To je velmi

dobře vidět na vztahu mezi mediánovou délkou řízení a počtem nevyřízených věcí na soudce u OS pro Prahu 1. Tento soud vykázal v roce 2017 druhý největší počet nevyřízených věcí na soudce a nejnižší mediánovou délku řízení.

Velké množství nevyřízených věcí pak mají soudy v Severočeském a Jihomoravském kraji. Příčiny a snaha o řešení tohoto jevu již byly diskutovány v podkapitole 2.2.1.

Obzvláště vyčnívají OS Chomutov, OS Ústí nad Labem a v Praze pak Obvodní soudy pro Prahu 1, Prahu 7 a Prahu 2. Je však třeba opět zdůraznit, že agenda OS pro Prahu 1 se výrazně odlišuje od agendy ostatních soudů. Největší počet nevyřízených věcí na soudce tedy mají: OS pro Prahu 7 (306 věcí), OS pro Prahu 1 (269 věcí) a OS Chomutov (234 věcí). Jak jsme uvedli již dříve, situace v Severočeském a Jihomoravském kraji se postupně zlepšuje. Naopak situace v Praze se tento rok zhoršila. Soudy s nejmenším počtem nevyřízených věcí na soudce jsou OS Kutná Hora (32 věcí), OS Pelhřimov (34 věcí) a OS Náchod (38 věcí).

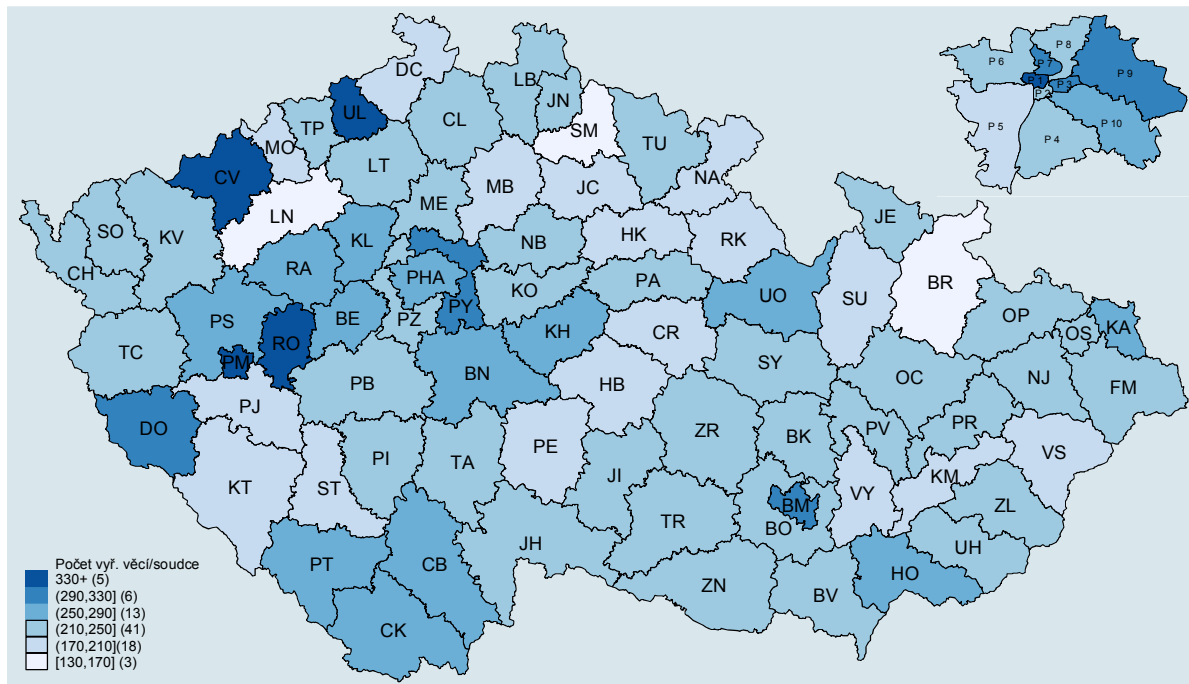
Zde se nabízí otázka, jestli je nějaký vztah mezi počtem vyřízených věcí na soudce a počtem nevyřízených věcí na soudce. Účelem této zprávy není podrobně analyzovat tuto problematiku, předmětný vztah ale krátce okomentujeme.

Nabízejí se dvě možné hypotézy:

- Soudy s vyšším počtem nevyřízených věcí na soudce vykazují nižší počet vyřízených věcí na soudce. Jsou tedy méně efektivní, a proto jim zbývá více nedodělků.
- U soudů s větším počtem nevyřízených věcí na soudce vyřídí jeden soudce více věcí. Tedy soudy mají větší „zásobu“ nevyřízených věcí, ze které mohou „čerpat“. Soudy s malým počtem nevyřízených věcí takovou zásobu nemají. Soudci s vyšším počtem nevyřízených věcí si toho jsou dobře vědomi, zvyšují své pracovní nasazení a snaží se počet svých nedodělků snížit. Tato teorie se jeví jako výrazně pravděpodobnější a podporuje ji řada faktů, především zlepšování situace (zkracování řízení a snižování počtu nevyřízených věcí) u nejzatíženějších soudů.

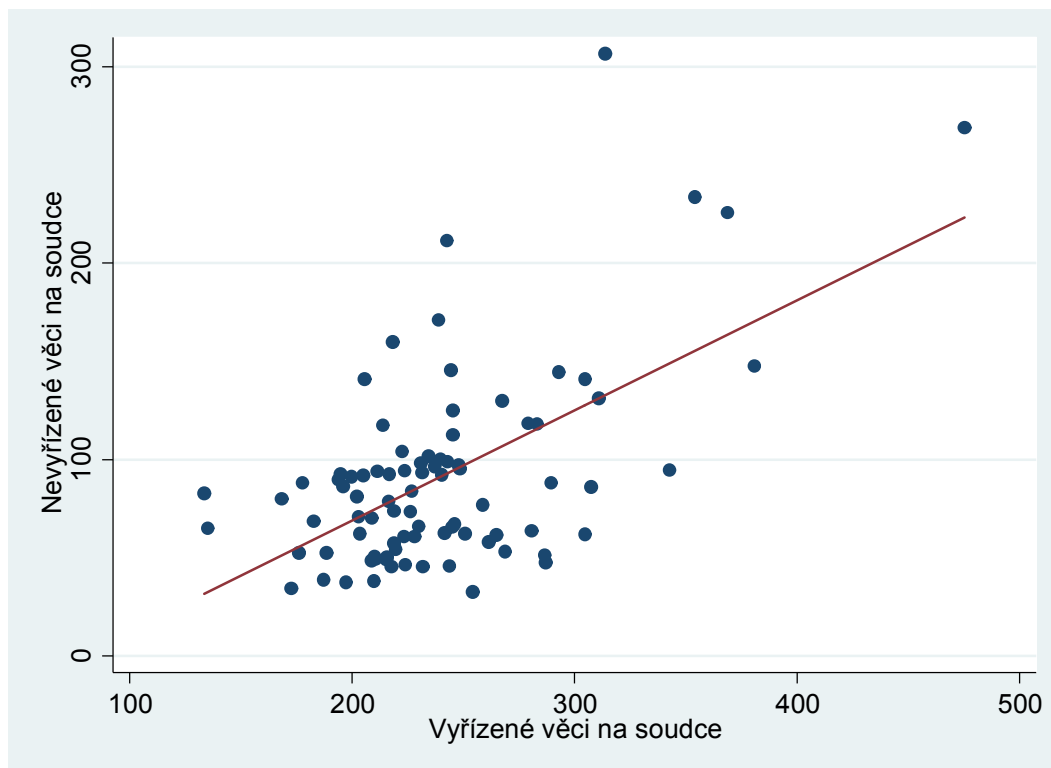
Základní informace nám poskytne kartogram s počtem vyřízených věcí na soudce a jeho porovnání s kartogramem, který zobrazuje počet nevyřízených věcí na soudce. Na první pohled se zdá, že soudy s vyšším počtem nevyřízených věcí na soudce často opravdu vykazují více vyřízených věcí na soudce.

Graf 12: OS – počet vyřízených civilních věcí na soudce u jednotlivých soudů

Dále se na tento vztah podíváme pomocí korelačního diagramu (viz seznam použitých pojmů). Na grafu níže je opravdu vidět určitý vztah mezi vyřízenými a nevyřízenými věcmi na soudce. Veličiny však nejsou ani zdaleka perfektně lineárně závislé – mnoho bodů leží poměrně daleko od proložené přímky.

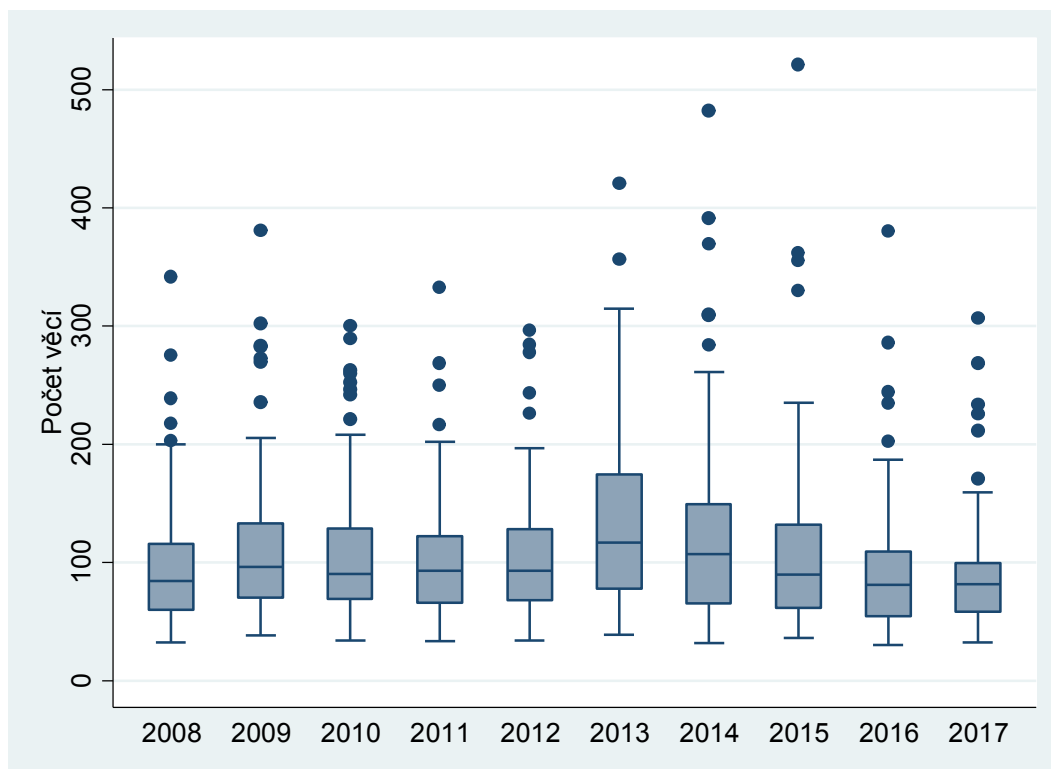
Graf 13: OS – vyřizování civilních věcí, korelační diagram

Nesmíme také zapomenout na poučku, že korelace není kauzalita. Tedy to, že pokud je mezi dvěma proměnnými korelace, ještě neznamená, že jedna je příčinou a druhá následkem. I přes výše uvedené můžeme dojít k závěru, že mezi počtem vyřízených věcí na soudce a počtem nevyřízených věcí na soudce existuje příčinný vztah. Přesnou podstatu a velikost tohoto vztahu v této zprávě nezkoumáme.

Stejně jako u délek řízení je vhodné dále prozkoumat, jak se rozdíly mezi soudy měnily během let, což ukazuje krabicový graf níže. Stejně jako u délek řízení vidíme, že nejhorší situace (tedy největší rozdíly mezi soudy) existovala v roce 2013. Od té doby se situace postupně zlepšuje.

Graf 14: OS – krabicové grafy, nevyřízené civilní věci na soudce

2.2.4 Disposition time²

Disposition time je vypočítán podle metodiky CEPEJ³ jako (počet nevyřízených věcí na konci daného období) / (počet vyřízených věcí v daném období) × 365. Tento údaj tedy v podstatě ukazuje, za kolik dní by při stejném tempu soud dovyřídil všechny věci, které u něj dnes leží, kdyby k němu již žádné další nepřicházely. Nejedná se o délku řízení, jak by se mohlo podle názvu zdát. Délka řízení je vypočtena z jiného zdroje dat a jedná se o jiný ukazatel. Disposition time (DT) se od ní tedy může výrazně lišit. V případě DT je spíše než absolutní hodnoty důležité relativní srovnání mezi roky a soudy.

Účel DT je podobný jako u přepočtu věcí na jednoho soudce – tedy zohlednit velikost soudů. Mezi ukazateli je ale jeden podstatný rozdíl. Počet nevyřízených věcí na soudce se zaměřuje čistě na to, jak je daný soud zatížený, a u málo zatížených soudů tedy bude vždy vykazovat příznivé

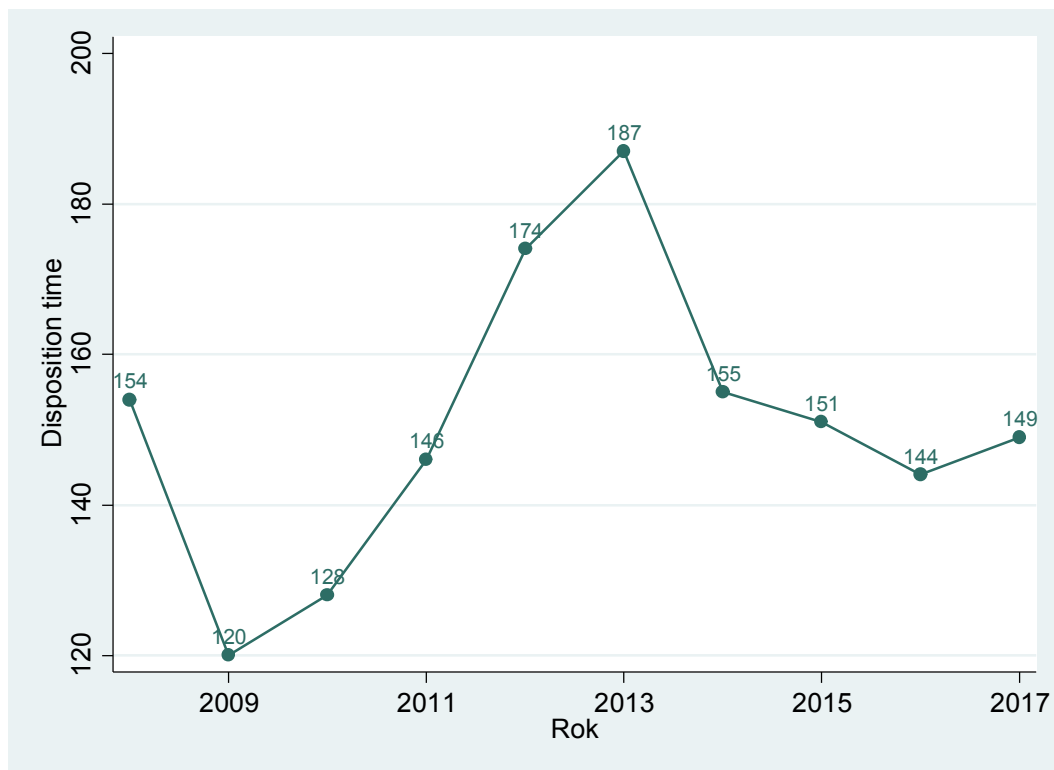
² Pojem jsme ponechali nepřeložený, jeho překlad do češtiny by mohl vést k záměně s délkou řízení. Ve zprávě jsme délky řízení již zkoumali

³ Komise pro efektivitu justice Rady Evropy.

hodnoty. Na druhou stranu DT zohledňuje i počet vyřízených věcí a může tedy teoreticky vyjít vysoký i u soudů s malým počtem nevyřízených věcí, byť tomu tak většinou není.

Oba ukazatele tak mají poměrně dobrou vypovídající hodnotu o vyřizování věcí u soudů, ale každý vypovídá o jiném aspektu této otázky. Srovnání grafů 11 a 16 ukazuje, že výsledky jednotlivých soudů v obou ukazatelích se mírně liší.

Graf 15: OS – disposition time civilního řízení v letech 2008–2017

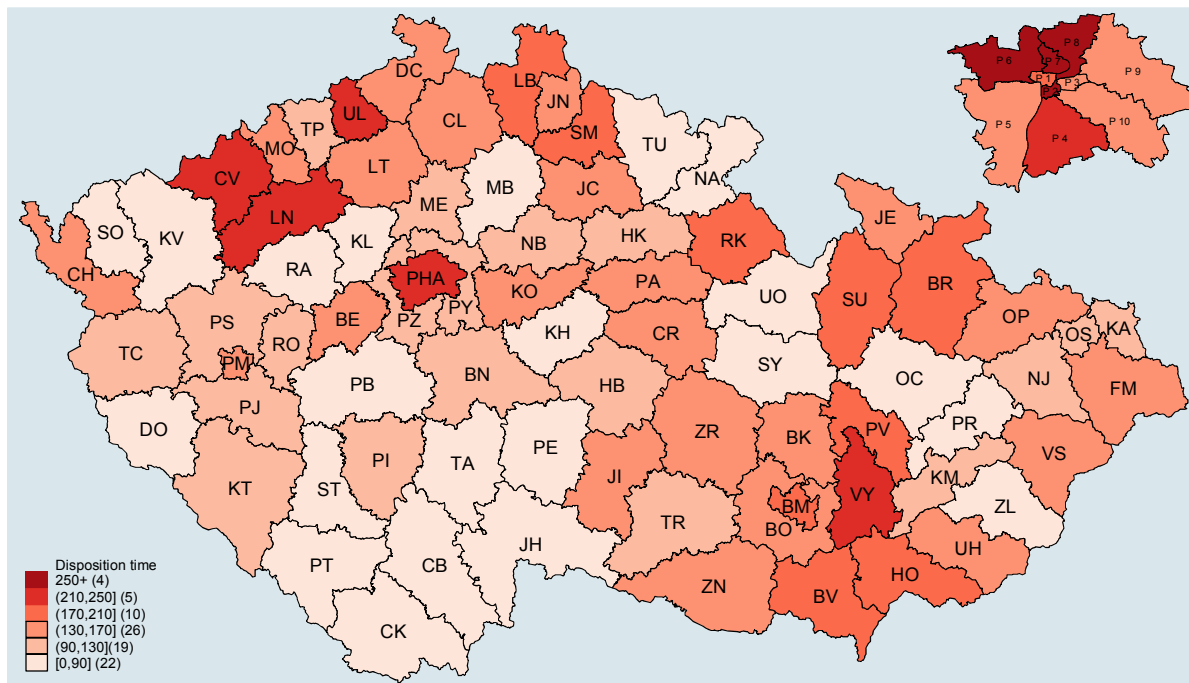
Disposition time je samozřejmě silně ovlivněn změnami v nápadu a v počtu vyřízených věcí. Tyto změny jsou okomentovány v kapitole 2.2.2. Důležitý je pokles DT v letech 2014–2016, a to i přes klesající nápad a počet vyřízených věcí. V roce 2017 došlo k mírnému nárůstu, protože počet vyřízených věcí klesl více než počet věcí nevyřízených. Následující tabulka a graf opět ukazují srovnání mezi kraji a jednotlivými soudy v roce 2017.

Tabulka 8: OS – disposition time v civilním řízení dle krajů

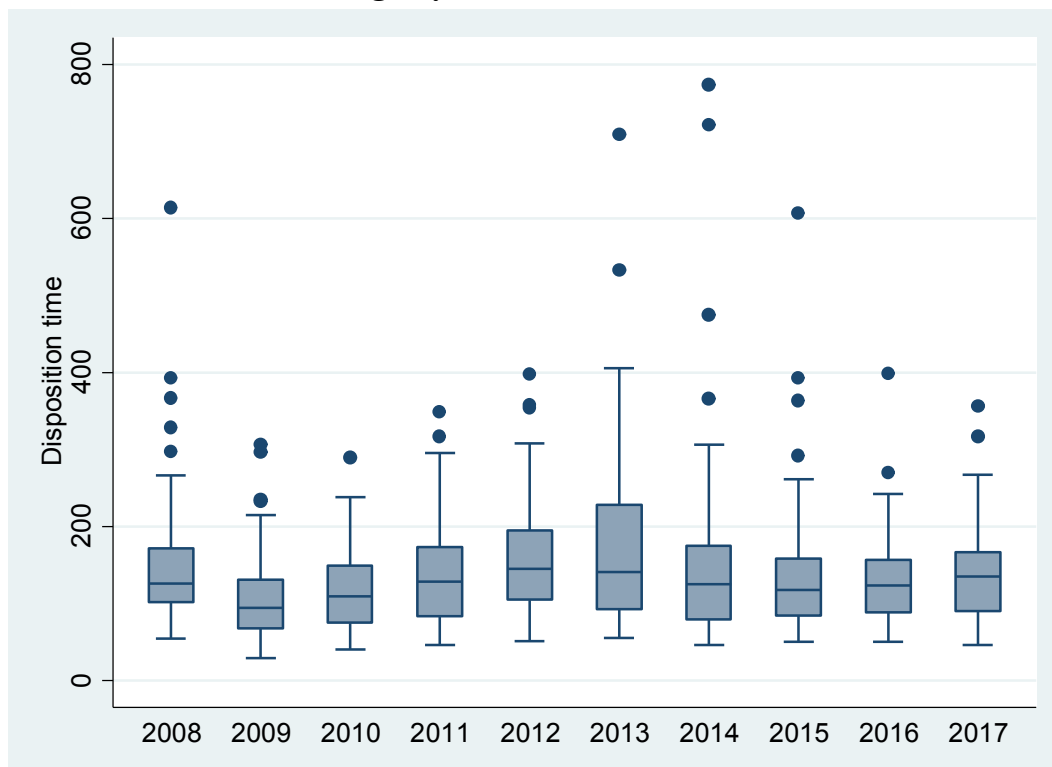
Nadřízený soud	Disposition time
MS Praha	215
KS Praha	95
KS Č. Budějovice	72
KS Plzeň	111
KS Ústí n. Labem	187
KS Hr. Králové	121
KS Brno	160
KS Ostrava	115
Celkem ČR	149

Závěry jsou celkem podobné jako u předchozích ukazatelů. Rozdíly nejsou dány počtem vyřízených věcí, ale velkým počtem nevyřízených věcí u soudů, které spadají pod KS Ústí nad Labem, KS Brno a MS Praha (v těchto krajích je DT nejvyšší). U obvodních soudů spadajících pod MS Praha se na růstu ukazatele disposition time projevuje 14% nárůst nevyřízených věcí v roce 2017 oproti roku 2016.

Graf 16: OS – disposition time civilního řízení u jednotlivých soudů

Graf 17: OS – krabicové grafy, DT civilního řízení

Oproti loňskému roku vzrostl DT výrazně u soudů spadající pod MS Praha, což je dáno nižším počtem vyřízených věcí a nárůstem v počtu věcí nevyřízených.

Na krabicových grafech vidíme, že variabilita DT se zde v roce 2017 nesnížila (na rozdíl od jiných ukazatelů). To je dáno hlavně zhoršením situace na soudech v Praze. Můžeme říct, že tyto soudy „nahradily“ soudy jako je OS Chomutov, OS Ústí nad Labem nebo MS Brno v pozici odlehlých hodnot.

Na základě přechozích ukazatelů můžeme shrnout, že celkově se situace v civilním řízení u okresních soudů za několik posledních let výrazně zlepšila – výrazně klesl počet nevyřízených věcí i délky řízení. Ty jsou dokonce nejnižší za celé sledované období. To je dáno především zmenšováním rozdílů mezi soudy, tj. zlepšováním situace u nejpomalejších a nejzatíženější soudů.

Jsou zde ale i určitá negativa – v roce 2017 nebyly obvodní soudy v Praze schopny vyřídit příchozí věci. Také mírně stoupl počet věcí, které nebyly vyřízeny déle než 3 roky. Případné vyřízení těchto věcí může mírně negativně ovlivnit vykázanou délku řízení v dalších letech.

2.2.5 Další statistiky

Kromě výše uvedených ukazatelů výkonnosti soudů sleduje Ministerstvo spravedlnosti řadu dalších ukazatelů. Tato podkapitola se věnuje čtyřem příkladům, a to míře odvolání, míře změny rozsudku, výši přiznaných nároků a dále uvádí nejběžnější předměty sporu.

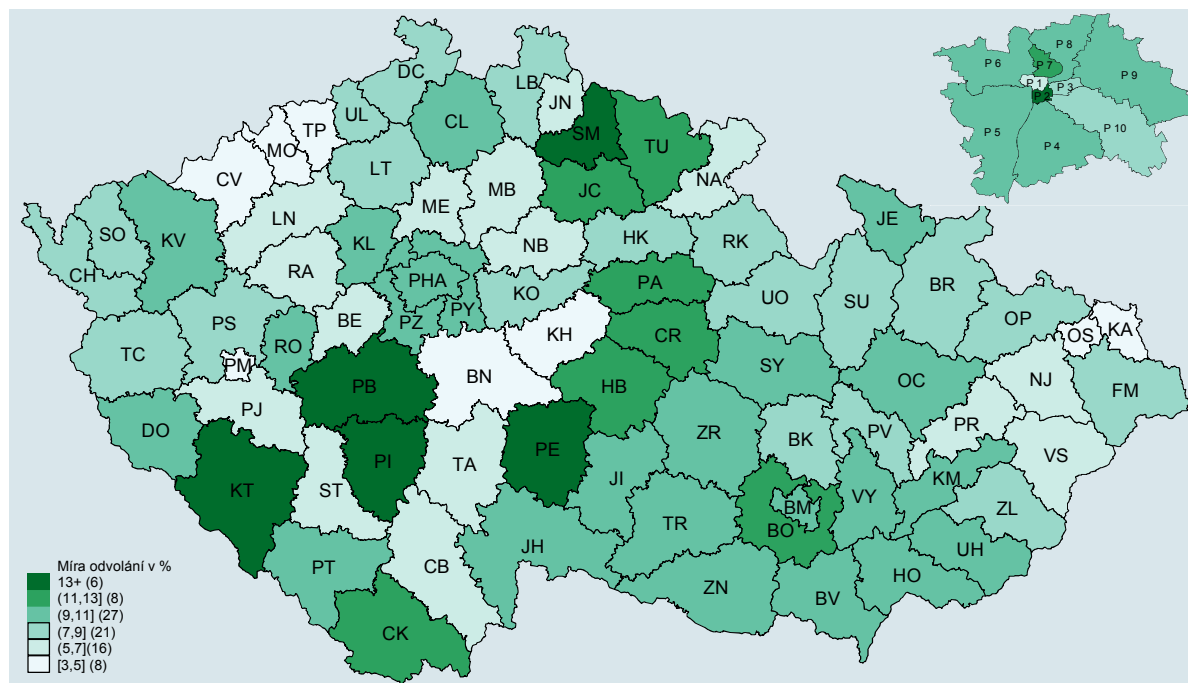
Data byla získána ze statistických listů a byla omezena stejným způsobem jako u délky řízení. Zkoumáme tedy pouze agendu C bez rozkazního řízení.

Míra odvolání udává, jak často podávají účastníci sporu odvolání. Závisí na mnoha faktorech, jako je například složení agendy soudu nebo charakteristiky účastníků sporu. Do určité míry může vypovídat o složitosti sporů, neboť u velmi jednoduchých sporů (typicky s procesně pasivní žalovanou stranou) je podání odvolání méně pravděpodobné. Způsob výpočtu míry jsme oproti loňskému roku upravili. Výpočty nyní zahrnují i věci, ve kterých odvolací soud zrušil rozhodnutí soudu I. stupně a věc mu vrátil. Následně již odvolání podáno nebylo. Po této úpravě došlo pouze k velmi mírnému navýšení vypočtené míry odvolání. Dále jsme data očistili o spory, kde byla výše přiznaného nároku menší než 10 000. V těchto sporech (až na výjimky) nelze podat odvolání, a jejich zahrnutí by tak snižovalo vypočtené hodnoty míry odvolání. Po této úpravě tak došlo k poměrně značnému zvýšení vypočtené míry odvolání.

Tabulka 9: OS – míra odvolání dle krajů v civilním řízení

Nadřízený soud	Míra odvolání (v %)
MS Praha	9,37
KS Praha	7,63
KS Č. Budějovice	8,58
KS Plzeň	7,84
KS Ústí n. Labem	6,70
KS Hr. Králové	10,26
KS Brno	10,13
KS Ostrava	6,09
Celkem ČR	8,36

Graf 18: OS – míra odvolání u jednotlivých soudů v civilním řízení

Míra odvolání je nejvyšší ve Východočeském a Jihomoravském kraji a nejnižší v Severočeském a Moravskoslezském kraji. Z jednotlivých okresních soudů byla v roce 2017 nejvyšší míra odvolání u OS Praha 2 (25,38 %), OS Pelhřimov (15,30 %) a OS Semily (14,49 %). Obzvláště vysoká míra odvolání u OS Praha 2 má své odůvodnění. Tento soud je totiž specializovaný a velkou část jeho agendy tvoří spory týkající se odpovědnosti státu a územních samosprávných celků za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci podle zákona č. 82/1998 Sb., například spory o náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem nebo nepřiměřenou délkou soudního řízení. Míra odvolání je v těchto sporech velmi vysoká – více než 65 %. Nejnižší je míra odvolání u OS Kutná Hora (3,12 %), OS Benešov (3,14 %) a OS Most (3,16 %).

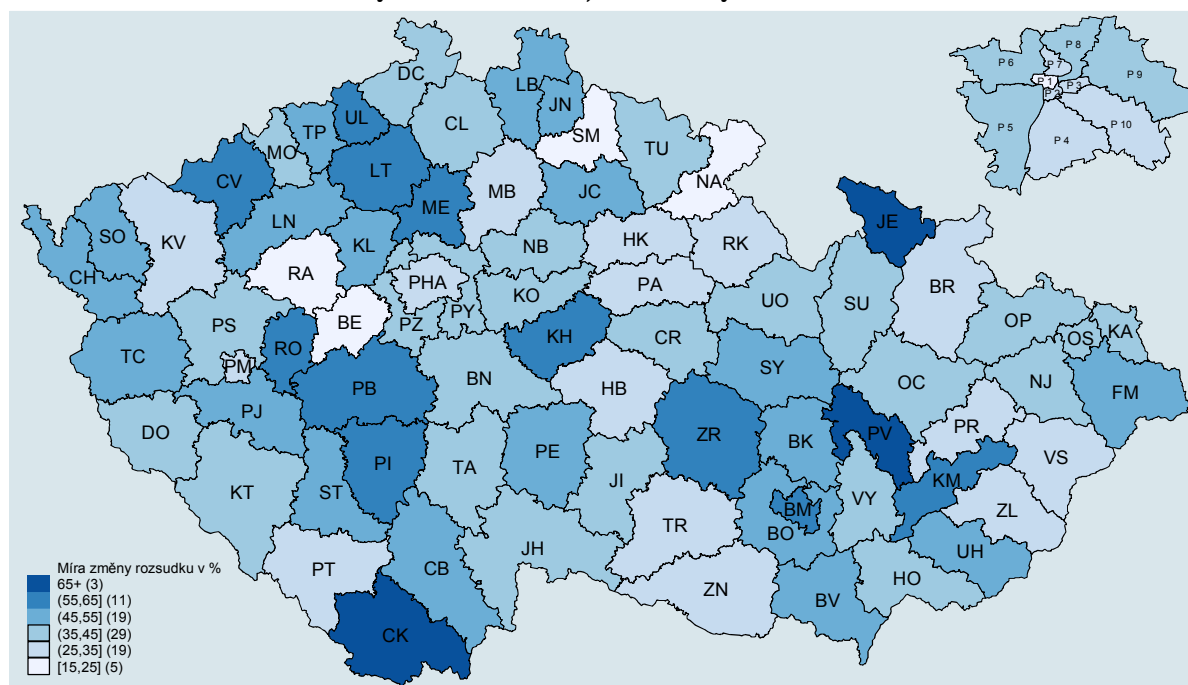
Dalším sledovaným ukazatelem je míra změny rozsudku. Jedná se o podíl věcí v procentech, ve kterých odvolací soud na podkladě odvolání změnil rozhodnutí soudu I. stupně. Jako změna

rozsudku jsou započítány i případy, kdy bylo rozhodnutí soudu I. stupně u odvolacího soudu zrušeno nebo vráceno soudu I. stupně.

Tabulka 10: OS – míra změny rozsudku dle krajů v civilním řízení

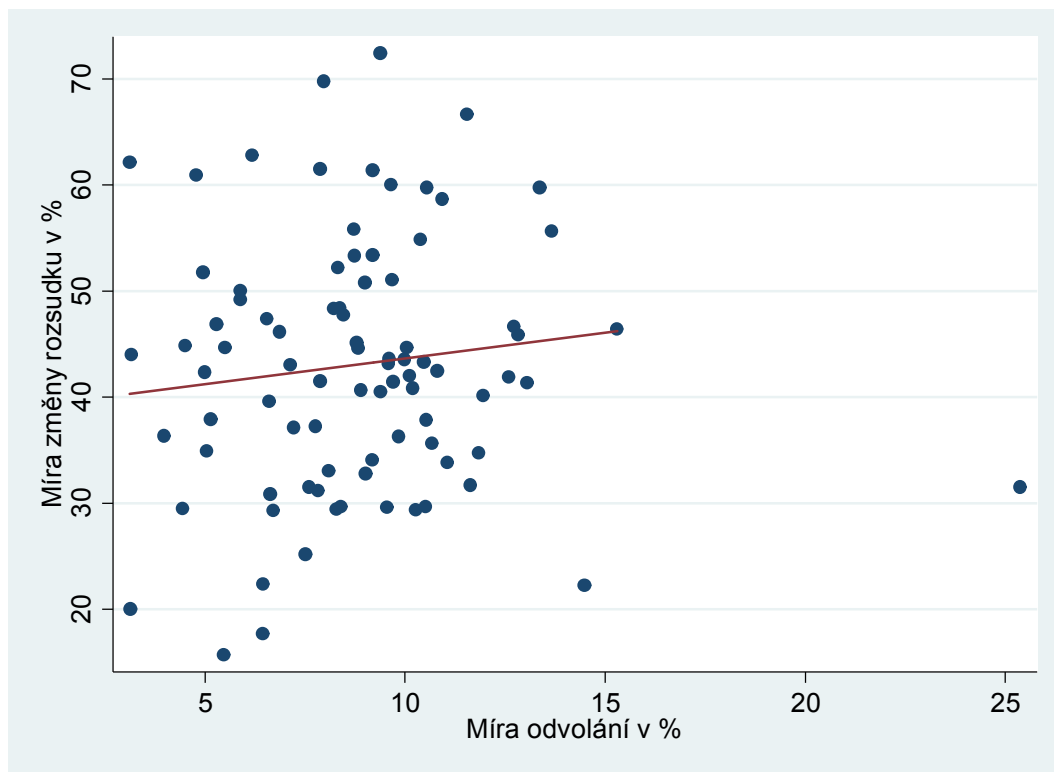
Nadřízený soud	Míra změny rozsudku v %
MS Praha	33,23
KS Praha	46,77
KS Č. Budějovice	48,76
KS Plzeň	41,22
KS Ústí n. Labem	50,98
KS Hr. Králové	35,39
KS Brno	51,18
KS Ostrava	40,76
Celkem ČR	41,96

Graf 19: OS – míra změny rozsudku u jednotlivých soudů v civilním řízení

Míra změny rozsudku je nejnížší v Praze. Nízká je také v Králověhradeckém kraji. Z okresních soudů mají nejnížší míru změny rozsudku OS Náchod (15,69 %), OS Rakovník (17,65 %) a OS Beroun (22,00 %). Na druhém konci se nacházejí OS Jeseník (72,29 %), OS Prostějov (69,77 %) a OS Český Krumlov (66,60 %).

Graf 20: OS – míra odvolání a míra změny rozsudku, civilní řízení

Dále se nabízí otázka, jestli je mezi mírou odvolání a mírou změny rozsudku nějaký vztah. Tedy, vykazují soudy s vyšší mírou odvolání nižší míru změny rozsudku? V této zprávě se budeme dané problematice věnovat jen velmi krátce. Korelační diagram výše naznačuje, že žádný takový vztah zřejmě neexistuje. Zajímavý je fakt, že pokud data seskupujeme po krajích, tak se náznak určitého vztahu začne objevovat – korelační koeficient je -0,25 (korelační koeficient může nabývat hodnot od -1 do +1; krajní hodnoty značí dokonalou závislost, nulová hodnota značí neexistující vztah mezi zkoumanými veličinami).

Na základě těchto údajů ale nelze dělat definitivní závěry o vztahu mezi mírou změny rozsudku a mírou odvolání. Pro vytvoření takovýchto závěrů je třeba provést rozsáhlejší analýzu.

Nakonec ještě můžeme krátce porovnat rok 2017 s rokem 2016. V roce 2016 byla míra odvolání (dle současné metodiky) 8,56 % a míra změny rozsudku 42,77 %, zatímco v roce 2017 byla míra odvolání 8,36 % a míra změny rozsudku 41,96 %.

Vynásobením míry odvolání a míry změny rozsudku dostaneme podíl věcí, ve kterých odvolací soud nakonec změnil rozhodnutí soudu I. stupně ke všem prvostupňovým rozhodnutím. Tento ukazatel budeme nazývat *míra celkové změny rozsudku*. Tato míra se v roce 2016 rovnala $8,56 \% \times 42,77 \% \doteq 3,66 \%$, v roce 2017 byla $8,36 \% \times 41,96 \% \doteq 3,51$. Došlo tedy k meziročnímu poklesu o 0,15 procentního bodu (o 4,1 %).

Dále se v této podkapitole věnujeme přiznaným nárokům. Ty jsme rozdělili do intervalů. Tabulka 11 udává podíly jednotlivých intervalů v procentech. Výše přiznaného nároku představuje částku, kterou soud přiznal žalobci vůči žalovanému.

Tabulka 11: OS – podíl přiznaných nároků (v %)

Nadřazený soud	Výše přiznaného nároku v Kč			
	1–20 000	20 001–50 000	50 001–100 000	100 000 a více
MS Praha	60,21	17,08	9,46	13,25
KS Praha	74,75	12,48	5,78	6,99
KS Č. Budějovice	81,19	10,08	3,85	4,88
KS Plzeň	80,25	10,44	4,19	5,12
KS Ústí n. Labem	79,45	11,38	4,44	4,73
KS Hr. Králové	77,70	11,48	4,65	6,17
KS Brno	74,83	12,49	5,51	7,17
KS Ostrava	79,54	11,15	4,44	4,87
Celkem ČR	74,55	12,59	5,68	7,17

Ve výši přiznaných nároků se v roce 2017 (i dříve) od zbytku republiky výrazně odlišují soudy spadající pod MS Praha. Podíly jednotlivých intervalů jsou vidět v tabulce. Medián v Praze je 12 449 Kč a průměr 86 895 Kč, zatímco mimo Prahu je medián ve výši 5 125 Kč a průměr ve výši 36 895 Kč. Stejně jako míra odvolání je i výše přiznaných nároků ovlivněna především druhem vyřizované agendy. V Praze se častěji vyskytují obchodních spory, protože tam sídlí většina společností. Přiznané nároky bývají u těchto věcí zpravidla vyšší. Navíc v Praze žijí lidé s vyššími příjmy a cenová hladina je také vyšší a liší se i poptávané zboží a služby a jiné faktory. Jako další příklad rozdílů v přiznaných nárocích lze uvést spory z koupě movité věci. V Praze je průměr výše přiznaného nároku 221 186 Kč a medián je 30 112 Kč. Ve zbytku ČR je průměr 107 928 Kč a medián 24 509 Kč.

Oproti předchozímu roku, tedy srovnání mezi roky 2016 a 2017, je několik rozdílů:

- celorepublikově se zvýšil průměr i medián, ale v Praze průměr i medián klesl,
- zvýšil se podíl přiznaných nároků do 20 000 ve všech krajích, u všech ostatních skupin poklesl.

Nakonec se podíváme na nejčastější spory, které soudy musí řešit. Znovu upozorňujeme, že tato data jsou očištěna o rozkazní řízení.

Tabulka 12: OS – nejčastější spory v civilním řízení

Předmět sporu	Podíl v %
Placení pojistného	18,83
Spory z úvěru u nebankovních institucí	13,43
Spory z přepravy osob	11,49
Spory z úvěru u bankovních institucí	10,29
Úhrady za dodávky elektrické energie, plynu nebo tepla	7,46
Spory ze zápůjčky	6,42

Zde uvedené druhy sporů tvoří více než dvě třetiny pravomocně skončených věcí v této agendě. Je zjevné, že se většinou jedná o úhradu dlužné částky za pojistné, energie, za jízdu na černo, splátky úvěrů apod. Tyto druhy sporů bychom očekávali spíše u rozkazního řízení. Zdá se však, že často nekončí pravomocným platebním rozkazem, tudíž přechází do klasického civilního řízení (většinou po podaném odporu nebo po zrušení platebního rozkazu z důvodu jeho nedoručitelnosti). Bližší pohled na data potvrzuje výše uvedený předpoklad – asi 88 % těchto sporů bylo zahájeno návrhem na vydání elektronického platebního rozkazu.

2.3 Civilní agenda – elektronické rozkazní řízení

Jak jsme uvedli v úvodu kapitoly 2.2, zkoumaná data jsme očistili právě o rozkazní řízení. Tato data ale samozřejmě mají svou informační hodnotu, proto je analyzujeme v této části.

Jedná se o civilní řízení ve zkrácené formě, jehož cílem je skončení věcí vydáním platebního rozkazu. V této zprávě označujeme jen ta civilní řízení, která jsou zahájena návrhem žalobce na vydání platebního rozkazu. Platební rozkaz se vydává bez slyšení žalované strany a řízení jím může být skončeno jen tehdy, nepodá-li proti němu žalovaná strana odpor. Neskončí-li řízení pravomocným platebním rozkazem, přechází do klasického civilního řízení.

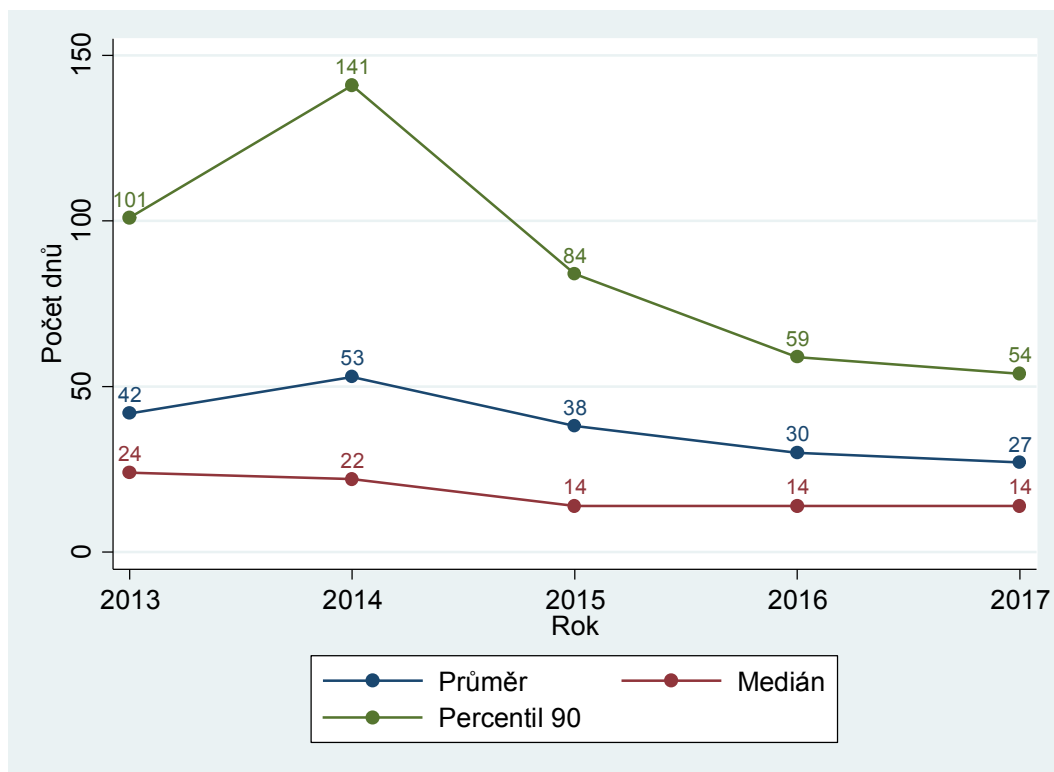
Ale ne všechna data, o která byla očištěna kapitola 2.2, zde zahrnujeme. Občanské soudní řízení zná celkem čtyři typy platebních rozkazů, ale okresních soudů se týkají jen tři z nich, a to „běžný“ platební rozkaz, elektronický platební rozkaz a evropský platební rozkaz. Čtvrtý typ, kterým je směnečný (šekový) platební rozkaz, vydávají jen krajské soudy. Pro každý typ platí jiné podmínky a postupy. Dále ve statistickém sledování rozkazního řízení proběhlo v letech 2009 až 2013 nejvíce změn. V časových řadách by se tak objevovaly výkyvy způsobené právě změnami ve statistikách a došlo by tak ke zkreslení. Z tohoto důvodu se tato kapitola zabývá pouze elektronickým platebním rozkazem od roku 2013, protože od tohoto roku se již neudály žádné významné změny a všechny návrhy na vydání elektronického platebního rozkazu se evidují v rejstříku EPR.

Dalším důvodem, proč byl vybrán rejstřík EPR, je ten, že tvoří největší část agendy rozkazního řízení (např. v roce 2017 činí podíl EPR 87,33 % z návrhů na vydání platebního rozkazu u OS).

2.3.1 Délka řízení

Platí stejné poznámky jako v přechozí kapitole, délky řízení zjišťujeme ze statistických listů a délky řízení uvádíme v kalendářních dnech ode dne nápadu do dne konečného rozhodnutí soudem I. stupně.

Graf 21: OS – délka civilního el. rozkazního řízení v letech 2013–2017

Tabulka 13: OS – délky el. rozkazního civilního řízení dle krajů

Nadřízený soud	Délka řízení		
	Průměr	Medián	Percentil 90
MS Praha	26	17	51
KS Praha	15	8	33
KS Č. Budějovice	16	9	35
KS Plzeň	21	11	46
KS Ústí n. Labem	35	19	71
KS Hr. Králové	19	10	40
KS Brno	42	20	89
KS Ostrava	23	14	49
Celkem ČR	27	14	54

Délky řízení jsou řádově nižší než u klasického civilního řízení (rejstřík C). Například mediánová délka řízení v roce 2017 byla v klasickém civilním řízení 181 dnů, v elektronickém rozkazním řízení byla pouze 14 dnů. To je asi třináctkrát méně. To samozřejmě plyne z již diskutované výrazně nižší obtížnosti agendy EPR. Z toho pak plynou i nižší absolutní rozdíly mezi jednotlivými soudy a kraji. Mezi nejrychlejšími soudy ve Středočeském kraji a nejpomalejšími soudy v Jihomoravském kraji je rozdíl pouze 12 dnů v mediánové délce řízení a 27 dnů v průměrné délce řízení. Z jednotlivých soudů je nejrychlejší OS Plzeň-sever (medián 6 dnů) a nejpomalejší MS Brno (37 dnů).

Vzhledem k nízkým absolutním rozdílům v délkách řízení zde nebudeme délky řízení, na rozdíl od délky řízení v klasickém civilním řízení, dále analyzovat (kartogramy, histogram, krabicové grafy).

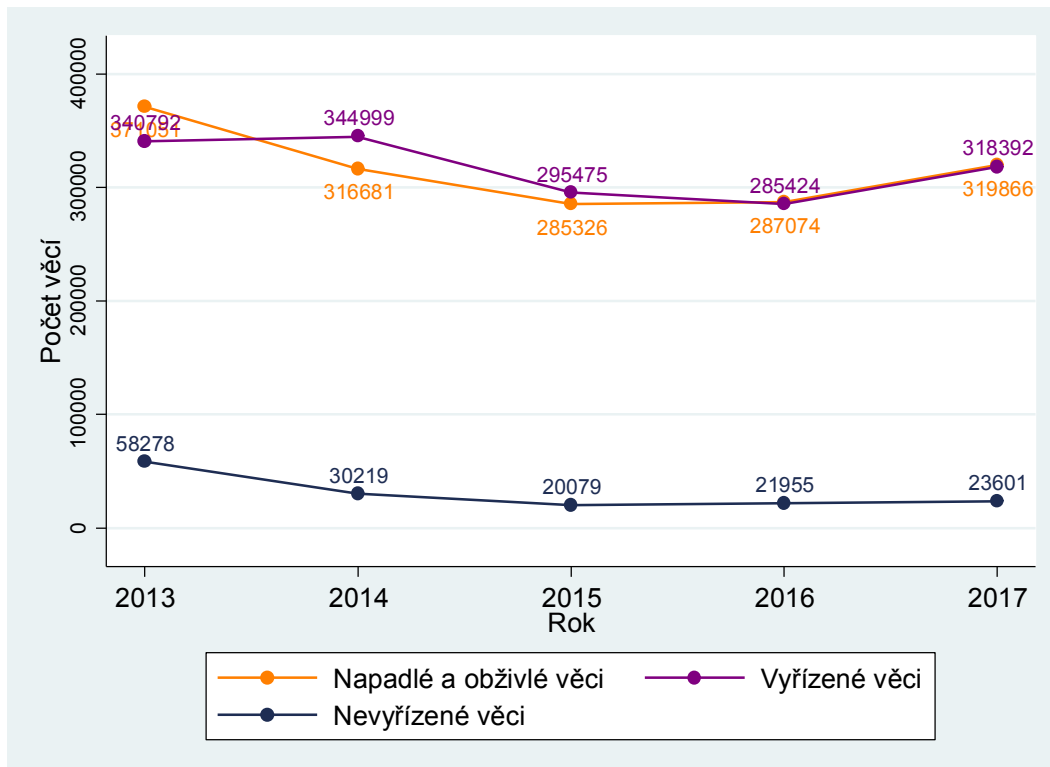
Ještě zbývá poznamenat, že rychlost vyřizování dle krajů v zásadě odpovídá rychlosti vyřizování v klasickém civilním řízení (absolutní hodnoty jsou ale daleko menší). Tj. nejnižší délky řízení vykazují soudy, které spadají pod KS Praha a KS České Budějovice. Naopak nejvyšší délky řízení jsou u soudů, které spadají pod KS Ústí nad Labem a KS Brno.

2.3.2 Vyřizování věcí

Graf níže znázorňuje časovou řadu vyřizování věcí v ČR a průřezová data po krajích za rok 2017. Poměr počtu nevyřízených věcí k počtu vyřízených věcí (nebo k nápadu) je velmi nízký. To opět ukazuje, že tato agenda je mnohem jednodušší než klasické civilní řízení, a soudy tak nemají téměř žádné potíže s jejím vyřizováním.

Vyšší počet nevyřízených věcí je stejně jako v klasickém civilním řízení v Praze, v Severočeském kraji a Jihomoravském kraji. V Praze byla navíc míra vyřizování v roce 2017 pouze 95 %. I přes výše uvedené však můžeme konstatovat, že s vyřizováním této agendy nejsou problémy v žádném ze soudních krajů.

Graf 22: OS – vyřizování věcí v rejstříku EPR v letech 2013–2017

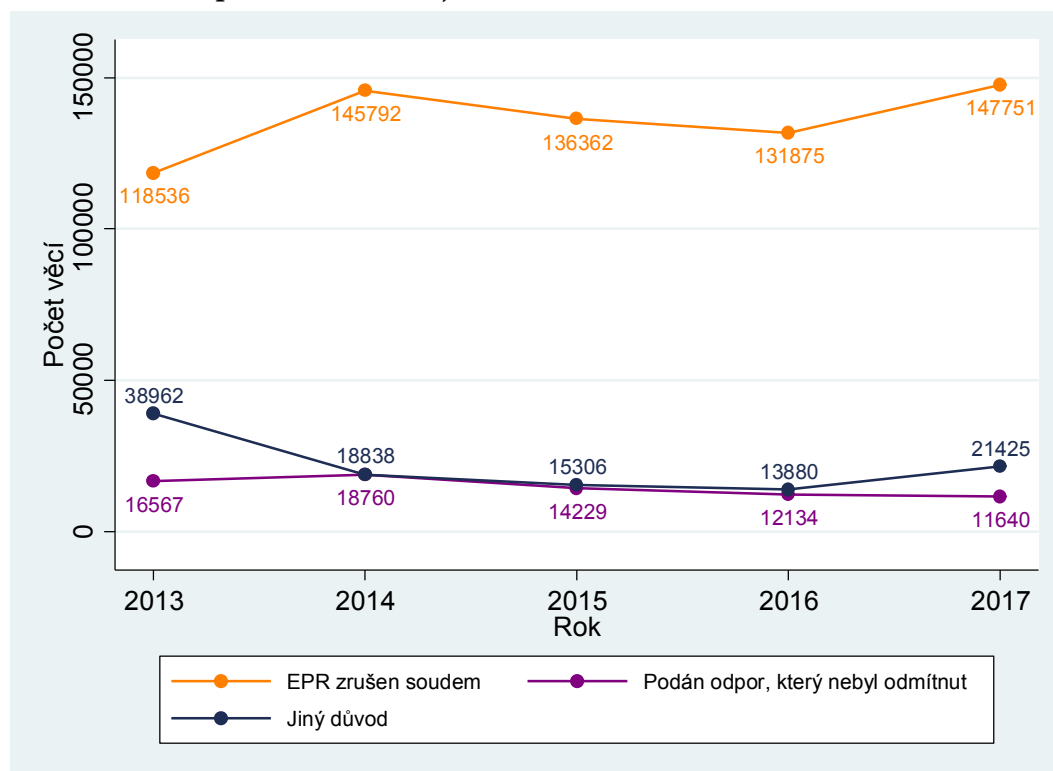
Tabulka 14: OS – vyřizování věcí v rejstříku EPR dle krajů

Nadřízený soud	Počet věcí			Míra vyřizování v %
	Nápad + obživa	Vyřízeno	Nevyřízeno	
MS Praha	58 339	55 456	5 264	95,06
KS Praha	33 394	33 344	1 096	99,85
KS Č. Budějovice	19 034	18 840	1 097	98,98
KS Plzeň	27 799	27 276	1 652	98,12
KS Ústí n. Labem	52 203	52 406	5 730	100,39
KS Hr. Králové	28 330	28 279	1 412	99,82
KS Brno	44 245	46 160	3 872	104,33
KS Ostrava	56 522	56 631	3 478	100,19
Celkem ČR	319 866	318 392	23 601	99,54

2.3.3 Další statistiky

V kapitole 2.2.5 jsme ukázali, že velkou část civilních věcí tvoří spory o úhradu dlužné částky (za pojistné, energie, za jízdu na černo, splátky úvěrů) a že většina těchto sporů byla převedena z rejstříku EPR. V této kapitole zodpovíme otázku, kolik věcí je vlastně z rejstříku EPR převedeno do rejstříku C. Tedy jak často nestačí, aby soud věc jednoduše vyřídil elektronický platebním rozkazem, ale musel se jí dále zabývat v civilním řízení. Opět uvádíme časové řady za celou ČR a průřezová data po krajích za rok 2017.

Graf 23: OS – převedeno z rejstříku EPR v letech 2013–2017

Tabulka 15: OS – převedeno z rejstříku EPR dle krajů

Nadřízený soud	Počet věcí		
	EPR zrušen soudem	podán odpor, který nebyl odmítnut	jiný důvod
MS Praha	23 211	2 808	7 135
KS Praha	15 861	1 127	2 942
KS Č. Budějovice	8 306	655	313
KS Plzeň	14 360	676	2 383
KS Ústí n. Labem	25 273	1 383	1 345
KS Hr. Králové	11 908	1 186	1 364
KS Brno	23 004	1 849	2 417
KS Ostrava	25 828	1 956	3 526
Celkem ČR	147 751	11 640	21 425

Statisticky jsou sledovány tři důvody, proč je věc převedena z rejstříku EPR do rejstříku C:

- **EPR zrušen soudem:** elektronický platební rozkaz je zrušen, protože ho nebylo možné doručit. To může mít různé důvody. Například účastník sporu se přestěhoval bez udání další adresy, účastník má hlášenou adresu bydliště na městském úřadu a dále ho není možné nijak dohledat.
- **Podán odpor, který nebyl odmítnut:** byl podán odpor proti elektronickému platebnímu rozkazu. Odpor byl podán včas a oprávněnou osobou.
- **Jiný důvod:** zahrnuje všechny ostatní důvody pro převedení věci. Obvykle proto, že z nějakého jiného důvodu není možné EPR vydat; nejsou splněny podmínky pro jeho vydání (platební rozkaz by měl být doručen žalovanému do ciziny, žalobce uplatňuje nárok převyšující jeden milion korun českých aj.).

V datech vidíme, že převedených věcí je opravdu velké množství. Porovnáme-li počet převedených věcí s počtem věcí vyřízených, vidíme, že tento podíl tvořil 51 až 56 %.⁴ Tedy v zásadě je každá druhá věc v rejstříku EPR převedena do klasického civilního řízení. Nejvyšší je tento podíl v Plzeňském kraji a nejnižší je v kraji Jihočeském. Zdaleka nejčastější důvod převedení je zrušení EPR soudem.

⁴ Toto srovnání lze velmi dobře provést, i když ve statistikách nespadá počet převedených věcí pod počet věcí vyřízených. Princip je zde stejný jako u nápadu a u vyřízených věcí. Tj., nejedná se o skupinu totožných věcí.

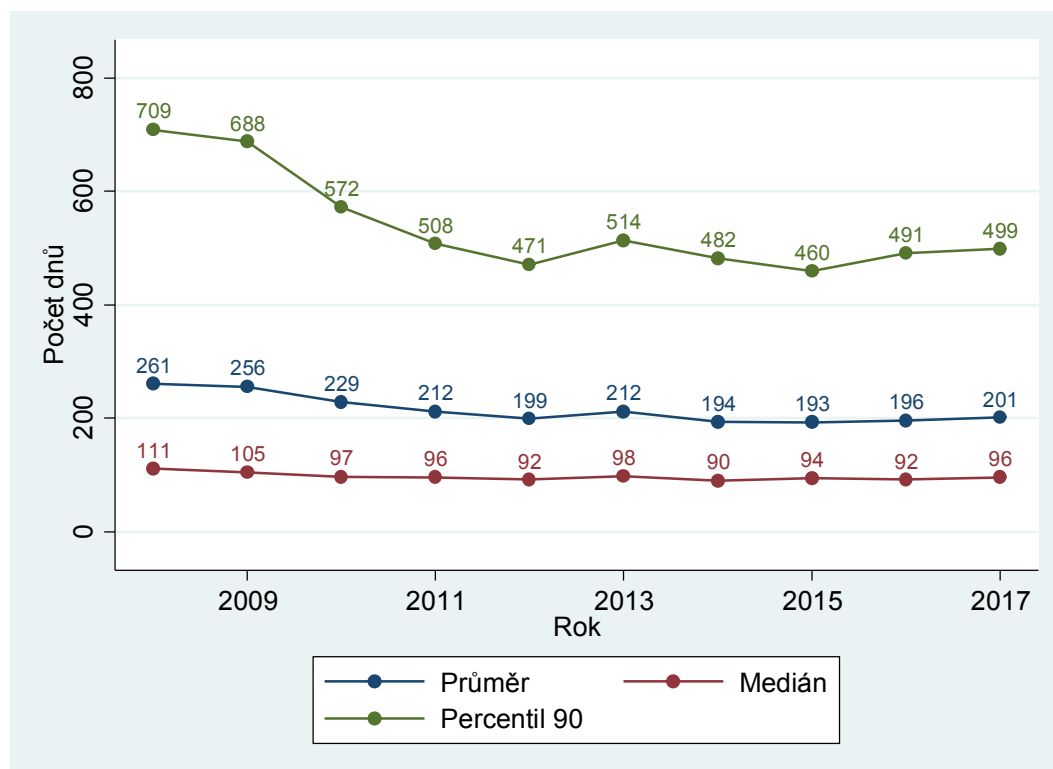
2.4 Trestní agenda

Z hlediska statistického sledování je situace na trestním úseku soudů jednodušší. Vedlejší agendy jsou zde v zásadě pouze dvě – všeobecné trestní věci, včetně rozhodování soudce v přípravném řízení, a u soudů, v jejichž obvodu se nachází věznice, též agenda podmíněčného propuštění. Soudy tedy vyřizují hlavně prvostupňové trestní věci a prvostupňové trestní věci mladistvých (rejstříky T a Tm). Způsob vykazování se na rozdíl od civilního řízení během let neměnil a není se tedy třeba obávat zkreslení v časových řadách. Data v podkapitolách délky řízení a jiné statistiky jsou většinou očištěna pouze o věci vyřízené trestním příkazem. Trestní příkaz je obdobou platebního rozkazu v civilním řízení. Jedná se o jednoduché a velmi rychle vyřízené věci, a proto v této zprávě nejsou v datech zahrnuty. Délky řízení, kde jsou do výpočtu zahrnuty věci vyřízené trestním příkazem, je možné dohledat na internetových stránkách InfoData nebo ve statistických ročenkách.

2.4.1 Délka řízení

Platí stejné poznámky jako u civilního řízení, délku řízení tedy zjišťujeme ze statistických listů a uvádíme ji v kalendářních dnech ode dne nápadu do dne konečného rozhodnutí soudem I. stupně.

Graf 24: OS – délka trestního řízení v letech 2008–2017

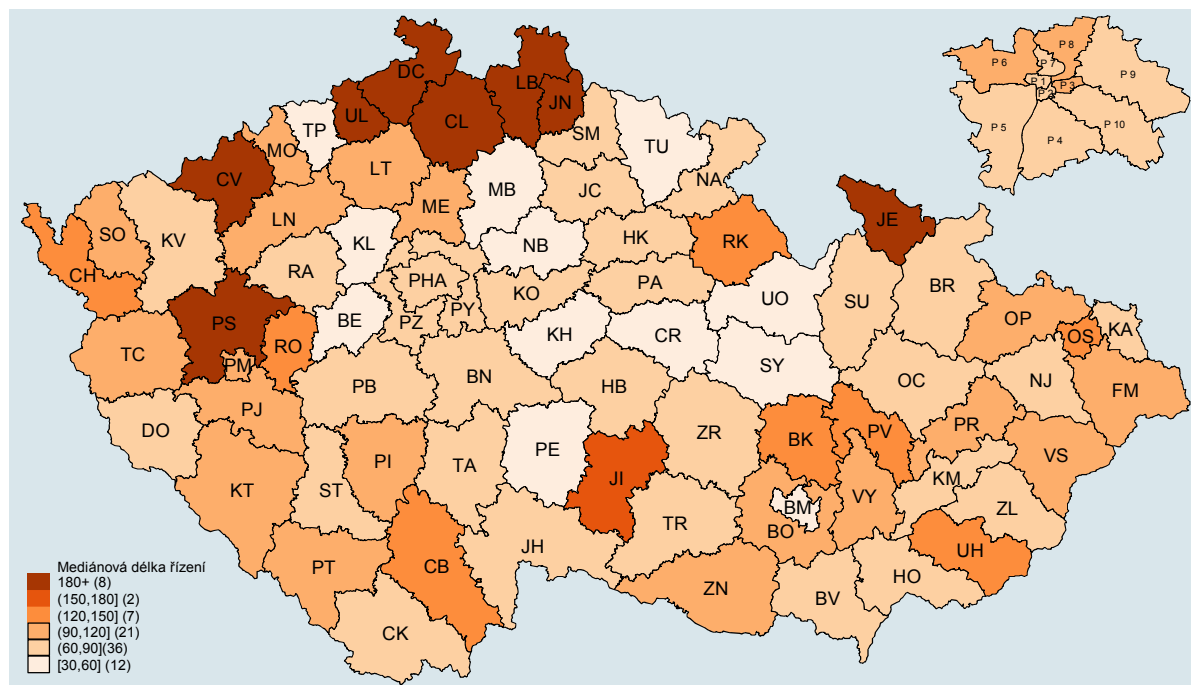

Z grafu je patrné, že ve zkoumaném období byly délky řízení největší v roce 2008. Od roku 2010 jsou velmi stabilní. Zaujme velký rozdíl mezi průměrem a mediánem. Průměrná délka řízení je více než dvojnásobná než je mediánová délka řízení. To naznačuje, že existuje malá skupina řízení, které se oproti standardu velmi dlouho „táhnou“. Tuto domněnku potvrzuje i poměrně vysoký percentil 90, kdy 10 % extrémně dlouhých řízení přesahuje délku uvedenou v grafu. Tento jev můžeme pozorovat i u civilního řízení, kde je nicméně o něco méně výrazný.

Tabulka 16: OS – délky trestního řízení dle krajů

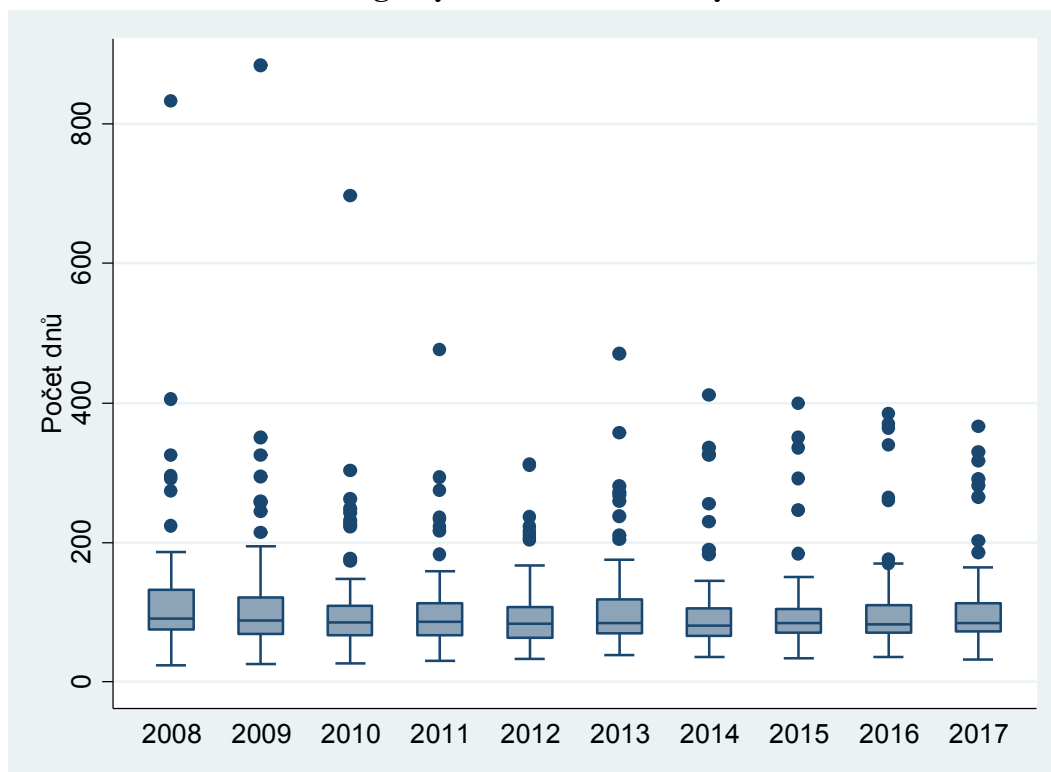
Nadřízený soud	Délka řízení		
	Průměr	Medián	Percentil 90
MS Praha	150	84	336
KS Praha	143	69	341
KS Č. Budějovice	166	93	391
KS Plzeň	217	110	497
KS Ústí n. Labem	362	188	939
KS Hr. Králové	132	69	307
KS Brno	142	81	315
KS Ostrava	174	91	421
Celkem ČR	201	96	499

Graf 25: OS – mediánové délky trestního řízení u jednotlivých soudů

Nejdelší délky řízení vykazují stejně jako u civilního řízení okresní soudy v Severočeském kraji, určité problémy lze také zaznamenat v kraji Západočeském. Délky řízení u okresních soudů v ostatních krajích jsou poměrně vyrovnané. Tři soudy s nejkratší mediánovou délkou řízení jsou OS Kutná hora (33 dnů), OS Svitavy (34 dnů) a OS Teplice (44 dnů). Je zajímavé, že v kraji se suverénně nejdelšími délkami řízení, je soud, který patří mezi tři nejrychlejší v ČR. Délky řízení u nejpomalejších soudů jsou asi desetkrát větší – OS Ústí nad Labem (316 dnů), OS Děčín (330 dnů) a OS Chomutov (366 dnů).

Graf 26: OS – krabicové grafy, mediánové délky trestního řízení

Z krabicového grafu vidíme, že rozdíly mezi soudy se v posledních letech příliš nemění. Přeci jen se ale zkracuje délka řízení u nejpomalejších soudů – odlehlé hodnoty se v roce 2017 velmi mírně přiblížily ke „krabici“.

Při pohledu na délky řízení by se mohlo zdát, že se situace v trestním řízení nelepší. Z další kapitoly o vyřizování věcí v přepočtu na soudce ale vyplývá, že se situace pomalu zlepšuje i na trestním úseku OS. Zmenšují se totiž především rozdíly v počtu nedodělků.

Zajímavá je také otázka, které trestné činy soudy vyřizují nejdéle. Odpověď lze najít v následující tabulce. V tabulce jsou uvedeny délky řízení (opět medián, průměr a percentil 90) pro jednotlivé hlavy trestního zákoníku. Stále platí, že data jsou očistěna o věci vyřízené trestním příkazem.

Nejvyšší mediánovou délku řízení mají trestné činy vojenské, zatímco nejvyšší průměr a percentil 90 je vykázan u trestných činů proti životnímu prostředí. Trestné činy spadající do těchto hlav se ale vyskytují vzácně, a výsledky jsou tedy silně ovlivněny malým počtem pozorování. Soudům také dlouho trvá vyřídit hospodářské trestné činy. Tento výsledek je poměrně intuitivní. Rozřešit hospodářskou kriminalitu bývá poměrně náročné už u věcí, které věcně spadají do příslušnosti okresních soudů. U krajských soudů je tato agenda samozřejmě ještě výrazně složitější.

Naopak nejrychleji soudy vyřizují trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných. To plyne především z toho, že do této hlavy spadá trestný čin *maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání*. Jedná se o velmi častý trestný čin, který má tak velký vliv na celkovou vypočítanou délku řízení v této hlavě. Ve většině těchto případů není příliš náročné rozhodnout o vině či nevině obžalovaného.

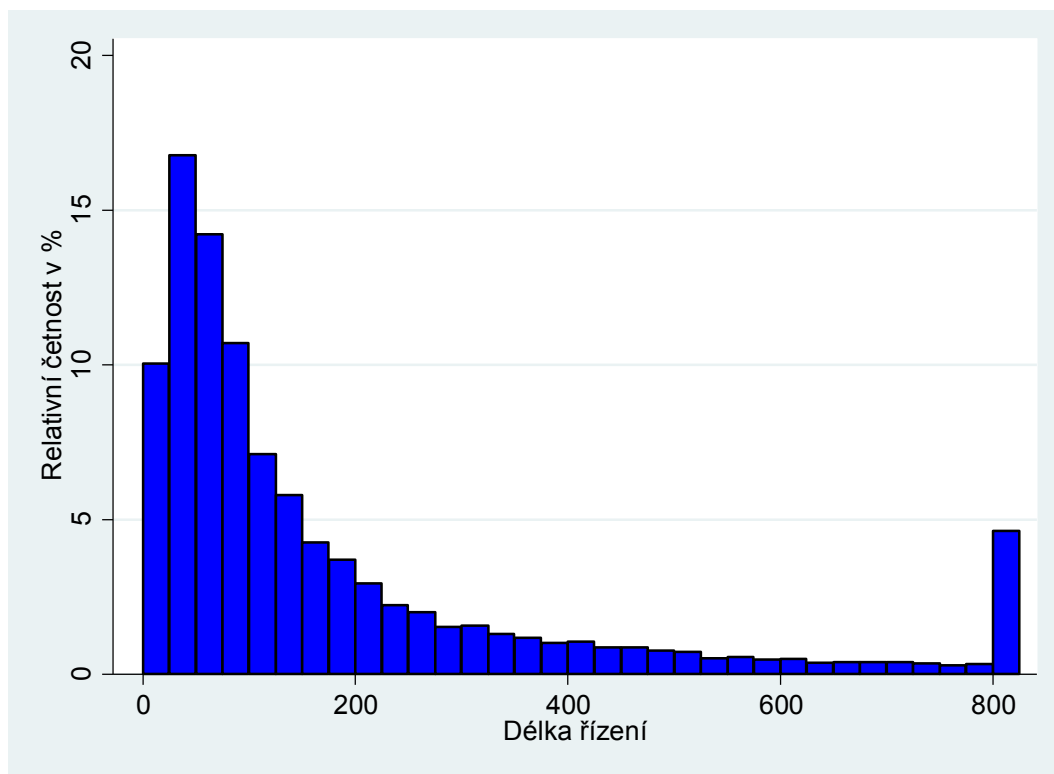
Tabulka 17: OS – délky trestního řízení dle hlav trestního zákoníku

Hlava	Název hlavy	Délka řízení		
		Průměr	Medián	Percentil 90
I	Trestné činy proti životu a zdraví	201	107	503
II	Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství	245	113	661
III	Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti	190	77	502
IV	Trestné činy proti rodině a dětem	173	103	381
V	Trestné činy proti majetku	207	100	532
VI	Trestné činy hospodářské	255	148	641
VII	Trestné činy obecně nebezpečné	158	80	372
VIII	Trestné činy proti životnímu prostředí	322	93	1 196
IX	Trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci	-	-	-
X	Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných	153	72	393
XI	Trestné činy proti branné povinnosti	-	-	-
XII	Trestné činy vojenské	248	160	482
XIII	Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy	166	89	332

Stejně jako u civilního řízení se na délky řízení v roce 2017 podíváme ještě pomocí histogramu. Šířka jednoho intervalu (sloupce) je 25 dnů. Pro lepší přehlednost uvádíme všechny délky řízení delší než 800 dnů v jednom sloupci (na grafu nejvíce vpravo). Proto je tento sloupec výrazně „vyšší“ než sloupce předchozí. Opět upozorňujeme na několik zajímavých faktů:

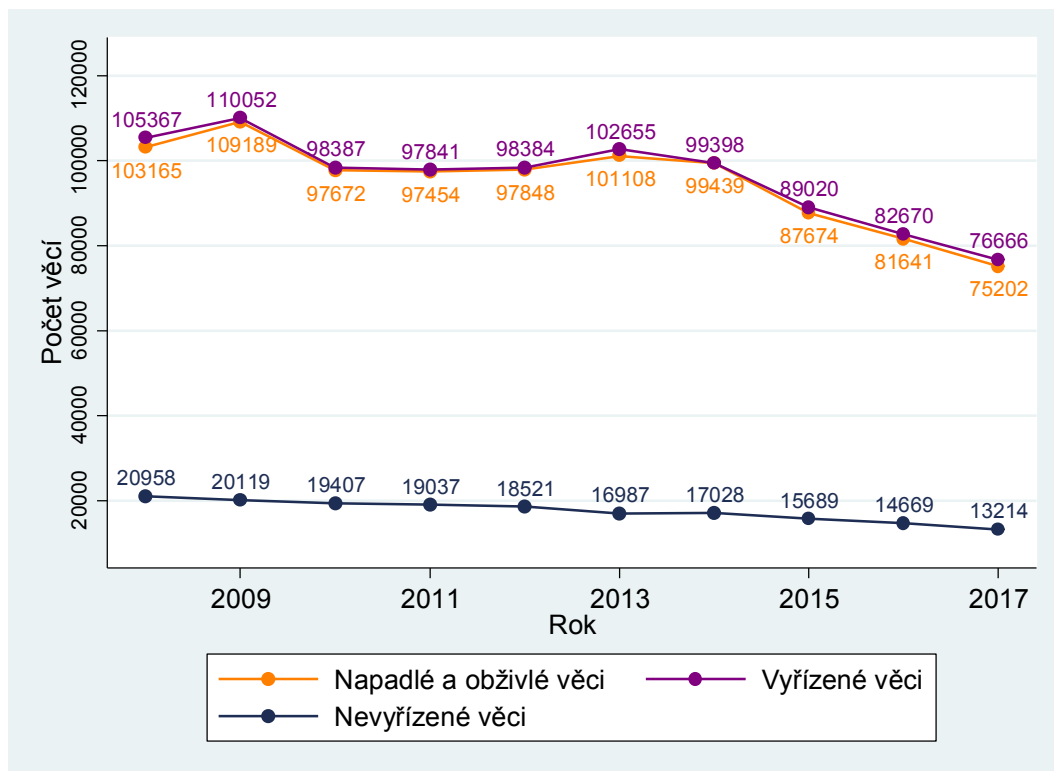
- Jen necelých 5 % věcí bylo vyřízeno za více než 800 dnů.
- Více než čtvrtina věcí byla vyřízena velice rychle – do 50 dnů ode dne nápadu u soudu.
- Největší skupina věcí (cca 16 %) byla vyřízena za 26 až 50 dnů. S přibývajícím délkou řízení četnost klesá.
- Rozdělení délek řízení je celkem podobné rozdělení v civilním řízení. Absolutní hodnoty jsou ale výrazně nižší.

Graf 27: OS – distribuce délek trestního řízení

2.4.2 Vyřizování věcí

Graf 28: OS – vyřizování trestních věcí v letech 2008–2017

V grafu je na první pohled patrný výrazný pokles v nápadu a počtu vyřízených věcí po roce 2013. Tento trend je opravdu silný a vyplývá z poklesu kriminality na území ČR. Především pokles v nápadu v posledních letech se pak projevil i v poklesu v počtu nevyřízených věcí.

Tabulka 18: OS – vyřizování trestních věcí dle krajů

Nadřízený soud	Počet věcí			Míra vyřizování v %
	Nápad + obživa	Vyřízeno	Nevyřízeno	
MS Praha	9 926	10 111	1 241	101,86
KS Praha	8 487	8 483	636	99,95
KS Č. Budějovice	4 945	4 997	687	101,05
KS Plzeň	6 769	6 828	1 393	100,87
KS Ústí n. Labem	12 559	13 630	4 043	108,53
KS Hr. Králové	6 714	6 705	791	99,87
KS Brno	11 595	11 684	1 828	100,77
KS Ostrava	14 207	14 228	2 595	100,15
Celkem ČR	75 202	76 666	13 214	101,95

Míra vyřizování zůstává u trestních věcí v zásadě na stejné úrovni jako v roce 2016 a je přibližně 100 % ve všech krajích s výjimkou severních Čech (nadřízený soud KS Ústí nad Labem), tedy kraje, který vykazuje vysoké délky řízení a velké množství nedodělků. V tomto kraji je míra vyřizování výrazně vyšší. Z toho logicky plyne, že situace v kraji se pomalu zlepšuje. Pokud bude tento trend zachován, projeví se zlepšení i v délce řízení. V délce řízení se zlepšení situace zatím neprojevilo, a to ze dvou důvodů:

- Délky řízení jsou totiž vypočteny z pravomocně skončených věcí a reálné zlepšení situace u soudu se může projevit s určitým zpožděním.
- Ale především, v Severočeském kraji klesl absolutní počet i podíl věcí nevyřízených déle než jeden rok. Tyto déle nevyřízené věci se tak dostaly do statistických listů a ovlivnily délku řízení, která jinak (bez zahrnutí tohoto efektu) v Severočeském kraji klesá.

Výrazné zlepšení situace v Severočeském kraji a přiblížení se ostatním krajům nebude ale při zachování stejného tempa záležitost měsíců, nýbrž let.

2.4.3 Vyřizování věcí v přepočtu na soudce

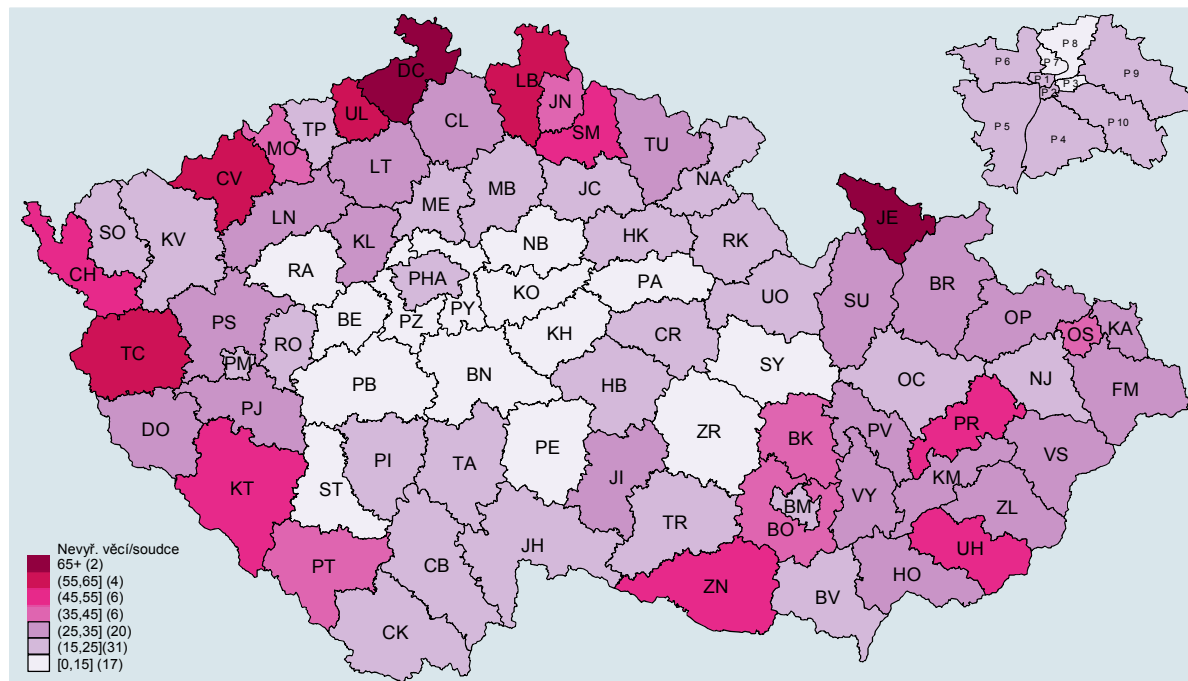
Trestní úsek je výrazně menší než úsek civilní. Proto může v přepočtu na soudce docházet k určitým výkyvům, a to především na úrovni jednotlivých soudů. U nejmenších soudů působí na trestním úseku pouze dva soudci. Dočasný pokles nebo nárůst v evidenčním počtu soudců tedy může vést ke značnému nárůstu nebo poklesu nevyřízených věcí v přepočtu na soudce.

V tabulce vidíme, že výsledky (počty nevyřízených věcí na soudce) opět přibližně odpovídají délkám řízení – zdaleka nejhorší je situace u soudů, které spadají pod KS Ústí nad Labem, ovšem soudcům v tomto kraji se podařilo snížit počet nevyřízených věcí na soudce o celou čtvrtinu během jednoho roku. Relativně hůře než v délkách řízení (tabulka 16) si zde vedou soudy spadající pod KS Ostrava nebo KS Brno, lépe si vedou soudy v Západočeském kraji.

Tabulka 19: OS – vyřizování trestních věcí na soudce dle krajů

Nadřízený soud	Počet věcí		
	Nápad + obživa	Vyřízeno	Nevyřízeno
MS Praha	148,15	150,91	18,52
KS Praha	188,60	188,51	14,13
KS Č. Budějovice	149,85	151,42	20,82
KS Plzeň	141,02	142,25	29,02
KS Ústí n. Labem	149,51	162,26	48,13
KS Hr. Králové	163,76	163,54	19,29
KS Brno	181,17	182,56	28,56
KS Ostrava	186,93	187,21	34,14
Celkem ČR	164,20	167,39	28,85

Graf 29: OS – počet nevyříz. trestních věcí na soudce u jednotlivých soudů

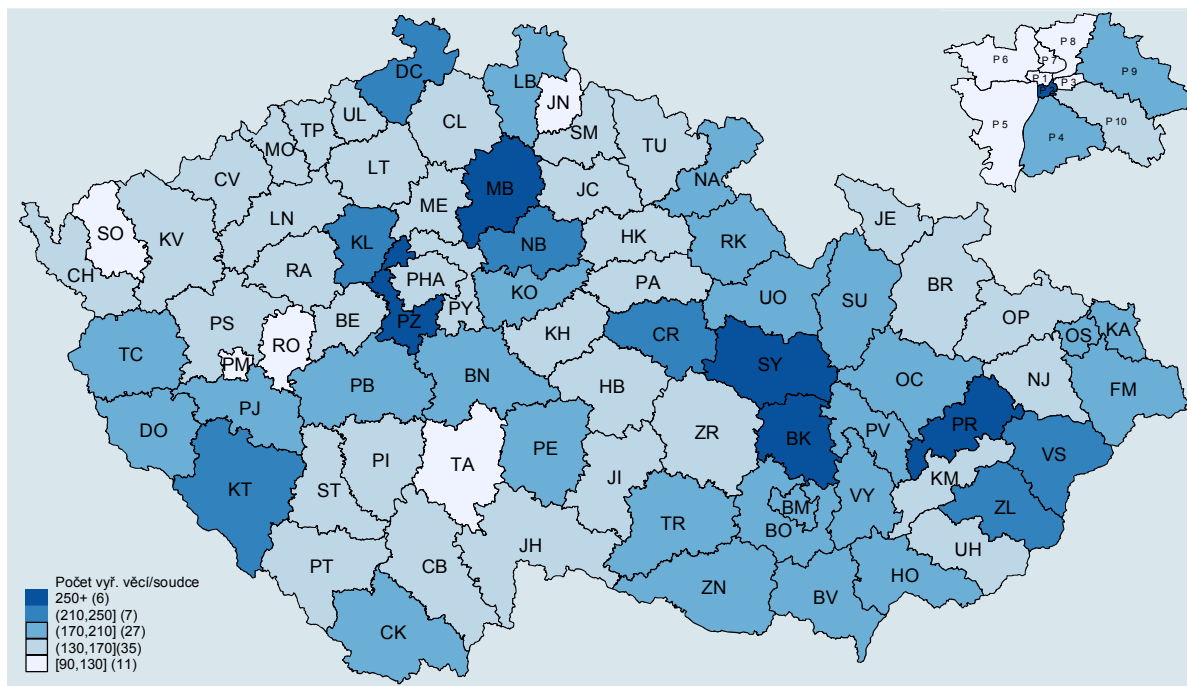

V kartogramu opět vyčnívají především soudy v Severočeském kraji. Existují také výjimky v jiných krajích – například OS Jeseník v Severomoravském kraji nebo OS Tachov v kraji Západočeském.

Soudy s nejmenším počtem nevyřízených věcí v přepočtu na soudce jsou OS Kutná Hora (5 věcí) OS Svitavy (8) a OS Benešov (8). Naopak soudy s největším počtem nevyřízených věcí na soudce jsou OS Děčín (88), OS Jeseník (76) a OS Ústí nad Labem (63).

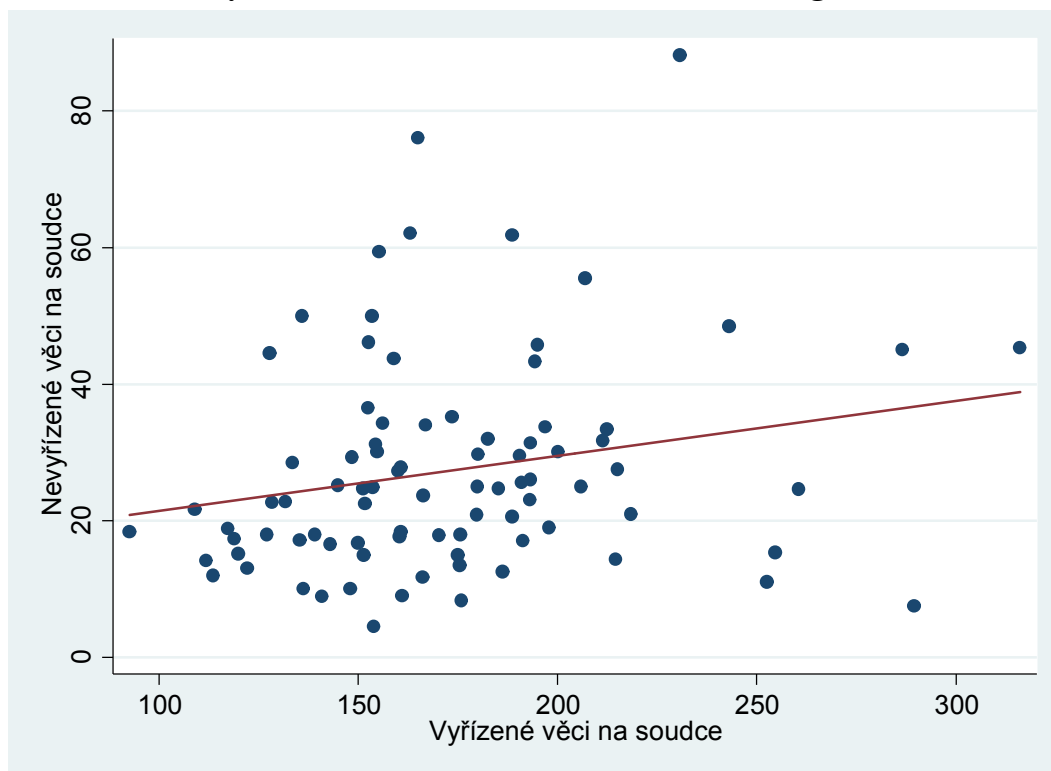
Stejně jako u civilní agendy se v krátkosti podíváme, jestli je zde nějaký vztah mezi počtem vyřízených věcí na soudce a počtem nevyřízených věcí na soudce. Opět platí, že účelem této zprávy není podrobná analýza této problematiky, předmětný vztah však krátce okomentujeme.

Graf 30: OS – počet vyřízených trestních věcí na soudce u jednotlivých soudů

Pohled na mapu nenaznačuje žádný vztah mezi počtem vyřízených a počtem nevyřízených věcí na soudce. To pak potvrzuje korelační diagram.

Graf 31: OS – vyřizování trestních věcí, korelační diagram

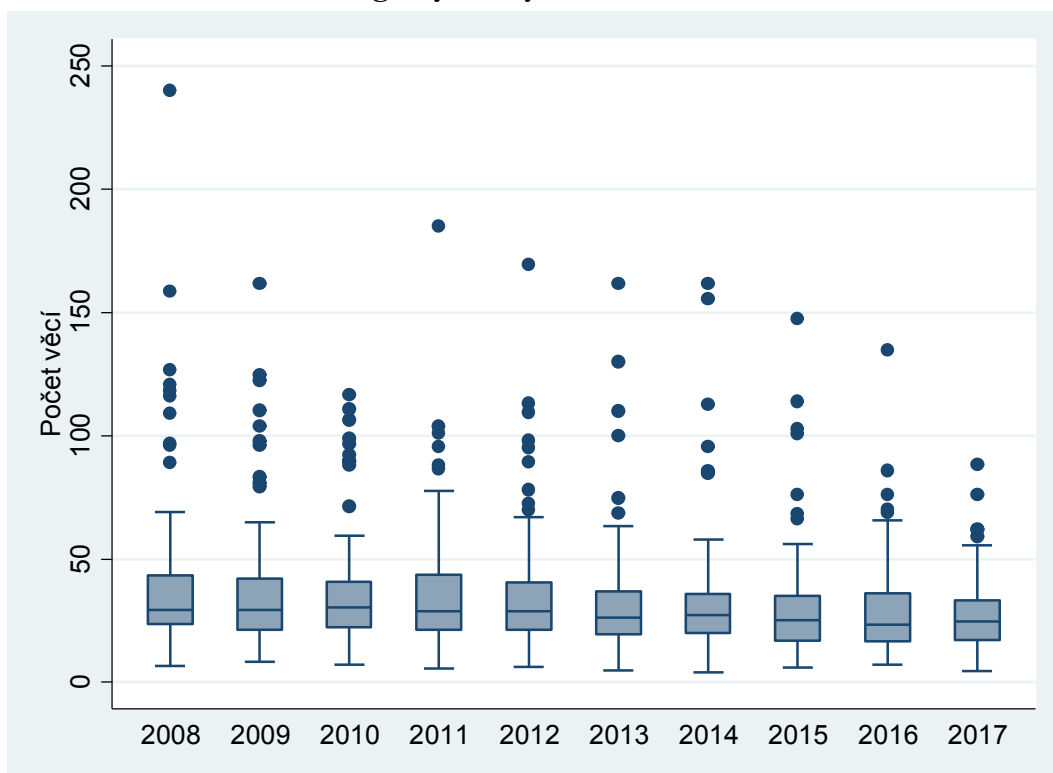

Závislost mezi vyřízenými a nevyřízenými věcmi sice můžeme proložit přímkou, která není rovnoběžná s osou x (tj. naznačuje nějaký vztah), z grafu je ale zřejmé, že žádný statisticky

významný vztah mezi počtem vyřízených a nevyřízených věcí není. Jednotlivé body jsou velmi rozptýlené a neukazují žádný vztah mezi proměnnými.

Tento výsledek se liší od výsledku v civilní agendě. Zdá se tedy, že situace na trestních úsecích soudů s velkým množstvím nevyřízených věcí se zlepšuje spíše díky personálnímu posilování těchto úseků a klesajícímu nápadu než zvýšenému vyřizování věcí v přepočtu na soudce. Stejně jako u civilní agendy by tato problematika vyžadovala podrobnější zkoumání.

Graf 32: OS – krabicové grafy, nevyřízené trestní věci na soudce

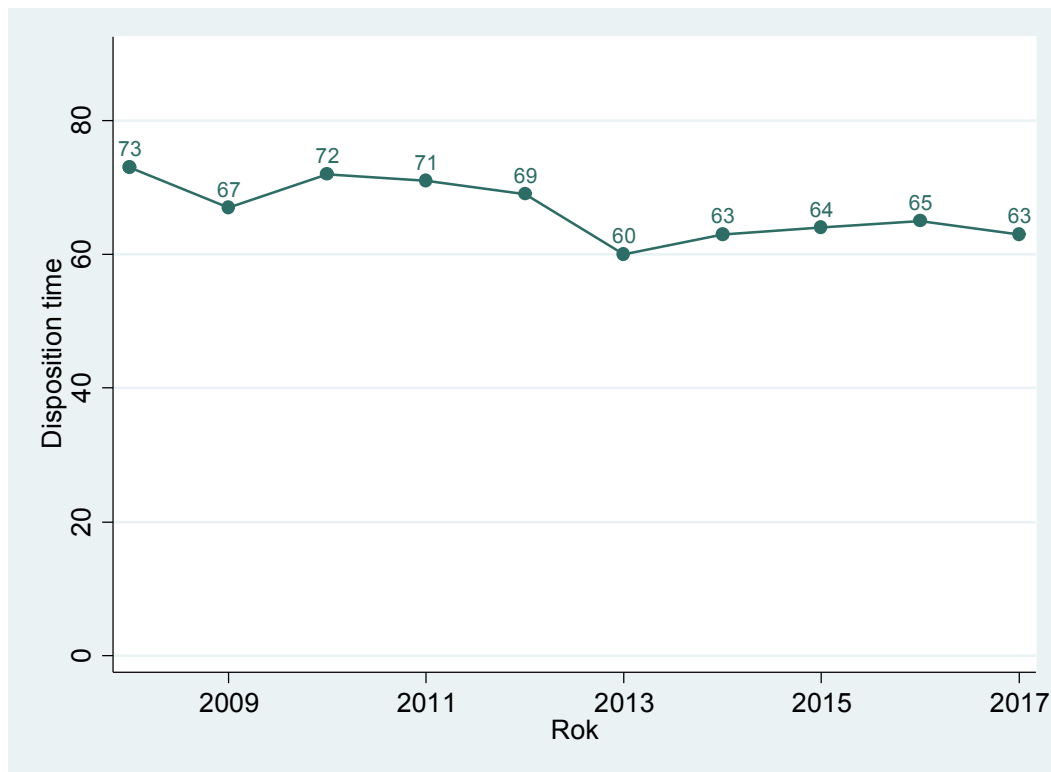

V grafu vidíme, že se podařilo přiblížit některé extrémní hodnoty k ostatním okresním soudům. Situace u výše jmenovaných soudů se tedy pomalu zlepšuje. Velké zlepšení je vidět hlavně u OS v Děčíně.

2.4.4 Disposition time

Základní popis způsobu výpočtu a účelu tohoto ukazatele se nachází v části věnované civilnímu řízení u OS (podkapitola 2.2.4). Výsledky DT velmi silně korespondují s výsledky z předchozích podkapitol.

Graf 33: OS – disposition time trestního řízení v letech 2008–2017

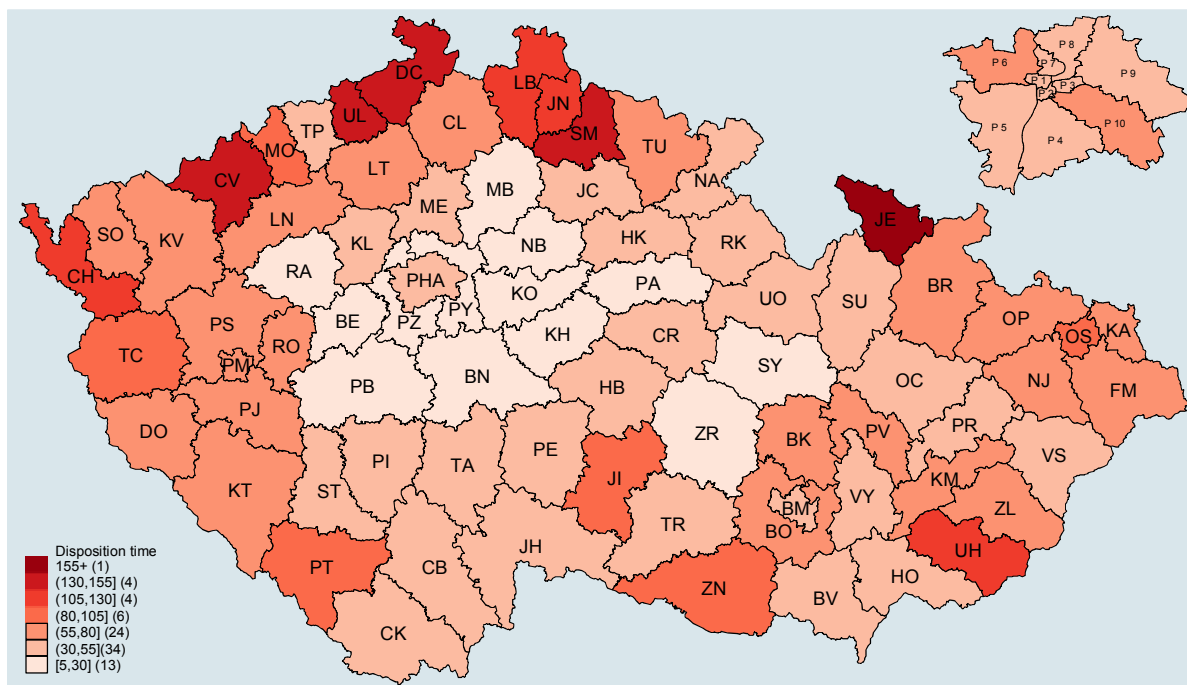
Zajímavý je určitý pokles DT v roce 2013. Ten je způsoben nárůstem v počtu napadlých (a tedy i vyřízených věcí) v tomto roce. Od roku 2013 je DT velmi stabilní. Počet vyřízených i nevyřízených věcí klesá přibližně stejným tempem, DT tak zůstává téměř neměnný. Pokles v počtu nevyřízených věcí lze rozhodně považovat za pozitivní jev. Pokles v počtu vyřízených věcí sám o sobě pozitivním jevem není, ale vyplývá z poklesu v nápadu, který příznivý je.

Tabulka 20: OS – disposition time trestního řízení dle krajů

Nadřízený soud	Disposition time
MS Praha	45
KS Praha	27
KS Č. Budějovice	50
KS Plzeň	74
KS Ústí n. Labem	108
KS Hr. Králové	43
KS Brno	57
KS Ostrava	67
Celkem ČR	63

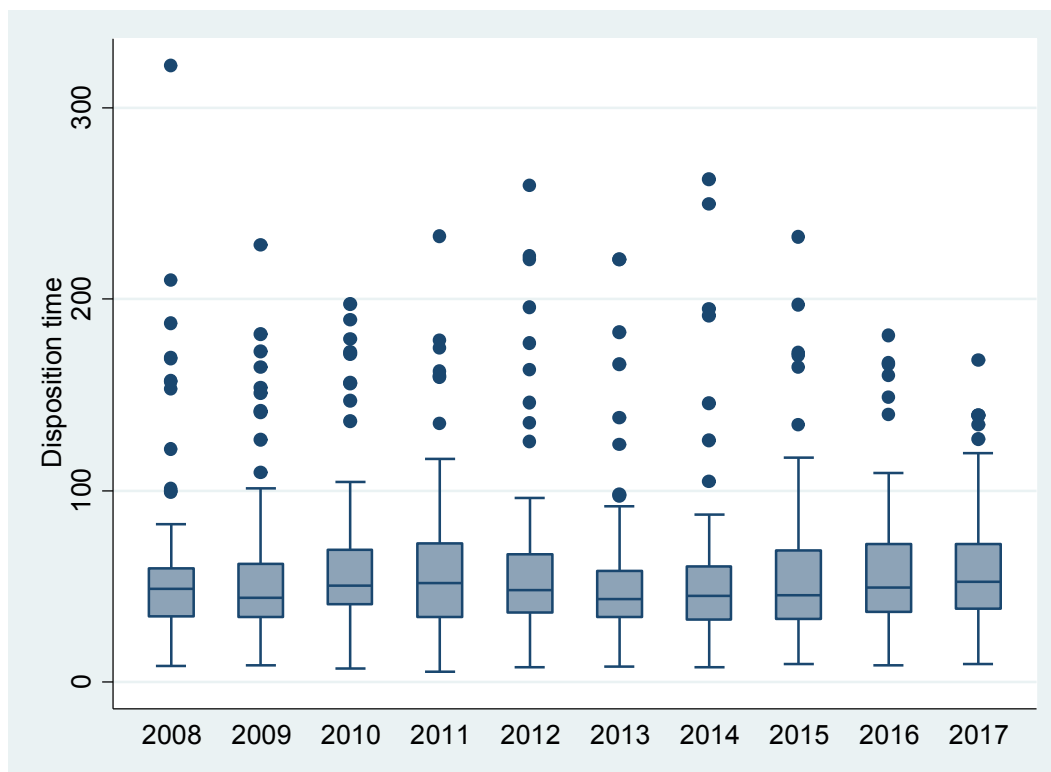
Celorepublikový DT zůstává takřka neměnný, v jednotlivých krajích ale k určitým změnám došlo. Jedná se především o nejpomalejší Severočeský kraj. V roce 2016 byl v tomto kraji DT 130, došlo tedy k poklesu o 22 dnů (asi 17 %). K poklesu DT došlo díky výraznému snížení počtu nevyřízených věcí.

Graf 34: OS – disposition time trestního řízení u jednotlivých soudů

Data v kartogramu potvrzují závěry z předchozích podkapitol věnovaných délkám řízení a vyřizování věcí. Na krabicových grafech opět registrujeme snižování extrémních hodnot.

Graf 35: OS – krabicové grafy, DT trestního řízení

Závěrem můžeme uvést, že situace v trestní agendě se velmi pomalu vylepšuje, a to díky tomu, že se zlepšuje situace v Severočeském kraji. Snižuje se tedy variabilita mezi soudy. Na rozdíl od

civilního řízení na tom však má zásluhu především snižující se nápad a posilování trestních úseků vybraných soudů.

2.4.5 Další statistiky

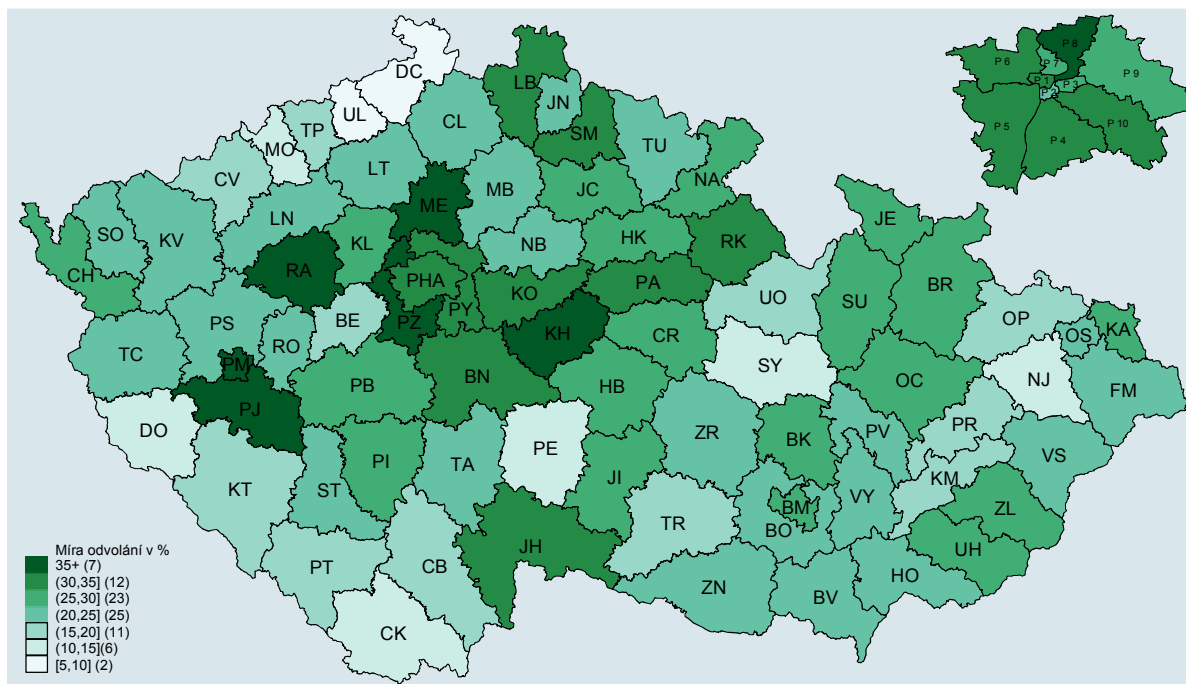
Data pochází ze statistických listů, zkoumáme tedy agendy T a Tm. I zde uvádíme několik příkladů dalších sledovaných statistik, podobně jako u civilního řízení je to míra odvolání a míra změny rozsudku. U těchto statistik jsme vyřadili věci vyřízené trestním příkazem, jejichž podíl na celkovém počtu věcí v této podkapitole také zkoumáme. Nakonec se zabýváme podílem počtu odsouzených dle hlav trestního zákoníku a nejčastějšími trestnými činy v jednotlivých hlavách.

Tabulka 21: OS – míra odvolání dle krajů v trestním řízení

Nadřízený soud	Míra odvolání (v %)
MS Praha	30,05
KS Praha	30,53
KS Č. Budějovice	20,71
KS Plzeň	26,97
KS Ústí n. Labem	17,61
KS Hr. Králové	25,88
KS Brno	25,26
KS Ostrava	23,67
Celkem ČR	24,39

Platí stejná poznámka jako u civilního řízení – způsob výpočtu míry odvolání jsme oproti loňskému roku mírně upravili. Výpočty nyní zahrnují i věci, ve kterých odvolací soud zrušil rozhodnutí soudu I. stupně a věc mu vrátil. Následně již odvolání podáno nebylo.

Graf 36: OS – míra odvolání u jednotlivých soudů v trestním řízení

Při pohledu na data o míře odvolání je třeba poukázat na několik věcí:

- Míra odvolání v trestním řízení je vysoká – téměř třikrát vyšší než v řízení občanskoprávním. Odvolání je podáno přibližně v každém čtvrtém trestním řízení u okresního soudu.
- Největší míra odvolání je v Praze a Středočeském kraji, zdaleka nejnižší je naopak v Severočeském kraji. Částečně to zřejmě souvisí s rozdílnou agendou a s rozdíly v socioekonomických ukazatelích. Uspokojivé vysvětlení pro takto markantní rozdíl to však není. Rozdíly jsou totiž někdy značné i v rámci jednoho kraje.
- V míře odvolání mezi jednotlivými soudy jsou velké rozdíly – čtyřnásobek u soudů s nejvyšší mírou odvolání oproti soudům s nejnižší mírou odvolání.

Soudy s nejnižší mírou odvolání v roce 2017 jsou OS Děčín (9,29 %), OS Ústí nad Labem (9,97 %) a OS Český Krumlov (10,98 %). Nejvyšší míra odvolání naopak u OS Praha-západ (40,56 %), OS pro Prahu 8 (39,36 %) a OS Plzeň-jih (39,19 %).

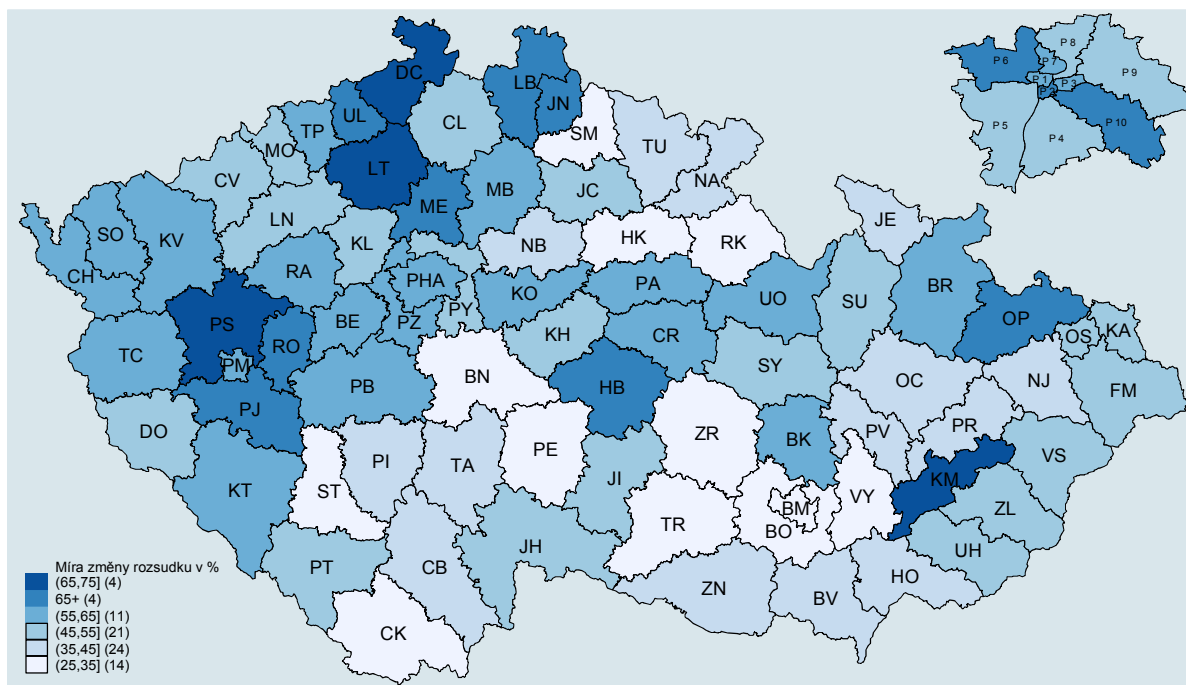
Dalším sledovaným ukazatelem je míra změny rozsudku. Jedná se o podíl věcí v procentech, ve kterých odvolací soud na podkladu odvolání změnil rozhodnutí soudu I. stupně. Jako změna rozsudku se započítávají i případy, kdy bylo rozhodnutí soudu I. stupně u odvolacího soudu zrušeno nebo vráceno soudu I. stupně.

Tabulka 22: OS – míra změny rozsudku dle krajů v trestním řízení

Nadřízený soud	Míra změny rozsudku (v %)
MS Praha	48,75
KS Praha	44,33
KS Č. Budějovice	32,85
KS Plzeň	51,38
KS Ústí n. Labem	52,03
KS Hr. Králové	37,00
KS Brno	28,09
KS Ostrava	41,47
Celkem ČR	42,18

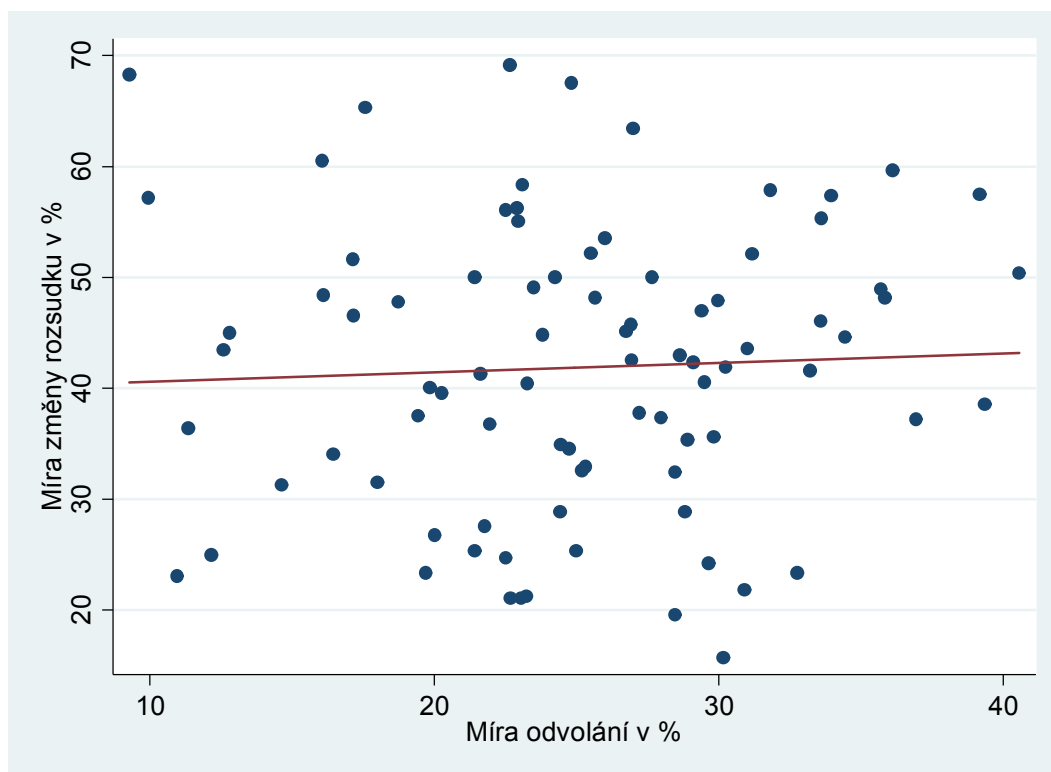
Míra změny rozsudku v trestním řízení je v průměru zdaleka nejnižší v Jihomoravském kraji a Jihočeském kraji. Nejvyšší je v Severočeském a Západočeském kraji. Z okresních soudů mají nejnižší míru změny rozsudku OS Rychnov nad Kněžnou (15,69 %), MS Brno (19,57 %) a OS Vyškov (21,05 %). Na druhém konci se nacházejí OS Litoměřice (67,57 %), OS Děčín (68,29 %) a OS Plzeň-sever (69,17 %).

Graf 37: OS – míra změny rozsudku u jednotlivých soudů v trestním řízení

Na korelačním diagramu nelze najít žádný vztah mezi mírou odvolání a mírou změny rozsudku. Tento vztah není ani na úrovni krajů (korelační koeficient je 0,08).

Graf 38: OS – míra odvolání a míra změny rozsudku, trestní řízení

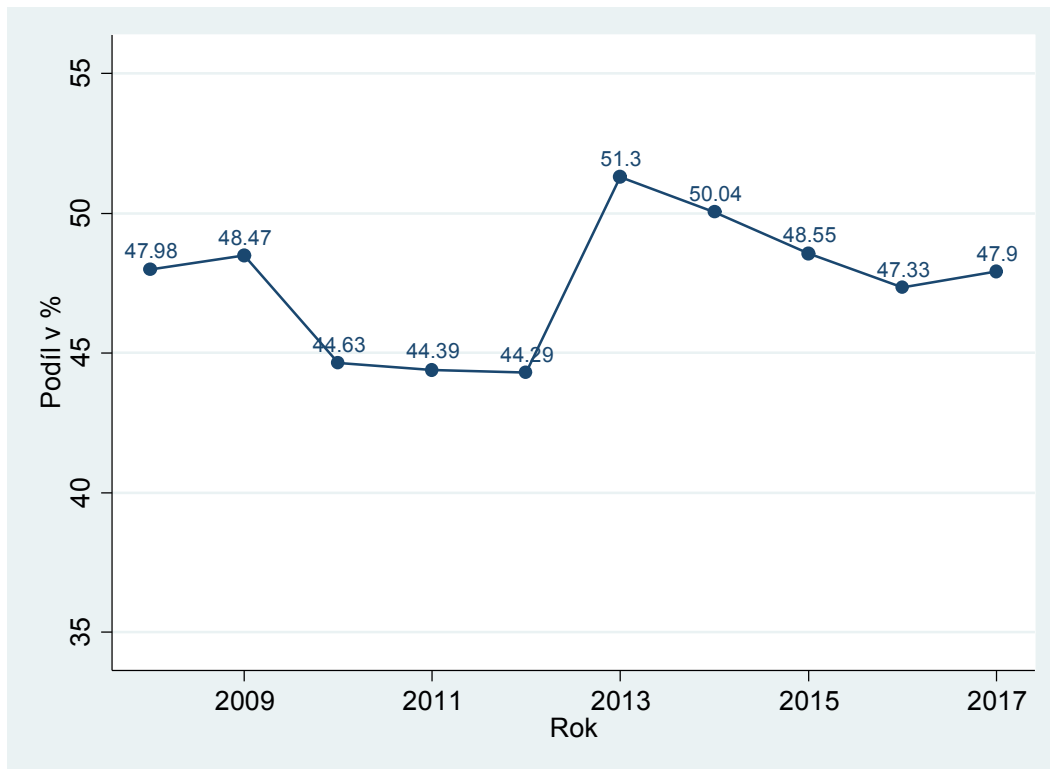
Nakonec ještě krátce porovnáme rok 2017 s rokem 2016. V roce 2016 byla míra odvolání (dle současné metodiky) 25,76 % a míra změny rozsudku 39,40 %, zatímco v roce 2017 dosáhla míra odvolání 24,39 % a míra změny rozsudku 42,18 %.

Míra celkové změny rozsudku se tedy v roce 2016 rovnala $25,76 \% \times 39,40 \% \doteq 10,15 \%$, v roce 2017 byla $24,39 \% \times 42,18 \% \doteq 10,29$. Došlo tedy k meziročnímu nárůstu o 0,14 procentního bodu (asi o 1,4 %).

Výše uvedená data jsou často očištěna o věci skončené trestním příkazem, nicméně údaj o využívání tohoto nástroje je významný. Proto je v následujícím grafu uveden podíl věcí, které byly pravomocně skončeny trestním příkazem.

Nárůst podílu v roce 2013 je dán tím, že s účinností od 1. 1. 2012 byla posunuta nejvyšší zákonná trestní sazba pro věci, které lze řešit ve zkráceném přípravném řízení, a to ze tří na pět let. Tyto věci lze u soudů vyřídit trestním příkazem. Došlo tedy k nárůstu počtu věcí řešených ve zkráceném přípravném řízení, a rozšířil se tak okruh věcí, které lze vyřídit trestním příkazem. K nárůstu ve statistikách došlo až v roce 2013 kvůli časovému posunu (četnost využití se zvyšovala postupně, roli hraje také délka řízení u soudů). Po roce 2013 je v řadě vidět klesající tendence. Ta zřejmě ukazuje, že pozorovaný pokles celkové kriminality se týká zejména méně závažných věcí, ze kterých se věci řešené trestním příkazem rekrutují, závažnější kriminalita zřejmě klesá méně či vůbec. Tento trend se zastavil až v roce 2017.

Graf 39: OS – podíl věcí skončených trestním příkazem v letech 2008–2017

Jako poslední statistiku v této kapitole uvádíme podíl počtu odsouzených dle hlav trestního zákoníku. Tento podíl je uveden zvlášť pro věci vyřízené trestním příkazem a zvlášť pro věci vyřízené rozsudkem.

V tabulce níže vidíme, že nejběžnější jsou trestné činy proti majetku, především trestný čin *krádeže*, za který byla odsouzena více než polovina odsouzených osob v této hlavě. Velmi časté jsou také trestné činy obecně nebezpečné (více než $\frac{3}{4}$ osob v této hlavě jsou odsouzeny za

trestný čin *obrožení pod vlivem návykové látky*) a trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných (především trestný čin *maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání*, který tvoří více než polovinu odsouzených v této hlavě).

V tabulce na konci této podkapitoly uvádíme nejběžnější trestné činy dle jednotlivých hlav trestního zákoníku.

Tabulka 23: OS – podíl počtu odsouzených dle hlav trestního zákoníku

Hlava	Název hlavy	Podíl v % na počtu odsouzených	
		Vyřízeno TP	Vyřízeno rozsudkem
I	Trestné činy proti životu a zdraví	5,38	8,49
II	Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství	2,75	7,39
III	Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti	0,16	2,21
IV	Trestné činy proti rodině a dětem	14,98	10,39
V	Trestné činy proti majetku	29,51	36,83
VI	Trestné činy hospodářské	2,36	2,39
VII	Trestné činy obecně nebezpečné	26,40	12,95
VIII	Trestné činy proti životnímu prostředí	0,07	0,07
IX	Trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci	-	-
X	Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných	18,29	19,21
XI	Trestné činy proti branné povinnosti	-	-
XII	Trestné činy vojenské	-	0,01
XIII	Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy	0,09	0,06
Celkem		100	100

Zajímavé je také srovnání zastoupení jednotlivých hlav trestního zákoníku mezi věcmi vyřízenými trestním příkazem a věcmi vyřízenými rozsudkem. Výrazně větší podíl u věcí vyřízených trestním příkazem tvoří trestné činy obecně nebezpečné. Za to je „zodpovědný“ výše zmíněný trestný čin *obrožení pod vlivem návykové látky*. Více než 80 % těchto trestných činů je vyřízeno trestním příkazem. To při četnosti tohoto trestného činu hraje velkou roli, a ovlivní to tak výstup zobrazený v tabulce.

Naopak relativně výrazně častěji jsou rozsudkem vyřízeny například trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství nebo trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti.

Tabulka 24: OS – nejčastější trestné činy dle hlav

Hlava	Název hlavy	Nejčastější trestný čin
I	Trestné činy proti životu a zdraví	Ublížení na zdraví
II	Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství	Porušování domovní svobody
III	Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti	Pohlavní zneužití
IV	Trestné činy proti rodině a dětem	Zanedbání povinné výživy
V	Trestné činy proti majetku	Krádež
VI	Trestné činy hospodářské	Neoprávněné opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku
VII	Trestné činy obecně nebezpečné	Ohrožení pod vlivem návykové látky
VIII	Trestné činy proti životnímu prostředí	Týrání zvířat
IX	Trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci	-
X	Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných	Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání
XI	Trestné činy proti branné povinnosti	-
XII	Trestné činy vojenské ⁵	Svémocné odloučení
XIII	Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy	Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka

⁵ V této hlavě byly v roce 2017 odsouzeny jen 3 osoby a ve všech případech podle jiného paragrafu. Ale dlouhodobě (v přechozích letech) se odsuzuje za trestný čin svémocné odloučení.

2.5 Opatrovnická agenda

Z hlediska statistického vykazování je sledování opatrovnické agendy nejjednodušší, ve statistickém pozorování totiž nedocházelo k žádným velkým změnám. Stejně jako u civilního řízení zahrnuje opatrovnická agenda několik rejstříků. Zdaleka nejvýznamnější, a pro soud časově i jinak nejnáročnější, je agenda zahrnující řízení ohledně svéprávnosti a opatrovnictví člověka, péče soudu o nezletilé apod., tedy věci vedené v rejstříku P a Nc. U této agendy je vynechána podkapitola věnovaná vyřizování věcí v přepočtu na soudce. Počet soudců, kteří rozhodují opatrovnickou agendu, totiž není v dostupných datech uveden, protože je zahrnut do počtu soudců na civilním úseku.

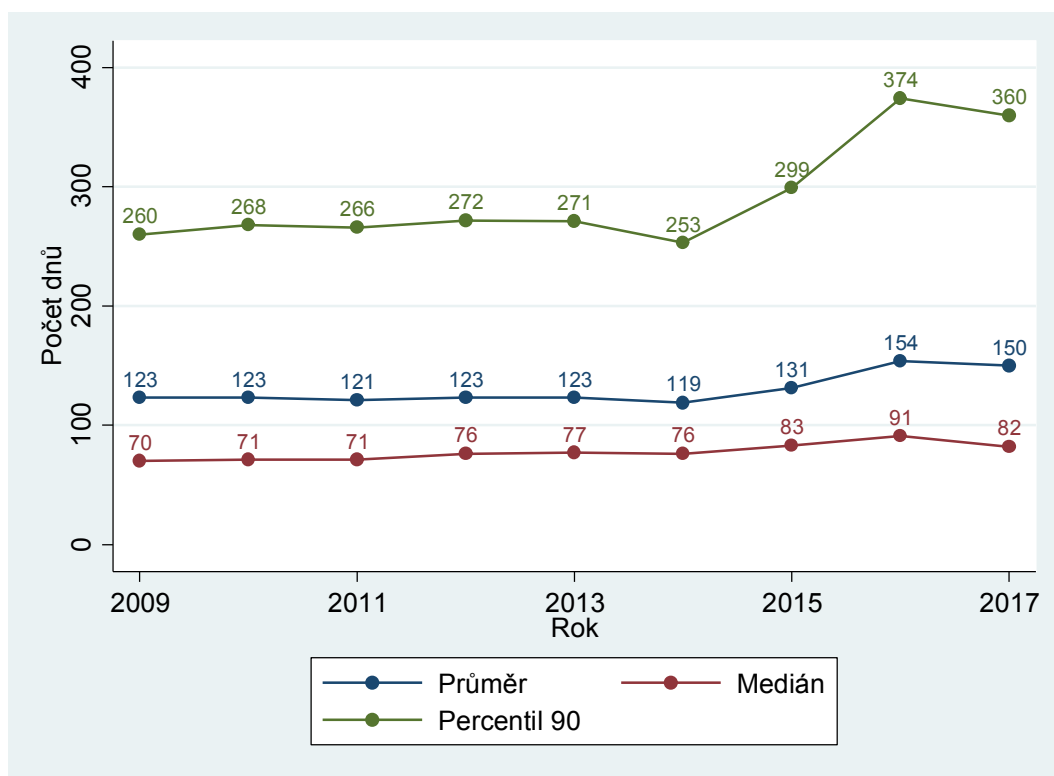
2.5.1 Délka řízení

Platí stejné poznámky jako u civilního řízení. Délku řízení tedy zjišťujeme ze statistických listů a uvádíme v kalendářních dnech ode dne nápadu do dne konečného vyřízení soudem I. stupně. Statistiky týkající se délky řízení jsou v této agendě dostupné až od roku 2009.

Délka řízení byla až do roku 2015 velmi stabilní, v letech 2015 a 2016 došlo k náhlému nárůstu. Příčinu tohoto nárůstu můžeme spatřovat především v nabytí účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (NOZ), který soudům uložil několik nových povinností, zejména přezkum svéprávnosti u osob, kterým byla svéprávnost dříve omezena. Podle NOZ bylo třeba do tří let přezkoumat všechny osoby, kterým byla omezena svéprávnost.⁶ Přibyly i další druhy rozhodování (podpůrná opatření při narušení schopnosti zletilého právně jednat apod.). Došlo tak k velkému rozšíření obsahu opatrovnické agendy soudů, jak ukazuje další podkapitola.

⁶ Novelou NOZ (zákonem č. 460/2016 Sb.) na konci roku 2016 byla tato doba na přezkoumání pro některé případy prodloužena na pět let.

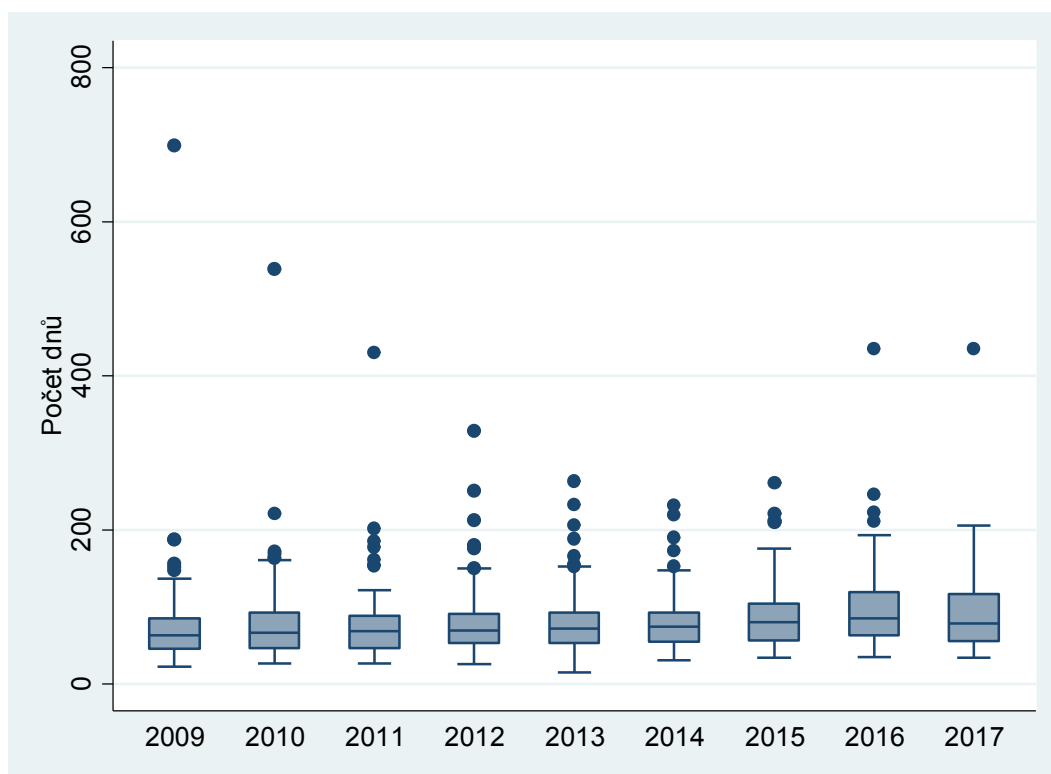
Graf 40: OS – délka řízení v opatrovnické agendě v letech 2009–2017

Podle zkušeností soudů nová agenda samozřejmě představuje dodatečnou zátěž. Hlavní problém ale ležel ve vyhotovování znaleckých posudků potřebných pro přezkum svéprávnosti. Znalci byli natolik zahlceni, že odmítali zpracovávat nové věci do té doby, než zpracovali ty, které jim byly přiděleny dříve. Na znalecké posudky soudy čekaly a dosud čekají šest měsíců, někdy i déle. To se samozřejmě promítlo do celkové délky řízení. Jak jsme řekli již dříve, reálné změny ve vyřizování agendy se do délky řízení promítají s určitým zpožděním. Nárůst v délce řízení je tedy patrný až v roce 2015 a 2016.

V roce 2017 se nárůst v délkách řízení zastavil, délky řízení dokonce začaly klesat. V délkách řízení se již projevilo to, že v roce 2016 převýšil počet vyřízených věcí počet věcí příchozích. Zdá se tedy, že výše popsané problémy v této agendě, které nastaly po nabytí účinnosti NOZ, se již daří řešit. To může částečně plynout i z opatření některých soudů na posílení opatrovnických oddělení. Nyní nezbývá než počkat na data za další roky, která ukáží, jestli se délka řízení vrátí na úroveň před rokem 2015.

Graf 42: OS – krabicové grafy, mediánové délky opatrovnického řízení

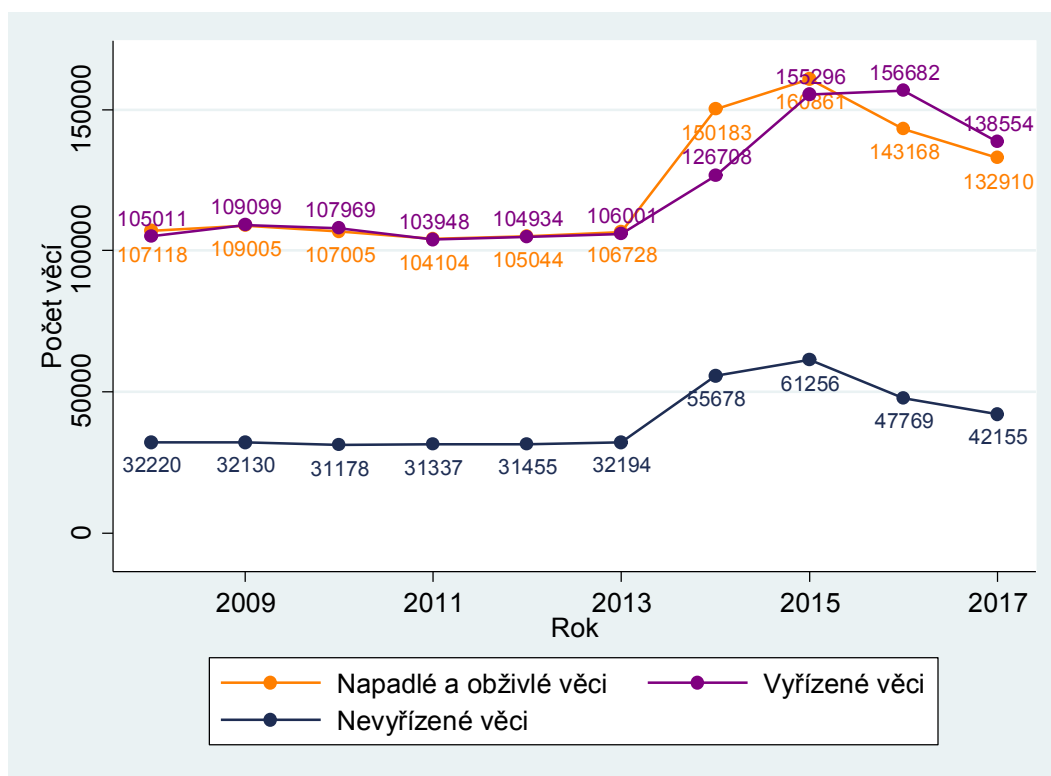
Z krabicových grafů vidíme, že v rozdílech mezi soudy nedocházelo k žádným větším změnám. OS Chomutov (vždy nejvíce odlehlá hodnota) se v letech 2009 až 2013 dařilo postupně snižovat délku řízení. NOZ tento trend ale zvrátil a délka řízení v Chomutově v letech 2015 a 2016 opět rychle narůstala. V roce 2017 byla délka řízení u tohoto soudu zcela stejná jako v roce 2016. Dále si můžeme všimnout, že žádné další odlehlé hodnoty se v datech za rok 2017 nevyskytovaly.

2.5.2 Vyřizování věcí

Z grafu níže je zřejmý výše zmíněný dopad NOZ. V počtu napadlých věcí se samozřejmě projevil již v roce 2014. Vidíme, že nárůst počtu napadlých věcí byl opravdu velmi významný – více než 40 %. Soudy byly schopny částečně reagovat a značně se zvýšil počet vyřízených věcí. Nárůst v počtu napadlých věcí byl ale větší než počet vyřízených věcí a počet nevyřízených věcí tak začal růst. Počet napadlých věcí poklesl až v roce 2016. To je zřejmě způsobeno hlavně tím, že všechny přezkumy svéprávnosti byly zahájeny v letech 2014 a 2015. Soudům se podařilo udržet počet vyřízených věcí na úrovni z roku 2015 a díky tomu začal počet nevyřízených věcí klesat. Soudům by mělo do budoucna pomoci prodloužení lhůty na přezkum svéprávnost pro určité případy ze tří na pět let vyplývající z novely NOZ přijaté na konci 2016. Nicméně je třeba uvést, že počet nesvéprávných osob (tedy celkový rozsah agendy přezkumů svéprávnosti) je jen cca 36 tisíc, což znamená, že se na nárůstu nápadu podílí jen asi jednou čtvrtinou, zbytek jsou další nové agendy zavedené NOZ.

V roce 2017 se soudům, stejně jako v roce 2016, podařilo vyřídit více věcí, než jich přišlo. Rozdíl byl menší než v přechozím roce, ale stále dostatečný. Počet nevyřízených věcí se tak snížil meziročně o více než pět tisíc, tedy asi o 12 %.

Graf 43: OS – vyřizování věcí v opatrovnické agendě v letech 2008–2017

Tabulka 26: OS – vyřizování opatrovnických věcí dle krajů

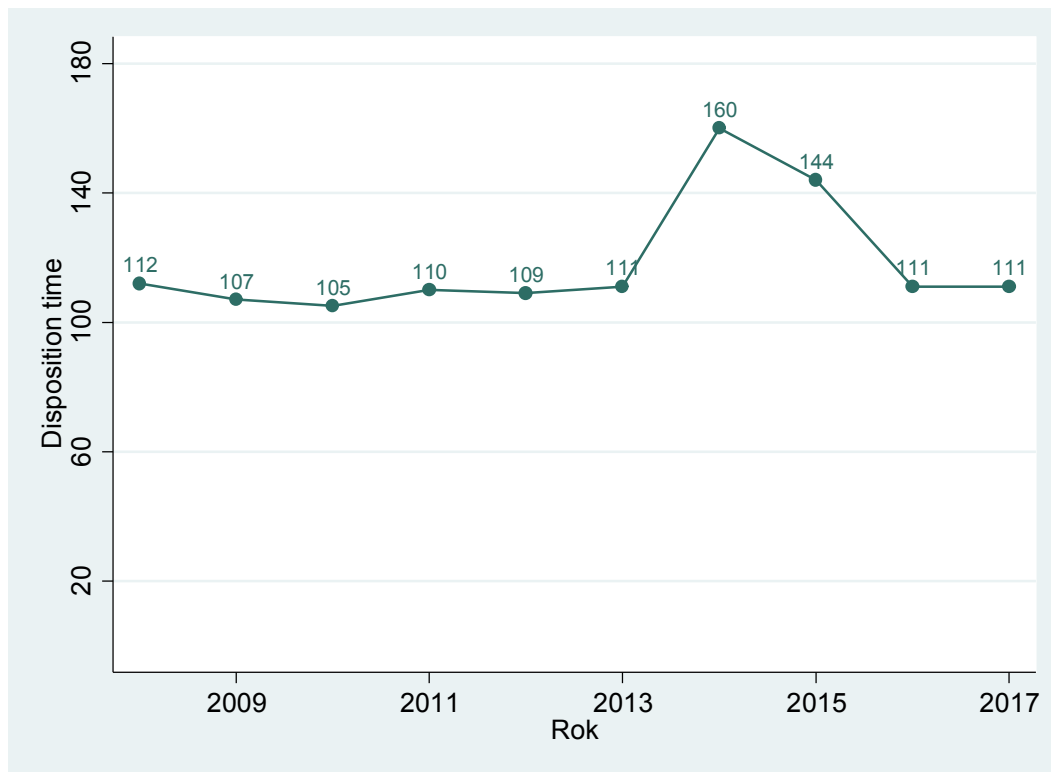
Nadřízený soud	Počet věcí			Míra vyřizování v %
	Nápad + obživa	Vyřízeno	Nevyřízeno	
MS Praha	14 128	14 309	4 465	101,28
KS Praha	19 103	19 252	3 935	100,78
KS Č. Budějovice	9 167	9 124	1 543	99,53
KS Plzeň	13 178	12 826	3 562	97,33
KS Ústí n. Labem	17 230	19 394	7 961	112,56
KS Hr. Králové	14 563	14 950	4 106	102,66
KS Brno	20 830	22 075	8 519	105,98
KS Ostrava	24 711	26 624	8 064	107,74
Celkem ČR	132 910	138 554	42 155	104,25

V tabulce vidíme, že v roce 2017 se okresním soudům v šesti z osmi krajů podařilo vyřídit více věcí, než byl počet věcí příchozích, avšak u všech okresních soudů příslušných krajských obvodů došlo v roce 2017 k poklesu míry vyřizování, jedinou výjimku představují okresní soudy s nadřízeným soudem KS Ústí nad Labem. U opatrovnické agendy není možné přepočítat nevyřízené věci na soudce, přesto je patrné, že vzhledem k velikosti soudů mají nejvíce nevyřízených věcí soudci v Severočeském kraji a také v Jihomoravském kraji. Oba tyto kraje vykázaly míru vyřizování výrazně přes 100 %.

2.5.3 Disposition time

Vzhledem k absenci údajů o počtu soudců je disposition time jediný způsob, jak normalizovat počet nevyřízených věcí, tedy jak zohlednit velikost soudů a mít možnost porovnat jejich výkon.

Graf 44: OS – disposition time v opatrovnické agendě v letech 2008–2017

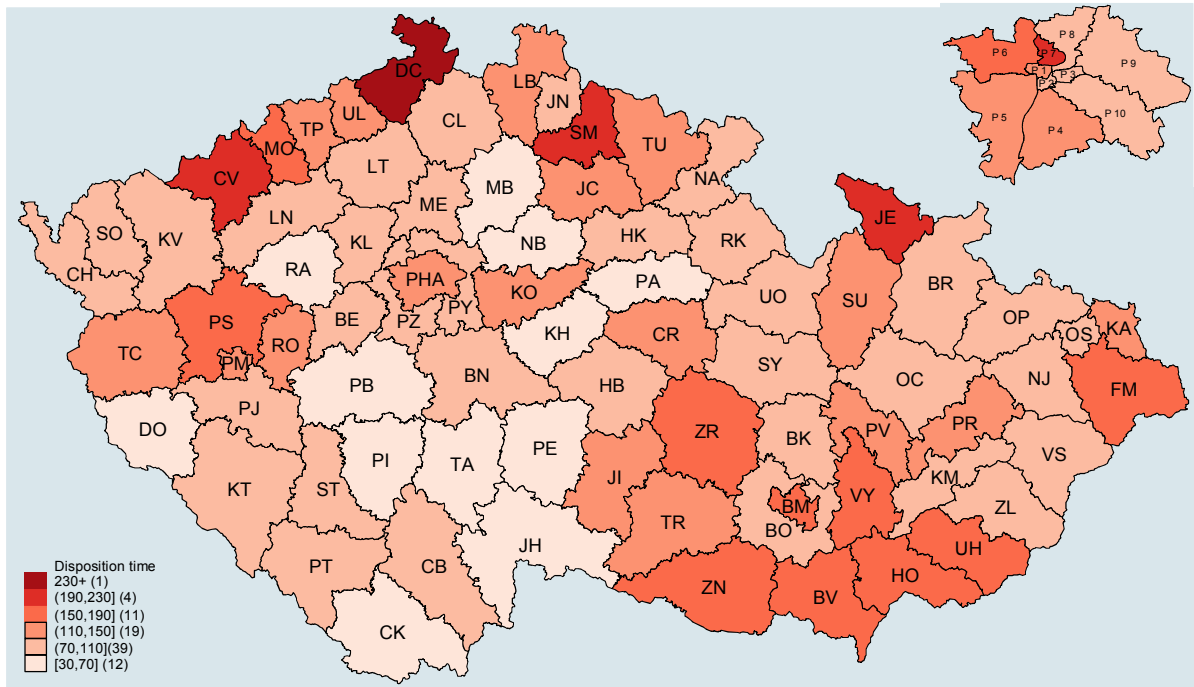

V roce 2014 je patrný obrovský nárůst DT. Ten je způsoben výše popsaným velkým nárůstem v počtu nevyřízených věcí. Počet vyřízených věcí vzrostl méně, což vedlo k nárůstu DT. V roce 2015 vzrostl výrazněji počet vyřízených věcí, takže DT klesl. V roce 2016 pak klesl nápad a tím i nevyřízené věci. Došlo tedy k poklesu DT na úroveň před rokem 2014. V roce 2017 poklesl počet vyřízených i nevyřízených věcí asi o 12 %. DT tím pádem zůstal stejný jako v roce 2016.

Tabulka 27: OS – disposition time v opatrovnické agendě dle krajů

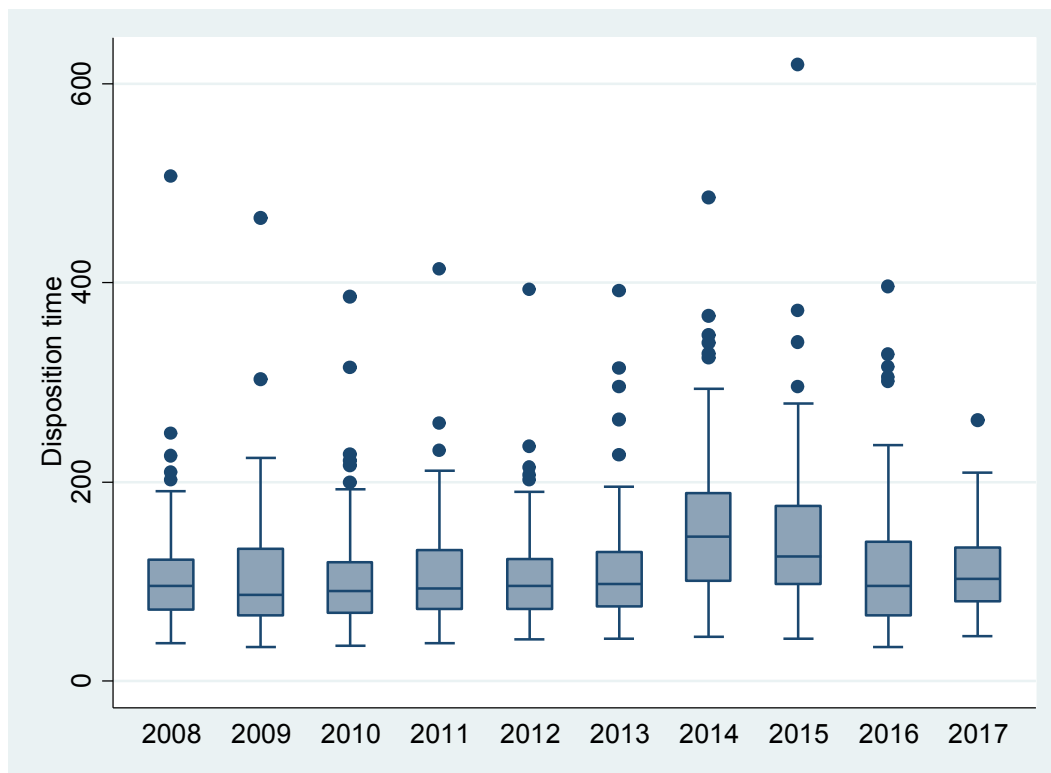
Nadřízený soud	Disposition time
MS Praha	114
KS Praha	75
KS Č. Budějovice	62
KS Plzeň	101
KS Ústí n. Labem	150
KS Hr. Králové	100
KS Brno	141
KS Ostrava	111
Celkem ČR	111

Graf 45: OS – disposition time v opatrovnické agendě u jednotlivých soudů

Rozložení disposition time u jednotlivých okresních soudů do určité míry kopíruje rozložení u civilní agendy, tj. nejvyšší hodnoty se soustřeďují do příhraničních oblastí na severu Čech a jihu Moravy. Je však mezi nimi velký rozdíl v trendu. Okresní soudy v působnosti KS Ústí nad Labem vykazují sice nejvyšší disposition time, ale oproti roku 2016 se jim daří tento ukazatel díky značnému poklesu nevyřízených věcí výrazně snižovat (téměř o třetinu). Vedle toho okresní soudy v působnosti KS Brno žádné zlepšení nevykázaly, a tak zůstávají druhé nejhorší v rámci celé ČR. Opačným směrem se vydaly v roce 2017 zejména, ale ne pouze, okresní soudy v působnosti KS Plzeň, u kterých nárůst nevyřízených věcí o 11 % zvýšil ukazatel disposition time téměř o třetinu (+29 % oproti roku 2016). Jak jsme řekli již dříve, ukazatel disposition time slouží zejména k porovnání mezi jednotlivými soudy a nesmí se zaměňovat s délkou řízení.

Graf 46: OS – krabicové grafy, DT opatrovnické agendy

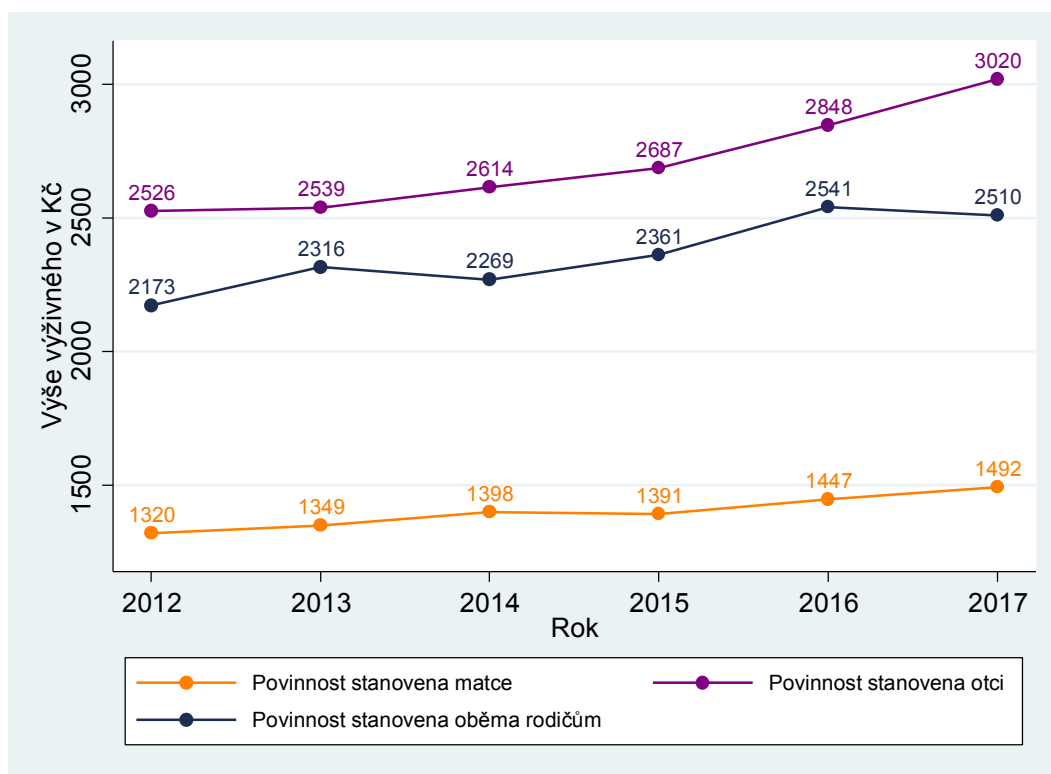
Data v této kapitole můžeme shrnout tak, že před rokem 2014 byla situace v opatrovnické agendě velmi podobná situaci v agendě občanskoprávní, a pokud jde o rozdíly mezi soudy, problémy měly především okresní soudy spadající pod KS Brno a KS Ústí nad Labem. V letech 2014 a 2015 došlo k velkému nárůstu v počtu napadlých věcí. To negativně ovlivnilo rychlost vyřizování agendy v celé ČR. Na některé soudy byl dopad horší než na jiné. V letech 2015 a 2016 se soudům pozvolna dařilo vyrovnat se s nárůstem vyřizované agendy a tento trend pokračoval i v roce 2017, kdy se rozdíly mezi jednotlivými okresními soudy dále zmenšovaly, takže v roce 2017 je již pouze jedna odlehlá hodnota (OS Děčín).

2.5.4 Další statistiky

Jednou z největších a nejvýznamnějších agend, které jsou na opatrovnickém úseku soudů vyřizovány, je rozhodování o výživném (nyní § 910 a násl. NOZ), tedy rozhodování o tom, který z rodičů a kolik má platit na výživu svého nezletilého potomka (případně zletilého dítěte, bylo-li řízení zahájeno před nabytím jeho zletilosti). Zde uvedené statistiky se týkají prvního rozhodnutí o vyživovací povinnosti a údaje (v Kč event. v %) se vztahují k jednomu dítěti.

Musíme uvést, že oproti statistické zprávě za rok 2016 zde došlo ke změně metodiky. Data byla především očištěna o extrémní hodnoty. Hodnoty výše výživného a podílu na příjmu tak vychází mírně jinak než v loňské verzi zprávy.

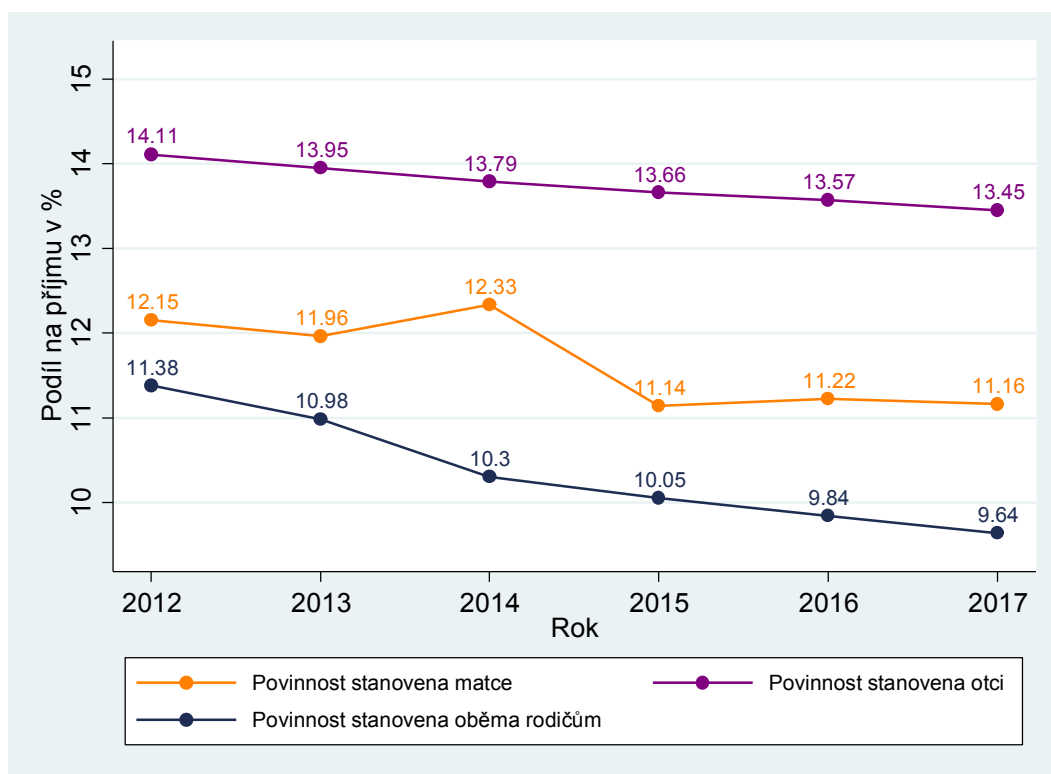
Graf 47: OS – průměrná výše výživného dle povinné osoby v letech 2012–2017

V grafu 47 vidíme, že průměrné výživné stanovené otci je asi dvakrát vyšší než průměrné výživné stanovené matce. Rozdíl je způsoben několika faktory:

- Při určování výživného soud přihlíží k majetkovým poměrům povinného. Průměrná mzda žen v ČR je menší než průměrná mzda mužů a logicky je tedy mužům stanovena povinnost platit vyšší výživné. To ovšem vysvětluje pouze část rozdílu, protože mzda mužů není ani zdaleka dvakrát vyšší než mzda žen. Například v roce 2016 byla podle Českého statistického úřadu hrubá průměrná mzda žen 25 283 Kč, u mužů pak 32 134 Kč.
- V dalším grafu (graf 48) vidíme, že u matek je podíl výživného na čistém měsíčním příjmu nižší než u otců. To souvisí právě s vyšší příjmy. Snížení disponibilního příjmu má větší dopad na lidi s nižšími mzdami.
- Rozdíl mezi příjmy otce a matky, kteří vedou spor o výživné, je větší než rozdíl mezi příjmy mužů a žen v celé populaci ČR. To je zřejmě dáno tím, že matky se musí starat o dítě v nižším věku, což se negativně projevuje v jejich příjmech.

Graf 48: OS – podíl na příjmu povinné osoby v letech 2012–2017

V případě, že je povinnost platit výživné stanovena oběma rodičům, zachycují statistiky pouze vyšší z obou částek. Vzhledem k výši příjmů se obvykle jedná o částku stanovenou otci. Částky jsou v průměru nižší než částky stanovené pouze otcům, protože dítě má v tomto případě zajištěn příjem od obou rodičů.

V grafech 47 a 48 vidíme, že průměrná stanovená částka výživného na jedno dítě roste, podíl stanoveného výživného na čistém měsíčním příjmu povinné osoby přitom klesá. To lze vysvětlit zlepšující se ekonomickou situací v ČR a zvyšováním příjmů nejen povinných osob.

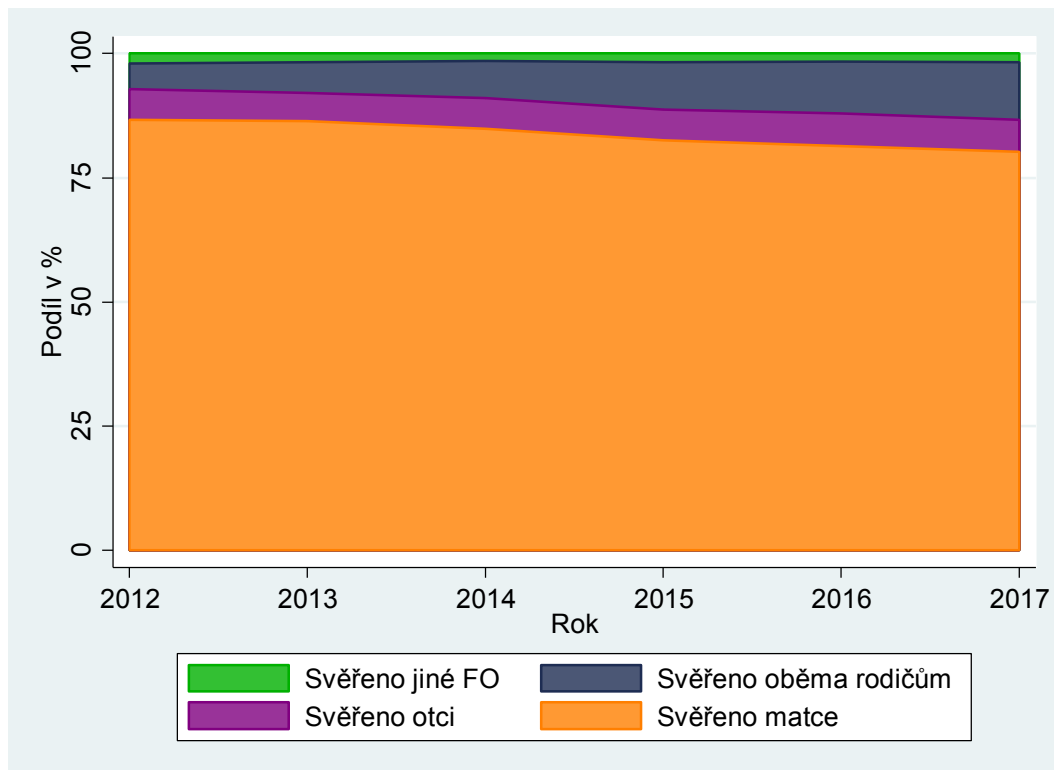
Plošný graf (viz seznam pojmů) dále zachycuje statistiku, která úzce souvisí s rozhodováním o výživném, totiž to, jak často je dítě svěřeno do péče matce, otci, jiné fyzické osobě či oběma rodičům do společné nebo střídavé péče. Ve více než 80 % případů svěřil soud dítě do péče matce. Vidíme ovšem, že podíl tohoto tradičního modelu postupně pozvolna klesá ve prospěch alternativních řešení. K tomuto trendu přispívá zřejmě nejen judikatura českého Ústavního soudu, ale můžeme se domnívat, že faktorem, který rozhodovací praxi mění, může být i celospolečenské klima, vliv odborných diskuzí o rozhodování o dětech na mezinárodní úrovni a další.

V řeci konkrétních čísel, podíl kdy soud svěřil dítě do péče matce, klesl z 86,6 % v roce 2012 na 80,2 % v roce 2017. Podíl případů, kdy bylo dítě do péče svěřeno oběma rodičům, se výrazně zvýšil z 5,2 % v roce 2012 na 11,6 % v roce 2017. To je nárůst o 6,4 procentního bodu nebo také o 123,1 procenta.

Od roku 2014 jsou k dispozici také o něco podrobnější data. U svěření dítěte do péče obou rodičů se rozlišuje, jestli se jednalo o péči střídavou nebo o péči společnou. Data ukazují, že svěřením do střídavé péče je častější a že frekvence využití roste jak u střídavé péče, tak i u péče

společné. Podíl, kdy bylo dítě svěřeno do střídavé péče obou rodičů, vzrostl z 6 % v roce 2014 na 9,2 % v roce 2017. U společné péče byl tento nárůst z 1,5 % na 2,4 %.

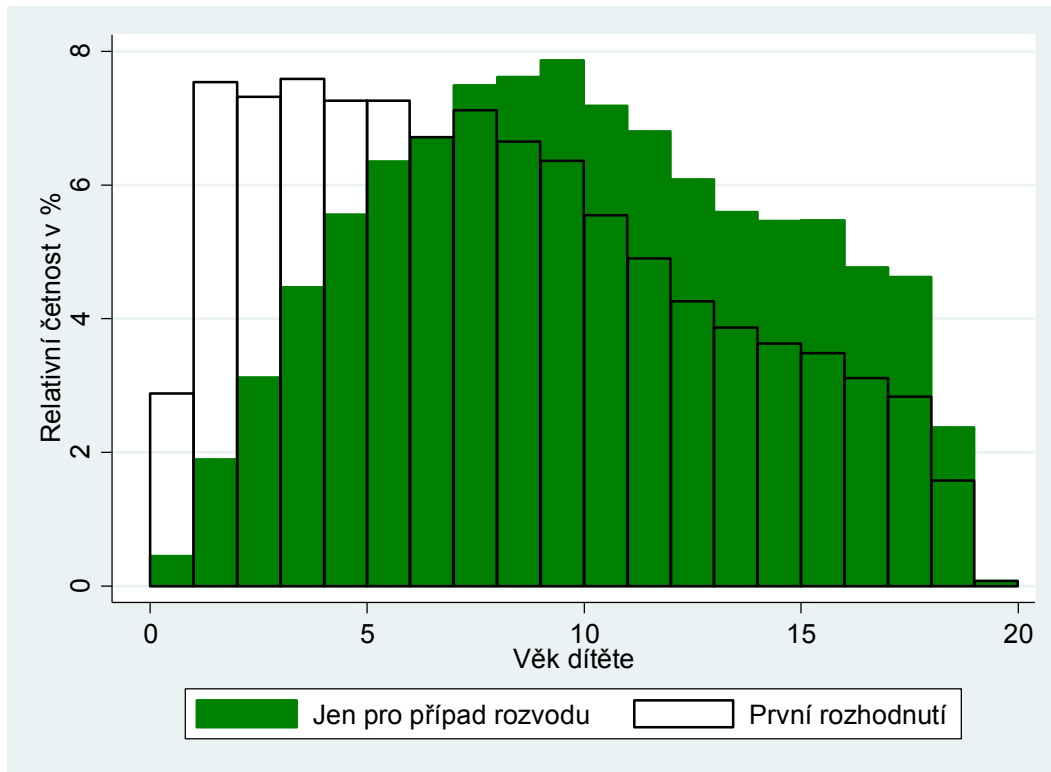
Graf 49: OS – svěřování dítěte do péče

Poslední graf v této podkapitole se zabývá věkovou strukturou dětí, u nichž proběhlo řízení o péči o nezletilé. Průhledné sloupce zobrazují věkovou strukturu dětí, u kterých došlo k prvnímu rozhodnutí o svěřování do péče. Jedná se o data vztahující se ke stejné skupině věcí jako graf výše. Zelené sloupce ukazují věkovou strukturu dětí, u nichž bylo rozhodnuto o péči o dítě pouze v případě, kdy dojde k rozvodu rodičů.

Na histogramu je vidět zcela jasný rozdíl mezi oběma skupinami. Věk dítěte při rozhodování o péči v případě rozvodu je celkem logicky výrazně vyšší. U prvního rozhodnutí obecně jsou děti nejčastěji ve věku od 1 do 5 let. U rozhodnutí v případě rozvodu je nejvíce dětí ve věku 7 až 10 let.

Graf 50: OS – věkové složení dětí v řízení o péči o nezletilé

2.6 DEA

Jak jsme uvedli již výše, Ministerstvo spravedlnosti sleduje i jiné statistické údaje než ty, které byly zachyceny v předchozích částech této zprávy, a používá i výrazně složitější ukazatele a metody. Velmi dobrým příkladem je tzv. DEA (Data Envelopment Analysis, analýza obalu dat). Tato kapitola se věnuje právě analýze technické efektivity českých soudů pomocí DEA. Dovolujeme si upozornit, že metoda je výrazně složitější než obvykle sledované a publikované údaje, v důsledku čehož se tato kapitola výrazně liší od ostatních kapitol této zprávy celkovým pojetím, grafickou úpravou i strukturou.

V samotné kapitole uvádíme pouze výsledky, jejich interpretace a srovnání s předešlým rokem. Bližší popis metody (teorie, literatura, metodika, specifikace modelu) naleznete v příloze. Zde vysvětlíme pouze několik pojmů důležitých pro interpretaci výsledků.

Hlavním problematickým bodem takového zkoumání je potom nalezení vhodného způsobu kvantifikace výstupu a tím definice *efektivního* výstupu: jde jednak o správné zohlednění různé distribuce náročnosti věcí u různých soudů a jednak o zohlednění *kvality* vydávaných rozhodnutí. S touto rezervou je nutno k výsledkům přistupovat; i přes tuto výhradu jsou ovšem výsledky pro porovnání jednotlivých soudů užitečné a slouží jako základ dalšího zkoumání práce těch soudů, které se výrazně odlišují.

2.6.1 Výsledky a jejich interpretace

Je třeba zdůraznit, že veškeré závěry se týkají **relativní** efektivity, **nikoliv absolutní**. Soudy tedy porovnáváme mezi sebou nikoliv se zvenku určeným standardem. Hlavní výsledky uvádíme v tabulce 28.

První tři sloupce udávají efektivitu. První sloupec (CRS_TE) udává celkovou technickou efektivitu (ta má dvě složky „čistá technická efektivnost“ a „efektivnost vzhledem k velikosti“).

Druhý sloupec (VRS_TE) udává tzv. „čistou“ technickou efektivitu (jak dobře soud funguje, nezohledňuje se jeho velikost). Získaná míra neefektivnosti je tedy způsobena pouze horším fungováním soudu.

Třetí sloupec (Scale) udává míru efektivity danou velikostí soudu. Je vypočítán jako podíl CRS_TE/VRS_TE.

Sloupce mohou nabývat hodnoty od nuly do jedné. Jedna značí stoprocentní efektivnost, např. 0,09 by značila devítiprocentní efektivnost.

Poslední sloupec udává, jaké výnosy z rozsahu soud vykazuje (respektive jeho efektivní projekce). Může se jednat o rostoucí výnosy z rozsahu (IRS), konstantní výnosy z rozsahu (CRS – v tom případě je jeho velikost ideální) nebo klesající výnosy z rozsahu (DRS).

Pro lepší pochopení uvádíme příklady interpretace: OS v Olomouci má skóre: CRS_TE = 0,8921 VRS_TE = 0,9344, Scale = 0,9548, RTS = DRS. Soud je tedy efektivní asi na 89,21 %. Soud sám o sobě funguje efektivně na 93,44 %. Jeho neefektivnost je částečně způsobena ne úplně vhodnou velikostí – soud je díky ní efektivní jen na 95,48 %. DRS značí, že soud vykazuje klesající výnosy z rozsahu. Ideálně by tedy měl soud být o něco menší, než ve skutečnosti je.

Tabulka ukazuje, že v ČR je celkem 16 čistě technicky efektivních soudů. Devět z těchto soudů ztrácí efektivnost kvůli nevhodné velikosti. Za povšimnutí stojí, že některé soudy, které mají

mnoho nedodělků a vysoké délky řízení (například Ústí nad Labem, v civilním řízení MS v Brně) jsou dle výsledků DEA čistě technicky efektivní. To zcela koresponduje s tvrzením, že současné problémy těchto soudů plynou z minulosti, nyní fungují velmi dobře a jejich situace se zlepšuje.

Naopak nejméně efektivní jsou OS pro Prahu 6 (CRS_TE = 0,7099), OS ve Vyškově (CRS_TE = 0,7609), OS pro Prahu 7 (CRS_TE = 0,7818). Výrazně větší ztráta v efektivnosti plyne z horší čistě technické efektivnosti (VRS_TE) než ze ztráty efektivnosti kvůli velikosti soudu (Scale).

Celková efektivnost soudů v ČR je 89,22 %, čistá technická efektivnost je 91,60 %, efektivnost dle velikosti je 97,45 %. Soudy v ČR tedy velmi málo ztrácí efektivnost kvůli velikosti. Kvůli velikosti takto ztrácí efektivnost hlavně soudy v Ostravě, v Brně a OS pro Prahu 4 (které jsou příliš velké) a soudy v Semilech a Jeseníku (které jsou naopak příliš malé).

V této zprávě je zachycena pouze část výsledků analýzy. Dalšími výstupy DEA jsou:

- Přídavné proměnné. Ty ukazují, o kolik je třeba u daného soudu snížit daný vstup (počet soudců nebo ostatních zaměstnanců ve výkonu) a zároveň zachovat vážený počet vyřízených věcí, aby se stal soud efektivním.
- Referenční soudy. Dále jsou zkoumány plně efektivní soudy. Neefektivní soud je vždy porovnáván s jedním nebo více efektivními soudy a právě vzhledem k nim je určena jeho neefektivnost. U soudů, které vystupují jako referenční soudy zřídka, není závěr o jejich efektivnosti statisticky robustní.
- Je zkoumáno, zda existuje vztah mezi velikostí soudu a efektivitou soudu.
- Jsou využity jiné specifikace modelu, zapojeny jiné proměnné apod.

2.6.2 Srovnání s rokem 2016

Nabízí se otázka, jak se mění efektivnost soudů mezi lety. Tedy, zda jsou některé soudy konzistentně efektivní a jiné stále neefektivní. A také, jestli se mezi lety nějak mění celková efektivnost soudů v ČR. Logicky můžeme předpokládat, že mezi jednotlivými roky dochází jen k malé změně v efektivnosti.

Na druhou otázku lze odpovědět velmi rychle. V roce 2017 byla celková efektivnost soudů v ČR 89,22 %, čistá technická efektivnost 91,60 % a efektivnost dle velikosti 97,45 %. Za rok 2016 byly tyto hodnoty 89,15 %, 90,54 % a 98,49 %. Je patrné, že hodnoty se takřka nezměnily, a nezměnila se tak ani celková relativní efektivnost soudů v ČR.

Efektivnost jednotlivých soudů mezi roky se však do určité míry změnila. Korelační koeficient mezi VRS_TE v letech 2016 a 2017 je asi 0,48. To ukazuje na poměrně silný vztah mezi touto veličinou v roce 2016 a v roce 2017. Rozhodně bychom však mohli očekávat vztah daleko silnější.

Z devatenácti čistě technicky efektivních soudům v roce 2016 jich čistě technicky efektivních zůstalo jen deset. Devět soudů z této skupiny vypadlo a bylo nahrazeno šesti jinými soudy.

Tři nejhorší soudy z loňského roku (Jeseník, Chomutov a Prostějov) se výrazně zlepšily (především Jeseník a Chomutov).

Naopak výrazně se zhoršily soudy z Prahy. To dobře koresponduje s mírou vyřizování v civilní agendě, která je asi jen 93 %.

Tabulka 28: OS, DEA – výsledky

Soud	Nadřízený soud	CRS_TE	VRS_TE	Scale	RTS
Praha-východ	KS Praha	1,0000	1,0000	1,0000	CRS
Rakovník	KS Praha	1,0000	1,0000	1,0000	CRS
Domažlice	KS Plzeň	1,0000	1,0000	1,0000	CRS
Karlovy Vary	KS Plzeň	1,0000	1,0000	1,0000	CRS
Plzeň-jih	KS Plzeň	1,0000	1,0000	1,0000	CRS
Plzeň-město	KS Plzeň	1,0000	1,0000	1,0000	CRS
Ústí nad Labem	KS Ústí nad Labem	1,0000	1,0000	1,0000	CRS
Prachatice	KS České Budějovice	0,9922	1,0000	0,9922	IRS
Ústí nad Orlicí	KS Hradec Králové	0,9917	1,0000	0,9917	DRS
Pelhřimov	KS České Budějovice	0,9530	1,0000	0,9530	IRS
Ostrava	KS Ostrava	0,9353	1,0000	0,9353	DRS
Žďár nad Sázavou	KS Brno	0,9295	1,0000	0,9295	IRS
Chrudim	KS Hradec Králové	0,9102	1,0000	0,9102	IRS
Praha 8	MS Praha	0,9100	1,0000	0,9100	IRS
Brno-město	KS Brno	0,9045	1,0000	0,9045	DRS
Jeseník	KS Ostrava	0,8405	1,0000	0,8405	IRS
Kutná Hora	KS Praha	0,9673	0,9917	0,9755	IRS
Strakonice	KS České Budějovice	0,9581	0,9881	0,9697	IRS
Kladno	KS Praha	0,9482	0,9849	0,9628	DRS
České Budějovice	KS České Budějovice	0,9379	0,9803	0,9567	DRS
Opava	KS Ostrava	0,9576	0,9762	0,9810	DRS
Písek	KS České Budějovice	0,9625	0,9685	0,9937	IRS
Svitavy	KS Hradec Králové	0,9532	0,9625	0,9903	DRS
Mladá Boleslav	KS Praha	0,9424	0,9617	0,9799	DRS
Praha 9	MS Praha	0,9316	0,9596	0,9708	DRS
Nymburk	KS Praha	0,9499	0,9587	0,9908	DRS
Rokycany	KS Plzeň	0,9233	0,9583	0,9636	IRS
Karviná	KS Ostrava	0,9104	0,9579	0,9504	DRS
Rychnov nad Kněžnou	KS Hradec Králové	0,8611	0,9578	0,8991	IRS
Přerov	KS Ostrava	0,9538	0,9553	0,9985	IRS
Tábor	KS České Budějovice	0,9476	0,9551	0,9921	IRS
Příbram	KS Praha	0,9529	0,9551	0,9977	DRS
Chomutov	KS Ústí nad Labem	0,9502	0,9514	0,9988	DRS
Beroun	KS Praha	0,9460	0,9462	0,9999	IRS
Jindřichův Hradec	KS České Budějovice	0,9372	0,9444	0,9924	IRS
Jihlava	KS Brno	0,9145	0,9426	0,9702	IRS
Blansko	KS Brno	0,9421	0,9425	0,9996	DRS
Praha-západ	KS Praha	0,9286	0,9401	0,9877	DRS
Praha 1	MS Praha	0,9133	0,9345	0,9773	DRS
Olomouc	KS Ostrava	0,8921	0,9344	0,9548	DRS
Havlíčkův Brod	KS Hradec Králové	0,9218	0,9292	0,9920	DRS
Praha 10	MS Praha	0,8882	0,9270	0,9581	DRS
Plzeň-sever	KS Plzeň	0,9085	0,9257	0,9813	IRS
Český Krumlov	KS České Budějovice	0,9185	0,9213	0,9970	IRS
Frýdek-Místek	KS Ostrava	0,8739	0,9197	0,9502	DRS

Soud	Nadřízený soud	CRS_TE	VRS_TE	Scale	RTS
Hodonín	KS Brno	0,9160	0,9163	0,9998	IRS
Semily	KS Hradec Králové	0,7216	0,9161	0,7877	IRS
Pardubice	KS Hradec Králové	0,8807	0,9054	0,9728	DRS
Liberec	KS Ústí nad Labem	0,8574	0,9023	0,9503	DRS
Klatovy	KS Plzeň	0,8953	0,8974	0,9976	IRS
Třebíč	KS Brno	0,8858	0,8973	0,9872	DRS
Mělník	KS Praha	0,8930	0,8967	0,9958	IRS
Kroměříž	KS Brno	0,8875	0,8948	0,9918	DRS
Náchod	KS Hradec Králové	0,8935	0,8945	0,9989	IRS
Hradec Králové	KS Hradec Králové	0,8725	0,8891	0,9814	DRS
Zlín	KS Brno	0,8763	0,8888	0,9859	DRS
Sokolov	KS Plzeň	0,8844	0,8859	0,9984	IRS
Kolín	KS Praha	0,8674	0,8840	0,9813	DRS
Litoměřice	KS Ústí nad Labem	0,8646	0,8834	0,9787	DRS
Praha 4	MS Praha	0,8208	0,8818	0,9307	DRS
Nový Jičín	KS Ostrava	0,8817	0,8818	0,9998	IRS
Trutnov	KS Hradec Králové	0,8751	0,8775	0,9972	IRS
Vsetín	KS Ostrava	0,8752	0,8772	0,9977	IRS
Brno-venkov	KS Brno	0,8589	0,8763	0,9801	DRS
Benešov	KS Praha	0,8689	0,8733	0,9950	IRS
Teplice	KS Ústí nad Labem	0,8475	0,8721	0,9718	DRS
Znojmo	KS Brno	0,8465	0,8666	0,9768	DRS
Tachov	KS Plzeň	0,8444	0,8514	0,9918	IRS
Jablonec nad Nisou	KS Ústí nad Labem	0,8479	0,8513	0,9960	IRS
Praha 3	MS Praha	0,8233	0,8506	0,9680	DRS
Cheb	KS Plzeň	0,8317	0,8494	0,9791	DRS
Louny	KS Ústí nad Labem	0,8419	0,8424	0,9994	DRS
Prostějov	KS Brno	0,8413	0,8424	0,9987	IRS
Česká Lípa	KS Ústí nad Labem	0,8307	0,8352	0,9947	IRS
Uherské Hradiště	KS Brno	0,8280	0,8323	0,9948	DRS
Šumperk	KS Ostrava	0,8261	0,8294	0,9960	IRS
Praha 5	MS Praha	0,7801	0,8256	0,9448	DRS
Most	KS Ústí nad Labem	0,7781	0,8249	0,9433	DRS
Děčín	KS Ústí nad Labem	0,7855	0,8233	0,9541	DRS
Břeclav	KS Brno	0,8035	0,8108	0,9910	DRS
Bruntál	KS Ostrava	0,8090	0,8096	0,9993	IRS
Jičín	KS Hradec Králové	0,8058	0,8063	0,9995	IRS
Praha 2	MS Praha	0,7707	0,8021	0,9609	DRS
Praha 7	MS Praha	0,7818	0,7826	0,9990	IRS
Vyškov	KS Brno	0,7609	0,7738	0,9834	IRS
Praha 6	MS Praha	0,7099	0,7403	0,9589	DRS
Celkem ČR	-	0,892	0,916	0,975	-

3 Krajské soudy

Tato část výroční zprávy obsahuje data, která se týkají všech krajských soudů (KS) v ČR, tedy sedmi krajských soudů a Městského soudu v Praze.

Struktura je velmi podobná struktuře části 2. V první podkapitole jsou uvedeny statistiky, které se týkají počtu soudců a počtu zaměstnanců ve výkonu. Další kapitoly se věnují jednotlivým soudním agendám. Krajské soudy jsou soudy prvoinstančními a odvolacími. Vyřizují tři hlavní typy agend – civilní včetně obchodní, trestní a správní. V této zprávě jsou civilní (občanskoprávní) a obchodní agenda vykazány dohromady, z obchodní agendy jsou ale zvlášť vykazány insolvence. Civilní a trestní agendy se dále dělí na prvostupňové a odvolací. Tato část má tedy celkem sedm částí věnovaných personálu, civilní a obchodní prvostupňové agendě, civilní odvolací agendě, trestní prvostupňové agendě, trestní odvolací agendě, správní agendě a insolvencím.

Ve struktuře agendy krajských soudů proběhly v nedávné době výrazné změny. Na jednu stranu došlo od roku 2014 k přesunu většiny prvostupňových obchodněprávních sporů na okresní soudy, na druhou stranu od roku 2008 postupně narůstala agenda insolvencí fyzických osob – nepodnikatelů (tzv. spotřebitelské insolvence), která do té doby prakticky neexistovala.

Pro většinu agend (tedy ve většině podkapitol) uvádíme délky řízení v kalendářních dnech (průměr, medián a percentil 90). Dále pak prezentujeme data týkající se vyřizování věci – nápad + obživlé věci, vyřízené věci a nevyřízené věci. Nakonec uvádíme další zajímavé statistiky, jako je např. míra odvolání. Údaje jsou většinou graficky zobrazeny v časových řadách pro celou ČR a dále pak v tabulkách pro jednotlivé soudy v roce 2017. Pro krajské soudy většinou nevyužíváme přepočet na soudce. V datech totiž není možné odlišit soudce vyřizující prvostupňovou a odvolací agendu.

3.1 Personál

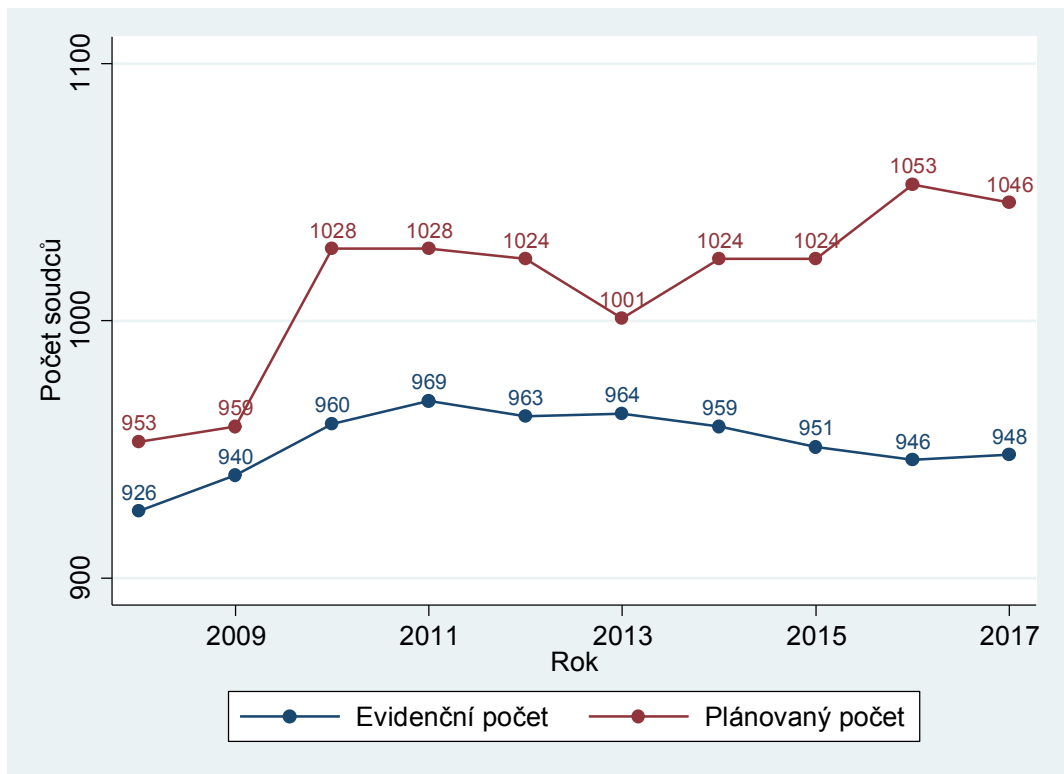
Struktura kapitoly je stejná jako u okresních soudů – jedna část se věnuje soudcům a druhá se pak zaměřuje na ostatní personál ve výkonu.

3.1.1 Soudci

Z grafu je patrný vývoj v evidenčním a plánovaném počtu soudců. Stejně jako u okresních soudů je plánovaný počet soudců krajských soudů značně stabilní. Důvody jsme uvedli již v kapitole 2.1.1 – celkový plánovaný počet soudců je od roku 2010 prakticky neměnný (3 062 nebo 3 063) a soudci jsou tedy pouze přerozdělováni mezi jednotlivé články soudní soustavy. Stejně jako u OS registrujeme i zde nižší plánovaný počet soudců v letech 2008 a 2009. V tomto období byl celkový plánovaný počet soudců nižší (2 878 a 2 925). V roce 2016 vidíme mírný nárůst v plánovaném počtu soudců KS, u OS naopak došlo k mírnému poklesu tohoto počtu (graf č. 1). V roce 2017 byl vývoj opačný – mírný pokles u KS a nárůst u OS.

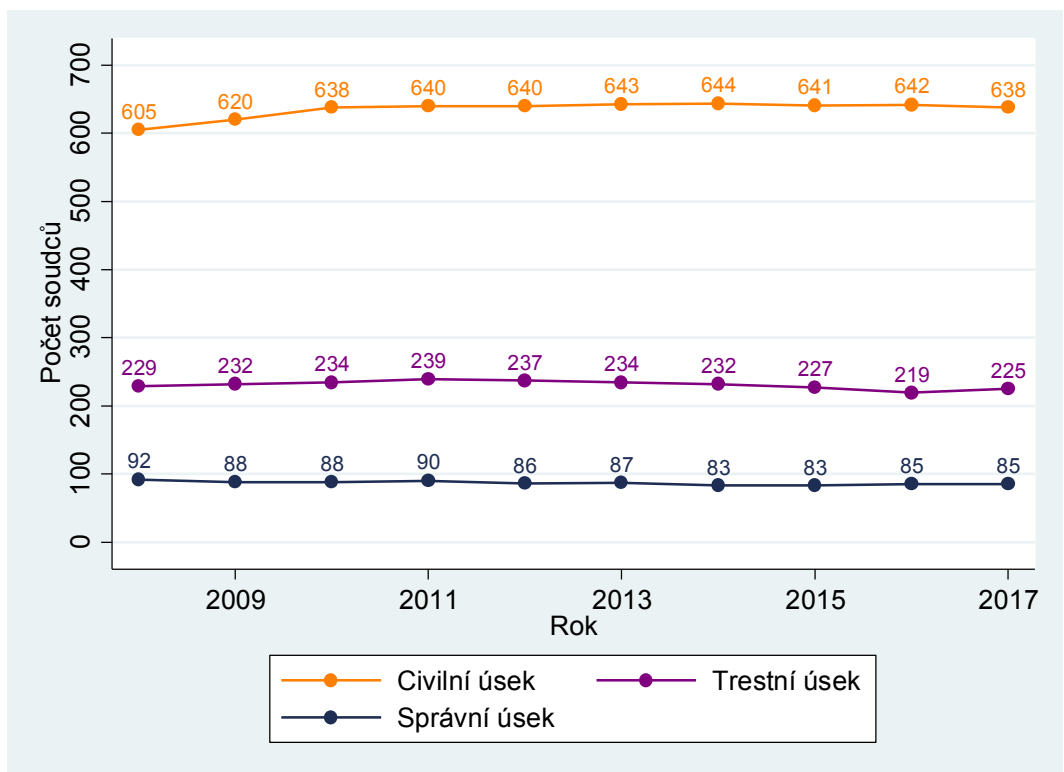
Evidenční počet soudců KS je také poměrně stabilní a v posledních letech velice pomalu klesá. Především je ale dlouhodobě nižší než plánovaný počet soudců. U OS je tomu naopak. Zdá se tedy, že předsedové krajských soudů „dotují“ okresní soudy na úkor svých soudů. Počet soudkyň a soudců na MD/RD zde neuvádíme. U KS obvykle působí starší soudkyně a soudci než u soudů okresních a počet soudkyň a soudců na MD/RD je tedy velmi nízký.

Graf 51: KS – počet soudců v letech 2008–2017

Graf 52 zachycuje evidenční počet soudců KS dle jednotlivých úseků. Podobně jako u okresních soudů je v roce 2017 civilní a obchodní úsek asi třikrát větší než trestní úsek. Správní úsek je navíc přibližně dvaapůlkrát menší než úsek trestní. Poměr velikostí úseků je také velmi stabilní.

Graf 52: KS – evidenční počet soudců dle soudních úseků v letech 2008–2017

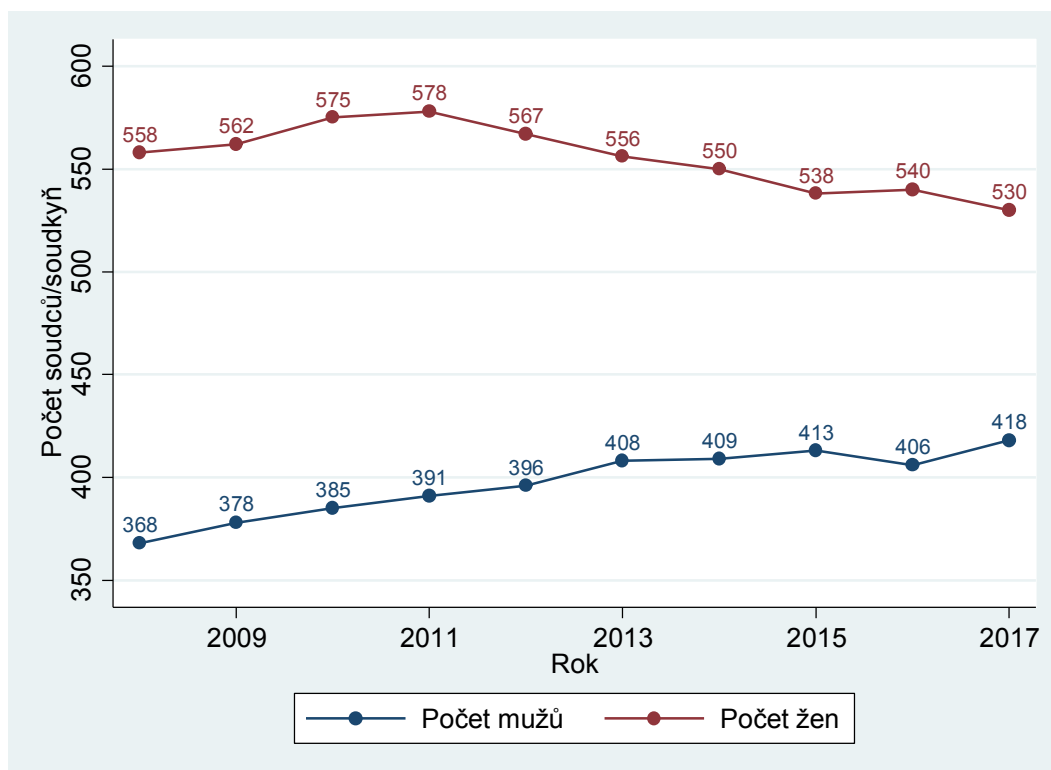
Tabulka 29: KS – počet soudců dle soudů

Soud	Plánovaný počet soudců	Civ. + obch. úsek	Evidenční počet soudců		
			Trestní úsek	Správní úsek	Celkem
MS Praha	251	155	41	26	222
KS Praha	116	64	25	7	96
KS Č. Budějovice	57	37	14	4	55
KS Plzeň	82	48	23	7	78
KS Ústí n. Labem	125	78	26	6	110
KS Hr. Králové	91	56	18	9	83
KS Brno	162	111	34	16	161
KS Ostrava	162	89	44	10	143
Celkem ČR	1 046	638	225	85	948

Poměry mezi velikostmi úseků jsou u všech krajských soudů podobné. Existují zde ale určité odchylky, například MS v Praze má relativně menší trestní úsek. Jak je z tabulky patrné, největší je MS Praha a nejmenší je KS České Budějovice. MS Praha je asi čtyřikrát větší než KS České Budějovice. Velikost soudů (počet soudců) je stejně jako u OS určena dle systemizace, zohledňuje tedy počet napadlých věcí. Ten pak vyplývá z ukazatelů, jako je počet obyvatel, nezaměstnanost apod.

Další graf a tabulka zobrazují podíl žen v soudnictví v časových řadách a podle soudů.

Graf 53: KS – evidenční počet soudců dle pohlaví v letech 2008–2017

Tabulka 30: KS – evidenční počet soudců dle pohlaví a soudů

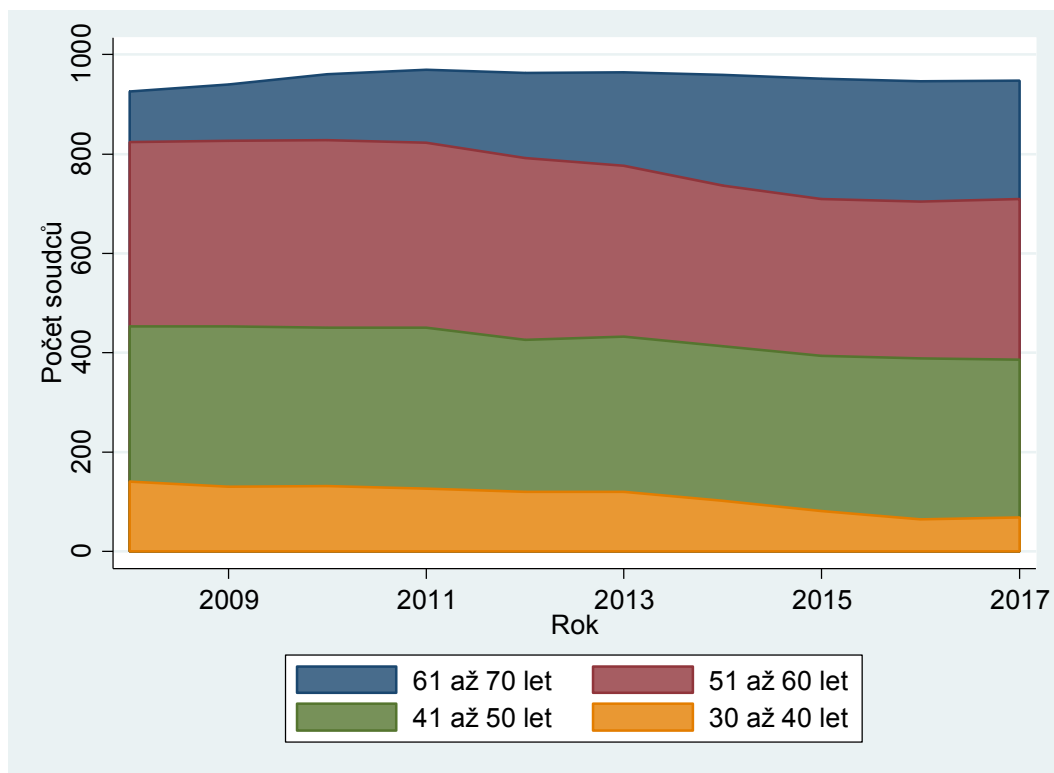
Soud	Evidenční počet		Podíl žen v %
	Žen	Mužů	
MS Praha	143	79	64,41
KS Praha	67	29	69,79
KS Č. Budějovice	26	29	47,27
KS Plzeň	47	31	60,26
KS Ústí n. Labem	57	53	51,82
KS Hr. Králové	34	49	40,96
KS Brno	78	83	48,45
KS Ostrava	78	65	54,55
Celkem ČR	530	418	55,91

Z dat můžeme vyvodit několik zajímavých závěrů:

- Stejně jako u OS působí i u krajských soudů více soudkyň než soudců. Podíl žen je ale nižší než u okresních soudů. Jak uvidíme níže, tento jev se dále prohlubuje s každým dalším stupněm soudní soustavy, což ukazuje, že soudnictví v současné době zřejmě stále nenabízí stejné příležitosti mužům a ženám.
- Rozdíly mezi soudy jsou výrazně větší než u okresních soudů. Nejvyšší podíl žen mezi soudci má KS Praha (70 %) a nejnižší KS Hradec Králové (41 %), což je téměř o 30 procentních bodů méně.
- Podíl žen v krajském soudnictví velmi zvolna klesá. V roce 2008 byl podíl žen kolem 60 %, v roce 2017 je o čtyři procentní body menší (v průběhu rok 2016 odešlo 10 soudkyň a přišlo 12 soudců krajských soudů). Analýza příčin této skutečnosti jde za rámec této zprávy.

Dále uvádíme data ohledně věku soudců.

Graf 54: KS – věkové složení soudců v letech 2008–2017

Tabulka 31: KS – věková struktura soudců dle krajů

Nadřízený soud	Podíl na celkovém počtu soudců dle věku			
	30 až 40 let	41 až 50 let	51 až 60 let	61 až 70 let
MS Praha	4,50	27,48	39,64	28,38
KS Praha	11,46	26,04	36,46	26,04
KS Č. Budějovice	5,45	27,27	40,00	27,27
KS Plzeň	7,69	32,05	28,21	32,05
KS Ústí n. Labem	14,55	48,18	22,73	14,55
KS Hr. Králové	8,43	34,94	36,14	20,48
KS Brno	3,73	32,30	32,92	31,06
KS Ostrava	6,29	40,56	33,57	19,58
Celkem ČR	7,17	33,54	34,07	25,21

Z těchto dat můžeme vyvodit různé závěry:

- Soudci u krajských soudů jsou v průměru výrazně starší než soudci u soudů okresních. To je zcela logické, protože to plyne z kariérního postupu soudců. V naprosté většině jsou noví soudci jmenováni na okresní soudy. Někteří tam zůstanou, jiní jsou přeloženi ke krajským soudům (později případně i k VS, NS nebo NSS). Mezi jmenováním a přeložením samozřejmě většinou uplyne několik let.
- Stejně jako u OS i u KS jsou nejmladší soudci v Severočeském kraji.

- Podobně jako u OS i u KS se věk soudců postupně zvyšuje. Důvody jsou obdobné, plynou především ze zvyšování evidenčního počtu soudců před rokem 2006 a ze zvyšování průměrného věku jmenovaných soudců. Pokud jsou u okresních soudů v průměru starší soudci, budou logicky ke krajským soudům také překládáni starší soudci.

3.1.2 Personál ve výkonu

Pracovní pozice zaměstnanců ve výkonu a jejich pracovní náplň se od okresních soudů mírně liší. Pro účely této zprávy ale postačuje uvést stejné kategorie zaměstnanců ve výkonu jako u soudů okresních. Popis pracovní náplně a význam použitých zkratk u uvádíme v podkapitole 2.1.2. Znovu tedy pracujeme s nejfrekventovanějšími pracovními pozicemi.

Tabulka 32: KS – evidenční počet zaměstnanců ve výkonu dle soudů

Soud	Počet osob							Celkem
	VSÚ	ST	A	VK	PÚ	Z	RV	
MS Praha	61	28	103	81	28	91	1	393
KS Praha	12	6	23	27	13	46	0	127
KS Č. Budějovice	17	6	21	17	10	26	1	98
KS Plzeň	19	2	19	34	12	21	3	110
KS Ústí n. Labem	38	20	38	27	21	46	18	208
KS Hr. Králové	24	7	14	23	12	60	0	140
KS Brno	46	22	65	23	18	71	27	272
KS Ostrava	44	15	43	43	21	110	8	284
Celkem ČR	261	106	326	275	135	471	58	1 632

Opět platí, že počet zaměstnanců ve výkonu se odvíjí od systemizace zaměstnanců ve výkonu, personální politiky soudů a situace na trhu práce. U krajských soudů je počet zaměstnanců ve výkonu v poměru k počtu soudců nižší než u okresních soudů. To je důsledkem rozdílnosti zpracovávaných agend (méně jednodušší práce, kterou lze delegovat na nesoudcovský personál).

Stejně jako u OS došlo ve srovnání s rokem 2016 k nárůstu v počtu zaměstnanců ve výkonu. Z 1 531 v roce 2016 vzrostl počet zaměstnanců ve výkonu na 1 632, tedy asi o 7 %. Zde je v zásadě celý růst dán růstem v počtu asistentů z 228 na 326. Takto posílen byl především MS Praha, dále pak KS Brno a KS Ostrava.

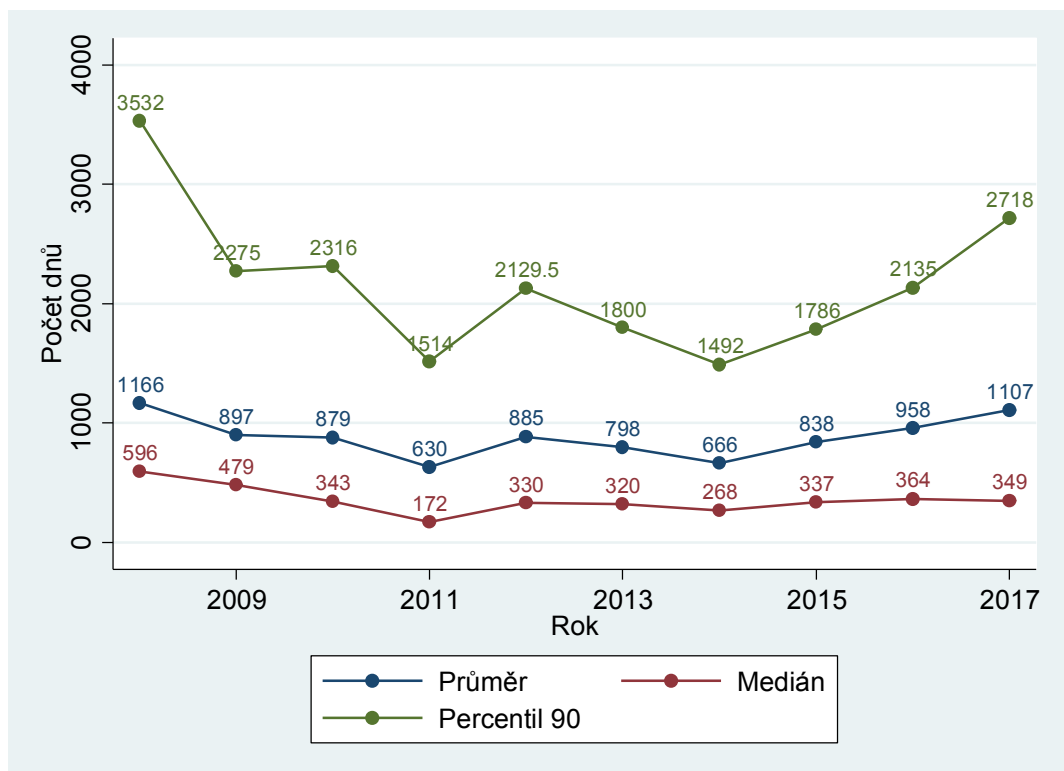
3.2 Prvostupňová civilní a obchodní agenda

Krajské soudy vyřizují podobně jako okresní soudy větší množství prvostupňové netrestní agendy. Na rozdíl od okresních soudů vyřizují krajské soudy s výjimkou KS Praha věci veřejných rejstříků právnických a fyzických osob. Tato podkapitola se věnuje prvostupňové civilní (občanskoprávní) a obchodní agendě. V rámci této zprávy se jedná o rejstříky označené jako C, EC, Cm a Ecm. Ve vedení statistik došlo k podobným změnám jako u OS, což se do určité míry projeví i v časových řadách, a to i přes snahu data o tyto změny očistit. Data, která se týkají délek řízení a dalších statistik, byla opět v největší možné míře očištěna o rozkazní řízení.

3.2.1 Délka řízení

Uvádíme délky řízení v kalendářních dnech ode dne nápadu do dne konečného vyřízení soudem I. stupně zjištěné ze statistických listů. V tomto případě došlo ke změně v metodologii a data byla dále očištěna o věci s předmětem sporu *právní vztahy související se zrušením a likvidací obchodní korporace*. Přestože se může jednat o administrativně náročnou agendu, především v Praze se velmi často vyskytují jednoduché a rychle vyřízené věci. A právě u tohoto soudu došlo v roce 2017 k velkému nárůstu v počtu pravomocně skončených věcí (nárůst o 176 %). To samozřejmě značně ovlivňuje vykazovanou délku řízení – výrazně ji to snižuje. Po zralé úvaze (především z důvodu zachování srovnatelnosti mezi soudními kraji a roky) jsme data využitá v této zprávě o tento typ sporu očistili. Ostatní změny metodiky v této zprávě údaje spíše mírně upravují a zpřesňují. Zde je ale dopad na hodnoty zásadní (především u délek řízení, výrazný je ale například i u míry odvolání).

Graf 55: KS – délka prvostupňového civilního řízení v letech 2008–2017

V časové řadě na grafu jsou zajímavé především dva extrémy – vysoká délka řízení v roce 2008 a nízká délka řízení v roce 2011. Do jisté míry to může vyplývat ze změn ve vedení statistik. Data totiž není možné úplně očistit a zbavit se tak výkyvů, které jsou způsobeny změnami ve vedení

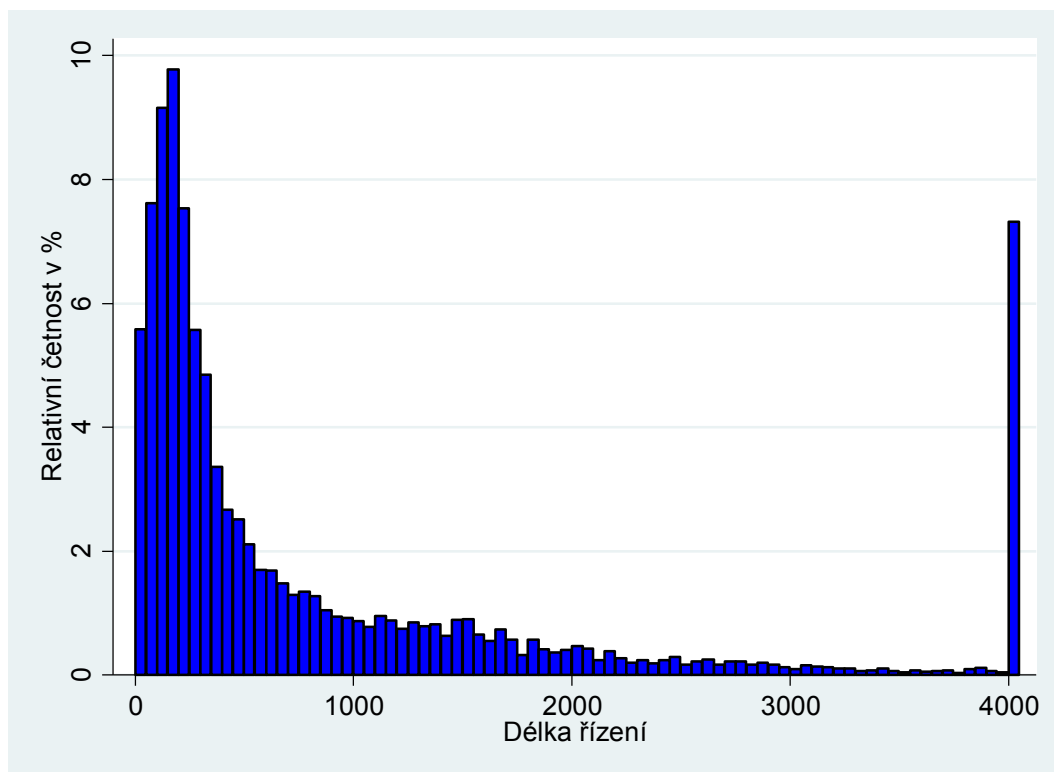
statistik. Mezi roky 2008 a 2009 se ale zjevně jedná o reálný pokles v délce řízení. V té době (nebo spíše ještě dříve, protože v délce řízení se změny projevují se zpožděním) zřejmě došlo k výraznému urychlení civilního soudního řízení. Data však rozhodně nedávají důvod k optimismu, spíš naopak. Důvody jsou především tyto:

- Od roku 2014 roste poměrně rychle průměr i percentil 90. K jejich nárůstu došlo každý rok a nárůst devadesátého percentilu byl v roce 2017 nejvyšší od roku 2014.
- Absolutní hodnoty průměru i percentilu 90 jsou opravdu velmi vysoké – průměr je přibližně 3 roky, percentil 90 je více než 7 let. U KS v Ústí nad Labem a KS v Hradci Králové jsou ještě mnohem vyšší (viz tabulka níže).
- Na histogramu je vidět, že téměř 8 % řízení trvá déle než 4 000 dnů (11 let).

Tabulka 33: KS – délky prvostupňového civilního řízení dle soudů

Soud	Délka řízení		
	Průměr	Medián	Percentil 90
MS Praha	860	344	1 970
KS Praha	595	219	1 727
KS Č. Budějovice	580	228	1 322
KS Plzeň	1 007	369	2 433
KS Ústí n. Labem	2 411	1 137	8 360
KS Hr. Králové	1 419	315	6 245
KS Brno	1 021	441	2 475
KS Ostrava	1 110	232	4 086
Celkem ČR	1 107	349	2 718

Graf 56: KS – distribuce délek prvostupňového civilního řízení

Situace ale zdaleka není tak špatná, jak by se mohlo zdát. A to z těchto důvodů:

- Jak je vidět v další podkapitole, nápad i počet vyřízených věcí až do roku 2016 klesal.
- Počty déle nevyřízených věcí (přes 3 roky, přes 5 let či přes 7 let) v posledních letech klesají. To také samozřejmě může ovlivnit vykázanou délku řízení.
- A především, velká část věcí je přerušena z důvodu prohlášení úpadku/konkurzu. Úpadek se následně řeší 5 a více let a soud se v té době přerušenu věcí nijak nezabývá. Do vykazované délky řízení se však tato doba promítne. Data ze statistických listů bohužel neumožňují očistění o tuto dobu nebo o řízení, která byla takto přerušena. Můžeme alespoň odhadnout, jak velký vliv takovéto věci mají. Například data z výkazů ukazují, že k 31. 12. 2015 bylo v rejstříku Cm nevyřízeno déle než 5 let 6 006 věcí. Z toho bylo z důvodu prohlášení úpadku/konkurzu přerušeno 4 610 věcí, tedy asi 77 %. Tyto věci se samozřejmě nakonec objeví ve statistických listech a výrazně ovlivní délku řízení. Velká část z nich pak ale nevypovídá o fungování soudu. To, že medián je výrazně lepší ukazatel než průměr a devadesátý percentil, platí v tomto případě ještě daleko více než jindy. Výše uvedené také vysvětluje obrovský rozdíl mezi mediánem a průměrem (a také 90 percentilem). Medián je totiž přerušeny věcmi z důvodu prohlášení úpadku/konkurzu ovlivněn mnohem méně. Závěrem tedy můžeme říct, že medián je v tomto případě stále poměrně spolehlivým ukazatelem.

Přestože lze vysoké délky řízení do značné míry vysvětlit přerušování věcí, neznamená to, že v této agendě nejsou problémy. KS Ústí nad Labem má i medián výrazně větší než 1 000 dnů. Vysoké délky řízení jsou zde tedy očividně způsobeny i jinými faktory.

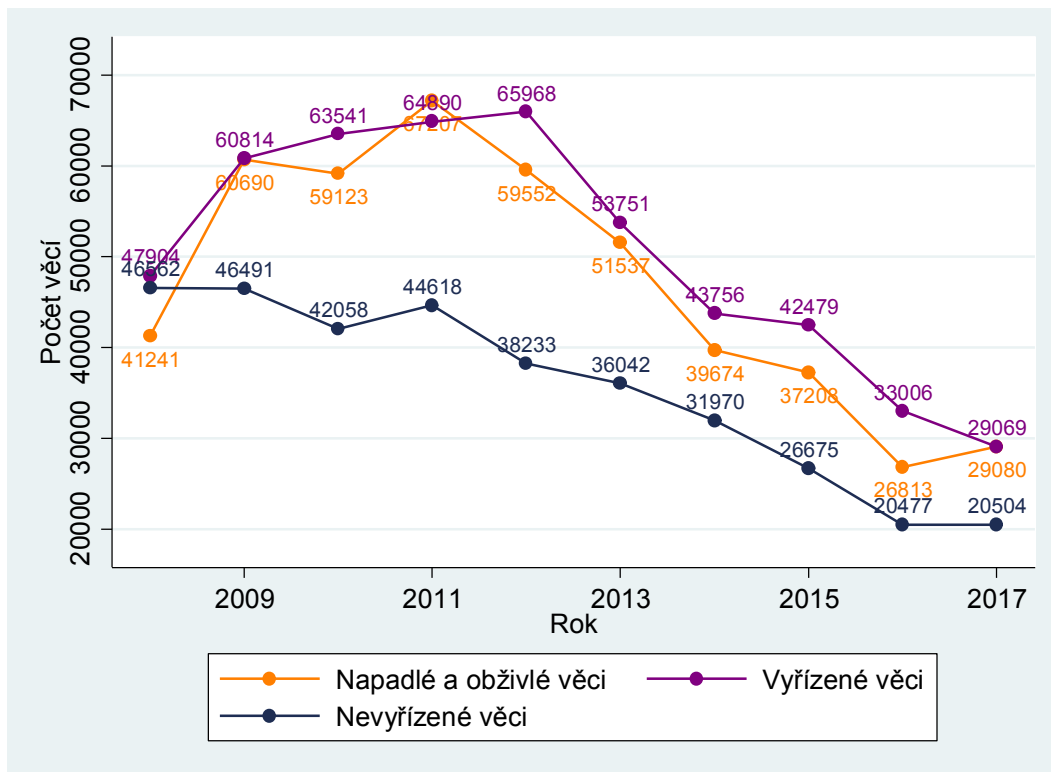
3.2.2 Vyřizování věcí

Do časových řad se opět promítá zavedení elektronického platebního rozkazu, ale i změny ve vedení statistik a převod části agendy z krajských soudů na okresní. I přes tyto vlivy však můžeme bezpečně dojít k závěru, že počet napadlých civilních a obchodních věcí vykazuje v posledních letech zjevný klesající trend. Klesající trend se zastavil až v roce 2017, kdy se počet příchozích věcí oproti roku 2016 zvýšil.

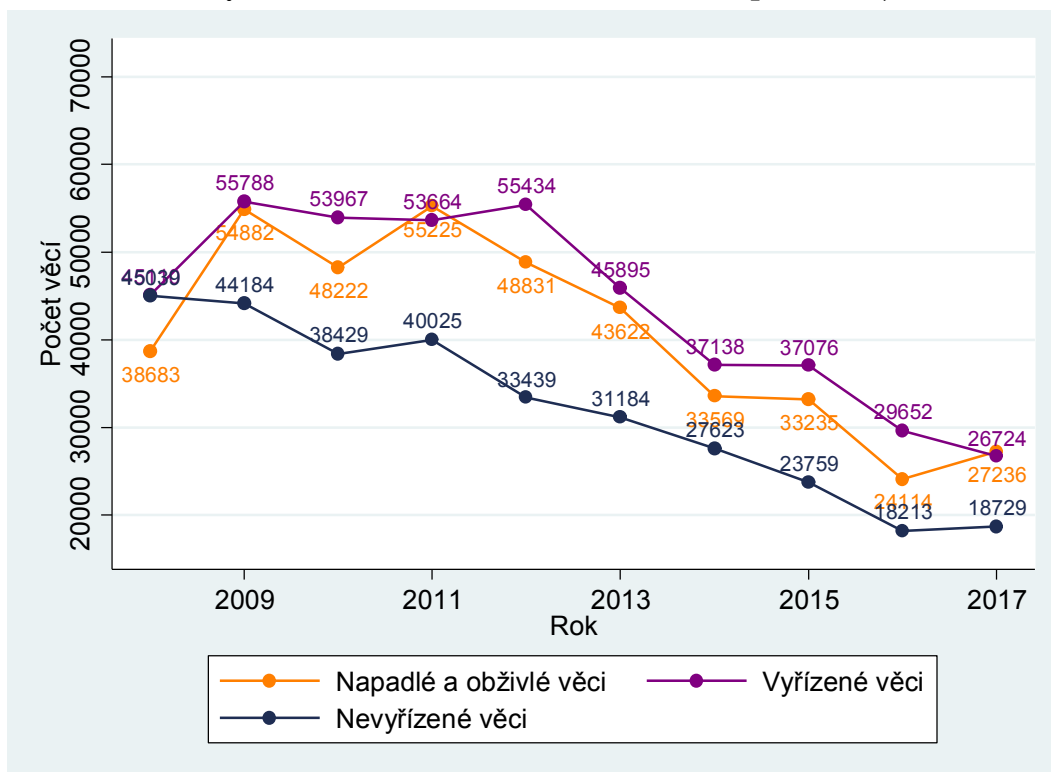
Hlubší analýza zmíněného klesajícího trendu přesahuje rozsah této zprávy. V krátkosti však můžeme uvést, že za pokles v nápadu je do velké míry zodpovědný převod velkého množství obchodních řízení z krajských soudů na okresní v roce 2014 (v návaznosti na NOZ se změnila věcná příslušnost těchto řízení). Graf 58 zobrazuje vývoj v počtu příchozích, vyřízených a nevyřízených věcí. Z grafu vyplývají především dvě věci:

- Naprostou většinu prvostupňové občanskoprávní a obchodněprávní agendy tvoří rejstřík Cm, tedy obchodněprávní spory.
- Výše zmíněný převod obchodněprávní agendy na okresní soudy hrál velkou roli. Pokles v příchozích věcech byl ale očividně způsoben i dalšími faktory. K poklesu došlo i v jiných letech než jen mezi roky 2013 a 2014.

Graf 57: KS – vyřizování prvostupňových civilních věcí v letech 2008–2017

Graf 58: KS – vyřizování věcí v letech 2008–2017, pouze rejstřík Cm

Tabulka 34: KS – vyřizování prvostupňových civilních věcí dle soudů

Soud	Počet věcí			Míra vyřizování v %
	Nápad + obživa	Vyřízeno	Nevyřízeno	
MS Praha	12 367	12 776	6 039	103,31
KS Praha	1 083	1 228	792	113,39
KS Č. Budějovice	932	1 053	589	112,98
KS Plzeň	1 241	1 285	1 259	103,55
KS Ústí n. Labem	3 216	2 036	3 954	63,31
KS Hr. Králové	1 299	1 588	924	122,25
KS Brno	4 429	4 612	4 386	104,13
KS Ostrava	4 513	4 491	2 561	99,51
Celkem ČR	29 080	29 069	20 504	99,96

U šesti z osmi krajských soudů stále pokračuje klesající trend v počtu nevyřízených věcí. U KS v Hradci Králové byla míra vyřizování dokonce více než 120 %. KS v Ostravě vykázal míru vyřizování mírně pod 100 %, což je také v pořádku. Zvláště s přihlédnutím k ostatním proměnným jako je mediánová délka řízení, disposition time nebo absolutní počet nevyřízených věcí.

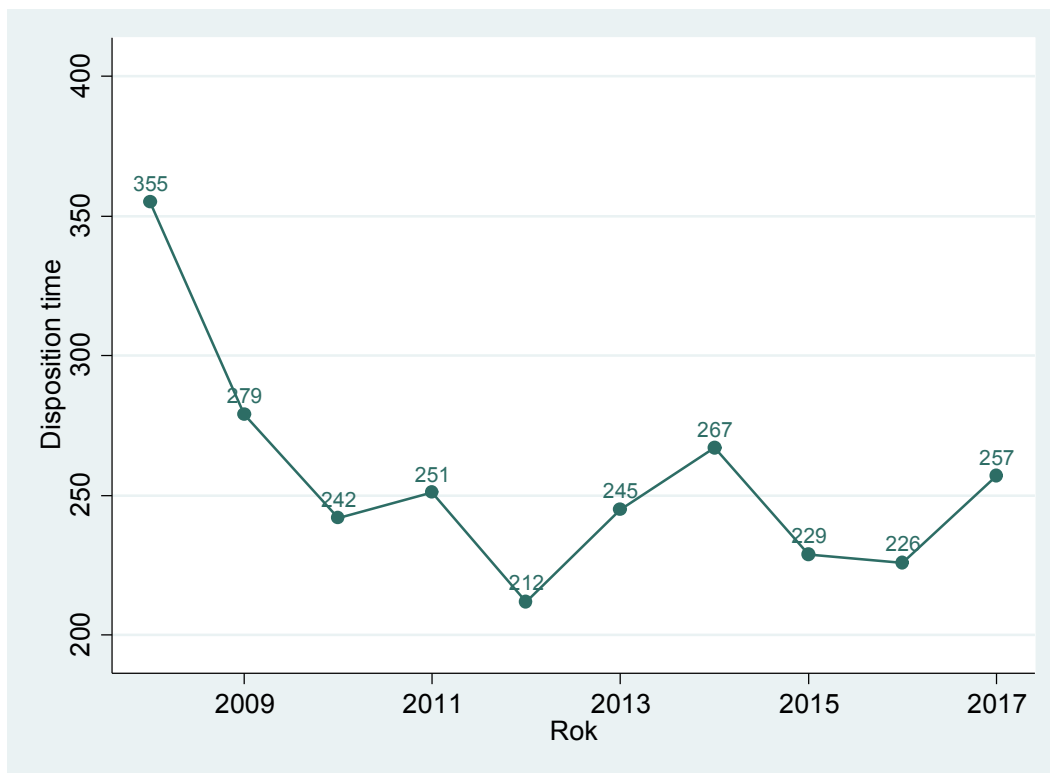
Pozornost upoutá míra vyřizování u KS Ústí nad Labem, která je pouze 63 %. Opravdu zvláště působí srovnání s rokem 2016. V roce 2016 totiž přišlo 1 827 věcí a vyřízeno bylo 3 060 věcí, což představuje míru vyřizování ve výši 167 %. Meziročně tedy došlo k nárůstu v počtu příchozích věcí o 76 % a k poklesu v počtu vyřízených věcí o 33 %. Dle informací z KS Ústí nad Labem je vysvětlení následující. V roce 2017 napadlo u Krajského soudu v Ústí nad Labem 1 907 návrhů na zrušení společnosti. Vyřízeno bylo zatím celkem 469. Z uvedeného vyplývá, že významný nárůst nových věcí oproti věcem vyřízeným v rejstříku Cm je dán právě vysokým nápadem návrhů na zrušení a likvidaci společnosti v roce 2017, které nebyly v témže roce vyřízeny, neboť soud primárně rozhoduje věci v časové řadě, a rozhodovalo se tak zejména ve věcech napadlých v letech předchozích. Toto samozřejmě ovlivnilo míru vyřizování. Dobrým znamením je, že soudu se mezi roky 2016 a 2017 poměrně výrazně podařilo snížit počet věcí nevyřízených déle než 5 let.

3.2.3 Disposition time

Krátký popis způsobu výpočtu a účelu DT je obsažen v podkapitole 2.2.4. U většiny agend krajských soudů se jedná o jediný způsob, jak zohlednit velikost soudu. Počet nevyřízených věcí na soudce totiž nelze použít, neboť tyto údaje nejsou k dispozici.

Od roku 2010 do roku 2016 není v DT vidět žádný patrný trend. Počet vyřízených a počet nevyřízených věcí klesá přibližně stejnou rychlostí. Mírné výkyvy pak vyplývají z přesné velikosti poklesu proměnných. V roce 2017 počet vyřízených věcí dále klesal, ale počet nevyřízených věcí se velmi mírně zvýšil. Z toho pak plyne zvýšení DT.

Graf 59: KS – DT prvostupňového civilního řízení v letech 2008–2017

DT a jeho změny u konkrétních soudů pak plynou z údajů uvedených v předchozí podkapitole. Zdaleka nejvyšší je DT u KS Ústí nad Labem, oproti roku 2016 narostl o 379 dnů. Vyšší je DT z důvodu většího množství nevyřízených věcí také u KS Plzeň a KS Brno.

Tabulka 35: KS – DT prvostupňového civilního řízení dle soudů

Soud	Disposition time
MS Praha	173
KS Praha	235
KS Č. Budějovice	204
KS Plzeň	358
KS Ústí n. Labem	709
KS Hr. Králové	212
KS Brno	347
KS Ostrava	208
Celkem ČR	257

3.2.4 Další statistiky

U krajských soudů uvádíme stejné *další statistiky* jako u soudů okresních, tj. míra odvolání, míra změny rozsudku, výši přiznaných nároků a nejběžnější předměty sporu. Díky tomu je tyto statistiky možné porovnat mezi okresními a krajskými soudy.

Při výpočtu míry odvolání došlo k malé změně (viz podkapitola 2.2.5). Ve srovnání se Statistickou výroční zprávou za rok 2016 byla ale vypočtená míra odvolání ovlivněna především očištěním dat o věci s předmětem sporu *právní vztahy související se zrušením a likvidací obchodních korporací* (viz podkapitola 3.2.1).

Tabulka 36: KS – míra odvolání dle soudů v civilním řízení

Soud	Míra odvolání (v %)
MS Praha	30,03
KS Praha	18,23
KS Č. Budějovice	19,29
KS Plzeň	15,53
KS Ústí n. Labem	13,22
KS Hr. Králové	18,95
KS Brno	13,82
KS Ostrava	11,59
Celkem ČR	19,20

V tabulce výše vidíme značné rozdíly mezi jednotlivými soudy. Stejně jako u okresních soudů je zdaleka nejvyšší míra odvolání v Praze, relativně nízkou míru odvolání pak mají soudy v Severočeském a Severomoravském kraji. Míra odvolání je více než dvakrát vyšší než u okresních soudů. Tento fakt souvisí s náročností a závažností vyřizované agendy.

Tabulka 37: KS – míra změny rozsudku dle soudů v civilním řízení

Soud	Míra změny rozsudku (v %)
MS Praha	49,26
KS Praha	53,40
KS Č. Budějovice	63,64
KS Plzeň	56,18
KS Ústí n. Labem	50,00
KS Hr. Králové	61,29
KS Brno	44,25
KS Ostrava	45,40
Celkem ČR	50,64

Rozdíly mezi jednotlivými soudy v míře změny rozsudku jsou menší než u míry odvolání, přítomny jsou zde ale také. Míra změny rozsudku je také vyšší než u okresních soudů, tentokrát asi o 10 procentních bodů.

Celková míra změny rozsudku je také nejvyšší v Praze a nejnižší u KS v Ostravě a KS v Ústí nad Labem. Toto plyne především z rozdílů v míře odvolání.

Nakonec ještě krátce porovnáme rok 2017 s rokem 2016. V roce 2016 byla míra odvolání (dle současné metodiky) 14,07 % a míra změny rozsudku 50,33 %, zatímco v roce 2017 dosáhla míra odvolání 19,20 % a míra změny rozsudku 50,64 %.

Míra celkové změny rozsudku se tedy v roce 2016 rovnala $15,73 \% \times 50,33 \% \doteq 7,92 \%$, v roce 2017 byla $19,20 \% \times 50,64 \% \doteq 9,72$. Došlo tedy k výraznému meziročnímu nárůstu asi o 2 procentní body.

Další tabulka zobrazuje data týkající se výše přiznaných nároků, které byly rozděleny do intervalů. Podíly jednotlivých intervalů uvádíme v procentech. Výše přiznaného nároku představuje částku, kterou soud přiznal žalobci vůči žalovanému.

Tabulka 38: KS – výše přiznaných nároků

Soud	Výše přiznaného nároku v Kč			
	1–20 000	20 001–50 000	50 001–100 000	100 000 a více
MS Praha	22,29	13,56	12,42	51,74
KS Praha	15,58	27,79	16,10	40,52
KS Č. Budějovice	20,93	19,53	23,26	36,28
KS Plzeň	26,82	13,53	16,04	43,61
KS Ústí n. Labem	28,46	29,00	12,20	30,35
KS Hr. Králové	30,71	21,52	12,60	35,17
KS Brno	24,62	17,04	11,95	46,39
KS Ostrava	32,26	19,35	10,12	38,27
Celkem ČR	25,10	18,34	13,11	43,46

Krajské soudy logicky přiznávají vyšší nároky než soudy okresní. Počet věcí, kde byl přiznán nárok ve výši do 20 000 Kč, je pouze 25 % a tento podíl je v zásadě stejný jako v roce 2016. U okresních soudů to je 75 %. Věcí s přiznaným nárokem 100 000 Kč a více je přibližně 43 %, u okresních soudů to je asi 7 %. Oproti loňskému roku narostl u KS tento podíl o 9 procentních bodů. Již samotná výše přiznaných nároků potvrzuje výše uvedené tvrzení o rozdílech v náročnosti agendy mezi KS a OS. V přiznaných nárocích nad 100 000 Kč došlo k největšímu nárůstu u KS Plzeň (+13,15 procentních bodů), u KS Brno (+12,34 procentních bodů) a u KS Č. Budějovice (+10,31 procentních bodů). K nejmenšímu nárůstu v nárocích nad 100 000 Kč došlo u MS Praha (+6,5 procentního bodu).

Opět také vidíme poměrně značné rozdíly mezi jednotlivými soudy. Nejvyšší nárok v průměru přiznává MS Praha, což opět plyne z obsahu vyřizované agendy. Mediánový přiznaný nárok je 108 077 Kč. Nejmenší nároky jsou přiznávány u KS v Ostravě, kde mediánový přiznaný nárok činil v roce 2016 33 190 Kč. Naprostou většinu sporů s výší přiznaného nároku do 20 000 Kč tvoří spory z autorského zákona a spory ze směnec, šeků a jiných cenných papírů.

Poslední tabulka se věnuje nejčastějším předmětům sporů. Je patrné, že předměty sporu se zcela odlišují od sporů, kterými se zabývají okresní soudy. V počtu pravomocně skončených věcí zcela

jasně převažují spory ze směnek. Zde je určitá podobnost s okresními soudy, protože se také jedná o úhradu dlužné částky.

Mezi relativním zastoupením ostatních předmětů sporu jsou rozdíly výrazně menší. Kromě zde uvedených předmětů sporů existuje dalších 12 druhů sporů, u kterých bylo v roce 2017 pravomocně skončeno alespoň 100 věcí.

Tabulka 39: KS – nejčastější spory v civilním řízení

Předmět sporu	Podíl v %
Spory ze směnek	40,61
Spory z prodeje zboží v obchodě, zaplacení kupní ceny	6,56
Autorský zákon, spory vycházející z kolektivní správy práv	5,99
Jiné korporace ⁷ – zrušení a jmenování likvidátora	4,86
Jednání shromáždění společenství vlastníků jednotek a sporů z toho vzniklých	3,3
Spory z autorského práva	2,11

⁷ Spolky, odborové organizace atd., včetně zájmových sdružení právnických osob.

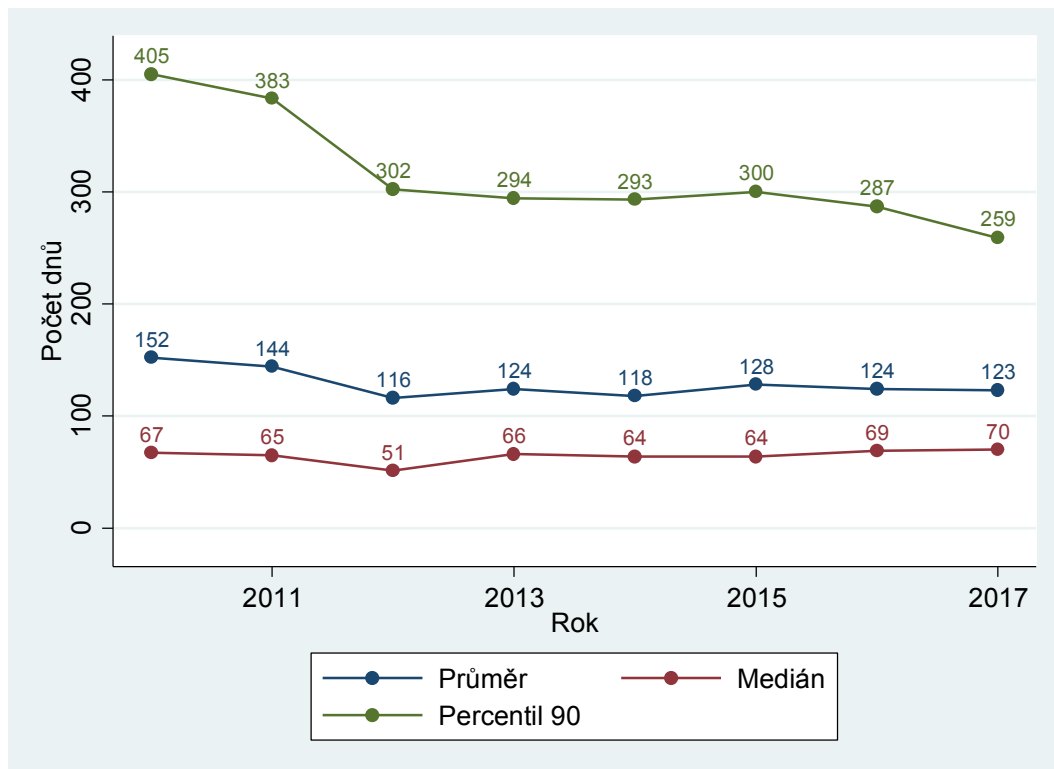
3.3 Civilní odvolací agenda

Odvolací civilní agenda je ve výkazech vedena pod označením Co a zahrnuje širokou škálu věcí. Jedná se o všechny druhy civilního řízení, ve kterých bylo podáno odvolání proti rozhodnutí soudů prvního stupně, včetně odvolání proti rozhodnutí soudního exekutora. Do agendy Co tedy spadají i odvolání ve věcech, které nejsou v kapitolách 2.2 a 2.5 zahrnuty. Podkapitoly, které se zabývají vyřizováním věcí a DT, zkoumají celý rejstřík Co. U délky řízení to není možné, protože do statistických listů jsou zaneseny pouze pravomocně skončené věci v hlavních agendách. Uvedené délky řízení se tedy týkají pouze věcí agendy C u okresních soudů, v nichž bylo podáno odvolání. Data byla očištěna stejným způsobem jako u civilní agendy u okresních soudů. Data ze statistických listů se týkají pouze odvolání, která byla podána v meritu věci.

3.3.1 Délka řízení

Jedná se o délku řízení v kalendářních dnech ode dne nápadu u odvolacího soudu do dne vyřízení věci odvolacím soudem. Délky řízení jsou výrazně nižší než délky řízení prvostupňové agendy u OS. To je dáno tím, že pro odvolací soud je většinou jednodušší rozhodnout, než je to pro soud prvostupňový. Soud přezkoumává rozhodnutí OS pouze v mezích podaného odvolání a až na výjimky nezjišťuje skutkový stav.

Graf 60: KS – délka odvolacího civilního řízení v letech 2010–2017

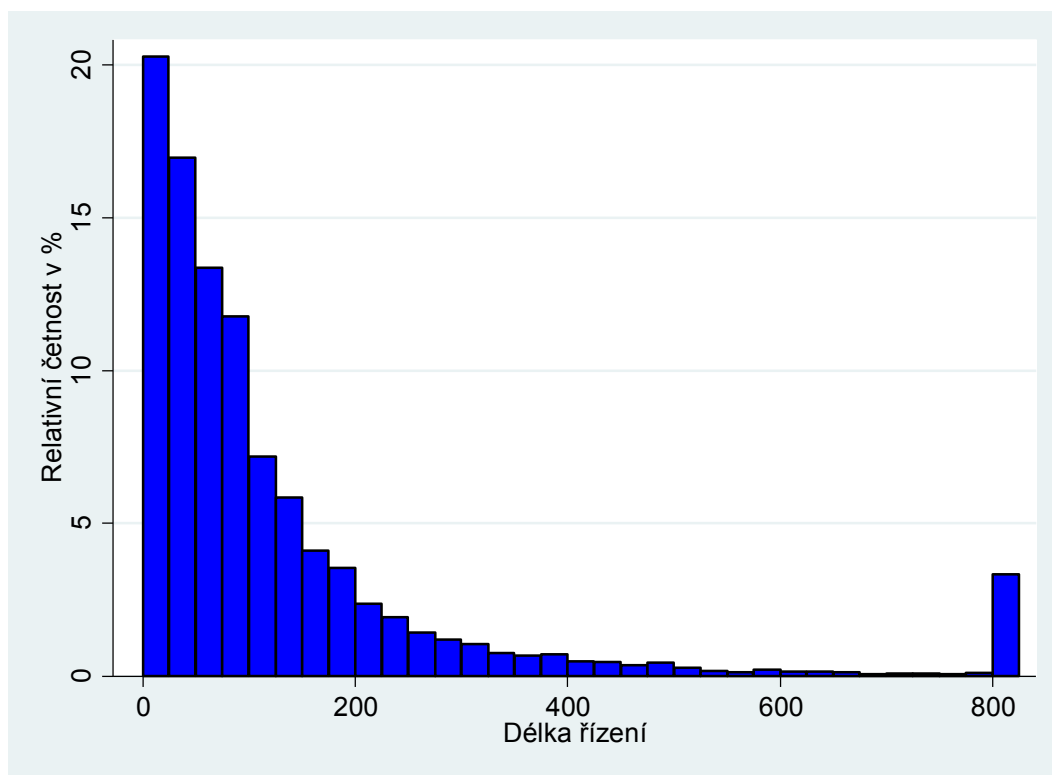
Od roku 2013 jsou délky řízení velmi stabilní a poměrně nízké. Odvolání proti věcem z rejstříků C okresních soudů lze tedy z hlediska délek řízení označit za stabilní a celkem bezproblémovou agendu. V posledních dvou letech dokonce poklesl devadesátý percentil. Nejdéle trvající věci se tedy daří vyřizovat rychleji.

Tabulka 40: KS – délky odvolacího civilního řízení dle soudů

Soud	Délka řízení		
	Průměr	Medián	Percentil 90
MS Praha	77	57	153
KS Praha	71	49	145
KS Č. Budějovice	80	49	126
KS Plzeň	75	50	153
KS Ústí n. Labem	169	119	336
KS Hr. Králové	90	63	153
KS Brno	263	187	504
KS Ostrava	99	68	209
Celkem ČR	123	70	259

V tabulce pak vidíme, že určité problémy v roce 2017 opět vykazuje Severočeský a tentokrát také Jihomoravský kraj. Ale zatímco Severočeský kraj si mírně pohoršil, u Jihomoravského kraje došlo ve srovnání s rokem 2016 ke zlepšení. Za pozornost stojí vývoj KS Č. Budějovice, u kterého v roce 2017 délka odvolacího civilního řízení v porovnání s rokem 2016 markantně narostla.

Graf 61: KS – distribuce délek odvolacího civilního řízení

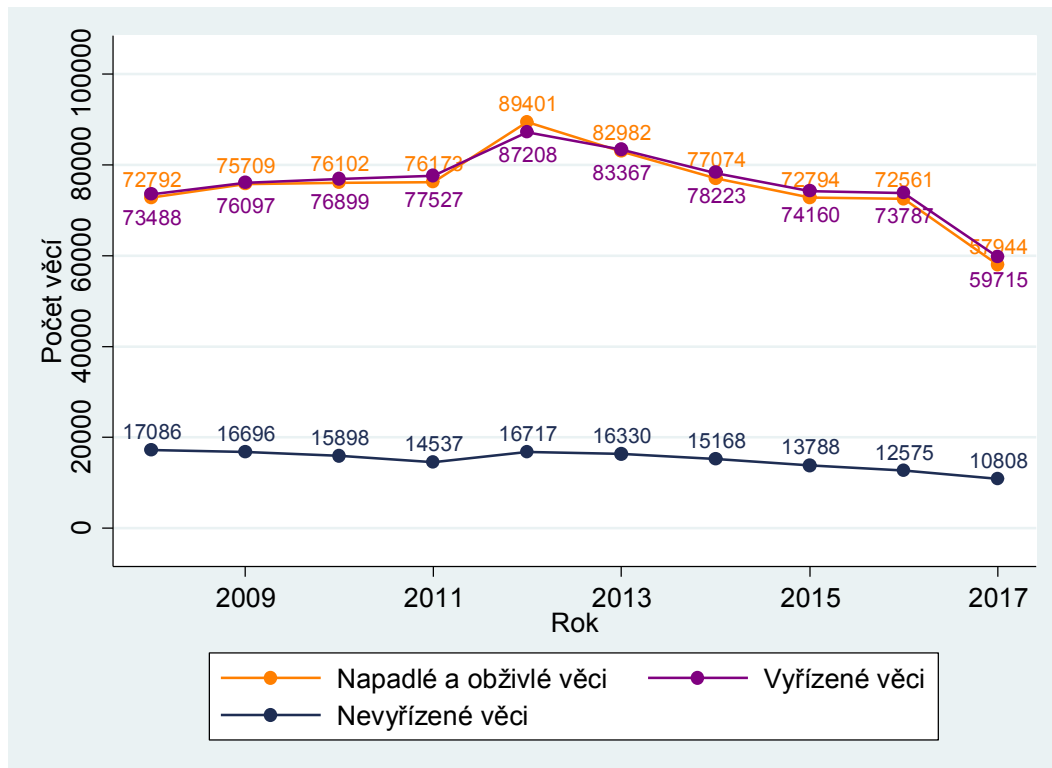
Z histogramu pak můžeme opět vyčíst další informace o délkách řízení. Například:

- Více než 35 % věcí je vyřízeno do 50 dnů.
- Pouze asi 4 % se v odvolacím řízení „táhnou“ déle než 800 dnů.
- Relativní četnost délek řízení téměř vždy klesá s přibývajícím délkou řízení.

3.3.2 Vyřizování věcí

Jak jsme uvedli již dříve, data o vyřizování věcí zahrnují více agend než údaje o délce řízení.

Graf 62: KS – vyřizování odvolacích civilních věcí v letech 2008–2017

V časové řadě registrujeme nárůst v počtu napadlých a vyřízených věcí v roce 2012. Následoval postupný pokles na hodnoty před rokem 2012. V roce 2017 došlo k poklesu na nejnižší hodnoty za sledované období. Logicky se nabízí hypotéza, že vývoj nápadu v agendě Co by měl za předpokladu konstantní míry odvolání do značné míry kopírovat vývoj prvostupňových vyřízených civilních věcí u okresních soudů. Tento předpoklad ale pro data v této zprávě příliš neplatí. Lze to vysvětlit již dříve popsanou skutečností, že do rejstříku Co nespádají jen odvolání v rejstříku C (který zkoumáme v kapitole 2.2), ale i odvolání ve všech ostatních věcech, které jsou vyřizovány na civilním úseku okresních soudů. Co se týče poklesu v počtu příchozích (a tedy i vyřízených věcí) v roce 2017 – bližší pohled na data ukázal, že výrazně pokles počet odvolání proti rozhodnutí soudního exekutora. Pokles v počtu příchozích věcí v rejstříku Co byl způsoben převážně právě tímto jevem.

Důležitým zjištěním je především to, že počet vyřízených věcí je v posledních letech vyšší než počet příchozích. Počet nevyřízených věcí tedy pomalu, ale jistě klesá.

Míra vyřizování byla u všech soudů s výjimkou KS Praha vyšší než 100 %, soud v Praze má tuto míru téměř 100 %. Výrazně vyšší míru vyřizování měly soudy v Ústí nad Labem a v Hradci Králové. Pozitivní je tento fakt především u dlouhodobě přetíženého KS Ústí nad Labem.

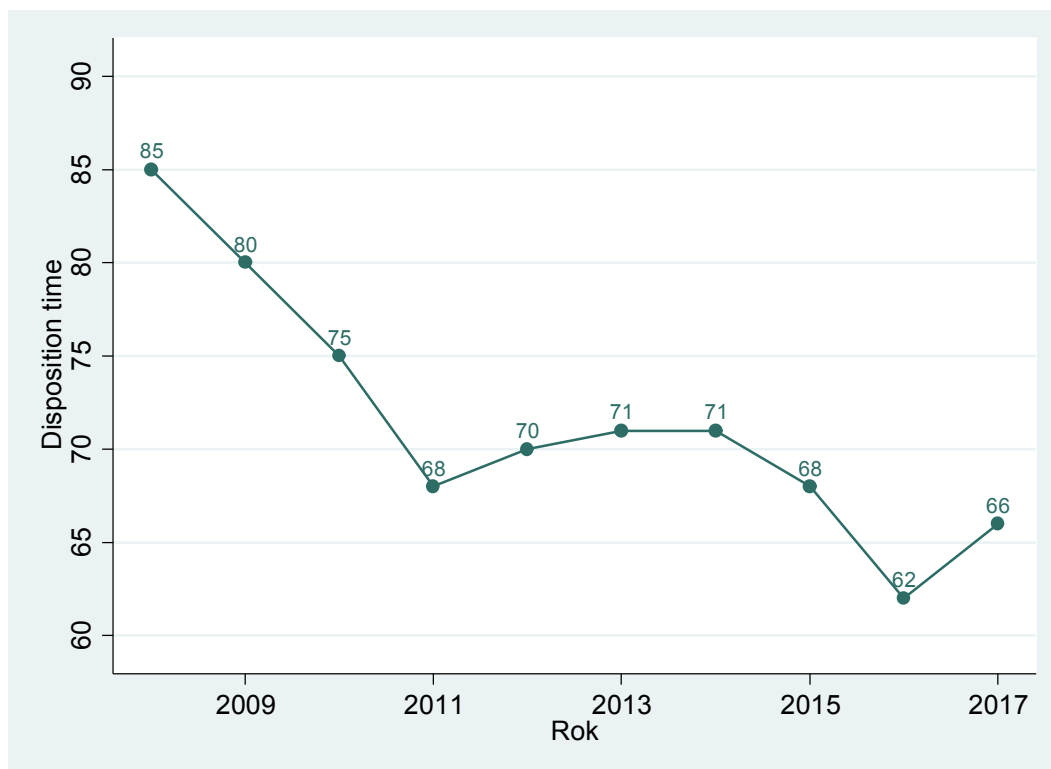
Tabulka 41: KS – vyřizování odvolacích civilních věcí dle soudů

Soud	Počet věcí			Míra vyřizování v %
	Nápad + obživa	Vyřizeno	Nevyřizeno	
MS Praha	14 961	15 085	1 977	100,83
KS Praha	7 255	7 220	614	99,52
KS Č. Budějovice	2 555	2 597	258	101,64
KS Plzeň	4 445	4 894	391	110,10
KS Ústí n. Labem	6 318	7 028	1 692	111,24
KS Hr. Králové	4 466	4 541	503	101,68
KS Brno	9 769	10 027	4 261	102,64
KS Ostrava	8 175	8 323	1 112	101,81
Celkem ČR	57 944	59 715	10 808	103,06

3.3.3 Disposition time

Z poklesu v počtu nevyřízených věcí plyne i pokles DT v letech 2015 a 2016. Počet nevyřízených věcí tedy klesl rychleji než počet věcí vyřízených. V roce 2017 klesl nápad i počet vyřízených věcí rychleji než počet věcí nevyřízených, a proto DT mírně narostl. Tento malý nárůst ale nehraje žádnou roli. Můžeme tak dojít k závěru, že stejně jako v ostatních agendách existují v odvolací civilní agendě u krajských soudů velké rozdíly mezi soudy. Délky řízení i DT jsou v průměru nízké a agenda je z tohoto hlediska poměrně bezproblémová. Určité problémy mají pouze KS Brno a KS Ústí nad Labem, ale u těchto soudů se situace stále zlepšuje.

Graf 63: KS – DT odvolacího civilního řízení v letech 2008–2017

Tabulka 42: KS – DT v civilním odvolacím řízení dle soudů

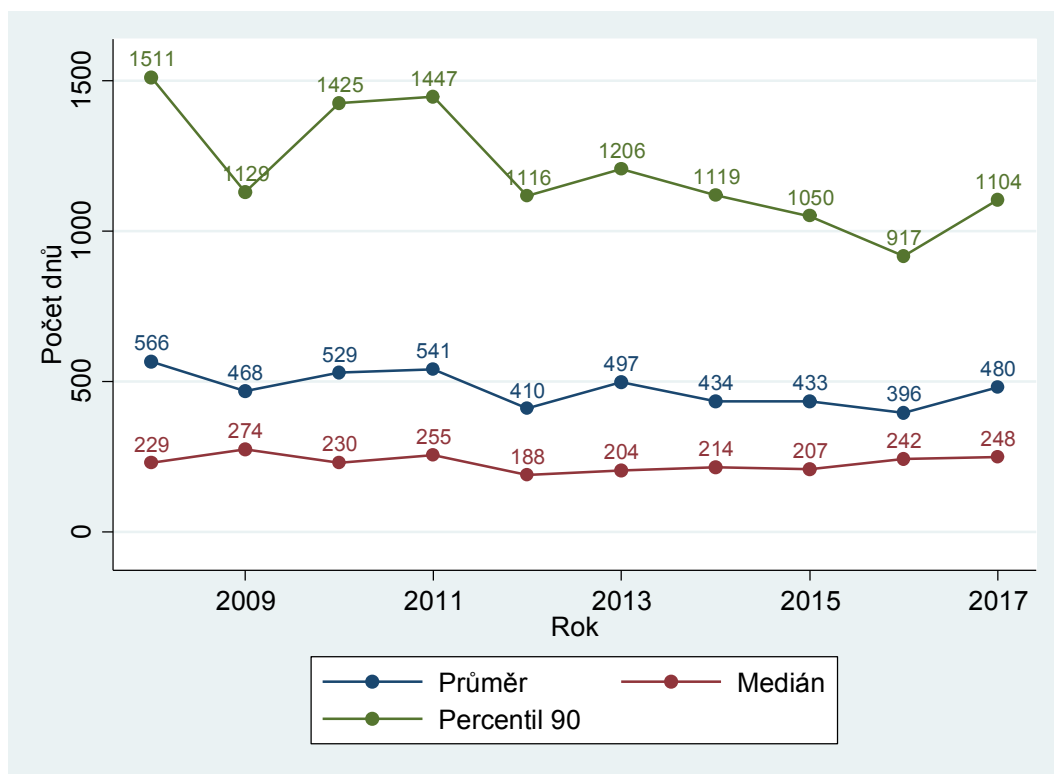
Soud	Disposition time
MS Praha	48
KS Praha	31
KS Č. Budějovice	36
KS Plzeň	29
KS Ústí n. Labem	88
KS Hr. Králové	40
KS Brno	155
KS Ostrava	49
Celkem ČR	66

3.4 Trestní prvostupňová agenda

Situace v prvostupňové trestní agendě je z hlediska statistického sledování jednoduchá. Zkoumáme hlavní trestní agendu – rejstříky T a Tm. K žádným významným změnám ve vedení statistik v trestní agendě nedošlo a nemusíme se tedy obávat zkreslení v časových řadách. Na rozdíl od OS také není nutné očišťovat data o věci vyřízené trestním příkazem. KS totiž vyřizují výrazně složitější agendu, a věci trestním příkazem proto téměř nerozhodují. Podle trestního řádu koná krajský soud v prvním stupni řízení o trestných činech, pokud za ně zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož dolní hranice činí nejméně pět let, nebo pokud za ně lze uložit výjimečný trest, a dále o vymezených trestných činech.

3.4.1 Délka řízení

Graf 64: KS – délka prvostupňového trestního řízení v letech 2008–2017

Z grafu je patrné, že délky řízení jsou z dlouhodobého hlediska poměrně stabilní – není zde přítomný žádný dlouhodobý trend. V roce 2017 ale poměrně výrazně vzrostl průměr a také devadesátý percentil, který po několika letech přestal klesat.

Délky řízení jsou u krajských soudů výrazně vyšší než u soudů okresních. Vzhledem ke složitosti vyřizované agendy je to zcela logický výsledek. Zdaleka nejdelší délky řízení vykazuje KS České Budějovice. Tento údaj je poměrně překvapivý, protože soudy v Jihočeském kraji obecně patří k nejrychlejším v ČR. U tohoto soudu oproti přechozímu roku velmi výrazně vzrostl medián. Naopak klesl devadesátý percentil. Nejrychleji vyřizuje věci KS v Praze.

Délky řízení u jednotlivých soudů se meziročně rychle mění, u některých soudů směrem dolů, u jiných naopak. To je dáno malým počtem pozorování. Vliv má také to, že všechny kauzy jsou náročné na vyřízení (ve srovnání s OS), ale v náročnosti jednotlivých případů existují významné

rozdíly. Změny se vzájemně obvykle vykompenzují, takže změny v celorepublikové délce řízení nejsou tak významné.

Tabulka 43: KS – délky prvostupňového trestního řízení dle soudů

Soud	Délka řízení		
	Průměr	Medián	Percentil 90
MS Praha	519	397	952
KS Praha	287	111	697
KS Č. Budějovice	811	987	1 256
KS Plzeň	410	197	1 192
KS Ústí n. Labem	417	246	685
KS Hr. Králové	343	134	1 124
KS Brno	341	184	765
KS Ostrava	615	307	1 356
Celkem ČR	480	248	1 104

Zajímavé je také srovnání mediánů, průměrů a devadesátých percentilů u jednotlivých soudů. Například KS ČB má větší medián než průměr a devadesátý percentil již není příliš vzdálený od mediánu. Naopak například u KS v Plzni jsou rozdíly mezi mediánem, průměrem a devadesátým percentilem daleko větší.

Zde je na místě zdůraznit, že krajské soudy vyřizují velmi složitou prvostupňovou trestní agendu. Z podstaty složitosti a rozsahu trestních věcí projednávaných v prvním stupni u krajských soudů vyplývá, že jsou mnohdy časově náročnější (jak na samotné studium spisu soudcem či následný větší počet hlavních líčení). Výjimkou nejsou ani sofistikované obstrukční procesní postupy obhájců.

Stejně jako u okresních soudů je zajímavé zjistit, jaké trestné činy trvá soudům nejdéle vyřídit. Odpověď můžeme najít tabulce 44. V ní jsou uvedeny délky řízení (opět medián, průměr a percentil 90) pro jednotlivé hlavy trestního zákoníku.

Nejdélsí délky řízení (medián a průměr) mají trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných. Zdaleka nejčastější jsou v této hlavě pachatelé odsuzováni za trestný čin *zneužití pravomoci úřední osoby*. Věcně krajským soudům přísluší věci s kvalifikovanou skutkovou podstatou ve třetím odstavci. Tyto věci jsou již velmi složité a právě u nich často dochází k výše zmíněným obstrukčním procesním postupům obhájců. Vysoké délky řízení tedy nejsou překvapivé.

Velmi dlouho se také vyřizují trestné činy proti majetku (nejvíce odsouzených je za trestný čin *podvodu*) a trestné činy hospodářské (nejběžnější je trestný čin *zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby*). Na druhém konci v rychlosti vyřizování se nacházejí trestné činy proti životu a zdraví (u KS především *vraždy a těžké ublížení na zdraví*).

Vidíme tedy, že délky řízení se mezi jednotlivými trestnými činy silně liší. Závažné podvody a zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby ve velkém rozsahu jsou velmi sofistikované zločiny a často se jedná o organizovanou kriminalitu. Na druhou stranu, vraždy (které jsou z pohledu chráněného zájmu nejzávažnější) soudy projednávají rychleji, což často plyne ze skutkové podstaty tohoto trestného činu.

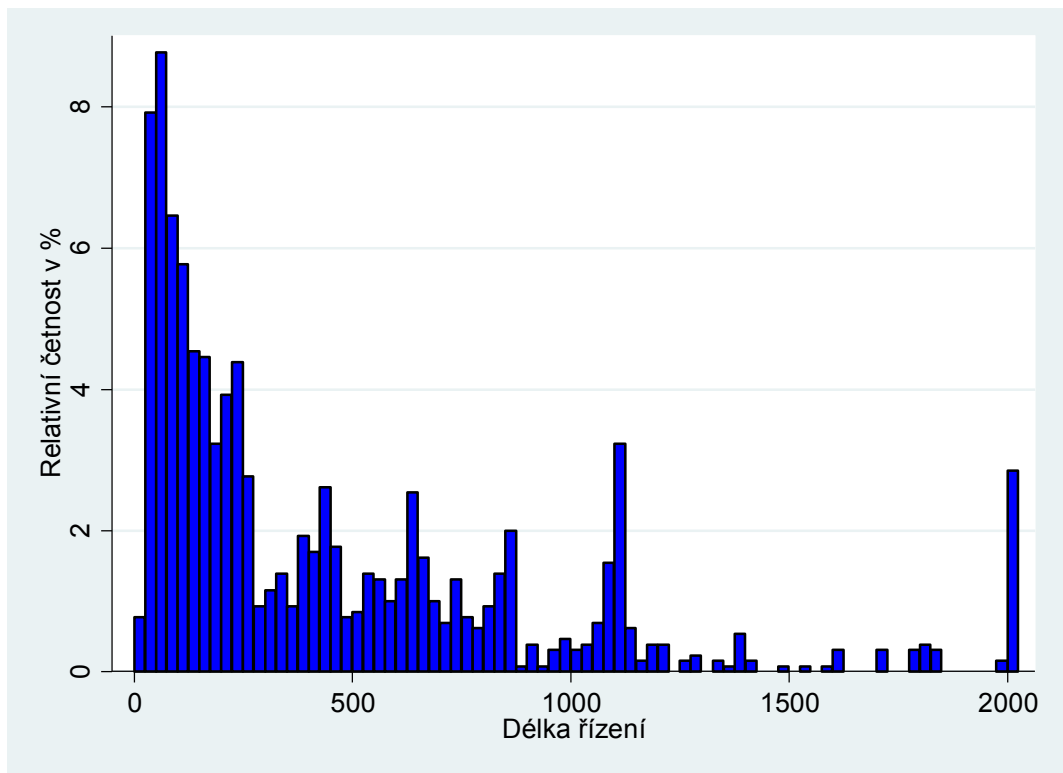
Tabulka 44: KS – délky trestního řízení dle hlav trestního zákoníku

Hlava	Název hlavy	Délka řízení		
		Průměr	Medián	Percentil 90
I	Trestné činy proti životu a zdraví	157	97	330
II	Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství	289	142	714
III	Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti	252	104	618
IV	Trestné činy proti rodině a dětem	398	247	1 081
V	Trestné činy proti majetku	635	455	1 192
VI	Trestné činy hospodářské	626	575	1 220
VII	Trestné činy obecně nebezpečné	315	226	728
VIII	Trestné činy proti životnímu prostředí	-	-	-
IX	Trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci ⁸	64	64	64
X	Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných	800	1 097	1 105
XI	Trestné činy proti branné povinnosti	-	-	-
XII	Trestné činy vojenské	-	-	-
XIII	Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy	-	-	-

Nakonec jsou délky řízení, stejně jako u jiných agend, zobrazeny v histogramu. Šířka intervalu je 25 dnů. Na rozdíl od jiných histogramů jsou zde vidět „zuby“. Tím jsou myšleny velké rozdíly mezi četnostmi u intervalů, které leží vedle sebe. Ty plynou z malého množství pozorování a zvolení malé šířky intervalu.

⁸ Pouze jedno pozorování.

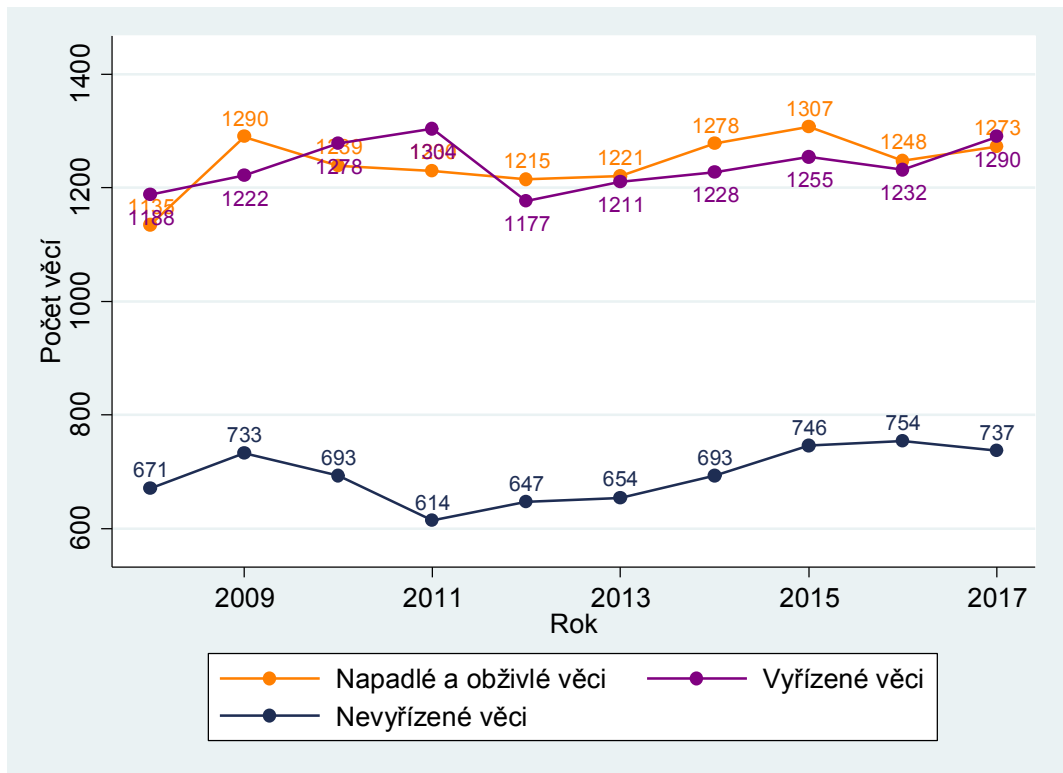
Graf 65: KS – distribuce délek prvostupňového trestního řízení

3.4.2 Vyřizování věcí

Na následujícím grafu vidíme vývoj v počtu napadlých + obžिवlých, vyřizovaných a nevyřizovaných věcí.

Graf 66: KS – vyřizování prvostupňových trestních věcí v letech 2008–2017

Zatímco u okresních soudů je zřejmý jednoznačný klesající trend, u závažnějších trestných činů vyřizovaných krajskými soudy tomu tak není. Počet napadlých a vyřízených věcí se většinou pohybuje mezi 1 200 a 1 300 věcmi. Počet příchozích prvostupňových věcí u KS byl tedy v roce 2017 asi 59krát menší než počet příchozích věcí u OS. U nejmenších krajských soudů (KS České Budějovice a KS Praha) napadne ročně méně než 100 prvostupňových trestních věcí.

Od roku 2011 do roku 2016 byl počet příchozích věcí vyšší než počet vyřízených věcí. Počet nevyřízených věcí se tedy velmi pomalu zvyšoval. Tento trend skončil až v roce 2017.

Tabulka 45: KS – vyřizování prvostupňových trestních věcí dle soudů

Soud	Počet věcí			Míra vyřizování v %
	Nápad + obživa	Vyřízeno	Nevyřízeno	
MS Praha	266	284	147	106,77
KS Praha	98	94	29	95,92
KS Č. Budějovice	71	69	46	97,18
KS Plzeň	101	96	61	95,05
KS Ústí n. Labem	185	182	142	98,38
KS Hr. Králové	108	115	47	106,48
KS Brno	224	215	135	95,98
KS Ostrava	220	235	130	106,82
Celkem ČR	1 273	1 290	737	101,34

Z tabulky vyčteme, že některé soudy měly více příchozích věcí (nápad + obživa) než věcí vyřízených, u jiných byla situace opačná. Rozdíly v absolutních číslech však byly vždy velmi malé. Rozdíl mezi mírou vyřizování 95 % a mírou vyřizování 105 % může být jen několik vyřízených věcí. Pro ilustraci, pokud by KS v Plzni vyřídil jen o 10 věcí více, vykázal by míru vyřizování 105 %. To vše plyne z toho, že počet věcí v této agendě je velmi malý.

Počet příchozích, vyřízených a nevyřízených věcí samozřejmě úzce souvisí s velikostí soudu. Pro lepší porovnání soudů je tedy v příští podkapitole opět využit disposition time.

3.4.3 Disposition time

Krátký popis způsobu výpočtu a účelu uvádíme v seznamu pojmů (příloha). Výsledky výpočtu DT přibližně korespondují s výsledky z předchozích kapitol. Vidíme tak, že DT od roku 2011 do roku 2016 vykazoval rostoucí trend, což vyplynulo z postupného růstu počtu nevyřízených věcí. Teprve v roce 2017 klesl počet nevyřízených věcí a tedy i disposition time.

Graf 67: KS – DT prvostupňového trestního řízení v letech 2008–2017

Tabulka 46: KS – DT v prvostupňovém trestním řízení dle soudů

Soud	Disposition time
MS Praha	189
KS Praha	113
KS Č. Budějovice	243
KS Plzeň	232
KS Ústí n. Labem	285
KS Hr. Králové	149
KS Brno	229
KS Ostrava	202
Celkem ČR	209

Závěry ze srovnání krajských soudů na základě délek řízení a DT se v tomto případě liší, což vyplývá (jak už bylo zmíněno) z jiné metodiky, jiného zdroje dat a malého počtu pozorování. Stále ale platí, že KS Ústí nad Labem a KS České Budějovice vykazují určité problémy s vyřizováním agendy. KS Praha si stále vede velmi dobře. Rozdíly jsou ale mnohem menší než u délek řízení.

Zatímco u OS se situace v trestní agendě pomalu zlepšuje, u KS totéž neplatí. Délky řízení narostly (především průměr a devadesátý percentil), ale po několika letech se velmi mírně snížil počet nevyřízených věcí a DT. U této agendy nemůžeme jednoznačně říct, zda se situace zlepšuje, nebo zhoršuje. Lze říct, že je víceméně stabilní.

3.4.4 Další statistiky

Jako další statistiky v této podkapitole uvádíme míru odvolání, míru změny rozsudku, podíl počtu odsouzených dle hlav trestního zákoníku a nejčastější trestné činy v jednotlivých hlavách. Tyto statistiky jsme uvedli i u okresních soudů. U krajských soudů dále prezentujeme délky uložených trestů nepodmíněného odnětí svobody.

Tabulka 47: KS – míra odvolání dle soudů v trestním řízení

Soud	Míra odvolání (v %)
MS Praha	74,59
KS Praha	78,95
KS Č. Budějovice	86,51
KS Plzeň	87,13
KS Ústí n. Labem	85,29
KS Hr. Králové	61,07
KS Brno	81,73
KS Ostrava	76,05
Celkem ČR	77,85

Míra odvolání je v této agendě opravdu vysoká – 78 %. To znamená, že téměř v 8 z 10 vyřízených věcí je podáno odvolání proti konečnému rozhodnutí krajského soudu. Což není překvapivé. Vzhledem k typu projednávaných věcí je pravidlem uložení delších nepodmíněných trestů odnětí svobody (viz tabulka 51), což je spolu se zákazem *reformatio in peius* více než dostatečná motivace k odvolání bez ohledu na výsledek. Zajímavá je tak jen výrazně menší míra odvolání u KS v Hradci Králové, což je jev, který se vyskytl i v minulém roce.

Tabulka 48: KS – míra změny rozsudku dle soudů v trestním řízení

Soud	Míra změny rozsudku (v %)
MS Praha	51,43
KS Praha	57,14
KS Č. Budějovice	77,08
KS Plzeň	49,30
KS Ústí n. Labem	56,94
KS Hr. Králové	79,41
KS Brno	55,84
KS Ostrava	54,24
Celkem ČR	58,44

Míra změny rozsudku je také vyšší než u okresních soudů, tentokrát asi o 16 procentních bodů. Výrazně vyšší míra změny rozsudku, než je celorepublikový průměr, je u KS v Hradci Králové, což je krajský soud s nejnižší mírou odvolání, a u KS v Českých Budějovicích, což je naopak soud s vysokou mírou odvolání. Míra změny rozsudku za ČR se zdá na první pohled vysoká. Je ale třeba vzít v úvahu závažnost a složitost projednávaných věcí (jedná se o velmi vysoké tresty

odnětí svobody a komplikovanou trestnou činností). Vrchní soudy také často pouze změni výši uloženého trestu nebo věc vrátí krajským soudům k novému projednání.

Vzhledem k výše uvedenému nemají meziroční změny v míře celkové změny rozsudku příliš velkou vypovídající hodnotu. Pro úplnost však toto srovnání provádíme.

V roce 2016 byla míra odvolání (dle současné metodiky) 74,10 % a míra změny rozsudku 54,96 %, zatímco v roce 2017 dosáhla míra odvolání 77,85 % a míra změny rozsudku 58,44 %.

Míra celkové změny rozsudku se tedy v roce 2016 rovnala $74,10 \% \times 54,96 \% \doteq 40,73 \%$, v roce 2017 byla $77,85 \% \times 58,44 \% \doteq 45,50$. Došlo tedy k meziročnímu nárůstu o necelých 5 procentních bodech.

V dalších tabulkách uvádíme podíly počtu odsouzených dle hlav trestního zákoníku a nejběžnější trestné činy dle jednotlivých hlav trestního zákoníku.

Tabulka 49: KS – podíl počtu odsouzených dle hlav trestního zákoníku

Hlava	Název hlavy	Podíl v % na počtu odsouzených
I	Trestné činy proti životu a zdraví	15,47
II	Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství	11,54
III	Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti	8,76
IV	Trestné činy proti rodině a dětem	0,82
V	Trestné činy proti majetku	24,22
VI	Trestné činy hospodářské	16,37
VII	Trestné činy obecně nebezpečné	17,84
VIII	Trestné činy proti životnímu prostředí	-
IX	Trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci	0,08
X	Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných	4,91
XI	Trestné činy proti branné povinnosti	-
XII	Trestné činy vojenské	-
XIII	Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy	-

Zastoupení jednotlivých hlav se odlišuje od okresních soudů. Především se ale liší zastoupení jednotlivých trestných činů a kvalifikované skutkové podstaty těchto trestných činů.

Z tabulky vyplývá, že i u KS jsou nejběžnější trestné činy proti majetku. Početné zastoupení mají také trestné činy obecně nebezpečné, trestné činy hospodářské a trestné činy proti životu a zdraví.

Ještě je třeba zmínit, že téměř ve všech hlavách je nejčastější trestný čin opravdu dominantní (50 až 95 % odsouzených v dané hlavě). Výjimku tvoří pouze trestné činy proti životu a zdraví. Zde je velmi častým trestným činem také trestný čin *těžkého ublížení na zdraví*.

Tabulka 50: KS – nejčastější trestné činy dle hlav

Hlava	Název hlavy	Nejčastější trestný čin
I	Trestné činy proti životu a zdraví	Vražda
II	Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství	Loupež
III	Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti	Znásilnění
IV	Trestné činy proti rodině a dětem	Týrání osoby žijící ve společném obydlí
V	Trestné činy proti majetku	Podvod
VI	Trestné činy hospodářské	Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby
VII	Trestné činy obecně nebezpečné	Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy
VIII	Trestné činy proti životnímu prostředí	-
IX	Trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci ⁹	Podpora a propagace terorismu
X	Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných	Zneužití pravomoci úřední osoby
XI	Trestné činy proti branné povinnosti	-
XII	Trestné činy vojenské	-
XIII	Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy	-

Poslední uvedená statistika v této podkapitole potvrzuje dříve uvedené tvrzení o závažnosti trestných kauz a vysokých uložených trestech v případě odsouzení. Medián uloženého trestu nepodmíněného odnětí svobody je 72 měsíců (6 let), průměr 82,5 měsíce (téměř 7 let). Nejdelsí uložené tresty se pohybují mezi 20 a 25 lety. Tresty nepodmíněného odnětí svobody jsou u krajských soudů nejen vysoké, ale také časté. Asi 66 % odsouzených dostalo nepodmíněný trest odnětí svobody. Do uvedených údajů nejsou započteny dva výjimečné tresty s trestem odnětí svobody nad 20 až do 30 let a jeden výjimečný trest doživotí (§ 54 trestního zákoníku).

⁹ Pouze jedno pozorování.

Tabulka 51: KS – délky trestu NEPO dle soudů

Soud	Délka trestu v měsících		
	Průměr	Medián	Maximum
MS Praha	81,3	72	300
KS Praha	90,6	72	276
KS Č. Budějovice	80,1	60	240
KS Plzeň	69,4	60	192
KS Ústí n. Labem	83,1	72	144
KS Hr. Králové	85,1	72	228
KS Brno	83,3	72	216
KS Ostrava	86,8	78	240
Celkem ČR	82,5	72	300

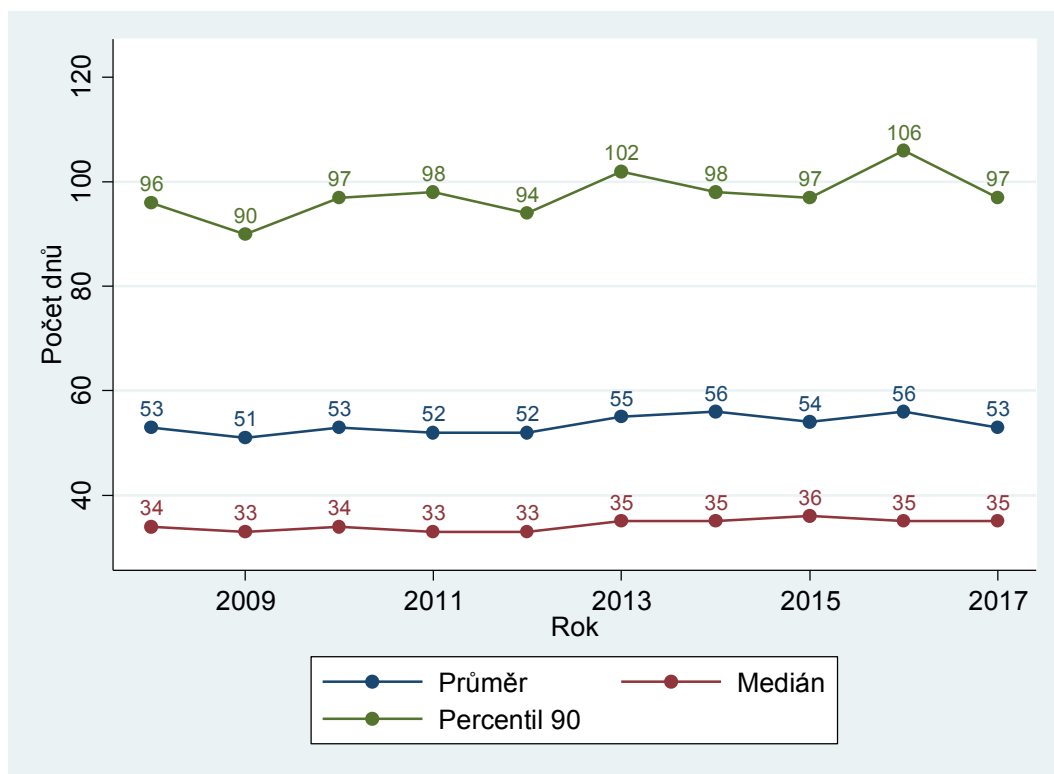
3.5 Trestní odvolací agenda

Trestní odvolací agenda zahrnuje rejstříky To a Tmo. Ke změnám ve vedení statistik nedošlo a data dále není třeba nijak očišťovat.

3.5.1 Délka řízení

U této agendy uvádíme délku řízení ode dne nápadu u odvolacího soudu do dne jeho vyřízení, který je i dnem pravomocného skončení věci. Stejně jako u civilního řízení platí, že vyřídit věc v odvolací agendě je pro soud jednodušší, než ji vyřídit v prvostupňové agendě. Z grafu vyplývá, že délky řízení jsou velmi nízké (nejnižší ze všech agend) a měnily se jen velmi málo. Rozdíly mezi soudy také nejsou většinou nijak vysoké. Vyčnívá zde pouze KS Ústí nad Labem. Celkově se tedy z hlediska rychlosti vyřizování jedná o relativně bezproblémovou agendu.

Graf 68: KS – délka odvolacího trestního řízení v letech 2008–2017

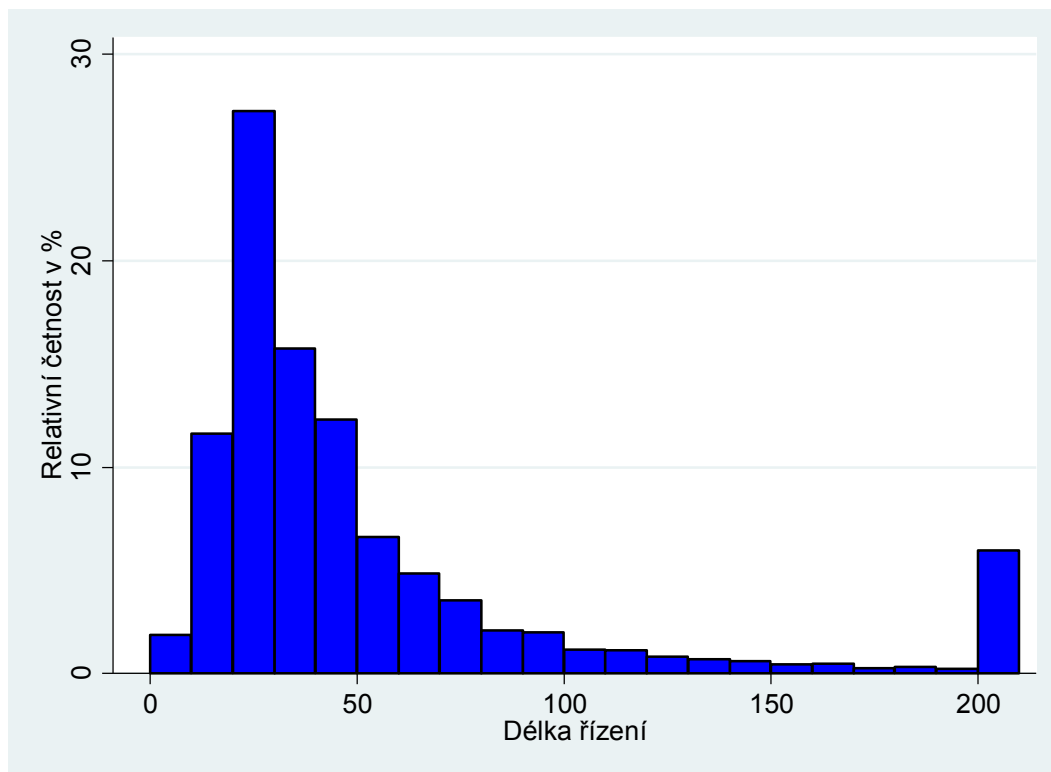

Krajské soudy vyřizují v odvolací agendě nejčastěji odvolání v následujících trestných činech: krádež (§ 205 trestního zákoníku), maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání (§ 337) a podvod (§ 209). Těmito trestnými činy se velmi často zabývají okresní soudy v prvním stupni. Logicky je u nich pak v absolutních číslech podáváno nejvíce odvolání.

Tabulka 52: KS – délky odvolacího trestního řízení dle soudů

Soud	Délka řízení		
	Průměr	Medián	Percentil 90
MS Praha	43	27	70
KS Praha	36	27	61
KS Č. Budějovice	69	49	130
KS Plzeň	52	39	90
KS Ústí n. Labem	113	60	279
KS Hr. Králové	46	37	76
KS Brno	41	29	70
KS Ostrava	47	35	88
Celkem ČR	55	35	97

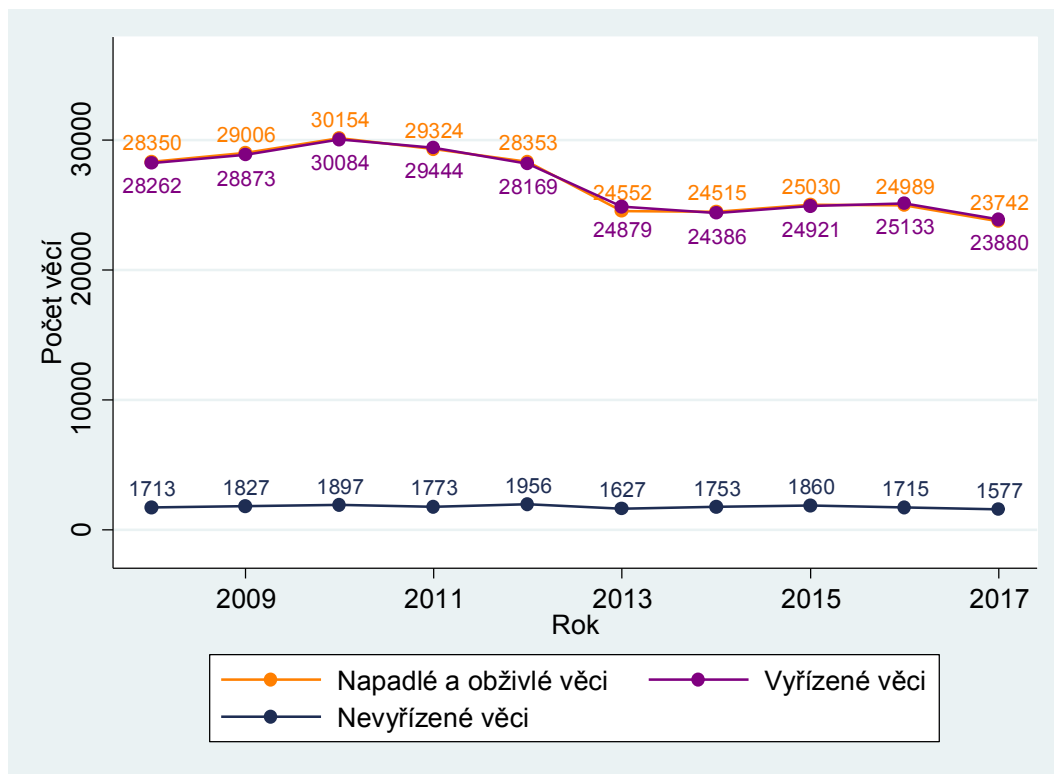
Graf 69: KS – distribuce délek trestního odvolacího řízení

I v histogramu je vidět, jak nízké délky řízení jsou. Suverénně největší skupina věcí byla vyřízena za 20 až 30 dnů. Jak již plyne z mediánu, téměř 50 % věcí bylo vyřízeno do 1 měsíce. Pouze asi jen 6 % případů bylo vyřízeno za více než 200 dnů.

3.5.2 Vyřizování věcí

Graf 70: KS – vyřizování odvolacích trestních věcí v letech 2008–2017

Zajímavé je, že počet vyřizovaných trestních věcí u okresních soudů klesá, ale nápad v druhostupňové trestní agendě u krajských soudů je od roku 2013 stabilní. Až v roce 2017 došlo k mírnému poklesu. Dalo by se předpokládat, že nápad u krajských soudů bude s určitým zpožděním klesat také, což se ale nedělo. U okresních státních zastupitelství se totiž snižuje počet věcí ve zkráceném přípravném řízení a tím dochází ke snížení nápadu u okresních soudů. Jedná se ale o jednodušší trestní věci, které většinou končí u okresních soudů pravomocným trestním příkazem, proti němuž odvolání není možné. Proto se pokles vyřizené prvostupňové agendy u okresních soudů většinou neprojeví v odvolací agendě krajských soudů.

Tabulka 53: KS – vyřizování odvolacích trestních věcí dle soudů

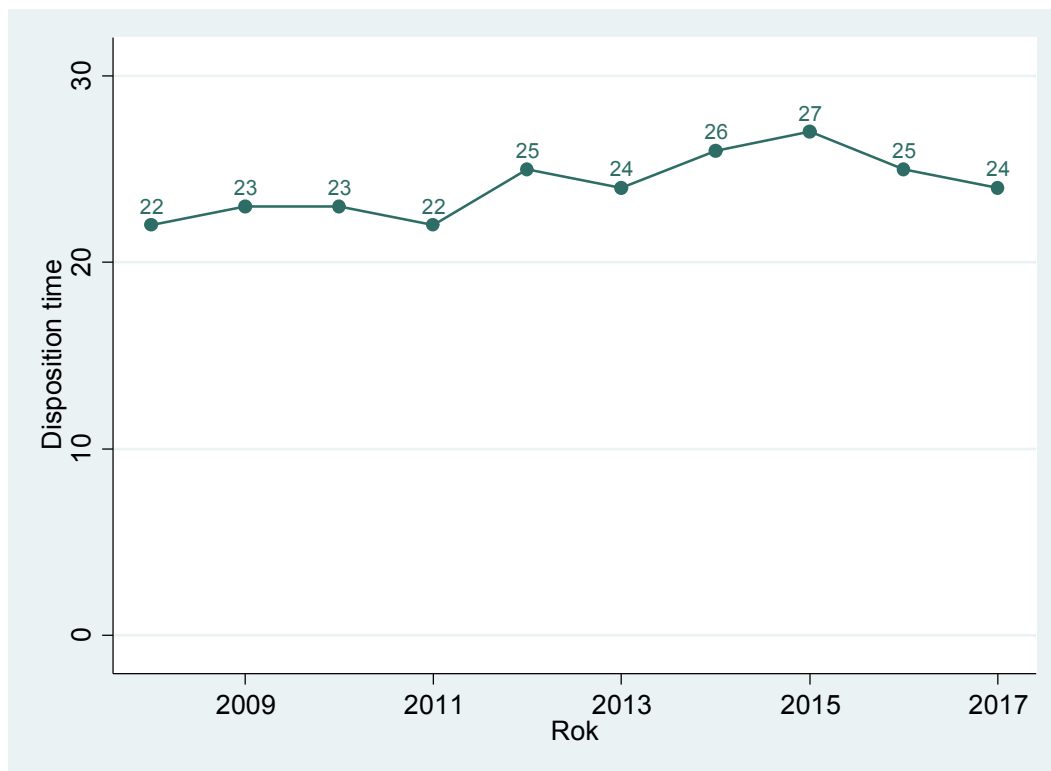
Soud	Počet věcí			Míra vyřizování v %
	Nápad + obživa	Vyřizeno	Nevyřizeno	
MS Praha	4 062	4 050	181	99,70
KS Praha	2 995	2 995	29	100,00
KS Č. Budějovice	1 133	1 141	80	100,71
KS Plzeň	2 628	2 636	213	100,30
KS Ústí n. Labem	3 513	3 626	395	103,22
KS Hr. Králové	2 173	2 187	92	100,64
KS Brno	3 233	3 243	230	100,31
KS Ostrava	4 005	4 002	357	99,93
Celkem ČR	23 742	23 880	1 577	100,58

Dále v grafu vidíme, že počet nevyřízených věcí je stabilní a vzhledem k ročnímu nápadu a vyřízeným věcem velmi nízký. To úzce souvisí s nízkými délkami řízení. Také z toho plyne, že DT je velmi nízký.

Míra vyřizování se takřka u všech soudů silně blížila 100 %. Výjimkou je KS Ústí nad Labem, kde byla o něco vyšší (103,22 %). Výjimkou je tedy soud, který má ostatní ukazatele horší než zbytek ČR. To ukazuje, že tento soud se pomalu zlepšuje. Ani tento soud nevykazuje příliš velký počet nevyřízených věcí.

3.5.3 Disposition time

Graf 71: KS – DT odvolacího trestního řízení v letech 2008–2017

Výsledky v této podkapitole korespondují s výsledky z podkapitol 3.5.1 a 3.5.2. Z grafu je patrné, že DT je opravdu nízký a neměnný, což vyplývá z poměru vyřízených a nevyřízených věcí a toho, že jsou tyto ukazatele také poměrně neměnné. V tabulce 54 tedy opět vykazuje největší DT KS Ústí nad Labem. Oproti roku 2016 se ale výrazně zlepšil – o 10 dnů. KS Praha má opravdu velmi nízký počet nevyřízených věcí a DT tedy vyšel téměř nulový (pro představu to znamená asi 1 nevyřízenou věc na 100 vyřízených).

Tabulka 54: KS – DT odvolacího trestního řízení dle soudů

Soud	Disposition time
MS Praha	16
KS Praha	4
KS Č. Budějovice	26
KS Plzeň	29
KS Ústí n. Labem	40
KS Hr. Králové	15
KS Brno	26
KS Ostrava	33
Celkem ČR	24

3.6 Správní agenda

Správní agenda krajských soudů zahrnuje rejstříky A (všeobecná správní agenda), Af (agenda ve věcech finanční správy), Ad (sociální a důchodová agenda) a Az (azylová agenda). V roce 2010 došlo ke změně ve vykazování. Do roku 2009 totiž správní agenda zahrnovala rejstříky Az, Ca a Cad. K žádným dalším změnám ve vedení statistik nedošlo. V roce 2012 došlo ke změně v příslušnosti správních soudů, která do určité míry ulevila Městskému soudu v Praze.

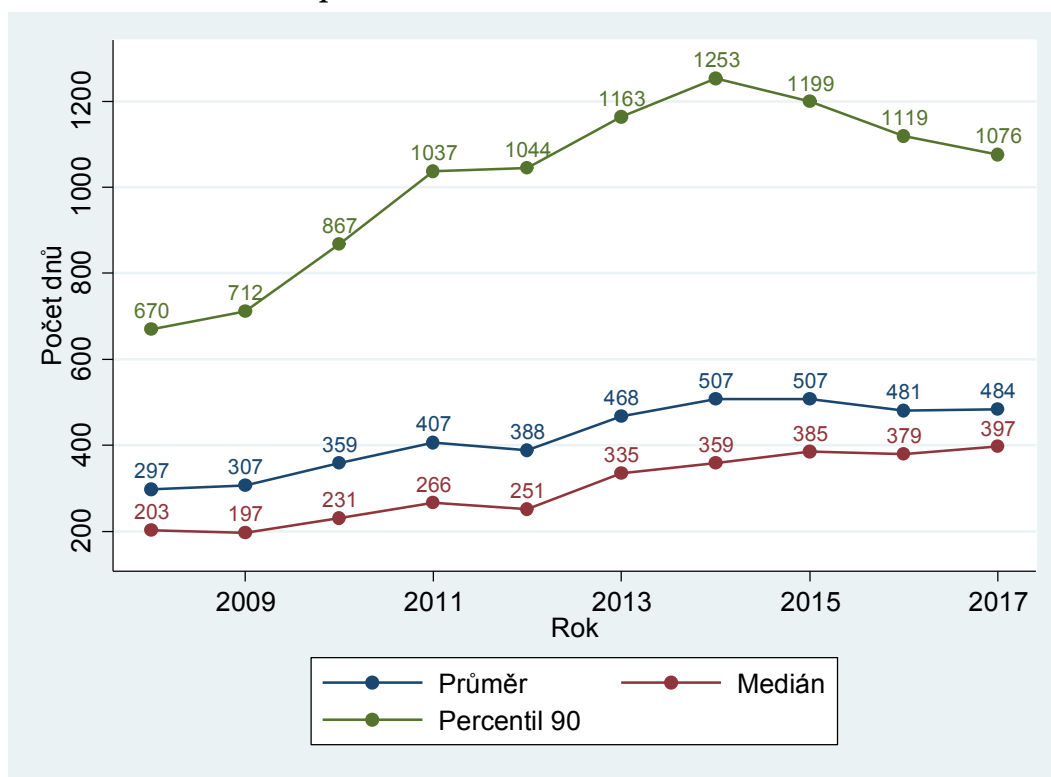
3.6.1 Délka řízení

Z grafu vyplývá, že délka řízení vykazovala až do roku 2014 (respektive 2015) jasný stoupající trend. Ten byl způsoben především tím, že správní úseky soudů byly značně zatížené a soudy, především pak MS Praha, stihaly vyřizovat správní věci jen s velkými obtížemi.

Teprve v posledních letech se podařilo rostoucí trend v délce řízení zastavit. V roce 2017 sice mírně vzrostl medián, ale na druhou stranu zase klesl devadesátý percentil.

Z tabulky 55 vyčteme, že MS Praha opravdu vykazuje zdaleka největší délky řízení, což potvrzuje výše uvedené tvrzení o zatíženosti soudů. Rozdíl mezi MS Praha a ostatními soudy byl nicméně v letech 2016 a 2017 výrazně menší než dříve, což můžeme považovat za příznivé znamení. Největší rozdíl registrujeme v roce 2014, kdy byla mediánová délka řízení v Praze 763 dnů a 310 dnů ve zbytku ČR.

Graf 72: KS – délka správního řízení u KS v letech 2008–2017

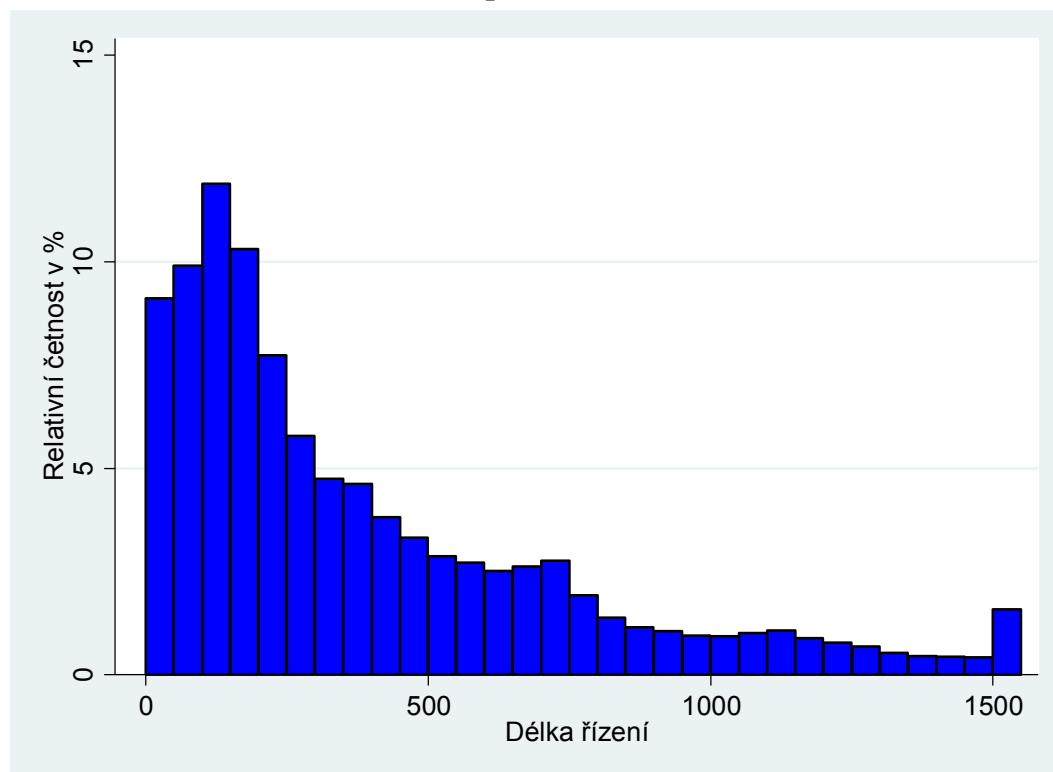
Poměrně zajímavý je fakt, že mediánová délka řízení je u některých krajských soudů vyšší než průměrná délka řízení. To je v oblasti soudnictví značně nezvyklé, neboť průměrné délky řízení jsou obvykle „taženy“ extrémně vysokými hodnotami. Ani u ostatních soudů nejsou rozdíly mezi mediánem a průměrem příliš velké.

Tabulka 55: KS – délky správního řízení dle soudů

Soud	Délka řízení		
	Průměr	Medián	Percentil 90
MS Praha	667	615	1 380
KS Praha	387	373	730
KS Č. Budějovice	273	202	557
KS Plzeň	274	274	519
KS Ústí n. Labem	451	368	959
KS Hr. Králové	319	330	527
KS Brno	535	567	781
KS Ostrava	344	259	720
Celkem ČR	484	397	1 076

Stejně jako u ostatních agend, na závěr jsou délky řízení zobrazeny v histogramu. Šířka intervalu je 50 dnů. V porovnání s ostatními prvostupňovými agendami je ve správní agendě vysoký medián, ale na druhou stranu se ve správní agendě vyskytuje daleko méně extrémně dlouhých řízení – pouze asi 2 % věcí trvaly déle než 1 500 dnů.

Graf 73: KS – distribuce délek správního řízení

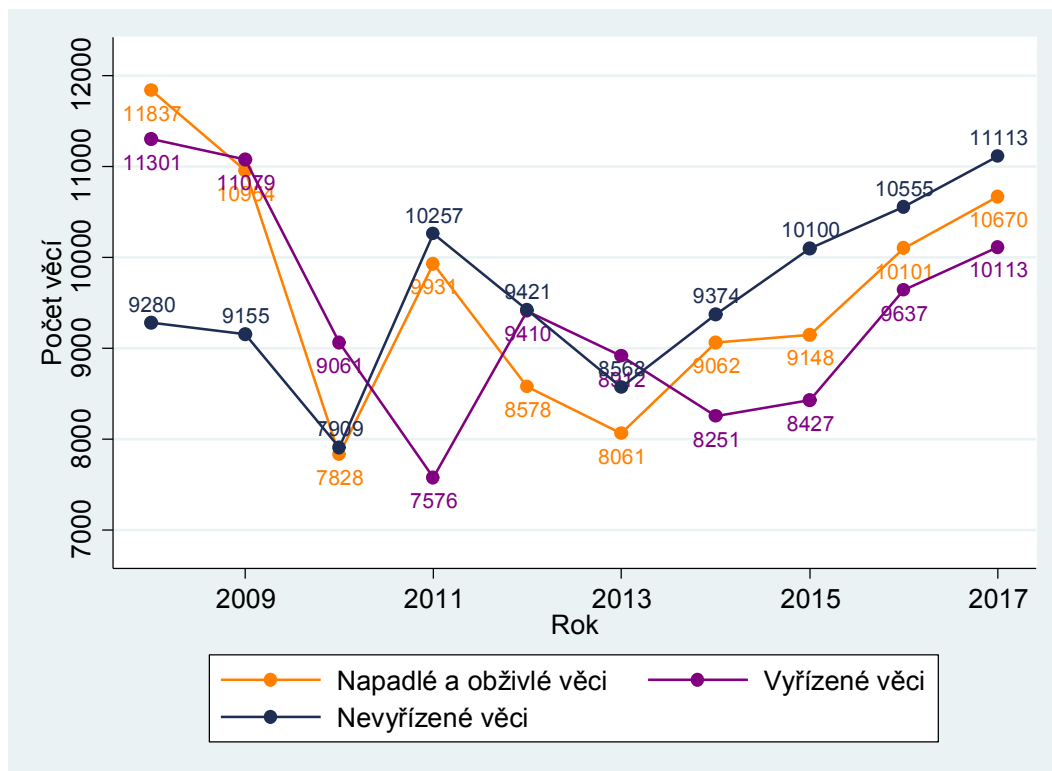
3.6.2 Vyřizování věcí

Z grafu níže je patrné, že nápad se v průběhu let poměrně rychle mění. To může plynout z legislativních změn, ze změn v jednotlivých agendách (např. v azylové agendě) nebo jednorázových šoků. Počet vyřízených věcí samozřejmě s určitým zpožděním kopíruje počet věcí

napadlých. Po roce 2013 vidíme dva znepokojivé jevy. Počet příchozích věcí poměrně rychle stoupá a zároveň převyšuje počet věcí vyřízených, což vede k trvalému růstu v počtu nevyřízených věcí. Přidáme-li k tomu fakt, že průměrná délka řízení neroste a devadesátý percentil klesá, vyvolává to obavu, že se na soudech začínají hromadit složitější věci. Fakt, že délky řízení již nestoupají tak v tomto případě nemusí být dobrým znamením.

Pohled na počty nevyřízených věcí ukazuje, že počet extrémně dlouho nevyřízených věcí (déle než 3 roky) nestoupá, roste ale skupina věcí, které jsou nevyřízené 1 až 3 roky. Většina těchto věcí tedy bude mít (až bude pravomocně skončena) větší délku řízení než je současná mediánová délka.

Graf 74: KS – vyřizování správních věcí v letech 2008–2017

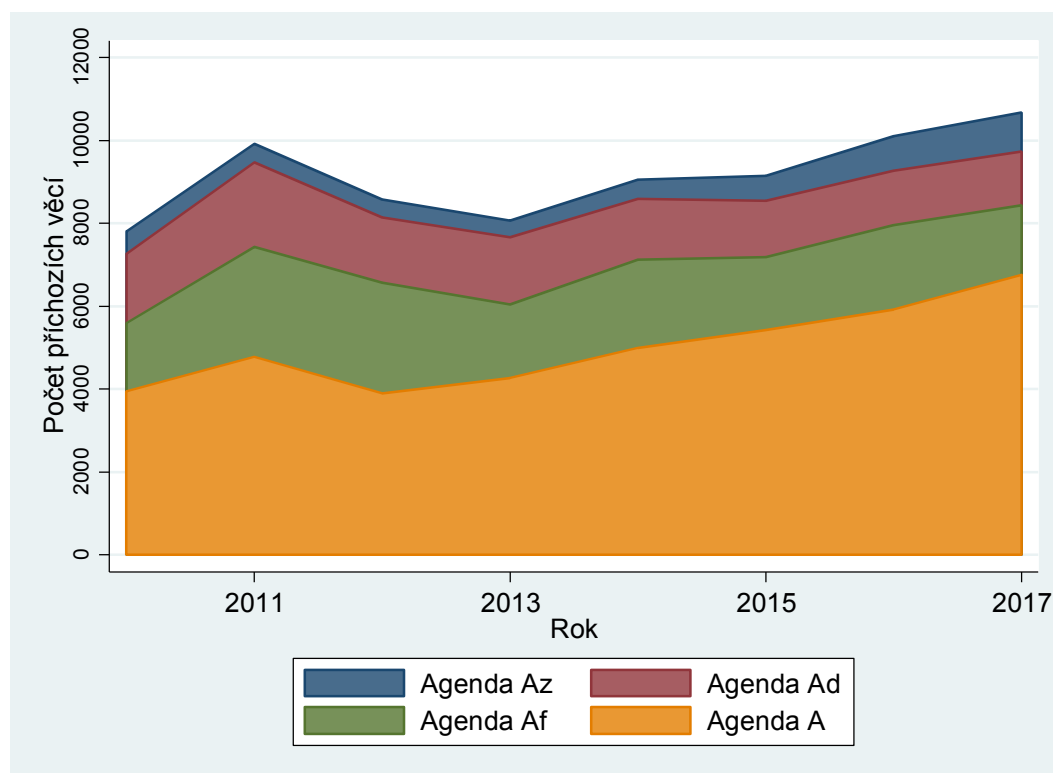
Z jednotlivých soudů dokázaly vyřídit více nebo stejně věcí než přišlo MS Praha, KS České Budějovice a KS Plzeň. U ostatních soudů převyšoval počet příchozích věcí počet věcí vyřízených. U některých soudů byl rozdíl výrazný (KS Praha, KS Hradec Králové a především KS Ústí nad Labem). Vidíme tedy, které soudy stíhají vyřizovat své příchozí věci a které ne. Data v této podkapitole ale nejsou nijak normalizována, takže nelze činit závěry o celkové zátěži jednotlivých soudů. K tomu slouží ostatní podkapitoly.

Tabulka 56: KS – vyřizování správních věcí dle soudů

Soud	Počet věcí			Míra vyřizování v %
	Nápad + obživa	Vyřizeno	Nevyřizeno	
MS Praha	3 216	3 250	4 686	101,06
KS Praha	894	786	732	87,92
KS Č. Budějovice	434	434	215	100,00
KS Plzeň	842	858	537	101,90
KS Ústí n. Labem	1 053	820	1 114	77,87
KS Hr. Králové	894	764	781	85,46
KS Brno	2 180	2 113	2 068	96,93
KS Ostrava	1 157	1 088	980	94,04
Celkem ČR	10 670	10 113	11 113	94,78

U správní agendy se ještě můžeme podívat, jak se měnilo složení příchozích věcí. K tomu slouží následující skládaný plošný graf. Graf ukazuje, že od roku 2012 roste počet příchozích věcí ve všeobecné správní agendě (rejstřík A). V roce, kdy začal růst rejstřík A (v roce 2012), byl počet příchozích věcí v tomto rejstříku 3 895 (45,4 % z celkového počtu příchozích věcí ve správním soudnictví). V roce 2017 přišlo v tomto rejstříku 6 756 věcí (63,3 % z celkového počtu). V posledních letech roste také azylová agenda (rejstřík Az).

Graf 75: KS – vývoj počtu příchozích věcí dle agend správního soudnictví

Další tabulka ukazuje složení nevyřízených věcí ve správním soudnictví k 31. 12. 2017. Za nejtěžší bývá v průměru považována agenda Af, toto tvrzení je ovšem nutno brát s rezervou (zejména vzhledem k vysoké variabilitě skladby „zbytkové“ všeobecné agendy A). Tato agenda

také tvoří výrazně větší část počtu nevyřízených věcí, než je její podíl na celkovém počtu ve věcech přichozích. To koresponduje s výše uvedeným tvrzením a ukazuje, že agenda Af je opravdu nejsložitější. U soudu zůstávají tyto věci v průměru nejdéle nevyřízené. To pak potvrzuje i délka řízení získaná z pravomocně skončených věcí.

Tabulka 57: KS – podíl nevyřízených věcí druhů agendy správního soudnictví

Soud	Podíl agendy v %			
	A	Af	Ad	Az
MS Praha	54,80	25,42	12,65	7,13
KS Praha	64,75	22,54	9,70	3,01
KS Č. Budějovice	56,74	31,16	11,63	0,47
KS Plzeň	65,55	18,44	10,24	5,77
KS Ústí n. Labem	56,46	25,49	15,26	2,78
KS Hr. Králové	43,92	21,13	11,40	23,56
KS Brno	60,20	31,09	6,67	2,03
KS Ostrava	40,82	38,98	17,24	2,96
Celkem ČR	55,19	26,96	11,79	6,06

V tabulce dále vidíme, že největší podíl tvoří tato agenda v Ostravě, v Brně a v Českých Budějovicích. U KS v Českých Budějovicích to plyne také z toho, že je tam téměř nulový nápad v azylové agendě. Naopak více než pětinu nevyřízených věcí tvoří azylová agenda u KS v Hradci Králové.

3.6.3 Vyřizování věcí v přepočtu na soudce

Na rozdíl od ostatních agend můžeme počet soudců, kteří vyřizují správní agendu, jednoduše dohledat, což umožňuje přepočítat vyřizování věcí na soudce stejně jako u okresních soudů.

Zobrazit zde vývoj v čase nemá smysl, protože počet soudců je velmi stabilní a časové řady by měly takřka stejný průběh jako časové řady v předchozí podkapitole. V tabulce tedy uvádíme údaje za rok 2017.

Tabulka 58: KS – vyřizování správních věcí na soudce dle soudů

Soud	Počet věcí		
	Nápad + obživa	Vyřízeno	Nevyřízeno
MS Praha	123,69	125,00	180,23
KS Praha	127,71	112,29	104,57
KS Č. Budějovice	108,50	108,50	53,75
KS Plzeň	120,29	122,57	76,71
KS Ústí n. Labem	175,50	136,67	185,67
KS Hr. Králové	99,33	84,89	86,78
KS Brno	136,25	132,06	129,25
KS Ostrava	115,70	108,80	98,00
Celkem ČR	125,53	118,98	130,74

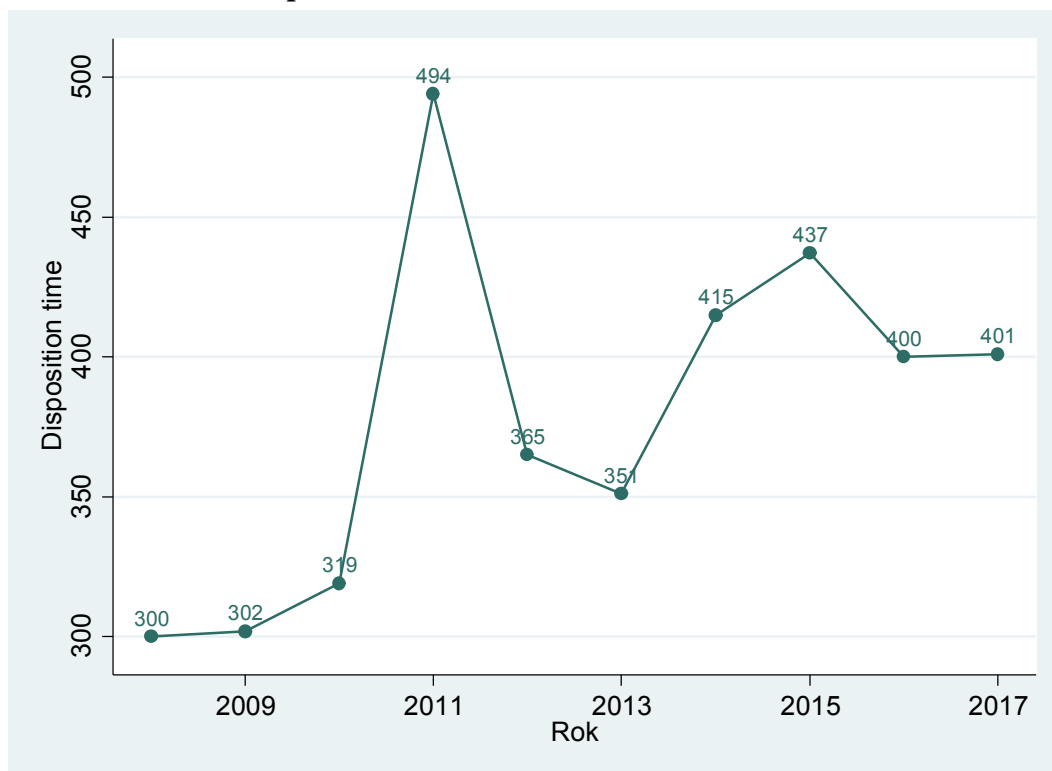
V tabulce na první pohled upoutá KS Hradec Králové, který má, v porovnání s ostatními krajskými soudy, zjevně silnější zastoupení soudců na správním úseku. Také se liší KS Ústí nad Labem. Počet napadlých a vyřízených věcí na soudce je u ostatních soudů poměrně vyrovnaný.

V počtu nevyřízených věcí si dle očekávání špatně vede MS Praha. V tomto roce ale poprvé vykázal nejvíce nevyřízených věcí v přepočtu na soudce KS Ústí nad Labem. Nakonec je třeba zdůraznit, že určité rozdíly ve vyřizování věcí i délkách řízení plynou ze složení agendy a její složitosti.

3.6.4 Disposition time

DT potvrzuje závěry z předchozích podkapitol. Celkově je značně vysoký, což plyne z poměru nevyřízených věcí k vyřízeným. Jedná se o jedinou krajskou agendu, kde celkový počet nevyřízených věcí k 31. 12. 2017 převyšoval počet věcí vyřízených za rok 2017. Z toho pak logicky plyne DT vyšší než 365. Velký nárůst v DT v roce 2011 vyplývá z toho, že v roce 2010 došlo k velkému dočasnému poklesu v nápadu, který se samozřejmě odrazil i v poklesu počtu vyřízených věcí. Vzhledem k vysokým délkám řízení došlo k tomuto poklesu až o rok později. Stejně jako u ostatních ukazatelů DT jasně ukazuje, že největší problémy s vyřizováním správní agendy má MS Praha a KS Ústí nad Labem.

Graf 76: KS – DT správního řízení v letech 2008–2017

Tabulka 59: KS – DT správního řízení dle soudů

Soud	Disposition time
MS Praha	526
KS Praha	340
KS Č. Budějovice	181
KS Plzeň	228
KS Ústí n. Labem	496
KS Hr. Králové	373
KS Brno	357
KS Ostrava	329
Celkem ČR	401

Celkově jsou délky řízení ve správním soudnictví značně vysoké a značná je i zatíženost správních úseků soudů. Městskému soudu v Praze se již podařilo zarazit rostoucí trend v délkách řízení a v počtu nevyřízených věcí. Obojí dokonce mírně klesá. KS Praha, KS Ústí nad Labem, KS Hradec Králové a KS Brno sice v absolutních hodnotách nevykazují tak vysoké délky řízení jako MS Praha, ale míra vyřizování je u nich výrazně pod 100 %. Tyto soudy tedy také očividně mají problémy se správní agendou. Pouze KS České Budějovice a KS Plzeň nevykazují na správním úseku výraznější problémy.

Ministerstvo spravedlnosti si je problémů na správních úsecích soudů vědomo a zahájilo cílené posilování správních úseků vybraných soudů, a to především zvyšováním počtu asistentů.

3.6.5 Další statistiky

U správního řízení je k dispozici méně dalších zajímavých statistik než u ostatních druhů agend. Výjimku tvoří například složení agendy, které má samozřejmě vliv na vykazovanou délku řízení jednotlivých krajských soudů. V následující tabulce uvádíme pět nejčastějších druhů sporů, které byly pravomocně vyřizovány na správních úsecích krajských soudů v roce 2017, a jejich procentuální podíl na celkovém počtu pravomocně skončených věcí správní agendy.

Tabulka 60: KS – nejčastější spory ve správním soudnictví

Předmět sporu	Podíl v %
Správní žaloby ve věcech pobytu a evidence cizinců (zák. č. 326/1999 Sb.)	15,36
Správní žaloby ve věcech daní (zák. č. 280/2009 Sb. a daňové zákony)	13,05
Správní žaloby ve věcech správy dopravy	10,11
Správní žaloby ve věcech přezkoumávání rozhodnutí ve věcech podle azylového zákona	9,17
Žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu	5,87

Těchto pět druhů sporů tvoří dohromady více než 50 % agendy správních soudů. Je ale třeba poznamenat, že v absolutních číslech se jedná o malé počty – stovky pravomocně skončených věcí u každého předmětu sporu. Složení agendy je velmi podobné tomu z předchozího roku.

3.7 Insolvenční agenda

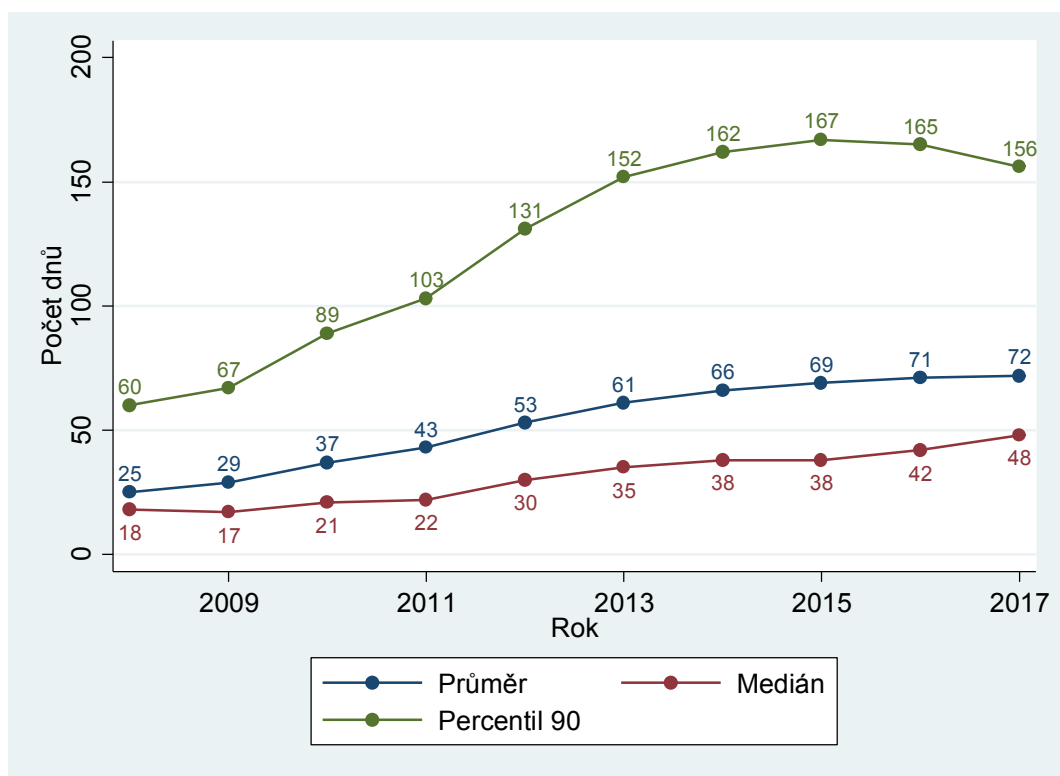
Insolvenční agenda je vedena v prvostupňovém rejstříku INS. Ve vedení statistik nedošlo v průběhu sledovaných let k žádným změnám. Přesto můžeme očekávat, že se většina ukazatelů během let výrazně měnila. Jedná se totiž o poměrně novou agendu z roku 2008 (do té doby byly insolvenční věci upraveny jiným systémem a byly vedeny v jiných rejstřících) a obvykle trvá několik let, než se ukazatele ustálí. Je ještě třeba připomenout, že součástí insolvenční agendy je projednávání a rozhodování incidenčních sporů, které jsou vedeny v rejstříku ICm. Tento rejstřík však není v této zprávě zahrnut.

Dále je třeba zdůraznit, že se ve skutečnosti jedná o dvě zcela odlišné agendy – insolvence nepodnikajících fyzických osob (spotřebitelské insolvence) a insolvence podnikatelů (zejména tedy osob právnických). Spotřebitelské a podnikatelské insolvence jsou typicky skutkové i právně rozdílné, v naprosté většině případů jsou spotřebitelské insolvence řešeny tzv. oddlužením. Podnikatelské insolvence se naopak zpravidla řeší konkurzem. Bohužel, ministerstvo v současné době ne vždy disponuje daty, která by umožnila obě agendy rozlišit. V podkapitole délka řízení tedy dělíme insolvence na insolvence fyzických osob (ty ale zahrnují i podnikající fyzické osoby) a insolvence právnických osob. V ostatních podkapitolách nejsou k dispozici data, která by dělení umožnila.

3.7.1 Délka řízení

Sledování délky řízení je u této agendy složitější, protože se jedná o vícefázové řízení upravené zákonem č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). Jednoduše řečeno, v první fázi je rozhodnuto o insolvenčním návrhu, případně i o způsobu řešení úpadku. Pokud insolvenční soud nerozhodne o úpadku a vyřídí tedy insolvenční návrh jiným způsobem, řízení končí. V opačném případě nastává další fáze řízení, jejíž délka se odvíjí především od způsobu řešení úpadku (oddlužení, konkurz, reorganizace). Například oddlužení běžně trvá pět let. Soud má reálný vliv na délku řízení pouze v první fázi, ve fázi řešení úpadku má u oddlužení (a tedy většiny spotřebitelských insolvencí) pouze nepřímý vliv na délku řízení. Zkoumat tedy budeme délku řízení týkající právě této první fáze insolvenčního řízení. Budeme pracovat s délkou řízení ode dne zahájení řízení do dne rozhodnutí o insolvenčním návrhu, tedy do dne, kdy bylo rozhodnuto o úpadku nebo bylo o insolvenčním návrhu rozhodnuto jinak.

Graf 77: KS – délka insolvenčního řízení v letech 2008–2017

Na grafu sledujeme zjevný rostoucí trend, který ale postupně zpomaluje. Nárůst v prvních letech lze jednoduše vysvětlit. Jednalo se o zcela novou soudní agendu, počet napadlých a vyřízených věcí byl velmi malý a soudy neměly žádné nedodělky z minula. Postupem času se musela vykazovaná délka řízení nezbytně zvýšit. Od roku 2014 je již nicméně poměrně stabilní. V absolutních číslech jsou vykazované délky řízení v porovnání s ostatními agendami relativně malé. V roce 2017 vzrostl o několik dnů medián, ale na druhou stranu klesl devadesátý percentil. To znamená, že klesla variabilita v délkách řízení. Vyřídit běžnou věc trvalo déle, ale extrémně dlouhé věci byly vyřízeny rychleji. V tabulce vidíme, že rozdíly v délce řízení jsou mezi soudy malé. To naznačuje, že v ČR není soud, který by měl výraznější problémy s vyřizováním insolvenčních návrhů.

Tabulka 61: KS – délky insolvenčního řízení dle soudů

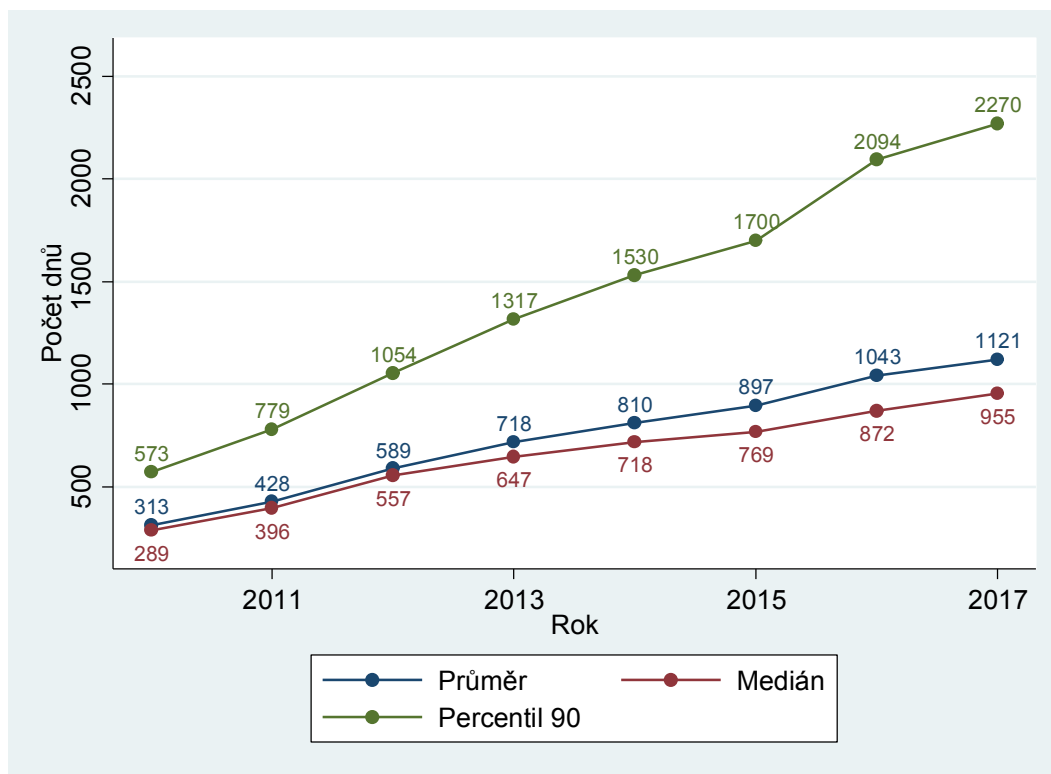
Soud	Délka řízení		
	Průměr	Medián	Percentil 90
MS Praha	90	58	208
KS Praha	78	57	160
KS Č. Budějovice	67	50	129
KS Plzeň	74	48	155
KS Ústí n. Labem	61	43	126
KS Hr. Králové	80	55	165
KS Brno	87	57	201
KS Ostrava	58	33	137
Celkem ČR	72	48	156

Pouze právnické osoby (PO)

Tvrzení, že soud nemá vliv na délku řízení ve fázi řešení úpadku, platí většinou u spotřebitelských insolvenčních řízení. Tedy u věcí, jejichž úpadek se zpravidla řeší oddlužením. U právnických osob je tomu jinak. Délka řízení přímo závisí na rychlosti zpeněžení majetku insolvenčním správcem (a tedy i intenzitě a kvalitě dohledové činnosti soudce) a rychlosti vyřizování incidenčních sporů. Z tohoto důvodu zde uvádíme délku řízení ode dne rozhodnutí o úpadku do dne konečného rozhodnutí soudem I. stupně u věcí, kde je dlužníkem právnická osoba.

V grafu níže vidíme silný rostoucí trend. Ten vyplývá z faktu, že se postupně ukončují řízení, která byla zahajována od roku 2008 a pomalu se nakumulovala. V dřívějších letech věci skončily především z jiného důvodu než zrušením konkurzu po obdržení zprávy insolvenčního správce o splnění rozvrhového usnesení, u řešení úpadku oddlužením jeho splněním nebo v případě řešení reorganizací splněním reorganizačního plánu. Jednoduše řečeno, větší podíl věcí skončil předčasně.

Graf 78: KS – délka druhé fáze insolvenčního řízení u PO v letech 2010–2017

V tabulce vidíme, že devadesátý percentil je vzhledem k jeho absolutní výši poměrně vyrovnaný. Co se týče mediánu, rozdíly mezi soudy jsou v něm významnější. Nejlépe si vedou MS Praha, KS České Budějovice, KS Brno. Naopak nejpomaleji vyřizují věci KS Ústí nad Labem, KS Plzeň a KS Ostrava.

Bližší pohled na data dále ukazuje, že insolvence akciových společností trvají déle. Délky řízení u ostatních právních forem podnikání jsou vyrovnané. Tento závěr je logický, neboť akciové společnosti jsou zpravidla výrazně větší a insolvence je tedy složitější. Logicky jsou nejběžnější insolvence společností s ručením omezením, protože se jedná o zdaleka nejběžnější právní formu podnikání.

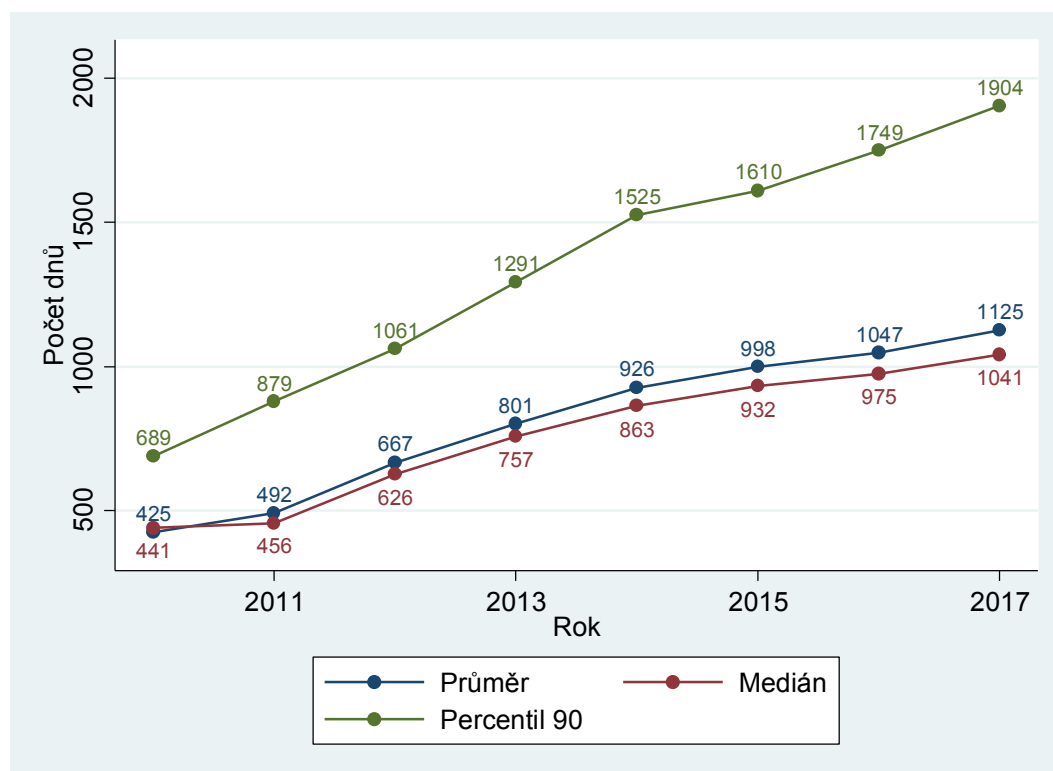
Tabulka 62: KS – délka druhé fáze insolvenčního řízení u PO dle soudů

Soud	Délka řízení		
	Průměr	Medián	Percentil 90
MS Praha	982	834	2 030
KS Praha	1 155	1 036	2 167
KS Č. Budějovice	1 073	884	2 214
KS Plzeň	1 420	1 256	2 582
KS Ústí n. Labem	1 256	1 145	2 595
KS Hr. Králové	1 216	1 049	2 477
KS Brno	1 049	935	2 037
KS Ostrava	1 185	1 114	2 340
Celkem ČR	1 112	950	2 270

Jen fyzické osoby (FO)

Jak jsme uvedli již výše, úpadek většiny fyzických osob je řešen oddlužením, a soud tedy nemá vliv na délku druhé fáze řízení. Malá část se však řeší stejně jako úpadek právnických osob, tj. konkurzem. A u těchto řízení soudy mají vliv na délku řízení. Proto v grafu a tabulce níže uvádíme délky druhé fáze insolvenčního řízení u fyzických osob, je-li úpadek řešen konkurzem bez případů, kdy došlo ke změně řešení úpadku na konkurz.

Graf 79: KS – délka druhé fáze insolvenčního řízení u FO v letech 2010–2017

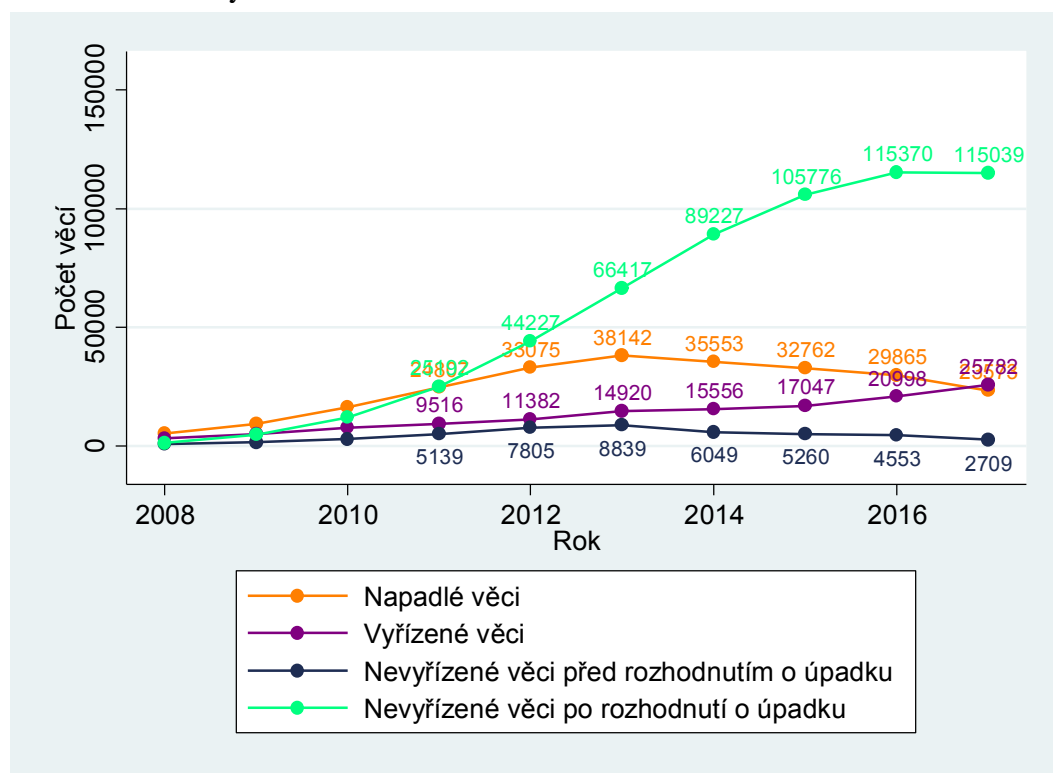
Tabulka 63: KS – délka druhé fáze insolvenčního řízení u FO dle soudů

Soud	Délka řízení		
	Průměr	Medián	Percentil 90
MS Praha	1 071	939	2 029
KS Praha	1 049	969	1 708
KS Č. Budějovice	989	911	1 710
KS Plzeň	1 315	1 306	1 986
KS Ústí n. Labem	1 159	1 065	1 950
KS Hr. Králové	1 158	1 070	1 798
KS Brno	1 068	1 011	1 810
KS Ostrava	1 082	960	1 942
Celkem ČR	1 125	1 041	1 904

Trend i absolutní délky řízení jsou velmi podobné těm u právnických osob, konečně, jedná se o stejnou formu řešení úpadku. Platí zde tedy stejné závěry jako u právnických osob.

3.7.2 Vyřizování věcí

Graf 80: KS – vyřizování insolvenčních věcí v letech 2008–2017

Sledovat vyřizování věcí je složitější, než je tomu u ostatních agend. Nápad je u této agendy principiálně stejný. Jedná se o jeden podaný insolvenční návrh nebo návrh na moratorium (viz seznam pojmů v příloze) před zahájením insolvenčního řízení (viz ust. § 115 a násl. insolvenčního zákona). „Vyřízené věci“ v této podkapitole se nicméně vztahují k již zcela vyřízeným věcem.

Jedná se tedy o věci, kde již skončilo celé insolvenční řízení, včetně případů, kde bylo o insolvenčním návrhu rozhodnuto jinak než rozhodnutím o úpadku. Nevyřízené věci po rozhodnutí o úpadku jsou věci, kde již bylo rozhodnuto o úpadku, případně o způsobu jeho řešení a úpadek dlužníka je realizován určeným způsobem.

Tabulka 64: KS – vyřizování insolvenčních věcí dle soudů

Soud	Počet věcí			
	Nápad + obživa	Vyřízeno	Nevyřízeno před rozh. o úpadku	Nevyřízeno po rozh. o úpadku
MS Praha	2 209	1 946	421	7 491
KS Praha	2 603	2 703	279	12 823
KS Č. Budějovice	1 556	1 532	71	8 384
KS Plzeň	2 266	2 889	366	12 141
KS Ústí n. Labem	3 730	4 451	372	20 152
KS Hr. Králové	2 436	3 180	171	15 672
KS Brno	4 256	4 160	559	16 660
KS Ostrava	4 517	4 921	470	21 716
Celkem ČR	23 573	25 782	2 709	115 039

Počet napadlých věcí v prvních letech logicky stoupal, protože se jednalo o novou agendu. Změnu trendu v roce 2013 můžeme připsat jednak změnám v ekonomické situaci v ČR, zejména ale tomu, že zásoba osob, které se před rokem 2008 dostaly do úpadekové situace a mohou ji řešit oddlužením, se vyčerpala a nově tedy již jde jen o navrhovatele, kteří skutečně dospěli do úpadku v daném roce. Časová řada počtu nevyřízených věcí před rozhodnutím o úpadku má podobný průběh, což je vzhledem k rychlosti vyřizování insolvenčních návrhů logické. Počet vyřízených věcí roste, protože celé insolvenční řízení trvá několik let. V současnosti se tedy ve vyřízených věcech odráží rostoucí nápad z let 2010 až 2013. Počet nevyřízených věcí po rozhodnutí o úpadku z podobných důvodů rostl až do roku 2016. Druhá fáze insolvenčního řízení totiž trvá relativně dlouho a nevyřízené věci po rozhodnutí o úpadku se tak postupně kumulovaly, což je efekt, který trval asi pět let. V roce 2017 se proto počet nevyřízených věcí po úpadku stabilizoval. Již zde „vyprchal“ efekt rostoucího nápadu do roku 2013.

Vzhledem k výše uvedenému, by *ceteris paribus* (za jinak neměnných podmínek) tak v dalších letech mělo dojít k poklesu v počtu nevyřízených věcí po rozhodnutí o úpadku.

Vzhledem k novelám insolvenčního zákona je složitější odhadnout vývoj této proměnné v dalších letech. Novela účinná od 1. 7. 2017 mimo jiné zpřísnila podmínky pro podání insolvenčního návrhu u fyzických osob. Měsíční data za rok 2017 a 2018 ukazují, že to vedlo k velkému růstu nápadu před účinností novely, tedy v červnu 2017. Poté došlo k prudkému poklesu v nápadu. V součtu se tento efekt později projeví dalším snížením v počtu nevyřízených věcí po rozhodnutí o úpadku. V následujících měsících nápad opět postupně rostl a přibližoval se tak hodnotám před červnem 2017. Měsíční nápad je ale stále v průměru nižší, než byl před novelou.

V tabulce vidíme, že počty nevyřízených věcí před rozhodnutím o úpadku jsou nízké, obzvláště u KS České Budějovice a KS Hradec Králové. Počet nevyřízených věcí po rozhodnutí o úpadku vyplývá ze socioekonomické situace v krajích. Nejvíce jich je tedy v Severočeském a Severomoravském kraji, což plyne z větší počtu insolvenčních řešení oddlužením.

3.7.3 Vyřizování věcí v přepočtu na soudce

Od roku 2018 má Ministerstvo spravedlnosti k dispozici statistická data o počtu soudců na insolvenčních úsecích soudů. U této agendy je tedy možné využít u vyřizování věcí přepočet na soudce. Data jsou k dispozici až od 1. února 2018. Vzhledem k vysoké stabilitě počtu soudců, je ale možné využít tento údaj i pro rok 2017.

Tabulka 65: KS – vyřizování insolvenčních věcí na soudce dle soudů

Soud	Počet věcí			
	Nápad + obživa	Vyřízeno	Nevyřízeno před rozh. o úpadku	Nevyřízeno po rozh. o úpadku
MS Praha	122,72	108,11	23,39	416,17
KS Praha	200,23	207,92	21,46	986,38
KS Č. Budějovice	259,33	255,33	11,83	1 397,33
KS Plzeň	226,60	288,90	36,60	1 214,10
KS Ústí n. Labem	233,13	278,19	23,25	1 259,50
KS Hr. Králové	221,45	289,09	15,55	1 424,73
KS Brno	224,00	218,95	29,42	876,84
KS Ostrava	167,30	182,26	17,41	804,30
Celkem ČR	196,44	214,85	22,58	958,66

Přepočteme-li na soudce počet příchozích věcí a počet vyřízených věcí, výrazně nižší hodnoty než ostatní soudy vykazují MS Praha a KS Ostrava. To je dáno tím, že tyto soudy mají na insolvenčním úseku relativně více soudců. Více soudců na tomto úseku mají proto, že jejich insolvenční agenda je výrazně složitější než u ostatních soudů. U MS v Praze je za to zodpovědný především větší podíl úpadků řešených konkurzem. U KS v Ostravě je to dáno především složitostí několika konkrétních věcí. Tyto kauzy jsou dobře známy ze sdělovacích prostředků.

Počty nevyřízených věcí na soudce před rozhodnutím o úpadku jsou nízké a opět ukazují, že v ČR není soud, který by měl výraznější problémy s vyřizováním insolvenčních návrhů.

Uvádíme také přepočet na soudce u věcí nevyřízených po rozhodnutí o úpadku. Tento ukazatel vypovídá jak o socioekonomické situace v krajích, tak i o zatíženosti soudů.

DT není u této agendy uveden, jeho použití u této agendy se jeví jako nevhodné, neboť se jedná o vícefázové řízení.

3.7.4 Další statistiky

Nejzajímavějším a také velmi důležitým statistickým údajem je složení agendy z hlediska způsobu řešení úpadku. V následující tabulce uvádíme podíl počtu věcí dosud v řízení podle jednotlivých způsobů řešení úpadku a podle krajských soudů ke konci roku 2017.

Tabulka 66: KS – podíl jednotlivých způsobů řešení úpadku

Soud	Způsob řešení úpadku		
	Konkurzem	Reorganizací	Oddlužením
MS Praha	22,96	0,16	76,88
KS Praha	8,94	0,03	91,03
KS Č. Budějovice	6,68	0,05	93,27
KS Plzeň	8,30	0,02	91,68
KS Ústí n. Labem	6,23	0,00	93,77
KS Hr. Králové	7,73	0,02	92,25
KS Brno	11,57	0,07	88,36
KS Ostrava	5,58	0,06	94,36
Celkem ČR	8,73	0,04	91,23

Naprosté minimum věcí se řeší reorganizací, pouze necelých 9 % věcí se řeší konkurzem (ve většině případů se jedná o řešení úpadku právnických osob). Oproti loňskému roku klesl podíl věcí řešených konkurzem o 1,5 procentního bodu. Velmi zajímavé jsou rozdíly mezi jednotlivými soudy. Největší podíl úpadků řešených konkurzem má suverénně Praha (asi dvaapůlkrát více než je celorepublikový průměr), nejmenší naopak KS Ústí nad Labem a KS Ostrava. To je dáno zejména tím, že v Praze sídlí velké množství společností a koncentrují se zde tedy podnikatelské úpadky a zároveň je zde naopak relativně menší množství spotřebitelů ohrožených insolvencí oproti ekonomicky slabým regionům.

4 Vrchní soudy

Tato část výroční zprávy obsahuje data týkající se vrchních soudů (VS) v Praze a Olomouci. Pod VS v Praze spadají soudní kraje Praha, Západočeský, Středočeský, Východočeský, Severočeský a Jihočeský. Pod Vrchní soud v Olomouci spadají Severomoravský kraj a Jihomoravský kraj.

Vrchní soudy slouží jako odvolací soudy pro soudy krajské. Jejich hlavními agendami jsou tedy odvolací civilní (občanskoprávní) a obchodní agenda a odvolací trestní agenda. Za poměrně důležitou agendu se považuje také druhostupňová insolvenční agenda, která je součástí obchodní agendy.

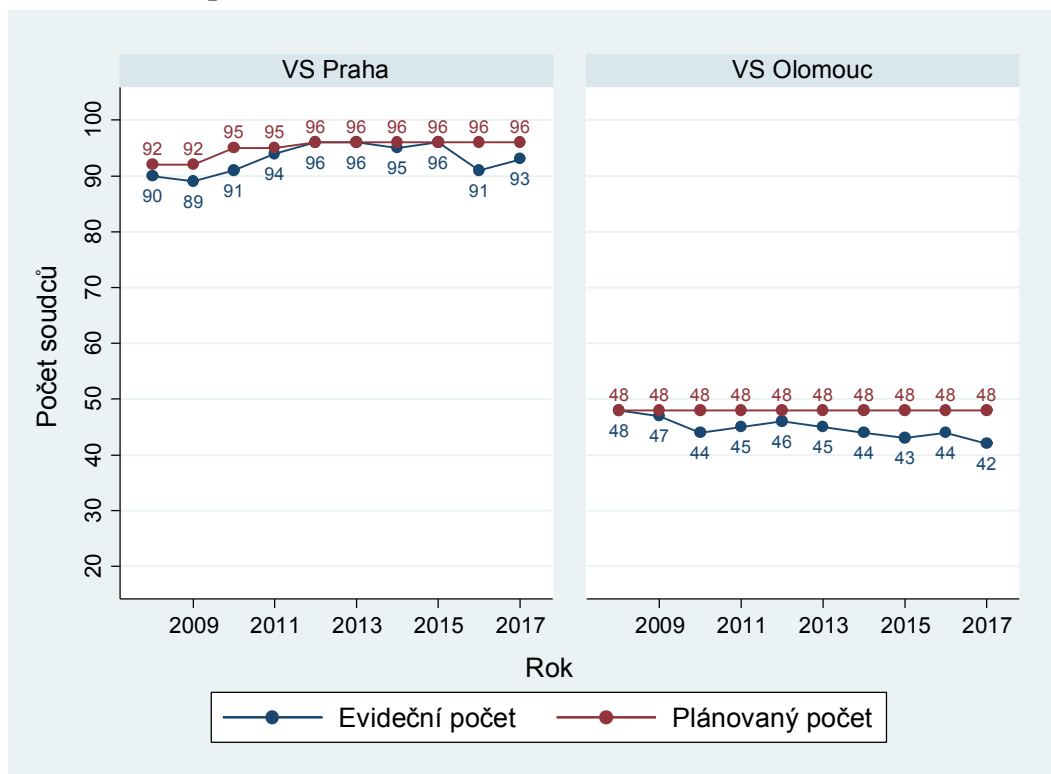
Vrchní soudy také řeší několik zvláštních agend, jako jsou návrhy na přikázání věci jinému soudu nebo návrhy na vyloučení soudců, kterými se však tato zpráva nezabývá. Struktura, obsah a zkoumané ukazatele jsou se dvěma výjimkami podobné jako v předchozích částech. Jednak chybí podkapitoly s dalšími statistickými ukazateli. Ty totiž vychází ze statistických listů a váží se především k prvoinstančnímu řízení. Druhým rozdílem je skutečnost, že sledujeme pouze dva soudy. Data proto zpravidla prezentujeme graficky v časových řadách pro oba soudy.

4.1 Personál

Na začátek musíme zdůraznit, že plánovaný počet soudců a zaměstnanců ve výkonu je u VS, NS a NSS určen jinak než u soudů okresních a krajských. U těchto soudů se plánovaný počet nevypočítává, ale určuje se na základě jednání mezi soudem a Ministerstvem spravedlnosti s přihlédnutím k nápadu, celkovému plánovanému počtu soudců v ČR a dalším faktorům.

4.1.1 Soudci

Graf 81: KS – počet soudců v letech 2008–2017

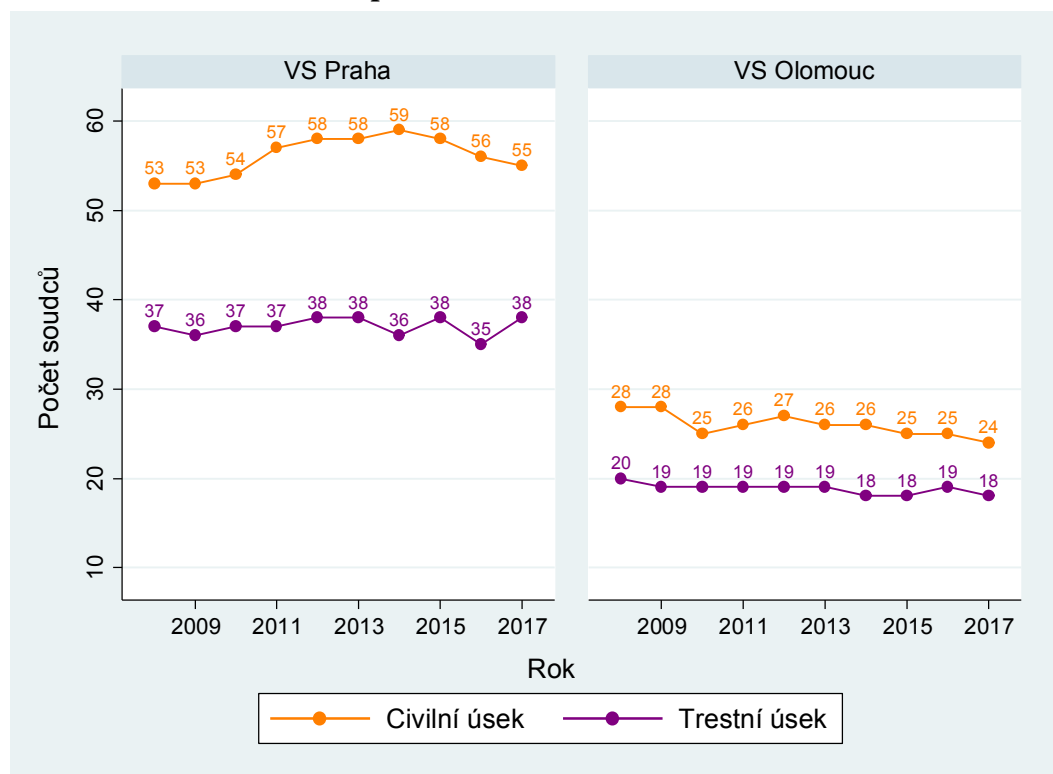

I u vrchních soudů je počet soudců celkem stabilní, a to jak v Praze, tak v Olomouci. V časové řadě může zaujmout pouze pokles o pět soudců (soudkyň) u VS Praha mezi 1. 1. 2015 a 1. 1. 2016. Jde o náhodný výkyv způsobený tím, že v roce 2015 dosáhlo pět soudců věku 70 let a z tohoto důvodu skončili ve funkci. U VS, NS nebo NSS jsou takovéto výkyvy pravděpodobnější, protože soudci jsou v průměru starší než soudci krajských a okresních soudů.

U VS v Olomouci byl v roce 2017 nejnižší počet soudců za celé sledované období. To ovšem nepředstavuje žádný problém. Za prvé, rozdíl oproti ostatním rokům je minimální a za druhé, soud nemá větší problémy s vyřizováním své agendy.

Dále vidíme, že VS v Praze je asi dvakrát větší než soud v Olomouci. Tento fakt opět vyplývá z nápadu, který je ovlivněn počtem a velikostí krajských soudů, které spadají pod daný vrchní soud.

Graf 82: VS – evidenční počet soudců dle soudních úseků v letech 2008–2017

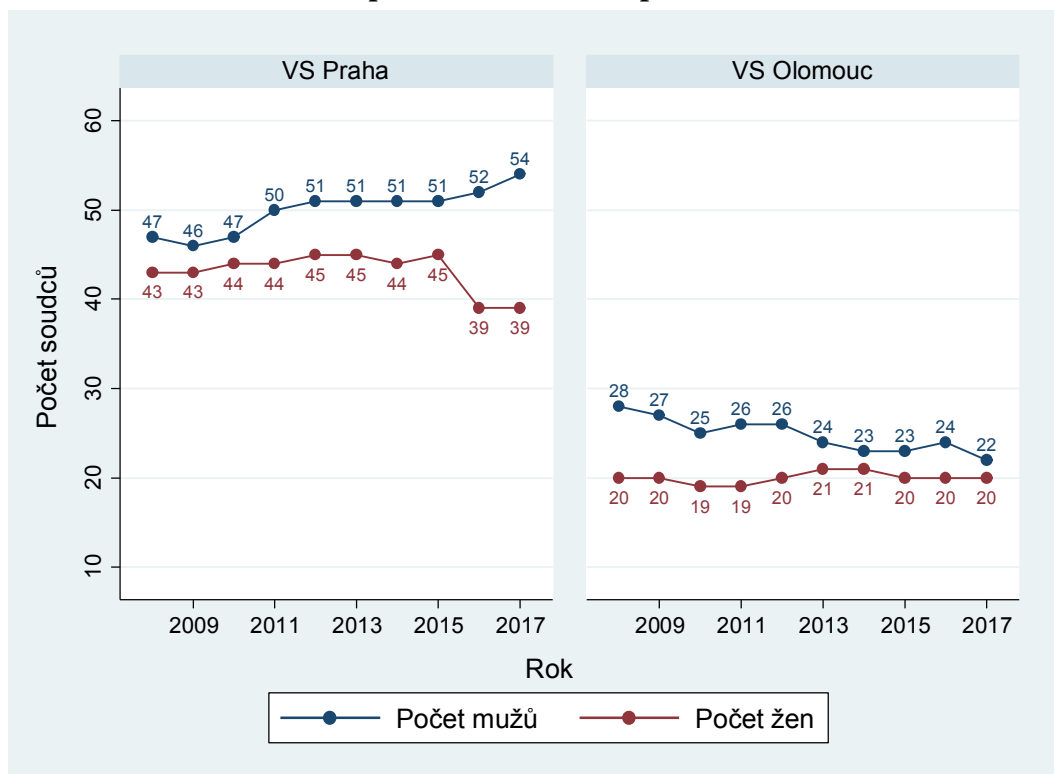

Na grafu vidíme, že civilní a obchodní úsek je větší než úsek trestní, stejně tomu je u okresních a krajských soudů. Rozdíl je však tentokrát výrazně menší. Poměr velikostí úseků je stabilní. V posledních letech se u obou soudů o několik soudců zmenšil civilní úsek, což může souviset s klesajícím nápadem.

Další graf zobrazuje složení soudců dle pohlaví a naznačuje, že výše zmíněný pokles počtu soudců u VS v Praze mezi roky 2015 a 2016 byl způsoben tím, že věku 70 let dovršily soudkyň. Pokles počtu soudkyň je tak velmi zřetelný. Dále vidíme, že k soudu byli následně přiděleni muži.

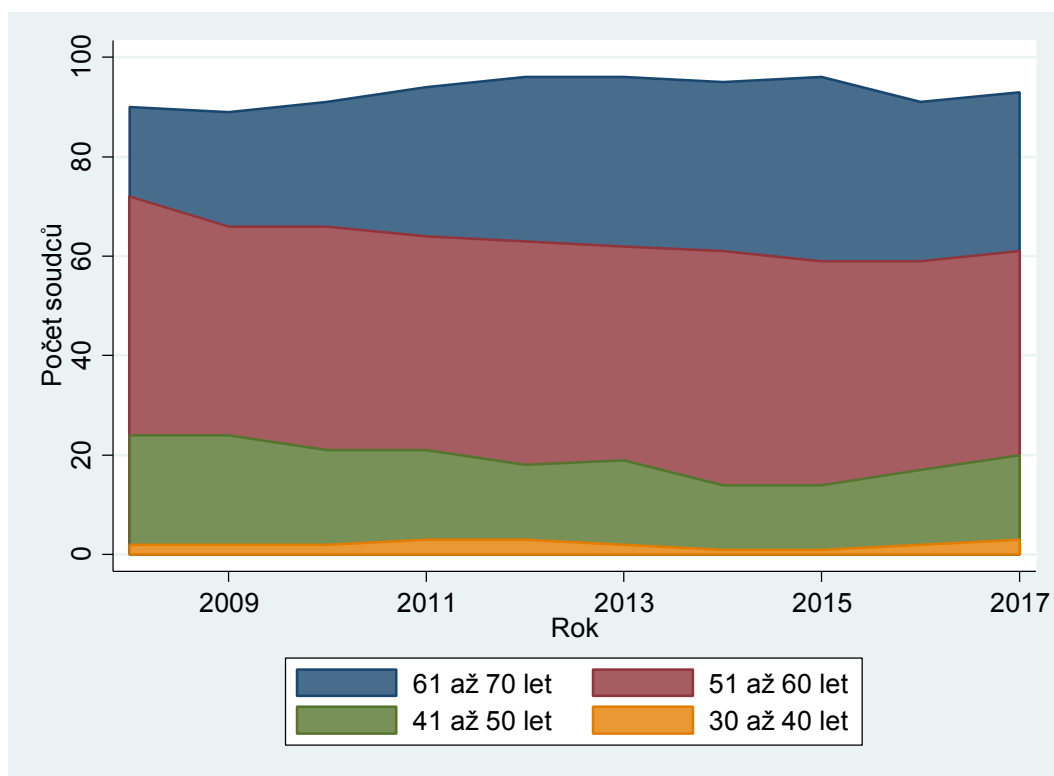
V roce 2015 (tedy před výše popsáním odchodem soudkyň) byl podíl žen u VS v Praze i VS v Olomouci asi 47 %. V roce 2017 dosáhl tento podíl u VS v Praze přibližně 42 % a u VS v Olomouci přibližně 45 %. Vzhledem k malému počtu osob ovlivní procentuální podíly už i změna o jednoho soudce nebo soudkyni. Na rozdíl od nižších článků soudní soustavy je tedy u vrchních soudů již více soudců než soudkyň.

Graf 83: VS – evidenční počet soudců dle pohlaví v letech 2008–2017

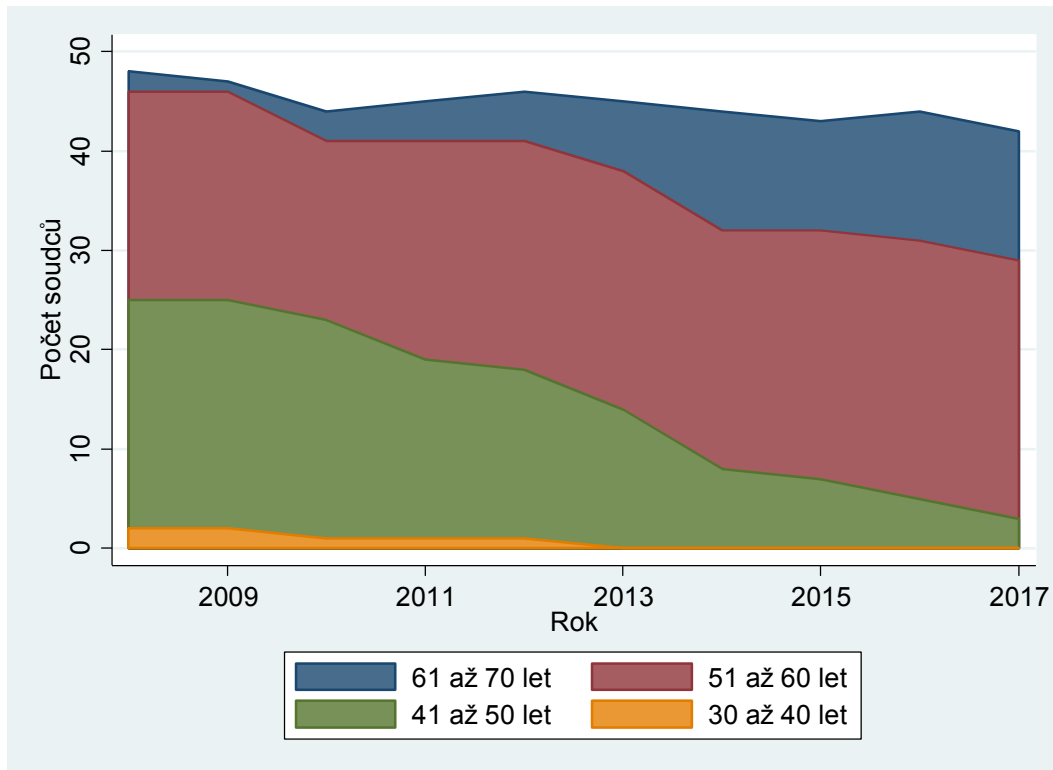

Další dva grafy zobrazují věkové složení soudců.

Graf 84: VS Praha – věkové složení soudců v letech 2008–2017

Graf 85: VS Olomouc – věkové složení soudců v letech 2008–2017

Na grafech vidíme následující:

- Soudci u vrchních soudů jsou v průměru starší než soudci u soudů krajských, a tedy i okresních. Stejně jako u rozdílu mezi OS a KS je důvodem tohoto rozdílu kariérní postup soudců.
- Z porovnání obou soudů vidíme, že u VS v Praze jsou větší věkové rozdíly mezi soudci než u VS v Olomouci. U VS v Olomouci je zdaleka nejpočetnější věková skupina mezi 51 a 60 lety. Naopak u VS v Praze je tato věková skupina také nejpočetnější, větší zastoupení zde ale mají věkové skupiny 41 až 50 let a 61 až 70 let.
- U VS v Praze došlo v letech 2008 až 2012 k nárůstu podílu soudců ve věku 61 až 70 let. Od té doby se věková struktura příliš nemění. Není zde tedy patrný efekt, který jsme viděli u OS a KS.
- U VS v Olomouci je situace jiná. Na grafu je patrný velmi výrazný nárůst ve věku soudců. Zdůvodnění je prakticky stejné jako u okresních soudů. Tedy že, ve sledovaném období se již celkový počet soudců příliš nemění. Ale po roce 2000 se počet soudců rychle zvyšoval, počet nově příchozích soudců k VS Olomouc za rok byl tedy výrazně vyšší než v posledních letech. Po roce 2000 byli nově příchozí soudci relativně mladí. Právě tato rozsáhlá generace soudců se ve sledovaném období postupně přesouvá do vyšší věkové skupiny. Průměrný věk příchozích soudců se stále zvyšuje, což opět plyne ze změny věkové struktury u nižších článků soudní soustavy.

4.1.2 Zaměstnanci ve výkonu

Popis pracovní náplně a význam použitých zkratk je součástí podkapitoly 2.1.2.

Tabulka 67: VS – počet zaměstnanců ve výkonu dle soudů

Soud	Počet osob						Celkem
	VSÚ	ST	A	VK	PÚ	Z	
VS Praha	2	5	25	21	9	24	86
VS Olomouc	5	0	9	7	4	10	35
Celkem ČR	7	5	34	28	13	34	121

U vrchních soudů je počet zaměstnanců ve výkonu v poměru k počtu soudců nižší než u krajských soudů, a tedy i nižší než u soudů okresních. To souvisí se složitostí vyřizované agendy a s tím, že vrchní soudy rozhodují pouze v tříčlenných senátech. Ve srovnání s předchozím rokem mírně stoupl počet zaměstnanců ve výkonu (především asistentů soudců).

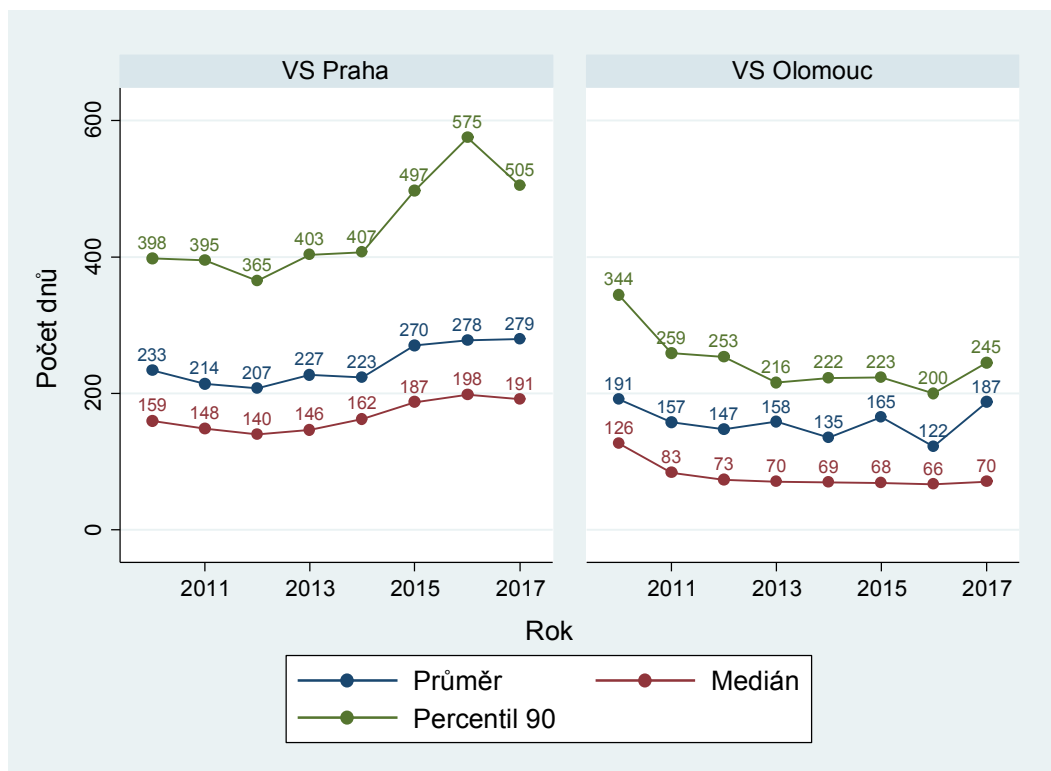
4.2 Civilní a obchodní odvolací agenda

Jak jsme již uvedli, vrchní soudy nevyřizují prvostupňovou civilní a obchodní agendu. Zabývají se agendou odvolací, což jsou rejstříky Co a Cmo. Ve způsobu vedení statistik nedošlo k žádným výrazným změnám.

4.2.1 Délka řízení

Délku řízení uvádíme v kalendářních dnech ode dne nápadu u odvolacího soudu do dne vyřízení věci odvolacím soudem. Data použitá pro výpočet délky řízení jsou očištěna stejným způsobem jako u prvostupňového řízení u krajských soudů.

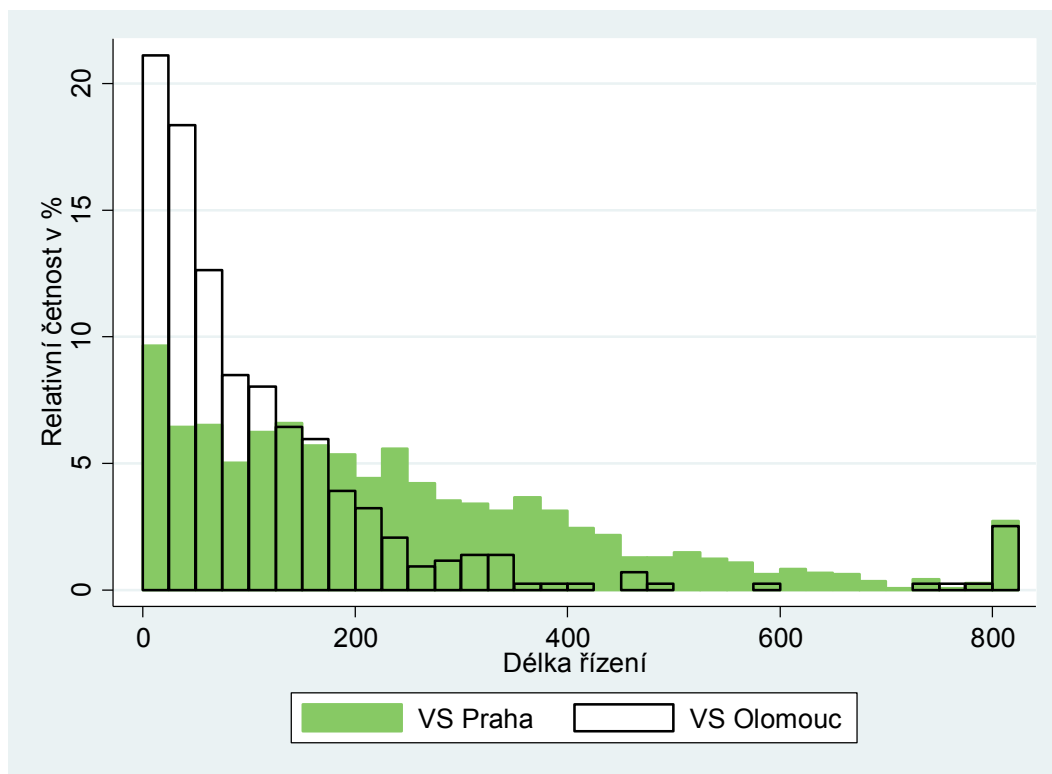
Graf 86: VS – délka civilního odvolacího řízení u VS v letech 2010–2017

Z grafu jasně vyplývá, že VS Olomouc vyřizuje věci mnohem rychleji než VS Praha. Devadesátý percentil délky řízení u VS v Olomouci je o něco nižší než průměr u VS v Praze. Rozdíl můžeme zčásti připsat odlišnostem ve vyřizované agendě, nicméně předpokládáme, že na rozdílech se podílí i další faktory.

V histogramu níže srovnáváme délky řízení. Opět můžeme vidět zcela jasný rozdíl mezi oběma soudy. Graf například ukazuje, že podíl věcí vyřizovaných do 75 dnů je u VS v Olomouci více než dvojnásobný ve srovnání s VS v Praze. Za pozornost také stojí fakt, že podíl věcí s velmi dlouhým řízením (více než 800 dnů) je u obou soudů podobný – asi 2,5 %.

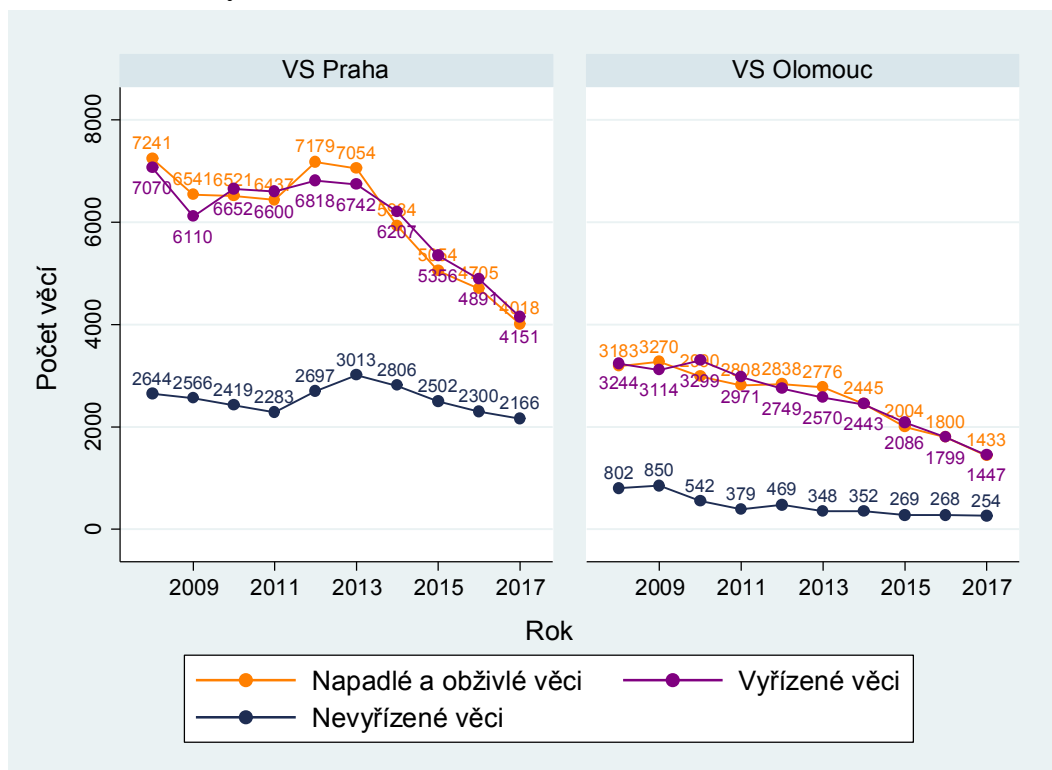
Graf 87: VS – distribuce délek civilního odvolacího řízení

4.2.2 Vyřizování věcí

Graf 88 potvrzuje výsledky zkoumání počtu soudců, totiž skutečnost, že VS v Praze je výrazně větší než VS v Olomouci.

Graf 88: VS – vyřizování odvolacích civilních věcí v letech 2008–2017

Na první pohled zaujme jasný pokles nápadu u obou soudů v posledních letech, který je nepochybně způsoben přesunem prvostupňové obchodní agendy z krajských soudů na soudy okresní. Od roku 2012 klesl počet příchozích věcí u VS v Praze o 44 % a u VS v Olomouci dokonce o polovinu.

Z poklesu v nápadu logicky vyplývá pokles v počtu vyřízených věcí. Díky klesajícímu nápadu se oběma soudům nicméně daří vyřizovat více věcí, než napadne a obživne, a úspěšně se jim tak daří snižovat počet nedodělků. Tento kladný trend by se mohl v příštích letech odrazit i v délce řízení.

4.2.3 Vyřizování v přepočtu na soudce

Tabulka níže naznačuje, že soudci u VS v Praze jsou zatíženější než soudci u VS v Olomouci. Z vyššího nápadu na soudce logicky plyne více vyřízených věcí na soudce. Je třeba zdůraznit, že se jedná pouze o velmi přibližné srovnání. Na civilním úseku vrchních soudů se vyřizuje i jiná agenda než pouze rejstříky Co a Cmo. Záleží také na zapojení dalších soudních zaměstnanců ve výkonu i na poměru počtu věcí v rejstříku Co k počtu věcí v rejstříku Cmo. Počet nevyřízených věcí na jednoho soudce je ale u VS v Praze zcela bezpochyby vyšší než u soudu v Olomouci, což plyne především z dřívějších let.

Ve srovnání s rokem 2016 vidíme pokles počet příchozích a vyřízených věcí na soudce. To takřka při konstantním počtu soudců logicky plyne z poklesu v absolutních hodnotách těchto veličin.

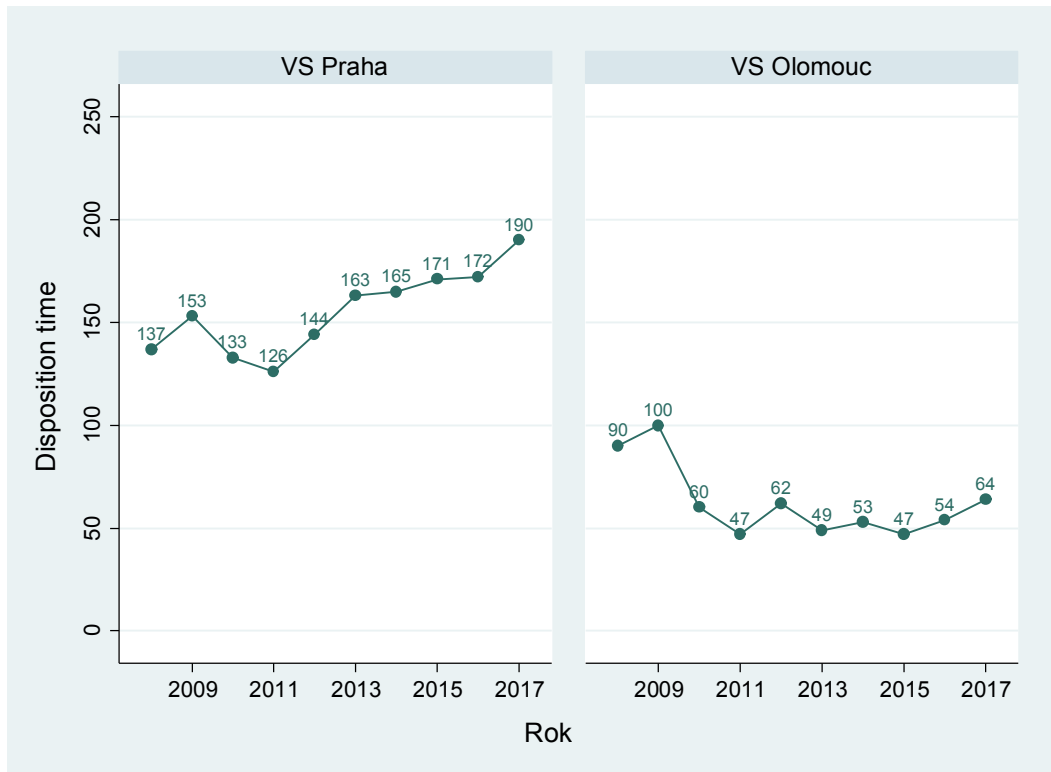
Tabulka 68: VS – vyřizování odvolacích civilních věcí na soudce

Soud	Počet věcí		
	Nápad + obživa	Vyřízeno	Nevyřízeno
VS Praha	73,05	75,47	39,38
VS Olomouc	59,71	60,29	10,58
Celkem ČR	69,00	70,86	30,63

4.2.4 Disposition time

Disposition time a jeho vývoj vyplývá z výše uvedených faktů a ukazatelů. Vrchní soud v Olomouci vykazuje výrazně nižší DT než Vrchní soud v Praze. DT Vrchního soudu v Olomouci v roce 2009 výrazně klesl díky poklesu v počtu nevyřízených věcí. Naopak DT u VS Praha v letech 2011 až 2013 narostl díky většímu počtu nevyřízených věcí. DT u obou soudů v následujících letech stagnoval, protože podobným tempem klesal počet vyřízených i nevyřízených věcí. V roce 2017 (a v roce 2016 u VS Olomouc) DT stoupl, protože počet vyřízených věcí klesal rychleji než počet nevyřízených věcí. Rostoucí DT v tomto případě tedy vlastně není negativním jevem.

Graf 89: VS – DT civilního odvolacího řízení v letech 2008–2017

4.3 Trestní odvolací agenda

Vrchní soud vyřizuje věci, v nichž bylo podáno odvolání proti rozhodnutí prvostupňového krajského soudu. Jedná se o rejstříky označené jako To a Tmo.

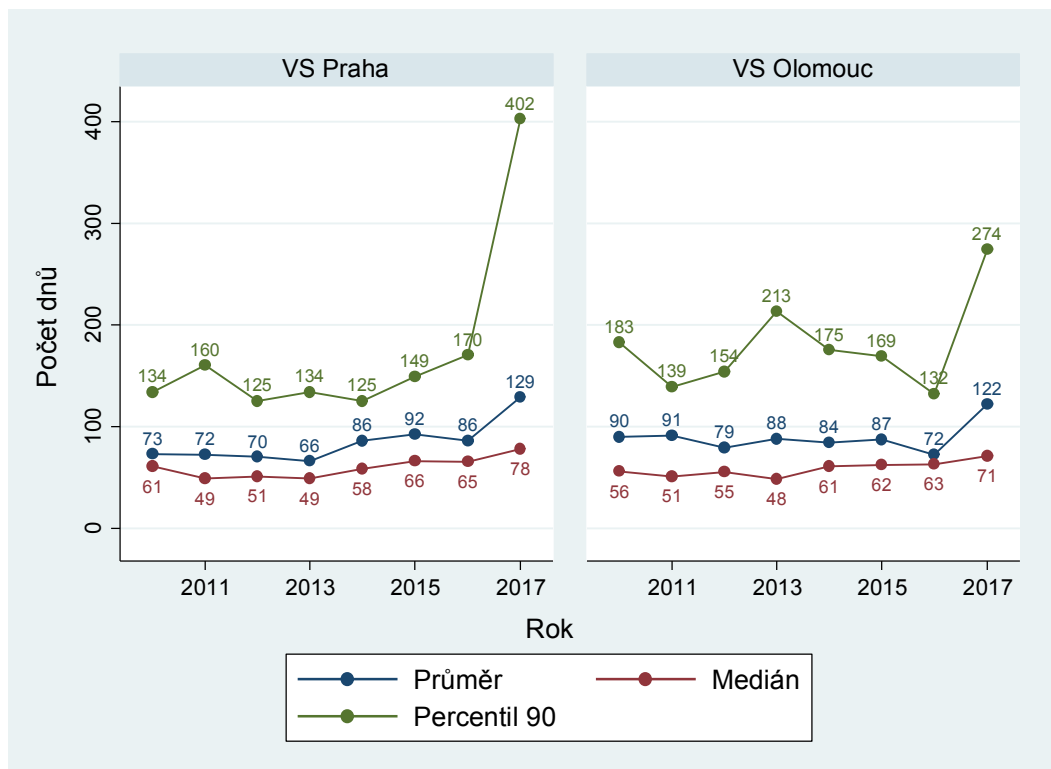
Uvedená délka řízení je tentokrát ode dne nápadu do dne právní moci, protože dnem konečného vyřízení odvolacím soudem se věc stane pravomocnou. Na grafu níže vidíme, že délky řízení v trestní agendě jsou mezi soudy mnohem vyrovnanější než v agendě civilní, ne-li téměř vyrovnané. Do roku 2014 vykazoval VS v Olomouci vyšší průměrnou délku řízení. V roce 2014 narostla délka řízení u VS v Praze, takže se situace obrátila. Medián je u obou soudů stále velmi podobný. Pozornost může upoutat kolísání devadesátého percentilu, především u VS v Olomouci. To je dáno malým počtem pozorování. Další fakt, na který je třeba upozornit, je absolutní délka řízení. Stejně jako u nižších článků soudní soustavy je délka trestního řízení výrazně nižší než délka civilního řízení.

4.3.1 Délka řízení

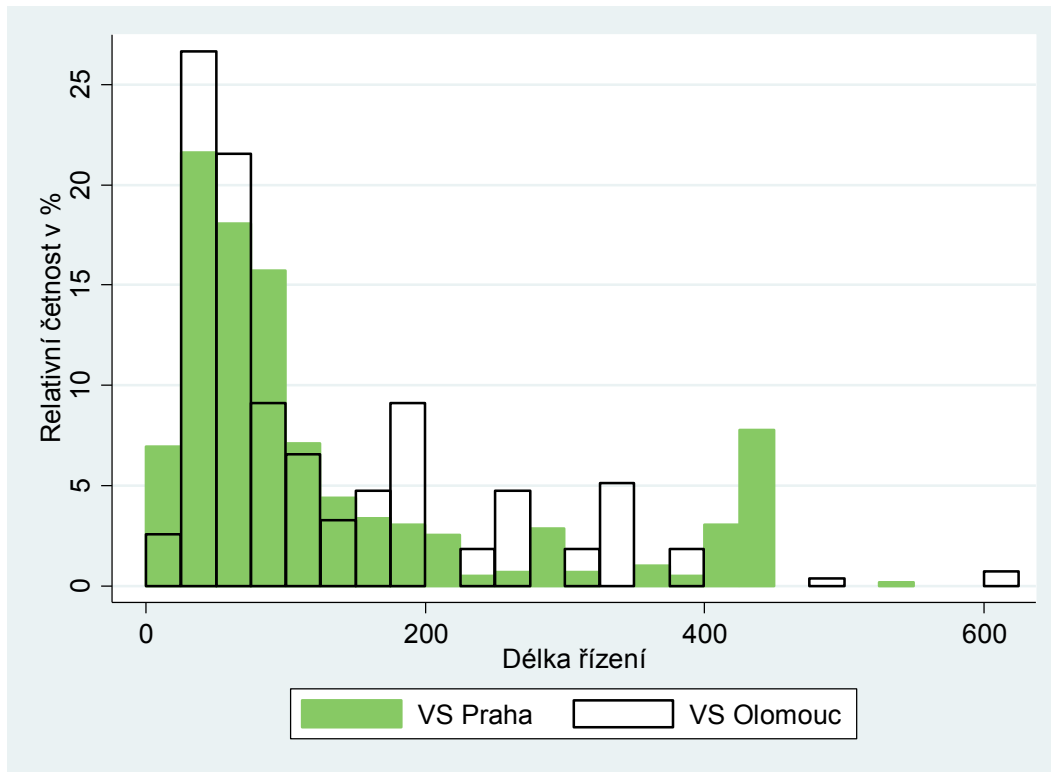
U této agendy uvádíme délku řízení ode dne nápadu u odvolacího soudu do dne jeho vyřízení, který je i dnem pravomocného skončení věci. V roce 2017 došlo k náhlému a obrovskému nárůstu devadesátého percentilu, značnému růstu průměru a mírnému zvýšení mediánu. Toto plyne z již dříve diskutovaného malého počtu pozorování. U obou soudů v tomto roce skončilo několik rozsáhlých a dlouhotrvajících kauz. To pak ovlivnilo především devadesátý percentil, v menší míře i průměr a medián.

Složení agendy u VS je logicky velmi podobné složení prvostupňové agendy u krajských soudů.

Graf 90: VS – délka trestního odvolacího řízení v letech 2010–2017

Graf 91: VS – distribuce délek trestního odvolacího řízení

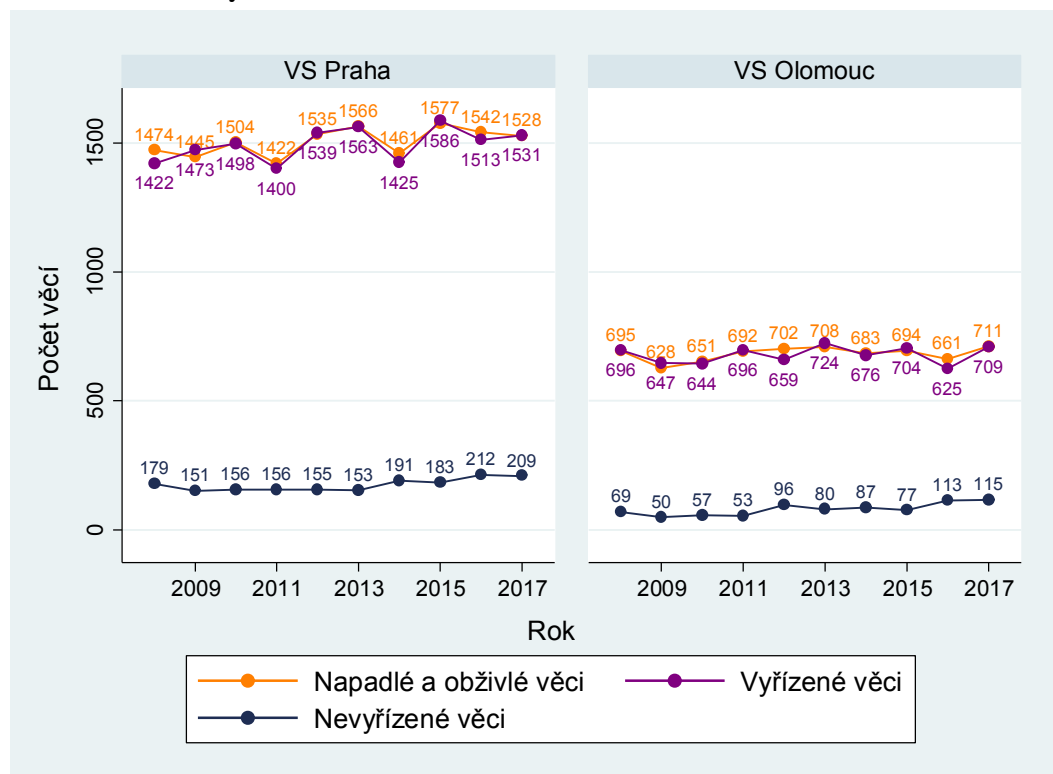
Malý počet pozorování se projevuje i v histogramu. Distribuce délek řízení se mezi soudy liší. Při vyšším počtu pozorování by zřejmě byla více podobná. Výše zmíněné kauzy vidíme i na histogramu. U VS v Praze „spadly“ hlavně do intervalu s délkou řízení 426 až 450 dnů. U VS v Olomouci se jednalo především intervaly s délkou řízení 251 až 275 dnů a 326 až 350 dnů.

Nárůst v délkách řízení tedy můžeme prozatím považovat za výkyv. Pokud by ale délky řízení v následujících letech nespadly na hodnoty před rokem 2017, mohlo by to znamenat, že soudy mají určitý problém s vyřizováním své agendy.

4.3.2 Vyřizování věcí

Počet věcí opět ilustruje rozdíl ve velikosti soudů. V nápadu je vidět jisté kolísání, ale v zásadě se od roku 2010 nezměnil, což souvisí s tím, že v nápadu prvostupňové agendy u krajských soudů také nedošlo k žádné výraznější změně. V roce 2016 došlo k nárůstu v počtu nevyřízených věcí především u VS v Olomouci. Ačkoliv počet nevyřízených věcí vzrostl asi o 50 %, v absolutních číslech představuje pouze několik desítek věcí a celkový počet nevyřízených věcí je velmi malý.

Graf 92: VS – vyřizování odvolacích trestních věcí v letech 2008–2017

4.3.3 Vyřizování věcí v přepočtu na soudce

Počet příchozích, vyřizených i nevyřizených věcí na soudce je u obou soudů velmi podobný. To koresponduje s tvrzením založeným na délkách řízení – oba soudy si ve vyřizování trestní odvolací agendy vedou obdobně.

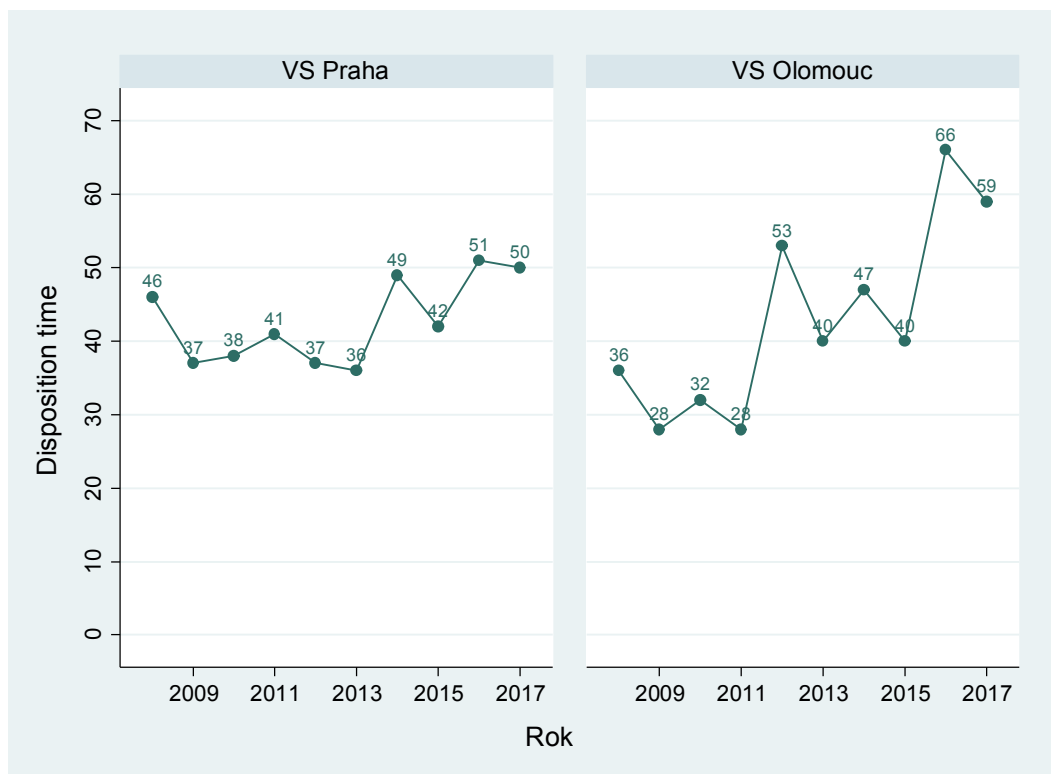
Tabulka 69: VS – vyřizování odvolacích trestních věcí na soudce

Soud	Počet věcí		
	Nápad + obživa	Vyřizeno	Nevyřizeno
VS Praha	40,21	40,29	5,50
VS Olomouc	39,50	39,39	6,39
Celkem ČR	39,98	40,00	5,79

4.3.4 Disposition time

DT opět potvrzuje to, co ukazují předchozí podkapitoly. Nejdůležitější je, že DT, tedy poměr mezi nevyřizenými a vyřizenými věcmi, je nízký. Především u VS v Olomouci je pak DT značně nestabilní, zejména nárůst v roce 2016 je velmi výrazný. To ale plyne z dlouhodobě velmi malého počtu nevyřizených věcí. Při takto malých číslech se změna v počtu nevyřizených věcí o několik desítek silně projeví v DT. V reálném fungování nebo zatíženosti soudu ale k (téměř) žádné změně nedojde.

Graf 93: VS – DT trestního odvolacího řízení v letech 2008–2017

Situaci v této agendě lze shrnout asi tak, že ani jeden ze soudů nevykazuje problém s jejím vyřizováním a oba soudy ji vyřizují přibližně stejně rychle. V některých ukazatelích vykazuje lepší výsledky Praha, v jiných Olomouc. Data v některých obdobích vykazují určité výkyvy, které jsou způsobeny tím, že počet pozorování (např. počet pravomocně skončených věcí) je malý. Nárůst v délkách řízení v roce 2017 lze prozatím považovat za náhodný výkyv. Pokud by ale délky řízení v následujících letech nespadly na hodnoty před rokem 2017, mohlo by to znamenat, že soudy mají určitý problém s vyřizováním své agendy.

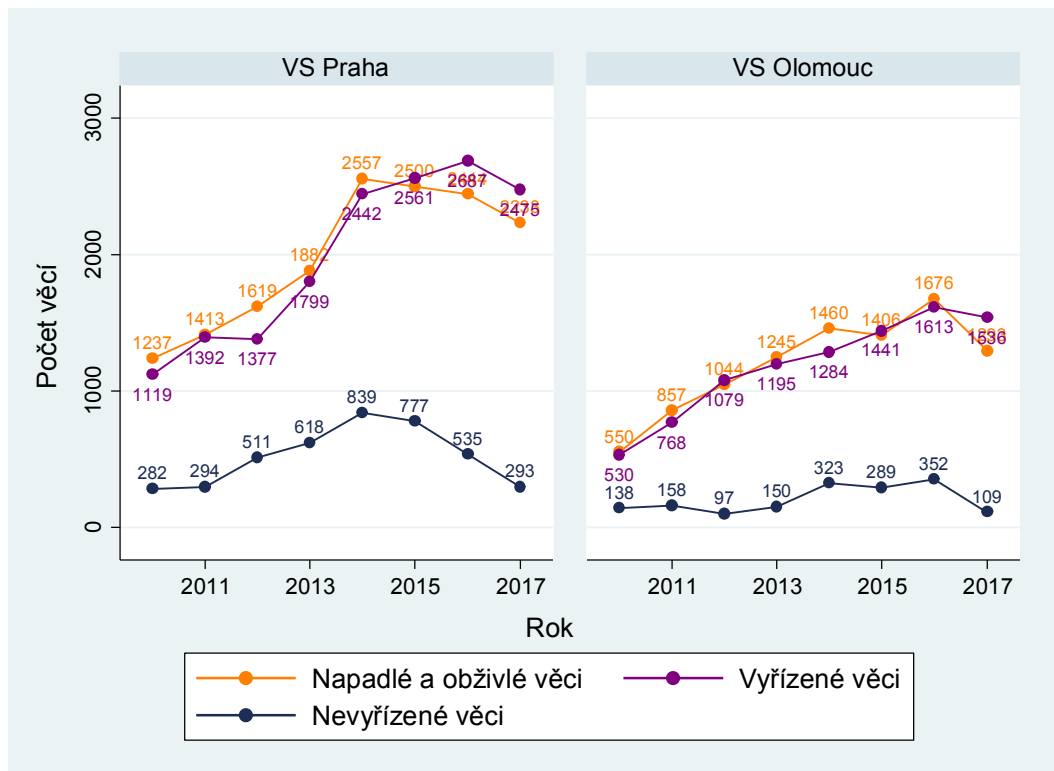
4.4 Insolvenční agenda – II. stupeň

Vrchní soudy vyřizují také insolvenční agendu v druhém stupni, to znamená především odvolání podaná proti rozhodnutí prvostupňových krajských insolvenčních soudů v rejstříku INS. Dále jsou do této agendy zahrnuta řízení o podjatosti, řízení o přikázání věci a řízení o příslušnosti vztahující se k insolvenčnímu řízení. Počet napadlých věcí v těchto agendách se však pohybuje v řádech jednotek. V insolvenční agendě nejsou k dispozici délky řízení a nelze ani provést přepočet na jednoho soudce.

4.4.1 Vyřizování věcí

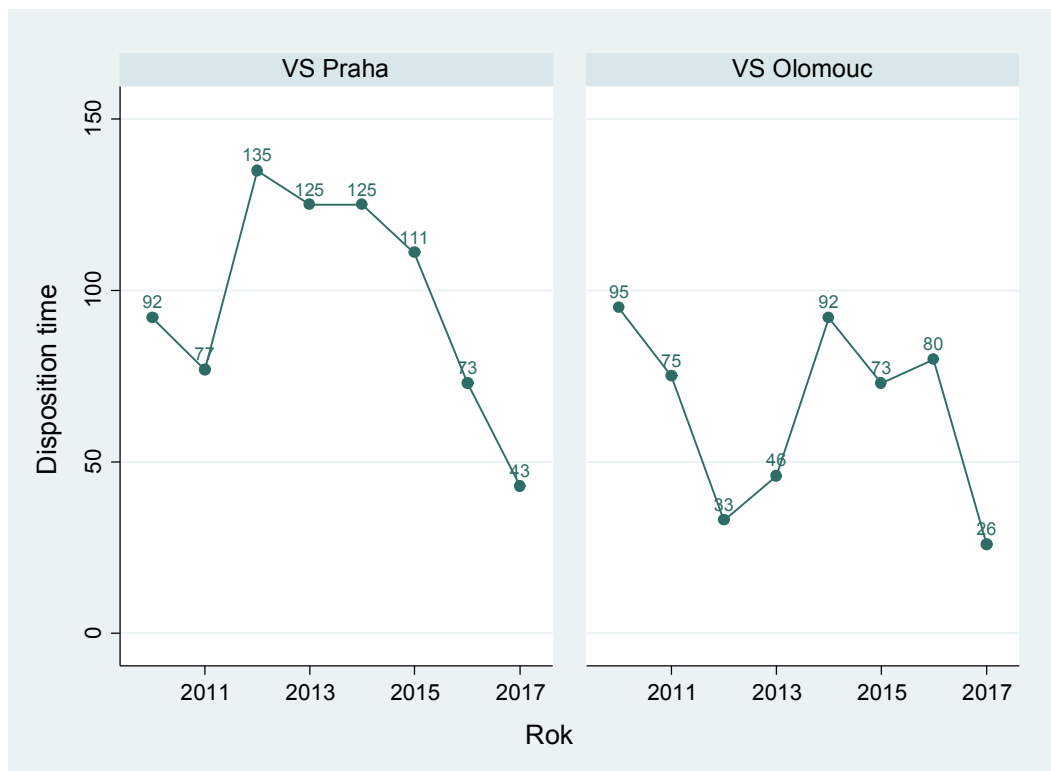
Z grafu je patrný velký nárůst v nápadu i počtu vyřízených věcí do roku 2014. Důvody jsou stejné jako v případě insolvenční agendy u prvostupňových soudů, tedy skutečnost, že rejstřík vznikl v roce 2008 a logicky trvá několik let, než se nápad ustálí. U odvolání dojde ke stabilizaci s určitým zpožděním oproti prvostupňové agendě. U VS Praha začal nápad klesat v roce 2014, u VS Olomouc došlo k poklesu až v roce 2017. V tomto roce u obou soudů vyřízené věci početně převýšily věci příchozí, a výrazně se tedy snížil počet nevyřízených věcí. Oproti předchozímu roku se tak situace u obou soudů zlepšila.

Graf 94: VS – vyřizování insolvenční agendy v letech 2010–2017

4.4.2 Disposition time

Graf 95: VS – DT v insolvenční agendě v letech 2010–2017

Z dat je patrný zřetelný klesající trend u VS v Praze. Zejména v letech 2016 a 2017 došlo k obzvláště významnému poklesu vyplývajícím z výše popsaných změn v počtu nevyřízených věcí. U VS v Olomouci došlo také k obrovskému poklesu v DT. Pokles v obou případech plyne z poklesu v počtu nevyřízených věcí a ten zase plyne především ze snížení nápadu. Vzhledem k poměrně velkým změnám v počtu vyřízených a nevyřízených věcí je DT v této agendě proměnlivý. Ačkoliv není pro tuto agendu k dispozici mnoho dat, můžeme dojít k závěru, že v roce 2017 je z hlediska vyřizování věcí tato agenda pro oba soudy bezproblémová.

5 Nejvyšší soud

Největší část agendy Nejvyššího soudu (NS) ČR, který sídlí v Brně, tvoří věci, v nichž byl podán mimořádný opravný prostředek proti rozhodnutí odvolacích soudů. Jedná se především o dovolání, a to v občanskoprávním a obchodním řízení (rejstřík Cdo, dříve také rejstřík Odo), trestním řízení (rejstřík Tdo) a insolvenčním řízení (rejstřík NSCR). V této zprávě sledujeme také agendu stížností pro porušení zákona (rejstřík Tz), což je další mimořádný opravný prostředek v trestním řízení. Stejně jako u ostatních soudů nechybí v této kapitole ani data týkající se personální situace. Nejvyšší soud rozhoduje i v dalších případech stanovených předpisy upravujícími působnost soudů a řízení před soudem.¹⁰

V případě Nejvyššího soudu uvádí zpráva méně ukazatelů než u soudů nižších stupňů. Jsou pro to dva důvody. Za prvé, délka řízení nebo další statistické ukazatele nejsou k dispozici. Za druhé, soud je pouze jeden a není ho tedy s čím statisticky srovnávat. Přepočtení vyřizování na jednoho soudce či výpočet disposition time zde tedy mají mnohem menší smysl než u ostatních soudů.

V této zprávě uvádíme základní statistické informace. Další údaje a informace o činnosti NS s rozsáhlým komentářem jsou dostupné v Ročence Nejvyššího soudu.¹¹

5.1 Personál

5.1.1 Soudci

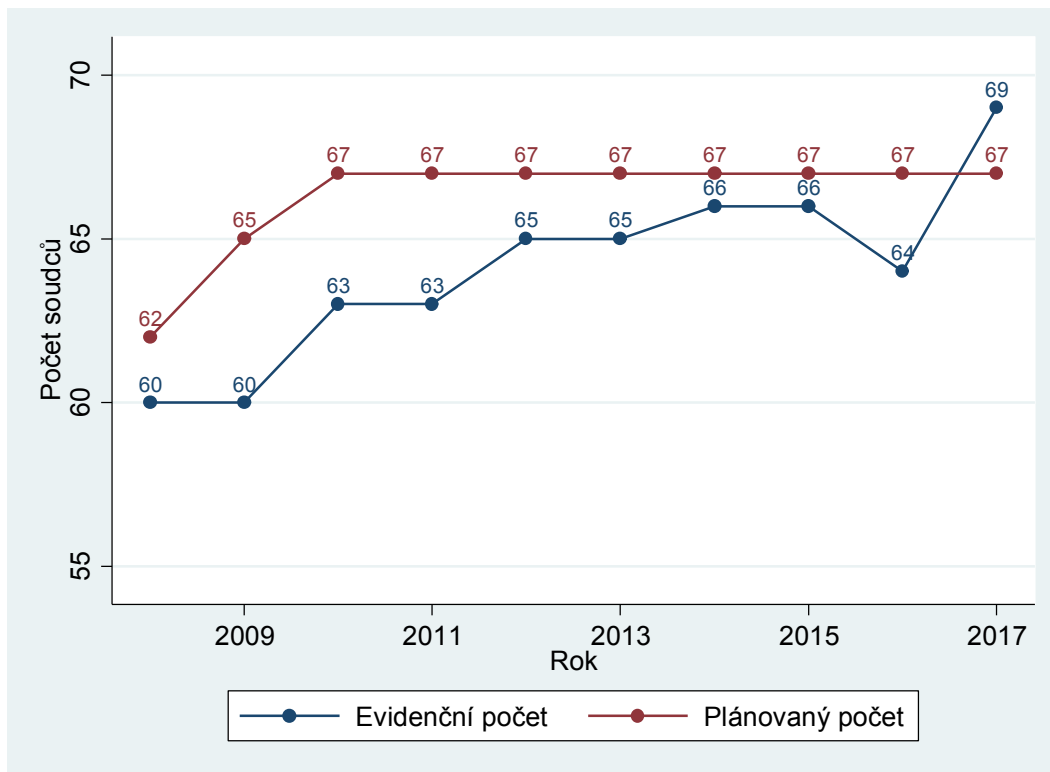
Počet soudců se od roku 2009 do roku 2014 pomalu zvyšoval. Celkem se zvýšil o šest soudců, tedy o 10 %. Z důvodu dovršení věku 70 let odešli v roce 2016 2 soudci. K 1. 1. 2017 nicméně došlo doplnění počtu soudců, takže jich k tomuto datu u NS působilo 69. Soud je ovšem dlouhodobě posilován o stážisty z nižších soudů (aktuálně jich zde působí 15¹²).

¹⁰ § 14 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů.

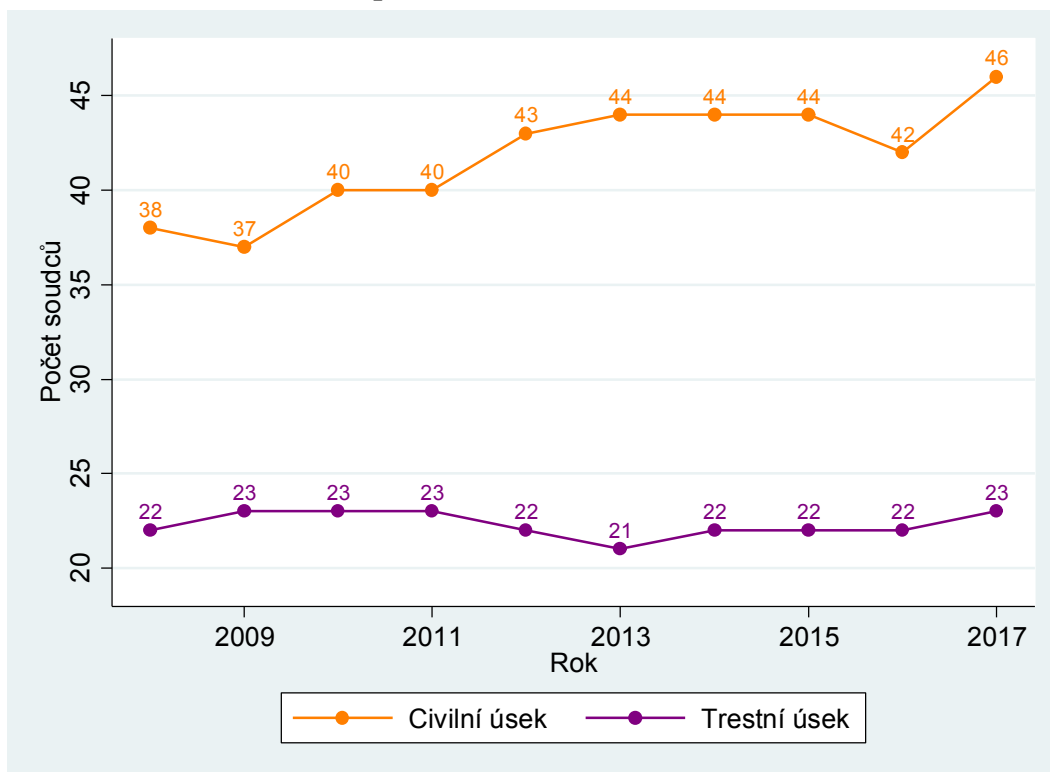
¹¹ Ročenky Nejvyššího soudu jsou k dispozici [zde](#), navštíveno dne 28. 5. 2018.

¹² Soudce občanskoprávního a obchodního kolegia lze najít [zde](#) a soudci trestního kolegia jsou vyjmenováni [zde](#), navštíveno dne 28. 5. 2018.

Graf 96: NS – počet soudců v letech 2008–2017

Graf 97: NS – evidenční počet soudců dle soudních úseků v letech 2008–2017

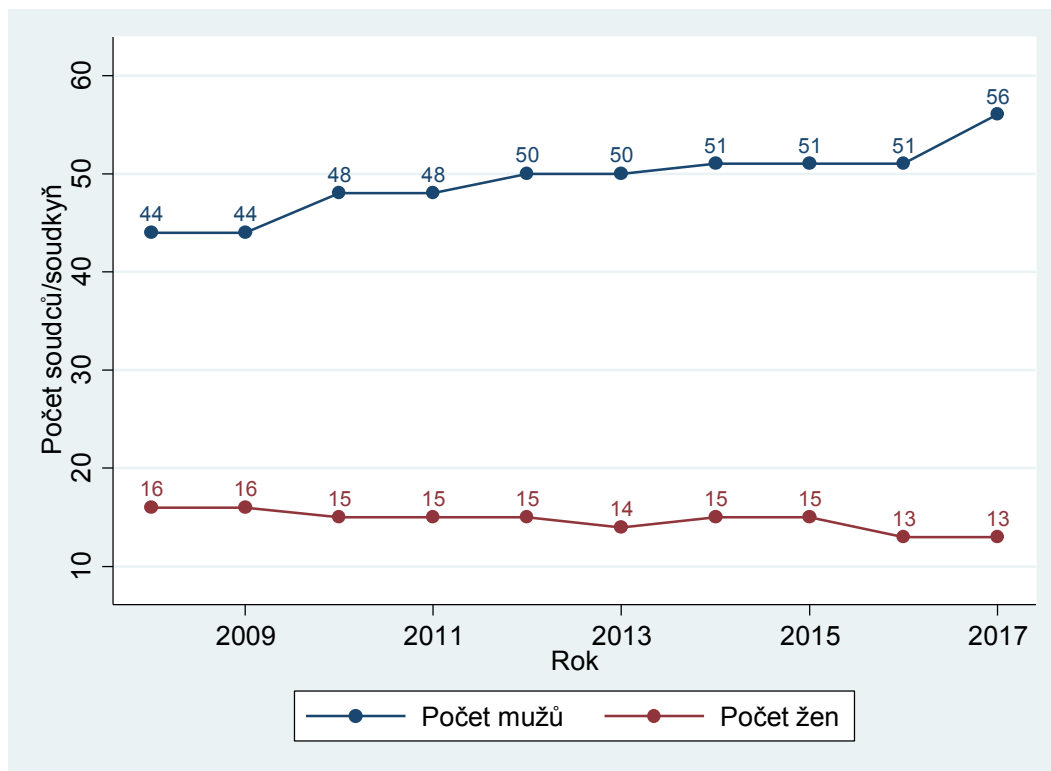
Z dalšího grafu vyčteme, že výše zmíněný mírný nárůst v počtu soudců v letech 2009 až 2014 se odehrál na civilním úseku soudu. V roce 2017 byl především posílen také civilní úsek. V současné

době je civilní úsek dvakrát větší než úsek trestní. To je větší rozdíl než u vrchních soudů, ale menší rozdíl než u soudů okresních a krajských.

Na dalším grafu je stejně jako u ostatních soudů zobrazen vývoj počtu soudců a soudkyň. Od roku 2009 se jejich počet zvyšoval a v roce 2017 došlo k dalšímu významnému růstu.

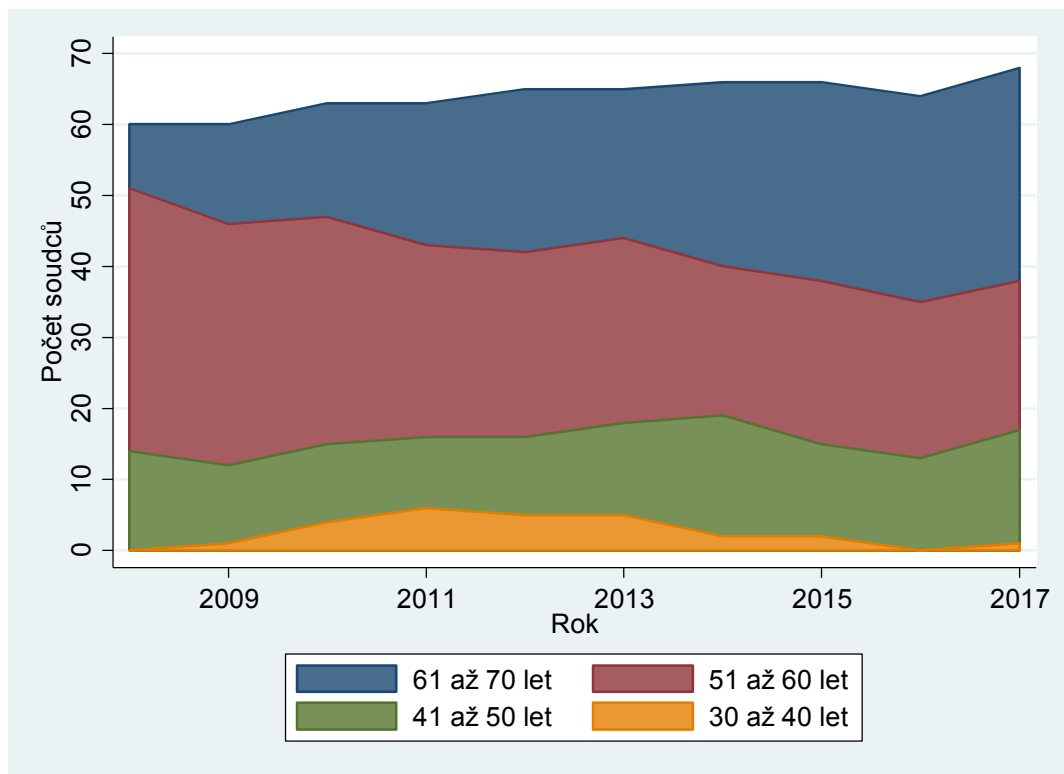
U Nejvyššího soudu pokračuje trend, který je patrný i u soudů nižších stupňů, tedy snižování podílu soudkyň s každým dalším článkem soudní soustavy. Podíl žen mezi soudci u Nejvyššího soudu tak v roce 2017 činil pouze asi 19 %. Jak jsme již uvedli výše, nedostatek rovných příležitostí žen a mužů v justici je tváří v tvář těmto údajům neoddiskutovatelný.

Graf 98: NS – evidenční počet soudců podle pohlaví v letech 2008–2017

Věkovou strukturu soudců zkoumáme i u Nejvyššího soudu. Soudci u Nejvyššího soudu se už v průměru nezadí být starší než soudci u vrchních soudů. I zde došlo během let ke změnám ve věkové struktuře soudců. Zvyšoval se podíl soudců ve věku 61–70 let a snižoval se podíl soudců mezi 51. a 60. rokem věku.

Graf 99: NS – věková struktura soudců v letech 2008–2017

5.1.2 Zaměstnanci ve výkonu

Diametrálně odlišná povaha rozhodovací činnosti nejvyššího soudu oproti soudům nižších stupňů (téměř vždy se rozhoduje bez jednání, řeší se téměř výhradně složité právní otázky) se nutně odráží i ve zcela odlišné struktuře zaměstnanců ve výkonu. K tomu nutno doplnit, že činnost asistenta na nejvyšším soudu je velmi rozdílná oproti činnosti stejně nazvané profese na soudu prvního stupně. Ve srovnání s přechodným rokem se počet zaměstnanců ve výkonu takřka nezměnil.

Tabulka 70: NS – počet zaměstnanců ve výkonu

Funkce	Počet osob
Asistent	145
Vedoucí kanceláře	6
Protokolující úředník	8
Zapisovatelka	14
Celkem ČR	173

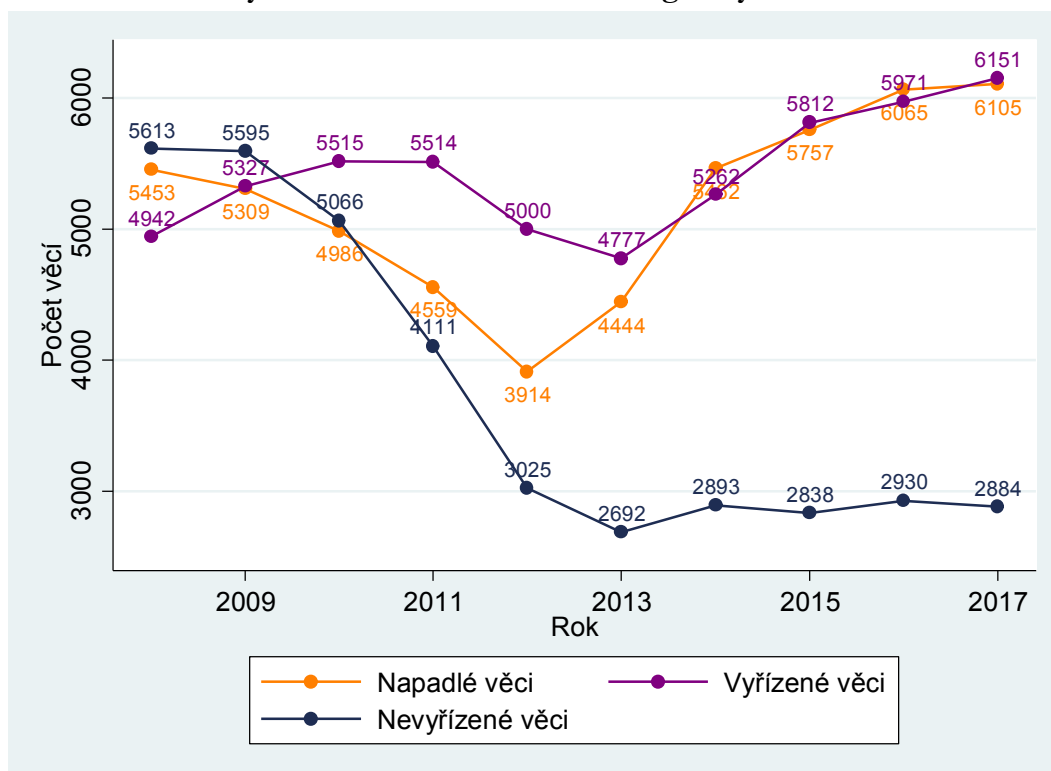
5.2 Civilní dovolací agenda

Již dříve jsme uvedli, že se jedná o rejstřík Cdo, dříve též rejstřík Odo.

5.2.1 Vyřizování věcí

Časové řady mají v tomto případě velmi zajímavý průběh, a to i mimo běžně sledované období 2008–2017. V roce 2001 činil nápad 3 102 věcí a počet nevyřízených věcí byl 1 663. Do roku 2008 víceméně postupně nápad narostl na 5 453 a počet nevyřízených věcí na 5 613. Následoval značný propad nápadu až na 3 914 věcí v roce 2012, což je hodnota na úrovni roku 2003. Pokles v nápadu se logicky příznivě projevil v počtu nevyřízených věcí. Od roku 2013 došlo k dalšímu růstu nápadu (podobnému tomu z let 2002–2008), který trvá dosud. Lze to přisoudit tomu, že dne 1. 1. 2013 nabyla účinnosti novela (zákon č. 404/2012 Sb.), kterou byla rozšířena objektivní přípustnost dovolání v civilních věcech. Soudu se ale tentokrát podařilo úspěšně reagovat a výrazně zvýšil počet vyřízených věcí, čímž se mu podařilo zabránit výraznému růstu v počtu nevyřízených věcí. V roce 2017 se ale rostoucí trend v nápadu silně zpomalil, téměř zastavil. V roce 2017 napadlo pouze o 40 věcí více než v roce 2016. Přestože dříve po velkém nárůstu v nápadu došlo k jeho značnému poklesu, nelze tuto logiku aplikovat na současnou situaci, protože o nápadu nemůžeme říct, že by se choval cyklicky.

Graf 100: NS – vyřizování civilní dovolací agendy v letech 2008–2017

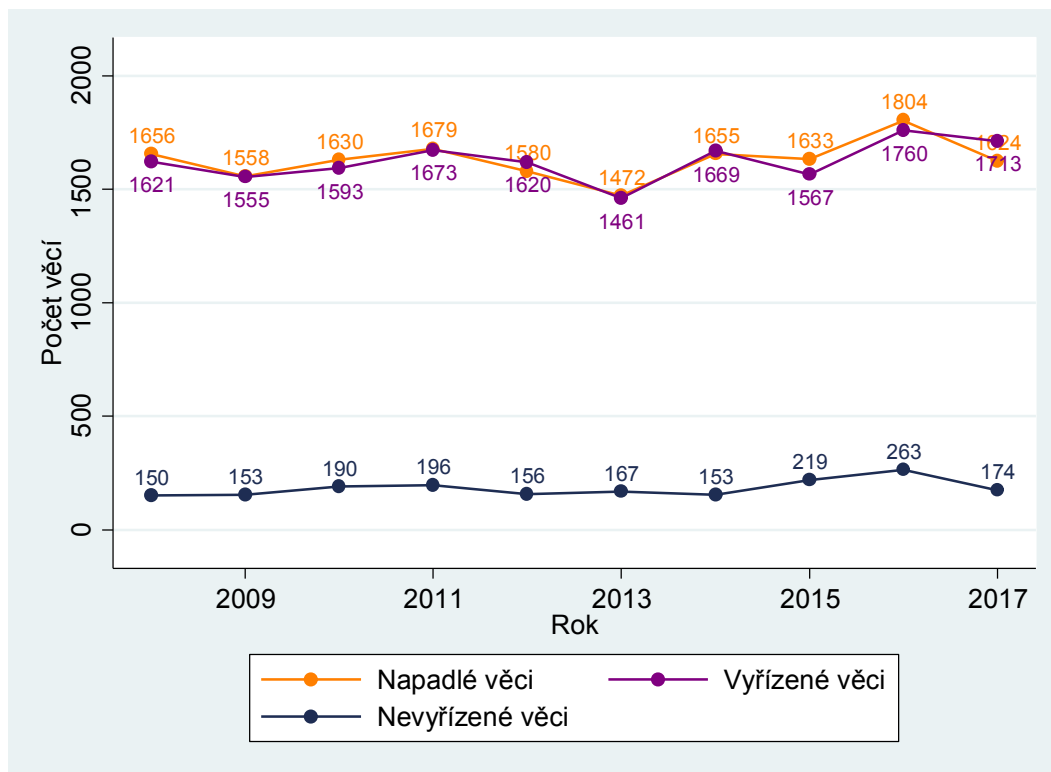

5.3 Trestní dovolací agenda

Jak již bylo řečeno, jedná se o rejstřík Tdo.

5.3.1 Vyřizování věcí

Graf 101: NS – vyřizování trestní dovolací agendy v letech 2008–2017

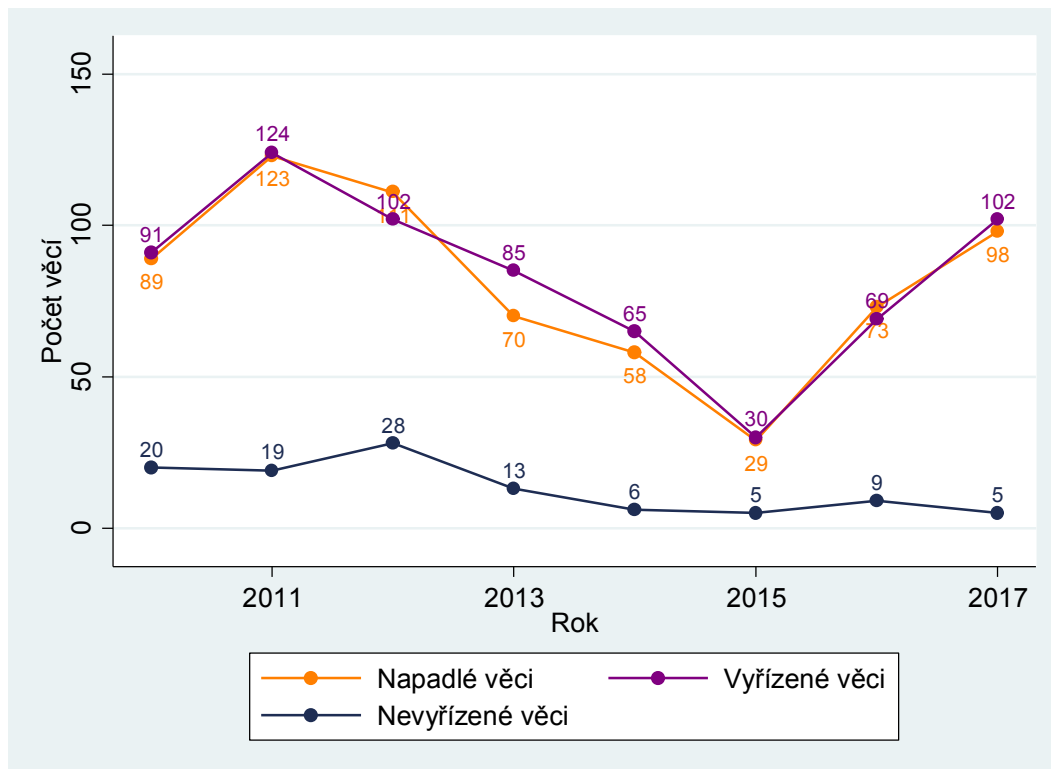
Trestní kolegium čelí mnohem menším změnám v nápadu než kolegium občanskoprávní a obchodní. V agendě Tdo byl nicméně v letech 2013 až 2016 patrný mírný rostoucí trend v počtu napadlých věcí, což se zřejmě projevilo i v mírném růstu v počtu nevyřízených věcí. V roce 2017 nápad poklesl a počet nevyřízených věcí se díky tomu vrátil přibližně na úroveň v roce 2013. Počet nevyřízených věcí je v poměru k nápadu a k vyřízeným věcem stále velmi nízký; přesto je třeba ho nadále sledovat.

5.4 Stížnosti pro porušení zákona

Popis této agendy lze najít v seznamu použitých pojmů (příloha). Jedná se o rejstřík označený jako Tz. Agendu vyřizuje trestní kolegium Nejvyššího soudu.

5.4.1 Vyřizování věcí

Graf 102: NS – vyřizování stížností pro porušení zákona v letech 2010–2017

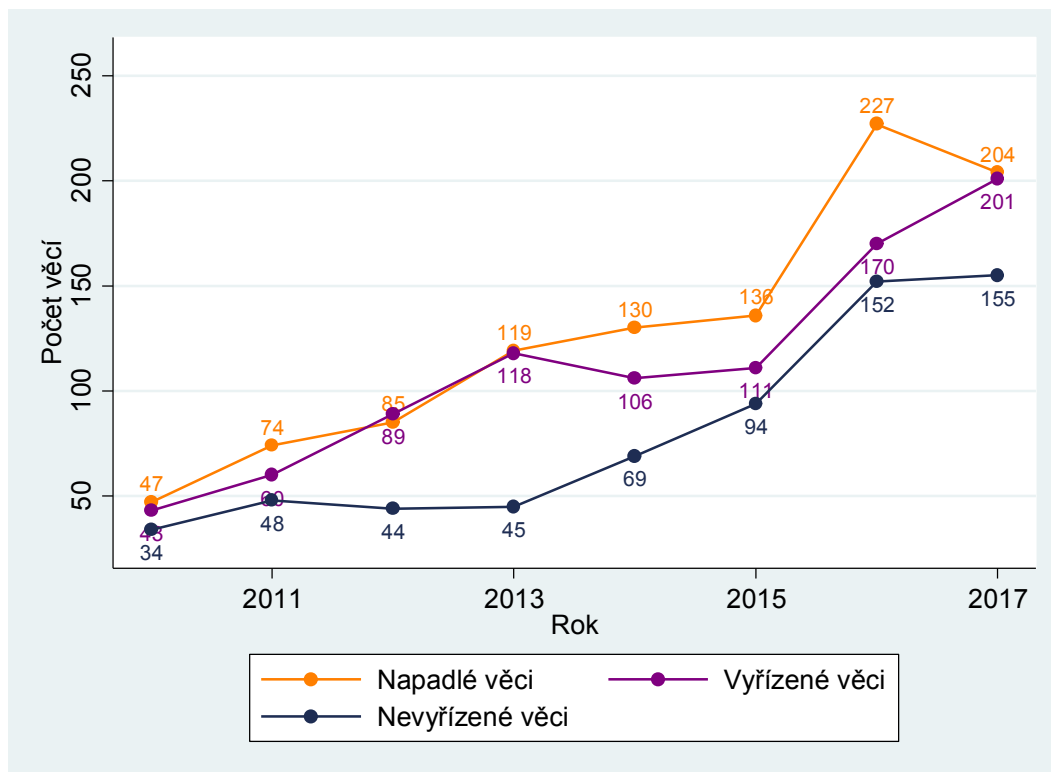
Oproti agendě dovolání, především dovolání v občanskoprávních a obchodních věcech, je tato agenda velmi malá. Z toho také plyne velká variabilita. U takto malých čísel je možné, aby se v jeden rok „sešlo“ větší množství pravomocných rozhodnutí, proti kterým ministr spravedlnosti považuje za vhodné podat stížnost pro porušení zákona. V absolutních číslech se ale jedná o změny malé. Určité změny mohou také plynout ze střídání ministrů spravedlnosti, kteří mohou klást tu větší, tu menší důraz na určitou problematiku. Jak je z grafu patrné, jedná se o agendu, kterou soud vyřizuje bez jakýchkoliv problémů.

5.5 Insolvenční agenda

Jedná se o rejstřík NSCR – věci předložené soudu k rozhodnutí v insolvenčním řízení (dovolání, příslušnost soudů a vyloučení soudců v insolvenčním řízení). Rejstřík spadá pod civilní úsek Nejvyššího soudu, tedy občanskoprávní a obchodní kolegium.

5.5.1 Vyřizování věcí

Graf 103: NS – vyřizování insolvenční dovolací agendy v letech 2010–2017

Agenda je velmi malá, ale až do roku 2016 postupně rostla. V roce 2017 poprvé došlo k poklesu v počtu napadlých věcí. Růst a následný pokles nápadu v roce 2017 plyne především z obdobného vývoje ve vyřizování druhoinstanční insolvenční agendy u vrchních soudů (graf 94).

6 Nejvyšší správní soud

Do pravomoci Nejvyššího správního soudu (NSS) ČR, který sídlí v Brně, spadá několik druhů rozhodování, například rozhodování ve věcech volebních, rozhodování ve věcech politických stran a hnutí (rozpuštění, pozastavení nebo znovuoobnovení jejich činnosti) nebo řízení ve věcech kárné odpovědnosti soudců, státních zástupců a exekutorů. Tato zpráva se soustředí výhradně na soudy a soudce, proto jsou v této zprávě data o řízení ve věcech soudců (řízení ve věcech kárné odpovědnosti soudců).

Zdaleka nejrozsáhlejší agendou NSS je ale rozhodování o kasačních stížnostech. Do agendy kasačních stížností spadá velké množství rejstříků: Azs, Ads, Afs, As, Ans, Aps, A, Aos a Ars. Do některých z těchto rejstříků se již nezapisují nové věci. Věci spadají do jednotlivých rejstříků v závislosti na prvostupňové agendě, do níž směřuje kasační stížnost (finanční, azylová apod.).

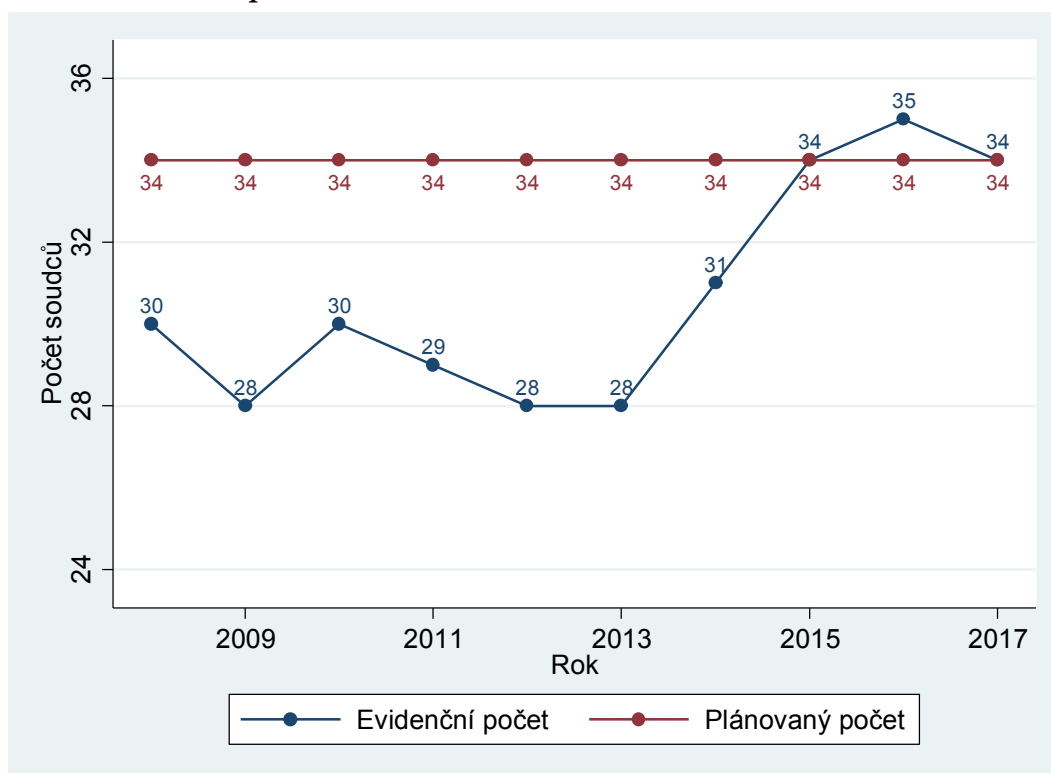
Stejně jako u NS i u NSS zachycuje tato zpráva méně ukazatelů než u ostatních soudů. Důvody jsou stejné: délka řízení nebo další statistické ukazatele nejsou k dispozici a soud je pouze jeden a není ho tedy s čím statisticky srovnávat.

6.1 Personál

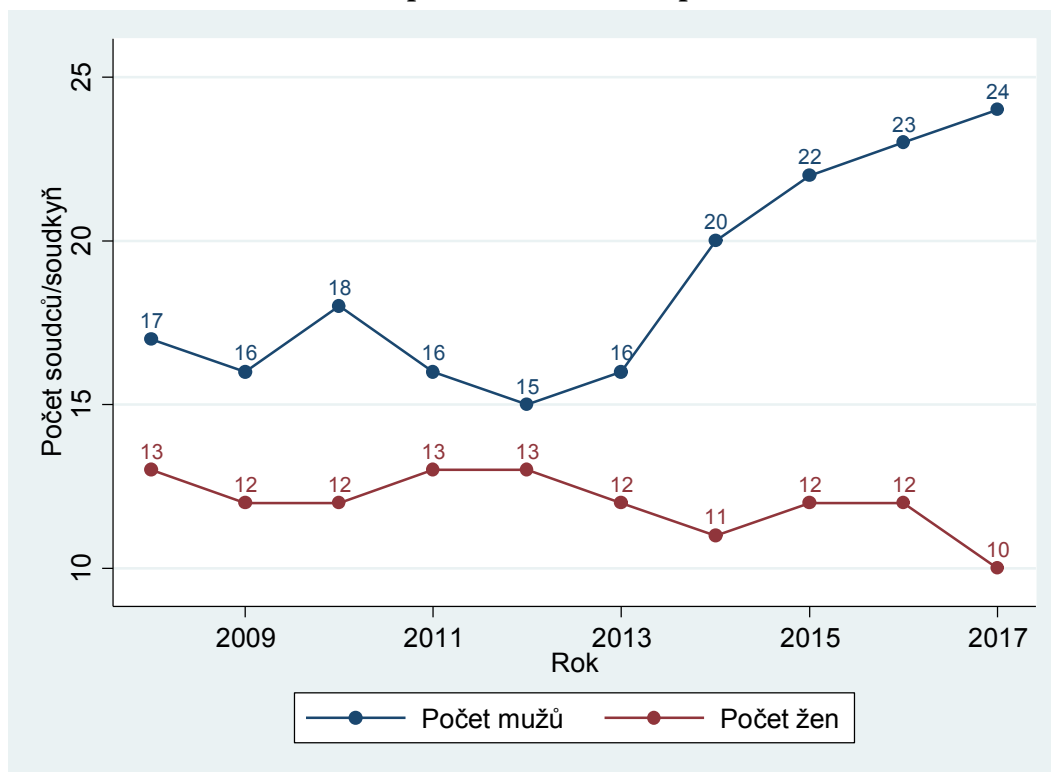
6.1.1 Soudci

Plánovaný počet soudců je neměnný, ale v evidenčním počtu došlo k určitým změnám. V dřívějších letech se jednalo jen o malé výkyvy, v letech 2013 až 2015 však došlo k citelnému posílení soudu a evidenční počet soudců je od roku 2015 stejně vysoký jako plánovaný počet soudců nebo vyšší.

Graf 104: NSS – počet soudců v letech 2008–2017

Graf 105: NSS – evidenční počet soudců dle pohlaví v letech 2008–2017

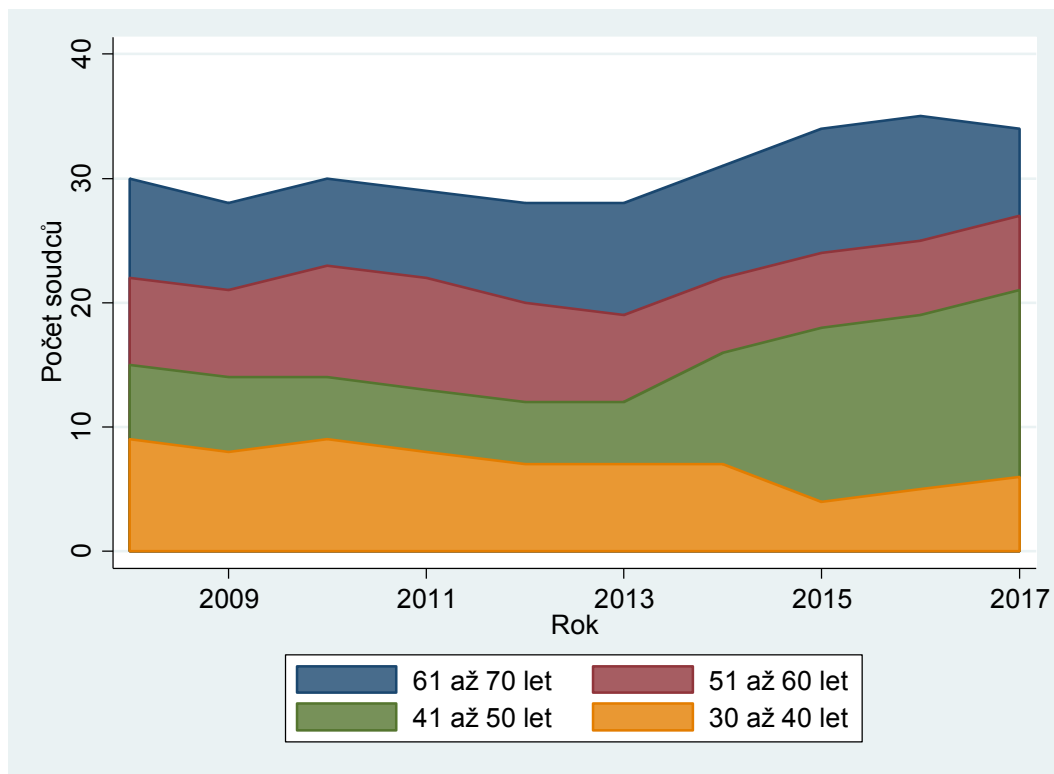

V grafu výše vidíme, že v posledních letech rostl počet mužů, kteří u soudu působí. V roce 2017 také klesl počet žen. U NSS je v současnosti podíl žen mezi soudci asi 29 %, tedy více než u NS, ale méně než u soudů nižších stupňů.

A v dalším grafu je zobrazen, stejně jako u ostatních článků soudní soustavy, vývoj ve věkové struktuře soudců. Zajímavým poznatkem je to, že soudci u NSS jsou výrazně mladší nejen než soudci u Nejvyššího soudu a u vrchních soudů, ale dokonce také než soudci u soudů krajských.

Dáme-li si údaje ze všech tří grafů dohromady, zjistíme, že soudci o které byl v letech 2013 až 2015 soud posílen, byli muži ve věku 41 až 50 let.

Graf 106: NSS – věková struktura soudců v letech 2008–2017

6.1.2 Zaměstnanci ve výkonu

U NSS je stejně jako u NS s výjimkou asistentů soudců malé množství zaměstnanců ve výkonu. Na jednoho soudce připadají téměř dva asistenti. Personální počty opět plynou z malého počtu věcí a vysoké náročnosti agendy. Ve srovnání s rokem 2016 u soudu přibyly nové zapisovatelky, ale na druhou stranu se mírně snížil počet asistentů.

Tabulka 71: NSS – počet zaměstnanců ve výkonu

Funkce	Počet osob
Asistent	59
Vedoucí kanceláře	11
Protokolující úředník	3
Zapisovatelka	29
Celkem ČR	102

6.2 Řízení o kasačních stížnostech

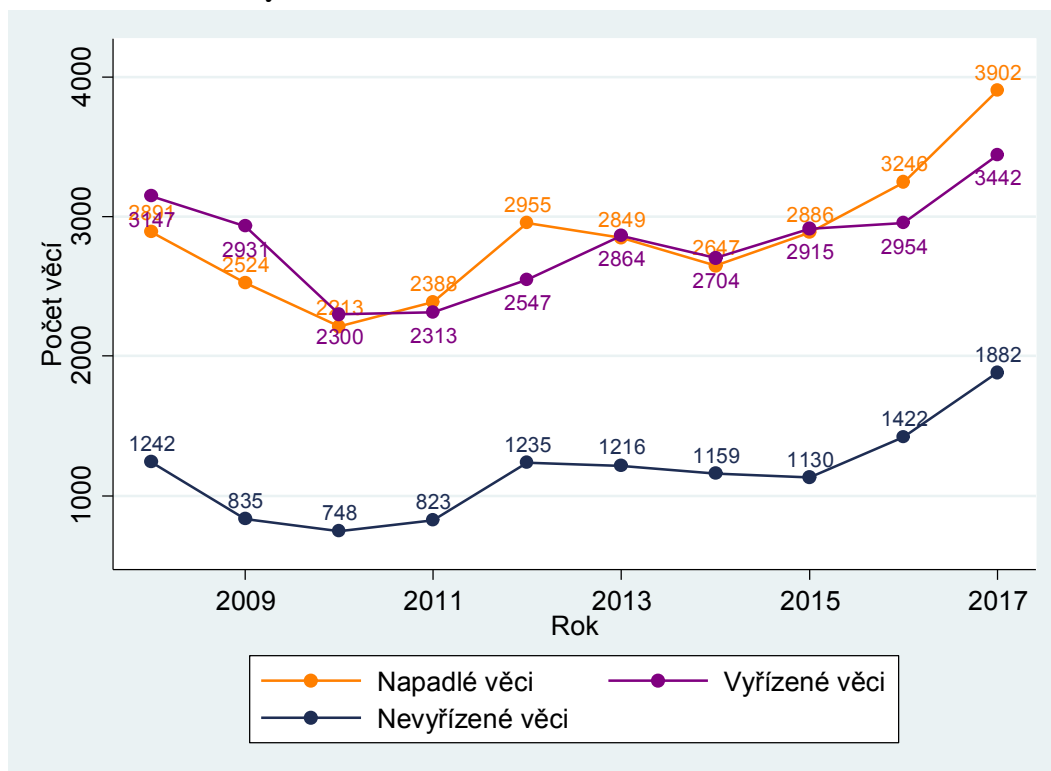
Rejstříky spadající do této agendy jsou popsány v úvodu této části.

6.2.1 Vyřizování věcí

Srovnání nápadu v agendě kasačních stížností a počtu vyřízených věcí u krajských soudů ve správní agendě ukazuje, že průběh obou časových řad vykazuje značnou, i když ne úplnou podobnost. Můžeme tedy logicky dovodit, že nápad u NSS se odvíjí především od počtu pravomocně vyřízených věcí u krajských soudů.

V posledních letech pozorujeme stálý a zvětšující se růst v nápadu. V letech 2015 a 2016 tak soud nebyl schopen vyřídit svůj nápad, ten výrazně převýšil počet vyřízených věcí, což logicky vyústilo v rychlý růst počtu nevyřízených věcí. Tento růst plyne z růstu nápadu a počtu vyřízených věcí v první instanci.

Graf 107: NSS – vyřizování kasačních věcí v letech 2008–2017

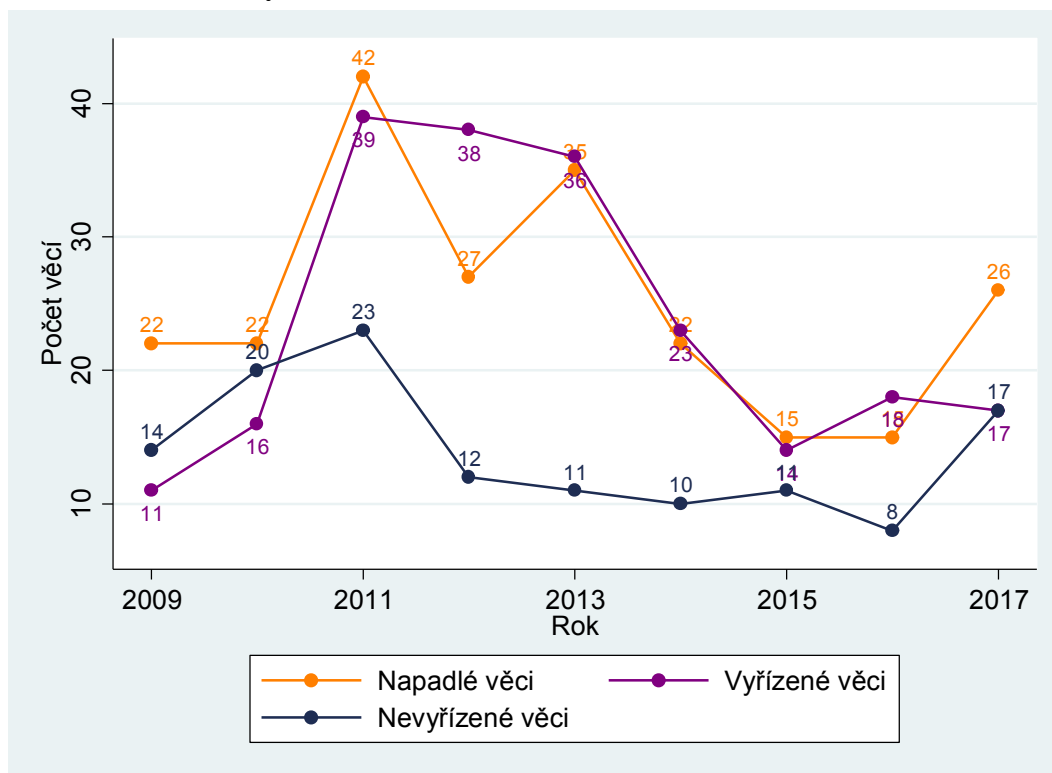

6.3 Řízení ve věcech soudců

Přesněji řečeno, jedná se o řízení ve věcech kárné odpovědnosti soudců a ve věcech nezpůsobilosti soudce podle § 91 zákona o soudech a soudcích. Věci jsou zapisovány do rejstříku Kss.

6.3.1 Vyřizování věcí

Graf 108: NSS – vyřizování řízení ve věcech soudců v letech 2008–2017

Oproti agendě kasačních stížností je tato agenda velmi malá. Z toho také plyne velká variabilita. U takto malých čísel je možné, aby se v jeden rok „sešlo“ větší množství podaných kárných žalob, případně návrhů na zahájení řízení o způsobilosti soudce. V absolutních číslech se ale jedná o změny malé. Například v roce 2017 bylo ze 17 vyřízených věcí 7 soudců uznáno vinnými.

Seznam grafů

Graf 1: OS – počet soudců v letech 2008–2017	10
Graf 2: OS – evidenční počet soudců dle soudních úseků v letech 2008–2017	11
Graf 3: OS – evidenční počet soudců u jednotlivých soudů	12
Graf 4: OS – evidenční počet soudců dle pohlaví v letech 2008–2017.....	13
Graf 5: OS – věková struktura soudců v letech 2008–2017	14
Graf 6: OS – délka civilního řízení v letech 2008–2017	18
Graf 7: OS – mediánové délky civilního řízení u jednotlivých soudů.....	19
Graf 8: OS – krabicové grafy, mediánové délky civilního řízení.....	20
Graf 9: OS – distribuce délek civilního řízení.....	21
Graf 10: OS – vyřizování civilních věcí v letech 2008–2017	22
Graf 11: OS – počet nevyříz. civilních věcí na soudce u jednotlivých soudů	23
Graf 12: OS – počet vyřízených civilních věcí na soudce u jednotlivých soudů	25
Graf 13: OS – vyřizování civilních věcí, korelační diagram.....	25
Graf 14: OS – krabicové grafy, nevyřízené civilní věci na soudce	26
Graf 15: OS – disposition time civilního řízení v letech 2008–2017	27
Graf 16: OS – disposition time civilního řízení u jednotlivých soudů	28
Graf 17: OS – krabicové grafy, DT civilního řízení.....	28
Graf 18: OS – míra odvolání u jednotlivých soudů v civilním řízení.....	30
Graf 19: OS – míra změny rozsudku u jednotlivých soudů v civilním řízení	31
Graf 20: OS – míra odvolání a míra změny rozsudku, civilní řízení	32
Graf 21: OS – délka civilního el. rozkazního řízení v letech 2013–2017	36
Graf 22: OS – vyřizování věcí v rejstříku EPR v letech 2013–2017.....	37
Graf 23: OS – převedeno z rejstříku EPR v letech 2013–2017.....	38
Graf 24: OS – délka trestního řízení v letech 2008–2017	40
Graf 25: OS – mediánové délky trestního řízení u jednotlivých soudů	41
Graf 26: OS – krabicové grafy, mediánové délky trestního řízení.....	42
Graf 27: OS – distribuce délek trestního řízení	44
Graf 28: OS – vyřizování trestních věcí v letech 2008–2017.....	44
Graf 29: OS – počet nevyříz. trestních věcí na soudce u jednotlivých soudů.....	46
Graf 30: OS – počet vyřízených trestních věcí na soudce u jednotlivých soudů.....	47
Graf 31: OS – vyřizování trestních věcí, korelační diagram.....	47
Graf 32: OS – krabicové grafy, nevyřízené trestní věci na soudce.....	48
Graf 33: OS – disposition time trestního řízení v letech 2008–2017	49
Graf 34: OS – disposition time trestního řízení u jednotlivých soudů.....	50
Graf 35: OS – krabicové grafy, DT trestního řízení	50
Graf 36: OS – míra odvolání u jednotlivých soudů v trestním řízení	51
Graf 37: OS – míra změny rozsudku u jednotlivých soudů v trestním řízení.....	53
Graf 38: OS – míra odvolání a míra změny rozsudku, trestní řízení.....	53
Graf 39: OS – podíl věcí skončených trestním příkazem v letech 2008–2017	54
Graf 40: OS – délka řízení v opatrovnické agendě v letech 2009–2017	58
Graf 41: OS – mediánové délky řízení v opatrov. agendě u jednotlivých soudů.....	59
Graf 42: OS – krabicové grafy, mediánové délky opatrovnického řízení.....	60
Graf 43: OS – vyřizování věcí v opatrovnické agendě v letech 2008–2017	61

Graf 44: OS – disposition time v opatrovnické agendě v letech 2008–2017	62
Graf 45: OS – disposition time v opatrovnické agendě u jednotlivých soudů.....	63
Graf 46: OS – krabicové grafy, DT opatrovnické agendy	64
Graf 47: OS – průměrná výše výživného dle povinné osoby v letech 2012–2017	65
Graf 48: OS – podíl na příjmu povinné osoby v letech 2012–2017	66
Graf 49: OS – svěřování dítěte do péče.....	67
Graf 50: OS – věkové složení dětí v řízení o péči o nezletilé.....	68
Graf 51: KS – počet soudců v letech 2008–2017	75
Graf 52: KS – evidenční počet soudců dle soudních úseků v letech 2008–2017	75
Graf 53: KS – evidenční počet soudců dle pohlaví v letech 2008–2017.....	76
Graf 54: KS – věkové složení soudců v letech 2008–2017	78
Graf 55: KS – délka prvostupňového civilního řízení v letech 2008–2017.....	80
Graf 56: KS – distribuce délek prvostupňového civilního řízení.....	81
Graf 57: KS – vyřizování prvostupňových civilních věcí v letech 2008–2017.....	83
Graf 58: KS – vyřizování věcí v letech 2008–2017, pouze rejstřík Cm.....	83
Graf 59: KS – DT prvostupňového civilního řízení v letech 2008–2017.....	85
Graf 60: KS – délka odvolacího civilního řízení v letech 2010–2017	89
Graf 61: KS – distribuce délek odvolacího civilního řízení	90
Graf 62: KS – vyřizování odvolacích civilních věcí v letech 2008–2017	91
Graf 63: KS – DT odvolacího civilního řízení v letech 2008–2017	92
Graf 64: KS – délka prvostupňového trestního řízení v letech 2008–2017	94
Graf 65: KS – distribuce délek prvostupňového trestního řízení.....	97
Graf 66: KS – vyřizování prvostupňových trestních věcí v letech 2008–2017	97
Graf 67: KS – DT prvostupňového trestního řízení v letech 2008–2017	99
Graf 68: KS – délka odvolacího trestního řízení v letech 2008–2017	104
Graf 69: KS – distribuce délek trestního odvolacího řízení.....	105
Graf 70: KS – vyřizování odvolacích trestních věcí v letech 2008–2017.....	106
Graf 71: KS – DT odvolacího trestního řízení v letech 2008–2017.....	107
Graf 72: KS – délka správního řízení u KS v letech 2008–2017.....	109
Graf 73: KS – distribuce délek správního řízení.....	110
Graf 74: KS – vyřizování správních věcí v letech 2008–2017	111
Graf 75: KS – vývoj počtu příchozích věcí dle agend správního soudnictví	112
Graf 76: KS – DT správního řízení v letech 2008–2017.....	114
Graf 77: KS – délka insolvenčního řízení v letech 2008–2017.....	117
Graf 78: KS – délka druhé fáze insolvenčního řízení u PO v letech 2010–2017	118
Graf 79: KS – délka druhé fáze insolvenčního řízení u FO v letech 2010–2017	119
Graf 80: KS – vyřizování insolvenčních věcí v letech 2008–2017.....	120
Graf 81: KS – počet soudců v letech 2008–2017	124
Graf 82: VS – evidenční počet soudců dle soudních úseků v letech 2008–2017.....	125
Graf 83: VS – evidenční počet soudců dle pohlaví v letech 2008–2017	126
Graf 84: VS Praha – věkové složení soudců v letech 2008–2017.....	126
Graf 85: VS Olomouc – věkové složení soudců v letech 2008–2017	127
Graf 86: VS – délka civilního odvolacího řízení u VS v letech 2010–2017	129
Graf 87: VS – distribuce délek civilního odvolacího řízení.....	130
Graf 88: VS – vyřizování odvolacích civilních věcí v letech 2008–2017	130

Graf 89: VS – DT civilního odvolacího řízení v letech 2008–2017.....	132
Graf 90: VS – délka trestního odvolacího řízení v letech 2010–2017	133
Graf 91: VS – distribuce délek trestního odvolacího řízení.....	134
Graf 92: VS – vyřizování odvolacích trestních věcí v letech 2008–2017.....	135
Graf 93: VS – DT trestního odvolacího řízení v letech 2008–2017	136
Graf 94: VS – vyřizování insolvenční agendy v letech 2010–2017	137
Graf 95: VS – DT v insolvenční agendě v letech 2010–2017.....	138
Graf 96: NS – počet soudců v letech 2008–2017	140
Graf 97: NS – evidenční počet soudců dle soudních úseků v letech 2008–2017	140
Graf 98: NS – evidenční počet soudců podle pohlaví v letech 2008–2017.....	141
Graf 99: NS – věková struktura soudců v letech 2008–2017	142
Graf 100: NS – vyřizování civilní dovolací agendy v letech 2008–2017.....	143
Graf 101: NS – vyřizování trestní dovolací agendy v letech 2008–2017	144
Graf 102: NS – vyřizování stížností pro porušení zákona v letech 2010–2017	145
Graf 103: NS – vyřizování insolvenční dovolací agendy v letech 2010–2017	146
Graf 104: NSS – počet soudců v letech 2008–2017.....	147
Graf 105: NSS – evidenční počet soudců dle pohlaví v letech 2008–2017	148
Graf 106: NSS – věková struktura soudců v letech 2008–2017.....	149
Graf 107: NSS – vyřizování kasačních věcí v letech 2008–2017.....	150
Graf 108: NSS – vyřizování řízení ve věcech soudců v letech 2008–2017.....	151
Graf 109: Koncept technické efektivity.....	170
Graf 110: Koncept technické efektivity a přídavné proměnné.....	171

Seznam tabulek

Tabulka 1: OS – počet soudců dle krajů	12
Tabulka 2: OS – evidenční počet soudců dle pohlaví a krajů.....	13
Tabulka 3: OS – věková struktura soudců dle krajů	15
Tabulka 4: OS – evidenční počet zaměstnanců ve výkonu dle krajů.....	16
Tabulka 5: OS – délky civilního řízení dle krajů	18
Tabulka 6: OS – vyřizování civilních věcí dle krajů	22
Tabulka 7: OS – vyřizování civilních věcí na soudce dle krajů.....	23
Tabulka 8: OS – disposition time v civilním řízení dle krajů.....	27
Tabulka 9: OS – míra odvolání dle krajů v civilním řízení.....	30
Tabulka 10: OS – míra změny rozsudku dle krajů v civilním řízení.....	31
Tabulka 11: OS – podíl přiznaných nároků (v %).....	33
Tabulka 12: OS – nejčastější spory v civilním řízení.....	33
Tabulka 13: OS – délky el. rozkazního civilního řízení dle krajů.....	36
Tabulka 14: OS – vyřizování věcí v rejstříku EPR dle krajů.....	38
Tabulka 15: OS – převedeno z rejstříku EPR dle krajů.....	39
Tabulka 16: OS – délky trestního řízení dle krajů	41
Tabulka 17: OS – délky trestního řízení dle hlav trestního zákoníku.....	43
Tabulka 18: OS – vyřizování trestních věcí dle krajů.....	45
Tabulka 19: OS – vyřizování trestních věcí na soudce dle krajů.....	46
Tabulka 20: OS – disposition time trestního řízení dle krajů	49
Tabulka 21: OS – míra odvolání dle krajů v trestním řízení	51
Tabulka 22: OS – míra změny rozsudku dle krajů v trestním řízení.....	52
Tabulka 23: OS – podíl počtu odsouzených dle hlav trestního zákoníku	55
Tabulka 24: OS – nejčastější trestné činy dle hlav.....	56
Tabulka 25: OS – délky řízení v opatrovnické agendě dle krajů	59
Tabulka 26: OS – vyřizování opatrovnických věcí dle krajů.....	61
Tabulka 27: OS – disposition time v opatrovnické agendě dle krajů	62
Tabulka 28: OS, DEA – výsledky	72
Tabulka 29: KS – počet soudců dle soudů	76
Tabulka 30: KS – evidenční počet soudců dle pohlaví a soudů	77
Tabulka 31: KS – věková struktura soudců dle krajů.....	78
Tabulka 32: KS – evidenční počet zaměstnanců ve výkonu dle soudů.....	79
Tabulka 33: KS – délky prvostupňového civilního řízení dle soudů.....	81
Tabulka 34: KS – vyřizování prvostupňových civilních věcí dle soudů.....	84
Tabulka 35: KS – DT prvostupňového civilního řízení dle soudů.....	85
Tabulka 36: KS – míra odvolání dle soudů v civilním řízení.....	86
Tabulka 37: KS – míra změny rozsudku dle soudů v civilním řízení	86
Tabulka 38: KS – výše přiznaných nároků	87
Tabulka 39: KS – nejčastější spory v civilním řízení	88
Tabulka 40: KS – délky odvolacího civilního řízení dle soudů.....	90
Tabulka 41: KS – vyřizování odvolacích civilních věcí dle soudů	92
Tabulka 42: KS – DT v civilním odvolacím řízení dle soudů.....	93

Tabulka 43: KS – délky prvostupňového trestního řízení dle soudů	95
Tabulka 44: KS – délky trestního řízení dle hlav trestního zákoníku	96
Tabulka 45: KS – vyřizování prvostupňových trestních věcí dle soudů	98
Tabulka 46: KS – DT v prvostupňovém trestním řízení dle soudů	99
Tabulka 47: KS – míra odvolání dle soudů v trestním řízení	100
Tabulka 48: KS – míra změny rozsudku dle soudů v trestním řízení.....	100
Tabulka 49: KS – podíl počtu odsouzených dle hlav trestního zákoníku.....	101
Tabulka 50: KS – nejčastější trestné činy dle hlav	102
Tabulka 51: KS – délky trestu NEPO dle soudů.....	103
Tabulka 52: KS – délky odvolacího trestního řízení dle soudů	105
Tabulka 53: KS – vyřizování odvolacích trestních věcí dle soudů.....	106
Tabulka 54: KS – DT odvolacího trestního řízení dle soudů.....	108
Tabulka 55: KS – délky správního řízení dle soudů.....	110
Tabulka 56: KS – vyřizování správních věcí dle soudů	112
Tabulka 57: KS – podíl nevyřízených věcí druhů agendy správního soudnictví	113
Tabulka 58: KS – vyřizování správních věcí na soudce dle soudů.....	113
Tabulka 59: KS – DT správního řízení dle soudů.....	115
Tabulka 60: KS – nejčastější spory ve správním soudnictví	115
Tabulka 61: KS – délky insolvenčního řízení dle soudů.....	117
Tabulka 62: KS – délka druhé fáze insolvenčního řízení u PO dle soudů.....	119
Tabulka 63: KS – délka druhé fáze insolvenčního řízení u FO dle soudů.....	120
Tabulka 64: KS – vyřizování insolvenčních věcí dle soudů	121
Tabulka 65: KS – vyřizování insolvenčních věcí na soudce dle soudů	122
Tabulka 66: KS – podíl jednotlivých způsobů řešení úpadku	123
Tabulka 67: VS – počet zaměstnanců ve výkonu dle soudů.....	128
Tabulka 68: VS – vyřizování odvolacích civilních věcí na soudce	131
Tabulka 69: VS – vyřizování odvolacích trestních věcí na soudce	135
Tabulka 70: NS – počet zaměstnanců ve výkonu.....	142
Tabulka 71: NSS – počet zaměstnanců ve výkonu.....	149

Přílohy

Příloha A – seznam použitých pojmů

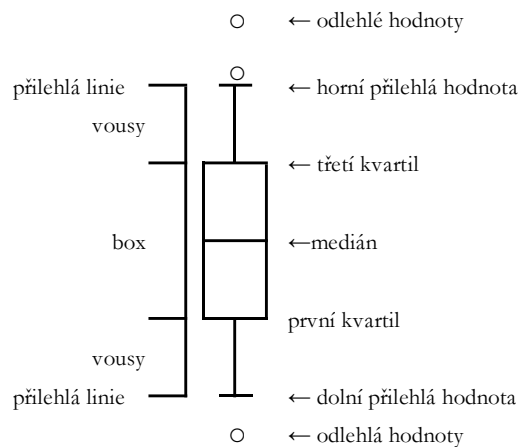
Statistické pojmy a použité statistické ukazatele

- **Časová řada** – umožňuje sledovat vývoj daného ukazatele (např. průměrné délky řízení) v čase. Periodicita řad je v této zprávě roční, porovnáváme tedy mezi sebou jednotlivé roky. Řady jsou buď intervalové (např. počet vyřízených věcí za rok), nebo okamžikové (např. počet nevyřízených věcí k 31. 12. daného roku). Časové řady jsou vždy znázorněny v grafické podobě.
- **Délka řízení** – v textu je pojem často používán v množném čísle „délky řízení“. Tím jsou obvykle myšleny sledované ukazatele (průměrná délka řízení, mediánová délka řízení a devadesátý percentil). U každé podkapitoly je uvedeno, o jakou délku řízení se jedná (ode dne nápadu do dne vyřízení soudem I. stupně apod.). Délka řízení je vždy udávána v kalendářních dnech. Vypočtena je ze statistických listů a považována za jeden z ukazatelů výkonnosti a zatíženosti soudů.
- **DEA** – jedná se o neparametrickou metodu lineárního programování. V této zprávě je využita pro výpočet efektivnosti jednotlivých okresních soudů. Bližší popis metody se nachází v kapitole 2.6.
- **Disposition time (DT)** – je vypočítán podle metodiky CEPEJ¹³ jako (počet nevyřízených věcí na konci daného období) / (počet vyřízených věcí v daném období) × 365. Nejedná se o délku řízení, přestože by se to mohlo podle názvu nabízet. Další informace k tomuto ukazateli obsahuje podkapitola 2.2.4. DT je považován za jeden z ukazatelů výkonnosti a zatíženosti soudů.
- **Evidenční počet soudců** – zahrnuje všechny soudce. Do čísla jsou tedy započtení i dlouhodobě nepřítomní soudci (např. na mateřské nebo rodičovské dovolené, dlouhodobě nemocní, na stáži). Uváděné počty jsou vždy k 1. 1. sledovaného roku.
- **Histogram** – používá se pro znázornění rozdělení zkoumaných dat za využití sloupcového grafu. V této zprávě je na ose x zkoumaný ukazatel, na ose y je relativní četnost v %. Výška sloupců tedy vyjadřuje relativní četnost. Jedná se o počet pozorování, která se nacházejí v daném intervalu / celkový počet pozorování v datovém souboru × 100 %.
- **Kartogram** – v této zprávě se jedná o mapu, která znázorňuje výši zkoumaného ukazatele v soudních okresech nebo obvodech hlavního města Prahy. Tmavší odstín barvy obvykle značí vyšší hodnotu ukazatele. Například tmavší odstíny fialové barvy značí vyšší mediánovou délku řízení. U kartogramů je potřeba věnovat pozornost šíři intervalů, aby nedošlo k dezinterpretaci. Graf se vždy skládá ze dvou kartogramů – větší znázorňuje celou ČR, Praha je pak znázorněna na menším kartogramu v pravém horním rohu.
- **Korelace a korelační diagram** – **korelace** vyjadřuje vzájemnou statistickou závislost dvou kvantitativních ukazatelů/veličin x a y . Měří se pomocí korelačního koeficientu, který nabývá hodnot -1 až $+1$. Pokud se blíží k ± 1 , jde čím dál tím o silnější závislost.

¹³ Komise pro efektivitu justice Rady Evropy.

Naopak rovná-li se 0, tak mezi proměnnými není žádná závislost. **Korelační diagram** nebo též bodový graf, který zobrazuje v kartézských souřadnicích hodnoty dvou proměnných. Data jsou znázorněna jako množina bodů, jejichž umístění na vodorovné ose udává hodnota první proměnné a umístění na svislé ose hodnota druhé proměnné. Jedná se vlastně o vizualizaci vztahu mezi veličinami. Nakonec je třeba zdůraznit, že **korelace není kauzalita**. To znamená, že pokud je mezi dvěma proměnnými korelace, ještě to neznámá, že jedna je příčina a druhá následek.

- **Krabicový graf** – nebo krabicový diagram, z anglického *box plot*. U vybraných ukazatelů a agend je sestaven pro každý rok. Krabicové grafy jsou seřazeny za sebe do časové řady, aby bylo vidět, jak se s postupem času měnily, a jak se tedy měnila data, z nichž vychází. Na obrázku níže je zobrazen krabicový graf i s popisky jednotlivých částí. Pojmy medián a kvartil jsou vysvětleny v příslušných heslech tohoto seznamu. Přilehlé hodnoty se rovnají 1,5násobku hodnoty příslušného kvartilu. Odlehlé hodnoty (tzv. *outliers*) jsou pak hodnoty větší, než je přilehlá hodnota.

Příklad grafu zobrazuje data, která jsou téměř dokonale symetrická, jedinou výjimku tvoří odlehlé hodnoty. Vousy i části boxu (krabice) jsou totožné nad i pod mediánem. Reálná data ale takto symetrická většinou nejsou. Části nad i pod mediánem jsou různě velké a samozřejmě se mění během času.

Větší box, delší vousy nebo více odlehlých hodnot značí větší variabilitu v datech, a tedy i větší rozdíly mezi soudy. Vždy je však potřeba věnovat pozornost měřítku osy y .

Výhodou krabicového grafu je, že poskytuje lepší a komplexnější přehled o rozdělení a míře variability v datech než pouze jeden sledovaný ukazatel, jako je například směrodatná odchylka. Přitom je ale stále vhodný pro sledování změn v čase.

- **Kvartil** – tři kvartily rozdělí vzestupně seřazený soubor hodnot na čtyři stejně velké části, z nichž každá představuje právě jednu čtvrtinu. První kvartil (tzv. dolní) se rovná 25. percentilu, tedy 25 % hodnot je menší a 75 % je větší, druhý kvartil (střední) je mediánem a třetí kvartil (horní) je roven 75. percentilu.
- **Medián** – hodnota, která se nachází přesně uprostřed vzestupně seřazeného souboru hodnot a dělí ho na dvě stejně velké části o stejném počtu hodnot. Platí, že nejméně 50 % hodnot je menších nebo rovno a nejméně 50 % hodnot je větších nebo rovno mediánu. Medián se rovná druhému kvartilu, pátému decilu a padesátému percentilu. Má-li soud

mediánovou délku řízení např. 200 dnů, řízení pro první polovinu případů (tedy věcí) trvá maximálně 200 dnů včetně, pro druhou polovinu 200 dnů nebo více.

- **Měřítka náročnosti agendy** – měřítka byla pro každou soudní agendu (rejstřík) stanovena komisí složenou ze soudců a expertů. Teoreticky určuje náročnost průměrné věci v dané agendě (rejstříku). Měřítka vyjadřují počet věcí, které by měl jeden soudce nebo zaměstnanec ve výkonu vyřídit (zpracovat) za rok. Vyšší číslo tedy znamená nižší náročnost. Měřítka jsou využita při tzv. systemizaci (viz toto heslo).
- **Míra celkové změny rozsudku** – vypočtena jako míra odvolání krát míra změny rozsudku. Jde o podíl věcí, v nichž nakonec bylo odvolacím soudem změněno rozhodnutí soudu I. stupně ke všem prvostupňovým rozhodnutím.
- **Míra odvolání** – je vypočtena ze statistických listů a jedná se o poměr pravomocně vyřízených věcí, v nichž bylo podáno odvolání, k celkovému počtu pravomocně skončených (vyřízených) věcí $\times 100\%$. *Ceteris paribus* (za jinak neměnných podmínek) ji lze považovat za aproximaci složitosti věcí (čím složitější věc, tím pravděpodobnější odvolání), je však třeba mít na paměti, že je ovlivněna i mnoha dalšími faktory. Způsob výpočtu míry odvolání jsme oproti verzi z roku 2016 upravili. Nyní jsou zahrnuty i věci, v nichž odvolací soud zrušil rozhodnutí soudu I. stupně a věc mu vrátil. Následně již odvolání podáno nebylo. Dále jsme data u prvostupňové civilní agendy očistili o spory, kde byla výše přiznaného nároku menší než 10 000. V těchto sporech (až na výjimky) nelze podat odvolání, a jejich zahrnutí by tak snižovala vypočtené hodnoty míry odvolání. Po této úpravě tak došlo k poměrně značnému zvýšení míry odvolání. Změnu metodiky jsme aplikovali i na data z předchozích let.
- **Míra vyřizování** – je vypočtena jako (počet vyřízených věcí v daném období) / (počet přichozích věcí v daném období) $\times 100\%$. Udává tedy, zda soud vyřídil více věcí, než mu nově přišlo (nápad a obživa). Je-li větší než 100 %, soud vyřídil více věcí, než mu přišlo, a snížil se tedy počet nevyřízených věcí. Je-li menší než 100 %, soud vyřídil méně věcí, než mu přišlo, a zvýšil se tedy počet nevyřízených věcí.
- **Míra změny rozsudku** – je vypočtena ze statistických listů a jedná se o poměr pravomocně skončených věcí, v nichž bylo vyhověno odvolání (tedy rozsudek soudu I. stupně byl změněn odvolacím soudem na podkladě odvolání) k celkovému počtu pravomocně skončených věcí, v nichž bylo podáno odvolání $\times 100\%$. Do změny rozsudku jsou započítány i případy, kdy bylo rozhodnutí soudu I. stupně u odvolacího soudu zrušeno nebo vráceno soudu I. stupně. *Ceteris paribus* (za jinak neměnných podmínek) ji lze považovat za aproximaci kvality rozhodování, je však třeba mít na paměti, že je ovlivněna i mnoha dalšími faktory.
- **Nápad** – nebo také napadlé věci. Počet nově zapsaných věcí do rejstříku za určité období. V této zprávě se jedná vždy o roční data, která získáváme z výkazů o činnosti soudů.
- **Nevyřízené věci** – počet věcí, které nebyly vyřízeny (skončeny) k poslednímu dni vykazovaného období. Na rozdíl od ukazatelů jako je nápad, obživa nebo vyřízené věci, které se vztahují k celému sledovanému období, se v tomto případě jedná o stav k určitému datu, v této zprávě vždy k 31. 12. daného roku. Data pocházejí z výkazů o činnosti soudů.

- **Obživa** – nebo také obživlé věci. Jedná se o případy, kdy byla věc sice vyřízena, ale z určitého důvodu se v řízení pokračuje (většinou v důsledku odvolacího řízení, kdy bylo rozhodnutí soudu I. stupně zrušeno a vráceno mu k novému projednání, či po podání odporu). V této zprávě se stejně jako u nápadu jedná o počet věcí, které obživly za vykazované období, tedy za celý daný rok. Data jsou rovněž získávána z výkazů o činnosti soudů.
- **Percentil** – percentily dělí vzestupně seřazený soubor hodnot na setiny (na sto stejných částí). Devadesátý percentil znamená, že 90 % hodnot je menších nebo rovno a 10 % hodnot větších nebo rovno hodnotě percentilu. Má-li tedy soud devadesátý percentil délky řízení 400 dnů, znamená to, že vyřízení 90 % věcí trvá maximálně 400 dnů, zbylých 10 % pak 400 dnů a více.
- **Plánovaný počet soudců** – odhad počtu soudců potřebných k vyřízení nápadu za předemtný rok. Je vypočítáván pro všechny okresní a krajské soudy, zpravidla jednou ročně pro následující rok. Systemizace vyšších soudů je určena na základě dohody, nikoliv výpočtem.
- **Plošný graf** – typ grafu, který velmi dobře znázorňuje velikost změn v čase a v součtu zobrazovaných hodnot vyjadřuje rovněž vztah jednotlivých částí k celku. Jedná se v podstatě o spojnicový graf, ale plochy pod čarami jsou vyplněny barvami. Plošných grafů existuje několik podtypů a v této zprávě používáme skládaný plošný graf a stoprocentní skládaný plošný graf. Osa x znázorňuje čas a na svislé ose y jsou hodnoty jednotlivých druhů zkoumaných ukazatelů v absolutních číslech nebo v procentním poměru.
- **Počet soudců na MD/RD** – počet soudců, kteří jsou na mateřské nebo rodičovské dovolené. Je zahrnut do evidenčního počtu soudců. Uvádíme vždy údaje k 1. 1. daného roku.
- **Průměr** – je míněn aritmetický průměr hodnot.
- **Přepočet na soudce** – počty napadlých, vyřízených a nevyřízených věcí jsou vyděleny evidenčním počtem soudců. Jedná se o jeden z ukazatelů výkonnosti a zatíženosti soudů.
- **Příchozí věci** – v této zprávě znamená součet napadlých a obživlých věcí.
- **Statistické listy (SL)** – po pravomocném skončení (konečném vyřízení) věci v hlavních agendách jsou vyplňovány u jednotlivých soudů odpovědnou osobou, odeslány v elektronické podobě a automaticky zařazeny do datového skladu. Vyhotovují se ke každé věci (osobě v trestní agendě). Obsahují velmi detailní údaje o věci (významné datumy, údaje o odvolání, výsledek řízení, anonymizované údaje o účastnících řízení, o výši a druhu trestu apod.).
- **Výkazy o činnosti soudů** – obsahují především údaje o počtu napadlých, obživlých, vyřízených a nevyřízených věcí za zkoumané období, ale i další data, např. dělení vyřízených věcí podle způsobu vyřízení a dělení obživlých věcí podle důvodu pro obživnutí. Vypočítávají se automaticky pro každou agendu (rejstřík) a každý soud.
- **Vyřízené věci** – v této zprávě se vždy jedná o roční data, která jsou získána z výkazů o činnosti soudů.

Právní a ostatní pojmy

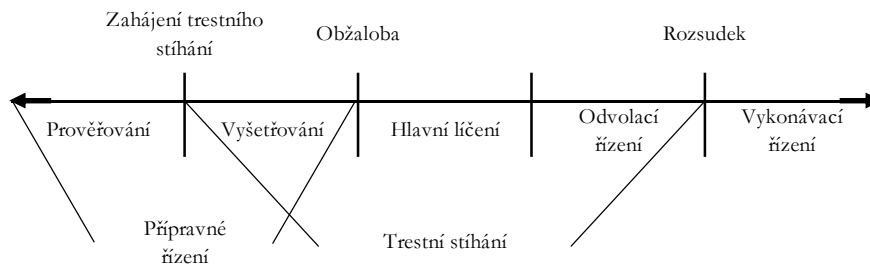
- **Civilní** – (agenda, řízení, úsek) činnost soudů v občanském soudním řízení. Civilní soudnictví v sobě dále zahrnuje celou řadu různých specificky upravených typů řízení (řízení o pozůstalosti, umoření listin apod.) a člení se tudíž na další agendy. Do samostatných agend se z něj vyčleňuje opatrovnická a obchodní agenda, z obchodní agendy pak dále zvlášť agenda insolvenční. V této zprávě se civilní agendou myslí zpravidla věci vedené v rejstříku C, do kterého se zapisují zejména občanskoprávní návrhy týkající se právních poměrů mezi žalobcem a žalovaným a návrhy na rozhodnutí ve statusových věcech manželských a partnerských.
- **Dovolání** – mimořádný opravný prostředek, jímž lze napadnout pravomocné rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud; v civilních řízeních nemusí být v zákonem stanovených případech věc předložena dovolacímu soudu, ale o dovolání může rozhodnout soud v první instanci (jedná se zejména o zastavení dovolacího řízení pro nezaplacení soudního poplatku, odmítnutí dovolání pro opožděnost apod.).
- **Hlavní agendy** – jedná se o takové agendy soudů, které svou velikostí a významem tvoří stěžejní část jejich práce. V případě soudů jsou to z civilní (občanskoprávní) agendy věci zapisované do rejstříku C, z opatrovnické agendy věci vedené v rejstříku P a Nc, u obchodní agendy věci z rejstříku Cm a insolvenčního rejstříku INS, z trestní agendy rejstříky T a Tm a ze správního soudnictví všechny správní rejstříky kromě tzv. všeobecného rejstříku správního soudnictví.
- **InfoData** – statistický portál Ministerstva spravedlnosti, který umožňuje přístup široké veřejnosti k výkazům a statistikám soudů. Jeho hlavním cílem je prezentovat všechny důležité informace o justici na jednom místě a tím přispět k její větší otevřenosti (<http://cslav.justice.cz/InfoData/uvod.html>).
- **Insolvence** – jinak také insolvenční agenda (řízení). Jedná se o zvláštní soudní řízení civilní agendy, jehož předmětem je projednání úpadku a jeho řešení.
- **Jmenovací etapa** – jinak také etapa jmenování soudců. Soudce jmenuje prezident na návrh ministra spravedlnosti, dle aktuální potřeby jednotlivých soudů.
- **Kasační stížnost** – mimořádný opravný prostředek, jímž lze napadnout pravomocné rozhodnutí krajského soudu vydané ve správním soudnictví. Kasační stížnost je možné podat v zásadě proti každému takovému rozhodnutí, není-li z přezkoumání v kasačním řízení zákonem výslovně vyloučeno. O kasačních stížnostech rozhoduje Nejvyšší správní soud.
- **Krajské soudy (KS)** – druhý ze čtyř článků soustavy soudů ČR. Působí jich celkem osm, a to Krajský soud v Praze, v Českých Budějovicích, v Plzni, v Ústí nad Labem, v Hradci Králové, v Brně a v Ostravě a Městský soud v Praze, který vykonává působnost krajského soudu pro území hlavního města Prahy.
- **Moratorium** – představuje poslední možnost odvrátit úpadek dlužníka před jeho zjištěním, neboť po dobu jeho trvání nelze vyhlásit úpadek dlužníka, platí však stejné účinky jako při zahájení insolvenčního řízení. O moratorium může žádat jen dlužník, který je podnikatelem. Moratorium se vyhláší za splnění zákonných podmínek nejdéle na dobu 3 měsíců; ve zvláštních případech může být prodlouženo o dalších třicet dnů.

Smyslem moratoria je poskytnout dlužníkovi čas na vyřešení svých nesplácených závazků a pohledávek, zachovat provoz podniku dlužníka a vyrovnat se s věřiteli ještě před tím, než proběhne celé insolvenční řízení.

- **Nadřízený soud** – z hlediska hierarchického organizačního uspořádání soudní soustavy lze soudy obecně označovat podle jejich postavení v soustavě jako soudy vyšší a nižší a z hlediska instančních vztahů také jako soudy nadřízené (vyššího stupně) a podřízené (nižšího stupně). Vyšším soudem je soud, který v soudní soustavě zaujímá oproti jinému soudu vyšší postavení bez ohledu na to, zda nižší soud je činný v obvodu působnosti soudu vyššího. Nadřízeným soudem je soud vyšší ve vztahu k soudu nižšímu (podřízenému), který spadá do jeho obvodu působnosti. Například krajský soud je vždy nadřízeným soudem ve vztahu k okresním soudům v obvodu jeho působnosti, nikoliv však již ve vztahu k okresním soudům, které spadají do působnosti jiného krajského soudu apod.
- **Nejvyšší soud (NS)** – čtvrtý článek soudní soustavy a vrcholný soudní orgán ve věcech patřících do pravomoci soudů v civilním a trestním soudnictví s výjimkou záležitostí, o nichž rozhoduje Ústavní soud a Nejvyšší správní soud. Rozhoduje o mimořádných opravných prostředcích v případech stanovených zákony o řízení před soudy a v jiných případech stanovených zvláštním právním předpisem nebo mezinárodní smlouvou, s níž vyslovil souhlas Parlament, již je Česká republika vázána a která byla vyhlášena. Sídli v Brně.
- **Nejvyšší správní soud (NSS)** – vrcholný soudní orgán ve věcech patřících do pravomoci soudů ve správním soudnictví. Správní soudnictví v ČR spolu s NSS vykonávají dále už jen krajské soudy. Sídli v Brně.
- **NOZ** – občanský zákoník, zákon č. 89/2012 Sb., který rekonfiguroval české soukromé právo a nahradil předchozí československý občanský zákoník z roku 1964. Nabyl účinnosti dnem 1. 1. 2014.
- **Obchodní** – (agenda, úsek) jedna ze samostatně sledovaných agend civilního soudnictví, jejíž převážnou část tvoří spory mezi podnikateli a statusové věci právnických osob, včetně jejich zrušení a likvidace, jmenování a odvolávání členů jejich orgánů nebo likvidátora a přeměn. Do obchodní agendy se řadí i dvě další agendy se specificky upraveným druhem řízení. V prvním případě se jedná o insolvenční řízení, která je vzhledem ke svému rozsahu a významu sledována zvlášť. V druhém případě jde o řízení ve věcech veřejných rejstříků právnických a fyzických osob. Tato zpráva se posledně uvedenou agendou nezabývá; údaje o ní lze získat z ostatních veřejných zdrojů justičních statistik.
- **Odvolací instance (agenda)** – také soud II. stupně (druhostupňová agenda). Soudní řízení bývá zpravidla dvoustupňové. Každá nová věc (spor nebo jiná právní věc) je nejdříve projednána a rozhodnuta v první instanci (viz dále). Lze-li nepravomocné rozhodnutí soudu I. stupně napadnout opravným prostředkem, koná se následně u bezprostředně nadřízeného soudu odvolací řízení.
- **Okresní soudy (OS)** – první, nejnižší článek soudní soustavy. Tento článek soustavy čítá celkem 86 okresních soudů, z nichž 75 je označeno jako *okresní*, deset soudů na území hlavního města Prahy jako *obvodní* (území hl. m. Prahy se dělí na deset soudních obvodů), a jeden jako *městský* – Městský soud v Brně, který vykonává působnost okresního soudu pro území Statutárního města Brno (okres Brno-město).

- **Opatrovnická** – (agenda, řízení, úsek) je jednou ze samostatných agend civilního soudnictví, kterou tvoří zejména věci týkající se svéprávnosti a opatrovnictví člověka a dále především záležitosti kolem nezletilých dětí, poručenství a jiné formy péče o dítě. Kromě výše uvedeného se do opatrovnické agendy započítávají také věci tzv. *detenčního řízení*, tedy řízení ve věcech vyslovení přípustnosti převzetí nebo držení ve zdravotním ústavu (rejstřík L). Vzhledem k omezenému rozsahu detenční agendy se jí tato zpráva nezabývá.
- **První instance (prvoinstanční agenda)** – také soud I. stupně (prvostupňová agenda). Okresní soudy jsou soudy první instance vždy, není-li k tomu podle předpisů upravujících soudní řízení učen jiný článek soudní soustavy. Takovým jiným článkem jsou zpravidla krajské soudy. Existuje však velmi malý okruh věcí, kdy jako prvoinstanční soud působí soudy vrchní nebo nejvyšší (Nejvyšší soud a Nejvyšší správní soud).
- **Rejstřík** – je evidenční pomůcka, která podává přehled o počtu a stavu vyřizování jednotlivých věcí. Je také podkladem pro vypracování statistických výkazů o činnosti soudů a dalších statistických výstupů a zdrojem pro základní kontrolu výkonu působnosti soudů. Soudy (včetně nejvyšších) vedou celkem přibližně 120 druhů rejstříků.
- **Rozkazní řízení** – jedná se o civilní řízení ve zkrácené formě, jehož cílem je skončení věcí vydáním platebního rozkazu. V této zprávě označuje jen ta civilní řízení, která jsou zahájena návrhem žalobce na vydání platebního rozkazu. Platební rozkaz se vydává bez slyšení žalované strany a řízení jím může být skončeno jen tehdy, nepodá-li proti němu žalovaná strana odpor. Neskončí-li řízení pravomocným platebním rozkazem, přechází do klasického civilního řízení. Platebním rozkazem se v této zprávě míní nejen běžný platební rozkaz, ale i elektronický platební rozkaz, evropský platební rozkaz a směnečný (šekový) platební rozkaz, není-li uvedeno jinak.
- **Skutková podstata trestného činu** – souhrn typových znaků uvedených v trestním zákoníku, podle kterých se rozlišují jednotlivé druhy trestných činů (vražda, loupež, krádež, podvod atd.).
- **Soudní obvod (okresního, krajského a vrchního soudu)** – územní působnost jednotlivých soudů, včetně názvu a umístění sídla, stanovuje zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů. Obvod okresního soudu (soudní okres) je vymezen územním výčtem obcí, které jej tvoří (u obvodního soudu územím městských částí hlavního města Prahy). Obvod krajského soudu (soudní kraj) se skládá z obvodu okresních soudů, kterým je nadřízeným soudem, a obvod vrchního soudu z obvodů krajských soudů, kterým je nadřízeným soudem.
- **Správní** – (agenda, řízení, úsek) – ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob a rozhodují i další věci, o kterých tak stanoví zákon (zejména věci volební, věci místního a krajského referenda a rozhodování o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí pro rozpor se zákonem).
- **Stížnost pro porušení zákona** – mimořádný opravný prostředek, který může podat jen ministr spravedlnosti, a to proti pravomocnému rozhodnutí soudu nebo státního zástupce, jímž byl porušen zákon nebo které bylo učiněno na podkladě vadného postupu řízení. Stížnost pro porušení zákona se podává k Nejvyššímu soudu, který o ní také rozhoduje (viz také ust. § 266 a násl. tr. řádu).

- **Systemizace a její výpočet** – výpočet slouží k odhadu potřeby soudců k vyřízení nápadu pro následující rok. Pro každý soud se z dat za předchozí tři roky odhadne nápad ve všech rejstřících pro předmětný rok. Za pomoci měřítek se vypočte teoretický počet soudců potřebných k vyřízení nápadu v daném rejstříku. Potřeba soudců pro jednotlivé rejstříky se sečte a vyjde tak potřeba soudců pro předmětný soud a rok. Vypočtená potřeba je nakonec upravena s přihlédnutím ke státnímu rozpočtu, který v současné době umožňuje zaplatit 3 063 soudců. Samotná systemizace spočívá ve stanovení plánovaného počtu soudců pro jednotlivé kraje na základě výše popsaného výpočtu. Pro vyšší soudy je systemizace určena na základě dohody, nikoliv na základě výpočtu. Z výše uvedeného plyne, že systemizace neslouží k určování celorepublikové potřeby soudců, ale k přerozdělování předem stanoveného počtu soudců mezi soudy s ohledem na relativní změny v nápadu.
- **Trestní** – (agenda, řízení, úsek). Hlavním těžištěm trestního řízení je náležité zjištění trestných činů a spravedlivé potrestání jejich pachatelů v souladu se zákonem. Trestní řízení je zákonem upravený postup orgánů činných v trestním řízení (policejní orgány, státní zastupitelství a soudy) a dalších subjektů podílejících se na tomto postupu. Trestní řízení probíhá v několika stádiích. Rozlišujeme přípravné řízení, předběžné projednání obžaloby, hlavní líčení, odvolací řízení a vykonávací řízení (viz zjednodušené schéma níže):

Trestní věc nemusí projít všemi stádií, zejména může být rozhodnuta již v přípravném řízení, což znamená, že hlavní líčení se nebude vůbec konat. Obdobně skončí-li věc v prospěch obžalovaného, není důvodu pro konání vykonávacího řízení, neboť rozsudkem nebyla uložena sankce (trest, ochranné opatření).

Soudů se především týká část trestního řízení od podání obžaloby, tedy předběžné projednání obžaloby, hlavní líčení, odvolací řízení (souhrnně označená jako řízení před soudem) a vykonávací řízení. Samozřejmě soudy na trestním úseku vyřizují i další trestní agendu (např. rozhodování soudce v přípravném řízení). Tato zpráva se ale věnuje trestním věcem spadajícím do řízení před soudem a zapisovaným do rejstříků T a Tm u prvostupňového soudu a do rejstříků To a Tmo odvolacího soudu.

- **Vrchní soudy (VS)** – jsou třetím článkem soudní soustavy tvořené dvěma soudy se sídlem v Praze a v Olomouci.
- **Zaměstnanec ve výkonu** – jedná se o zaměstnance soudu, který není soudcem, ale bezprostředně se podílí na vyřizování soudní agendy a výkonu soudnictví. Zaměstnanec lze roztrdit do několika kategorií podle druhu práce, kterou vykonávají. Bližší popis je uveden v podkapitole 2.1.2.

- **Zkrácené přípravné řízení** – představuje zvláštní formu přípravného řízení, jehož podstatou je umožnit u méně závažných trestných činů jejich rychlejší a jednodušší vyřízení (skončení), tedy objasnění skutku, ve kterém je spatřován trestný čin, zjištění osoby důvodně podezřelé z jeho spáchání a vyhledání důkazů. Zkrácené přípravné řízení lze podle zákona konat jen o trestných činech, které v prvním stupni přísluší projednávat okresnímu soudu a jejichž horní hranice trestní sazby nepřevyšuje pět let, pokud byl podezřelý přistižen při činu nebo bezprostředně po něm nebo pokud v průběhu prověřování byly zjištěny skutečnosti jinak odůvodňující zahájení trestního stíhání a lze očekávat, že podezřelého bude možné ve lhůtě dvou týdnů postavit před soud.

Příloha B – seznam zkr. soudních okresů a soudních obvodů hl. m. Prahy

Okres (obvod)	Zkratka	Okres (obvod)	Zkratka
Benešov	BN	Pardubice	PA
Beroun	BE	Pelhřimov	PE
Blansko	BK	Písek	PI
Brno-město	BM	Plzeň-jih	PJ
Brno-venkov	BO	Plzeň-město	PM
Bruntál	BR	Plzeň-sever	PS
Břeclav	BV	Praha 1	P 1
Česká Lípa	CL	Praha 2	P 2
České Budějovice	CB	Praha 3	P 3
Český Krumlov	CK	Praha 4	P 4
Děčín	DC	Praha 5	P 5
Domažlice	DO	Praha 6	P 6
Frýdek-Místek	FM	Praha 7	P 7
Havlíčkův Brod	HB	Praha 8	P 8
Hodonín	HO	Praha 9	P 9
Hradec Králové	HK	Praha 10	P 10
Cheb	CH	Praha-východ	PY
Chomutov	CV	Praha-západ	PZ
Chrudim	CR	Prachatice	PT
Jablonec nad Nisou	JN	Prostějov	PV
Jeseník	JE	Přerov	PR
Jičín	JC	Příbram	PB
Jihlava	JI	Rakovník	RA
Jindřichův Hradec	JH	Rokycany	RO
Karlovy Vary	KV	Rychnov nad Kněžnou	RK
Karviná	KA	Semily	SM
Kladno	KL	Sokolov	SO
Klatovy	KT	Strakonice	ST
Kolín	KO	Svitavy	SY
Kroměříž	KM	Šumperk	SU
Kutná Hora	KH	Tábor	TA
Liberec	LB	Tachov	TC
Litoměřice	LT	Teplice	TP
Louny	LN	Trutnov	TU
Mělník	ME	Třebíč	TR
Mladá Boleslav	MB	Uherské Hradiště	UH
Most	MO	Ústí nad Labem	UL
Náchod	NA	Ústí nad Orlicí	UO
Nový Jičín	NJ	Vsetín	VS
Nymburk	NB	Vyškov	VY
Olomouc	OC	Zlín	ZL
Opava	OP	Znojmo	ZN
Ostrava	OS	Žďár nad Sázavou	ZR

Příloha C – seznam vybraných rejstříků soudů

Rejstřík	Popis
A (KS)	Ostatní návrhy ve věcech správního soudnictví (od roku 2010)
A (NSS)	Převzatá agenda z vrchních soudů (dříve)
Ad	Správní žaloby ve věcech sociální a důchodové správy (od roku 2010)
Ads	Řízení o kasačních stížnostech ve věcech sociální a důchodové správy
Af	Správní žaloby ve věcech finanční správy (od roku 2010)
Afs	Řízení o kasačních stížnostech ve věcech finanční správy
Ans	Řízení o kasačních stížnostech ve věcech ochrany proti nečinnosti správního orgánu (dříve)
Aos	Řízení o kasačních stížnostech ve věcech opatření obecné povahy (dříve)
Aps	Řízení o kasačních stížnostech ve věcech ochrany před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu (dříve)
Ars	Řízení o kasačních stížnostech ve věcech krajského a místního referenda, ve věcech dohledu nad hospodařením politických stran a hnutí a ve věcech dohledu nad financováním volebních kampaní politických stran a hnutí
As	Řízení o kasačních stížnostech v ostatních věcech
Az	Správní žaloby ve věcech mezinárodní ochrany
Azs	Řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany a zákona o pobytu cizinců
C	Občanskoprávní věci
Ca	Ostatní návrhy ve věcech správního soudnictví (před rokem 2010)
Cad	Správní žaloby ve věcech sociální a důchodové správy (před rokem 2010)
Cdo	Dovolání proti rozhodnutím odvolacích soudů ve věcech občanskoprávních a obchodních
Cm	Obchodní věci
Cmo	Odvolací civilní agenda v obchodních věcech
Co	Odvolací civilní agenda
EC (KS)	Převedené věci z rejstříku EPR – občanskoprávní věci
EC (OS)	Návrhy na vydání elektronického platebního rozkazu (před rejstříkem EPR)
ECm	Převedené věci z rejstříku EPR – obchodní věci
EPR	Návrhy na vydání elektronického platebního rozkazu
EVC	Návrhy na vydání evropského platebního rozkazu
EVCm	Návrhy na vydání evropského platebního rozkazu v obchodních věcech
ICm	Incidenční spory
INS	Insolvenční řízení
Kss	Řízení ve věcech soudců
L	Detenční řízení
NSCR	Věci předložené Nejvyššímu soudu k rozhodnutí v insolvenčním řízení
Odo	Dovolání proti rozhodnutím odvolacích soudů ve věcech obchodních (dříve)

Rejstřík	Popis
P a Nc	Opatrovnické řízení
T	Trestní věci
Tdo	Dovolání proti rozhodnutím soudů druhého stupně ve věcech trestních
Tm	Trestní věci mládeže
Tmo	Trestní agenda odvolací – mladiství
To	Trestní agenda odvolací
Tz	Stížnosti pro porušení zákona

Příloha D – detailnější popis DEA

Metoda je zde stručně popsána, popis však nezabíhá do větších detailů, jako je odvození použitých rovnic nebo podrobné vysvětlení všech pojmů. V případě většího zájmu odkazujeme na odbornou literaturu, jejíž stručný seznam uvádíme na konci této přílohy.

V první části stručně vysvětlujeme teoretické základy a shrnujeme vybranou literaturu, ve které byla DEA aplikována na soudnictví. V druhé části popisujeme, jak konkrétně byla DEA použita na české soudy (tj. specifikace modelu). Výsledky jsou uvedeny v podkapitole 2.6.1.

Teorie a literatura

DEA je neparametrická metoda lineárního programování. Lineární programování je metoda, která se snaží dosáhnout nejlepšího výstupu (např. minimálních nákladů) v matematickém modelu, jehož požadavky jsou reprezentovány lineárními vztahy. Jinak řečeno hledá maximum (minimum) dané funkce za daných podmínek.

DEA je využívána k analýze technické efektivity tzv. DMU (z anglického Decision Making Units, rozhodovací jednotky). Porovnává mezi sebou rozhodovací jednotky, které vytváří podobný produkt, využívají podobné vstupy a spadají pod jednu organizaci. Jedná se například o několik továren spadajících pod jednu společnost nebo právě o soudy. V našem případě tedy analyzujeme technickou efektivitu 86 okresních soudů (DMU) v ČR.

Hlavním výstupem DEA je skóre efektivity (theta) od 0 do 1. Skóre 1 značí, že DMU je efektivní. Čím nižší je vyprodukované skóre, tím si soud počíná méně efektivně. Například skóre 0,6 značí, že soud si počíná efektivně jen z 60 %, tedy že s danými vstupy produkuje pouze 60 % možných výstupů nebo, že za daných vstupů je možné výstupy navýšit o $(100 - 60) = 40$ %. Konkrétní interpretace závisí na druhu modelu (viz dále).

Základy konceptu technické efektivity, ze kterého DEA vychází a který je popsán níže, položil v roce 1957 M. J. Farrell. Na základech tohoto konceptu pak vytvořili Charnes, Cooper a Rhodes (1978) model DEA s konstantními výnosy z rozsahu (CRS). Jedná se o tzv. CCR model. Předpoklad konstantních výnosů z rozsahu později uvolnili Banker, Charnes a Cooper (1984). Jejich model již pracuje s různými výnosy z rozsahu (VRS). Jedná se o tzv. BCC model.

Výnosy z rozsahu jsou ekonomický pojem, který udává, jak se mění výstupy při proporcionální změně všech vstupů. Výnosy z rozsahu lze dělit takto:

- Klesající výnosy z rozsahu (DRS): zvýšení všech vstupů o 1 % vede ke zvýšení výstupů o méně než 1 %.
- Konstantní výnosy z rozsahu (CRS). V tom případě je velikost zkoumané DMU ideální. Zvýšení všech vstupů o 1 % vede ke zvýšení výstupů přesně o 1 %.
- Rostoucí výnosy z rozsahu (IRS): zvýšení všech vstupů o 1 % vede ke zvýšení výstupů o více než 1 %.

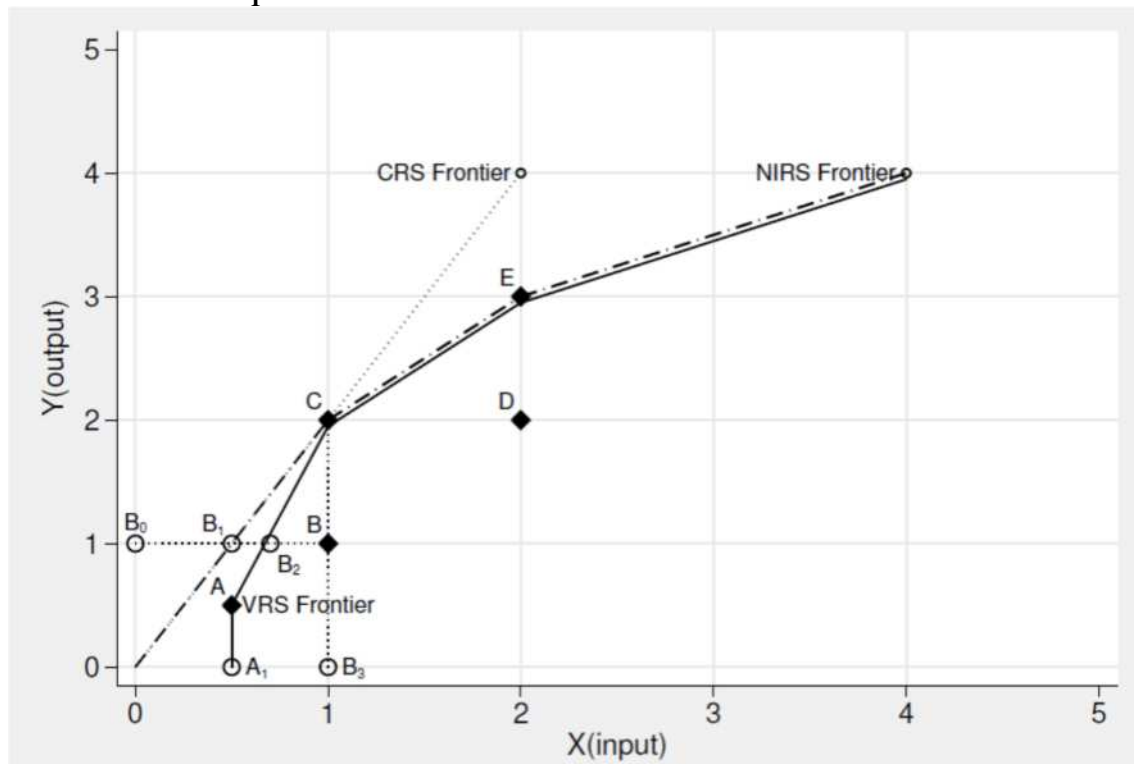
Z hlediska této zprávy je podstatné to, co z konceptu výnosů z rozsahu plyne. Charnes, Cooper a Rhodes (1978) předpokládají CRS, tedy předpokládají, že DMU je ideálně veliká. Neefektivnost ve výrobě tedy nemůže plynout z nevhodné velikosti DMU. Naopak Banker, Charnes a Cooper (1984) předpokládají VRS, což znamená, že soudy mohou být neefektivní i kvůli tomu, že jsou příliš velké nebo malé.

Dále můžeme DEA dělit na vstupově orientovanou (z anglického input-oriented) a výstupově orientovanou (z anglického output-oriented). Vstupově orientovaná DEA zkoumá, o kolik by soud mohl snížit své vstupy, aniž by se změnila velikost výstupů, pokud by soud fungoval efektivně. Výstupově orientovaná DEA zkoumá, o kolik by soud mohl zvýšit své výstupy, aniž by se změnila velikost vstupů, pokud by soud fungoval efektivně.

Koncept technické neefektivnosti

Technicky efektivní DMU můžeme definovat jako DMU, která produkuje maximální možný výstup z daných vstupů nebo daný výstup z minimálního množství vstupů. Koncept měření technické neefektivnosti, jak ho definoval Farrell, a tedy i koncept DEA, je nejlépe pochopitelný z příkladu na grafu 109.

Graf 109: Koncept technické efektivity

Zdroj: Y. Ji, C. Lee (2010), str. 269.

Na ose Y je množství vyprodukovaného výstupu, na ose X je vložené množství vstupu. Na příkladu na grafu je zaneseno pět DMU. DMU C leží na tzv. efektivní hranici CRS (CRS frontier). Tato hranice udává nejlepší možnou kombinaci vstupů a výstupů za předpokladu CRS. CCR model ji tedy vyhodnotí jako zcela efektivní ($\theta = 1$). Jednotky A, C a E leží na efektivní hranici VRS (křivka označená jako VRS frontier). BCC model je tedy vyhodnotí jako zcela efektivní. Dále je na grafu zobrazena „efektivnostní hranice“ NIRS (nerostoucí výnosy z rozsahu), která ale v rámci této analýzy není potřebná.

Na efektivní hranici VRS lze také velmi dobře demonstrovat výnosy z rozsahu. Od bodu A do bodu C vykazuje křivka rostoucí výnosy z rozsahu (sklon k ose X je vysoký, výstup tedy roste rychleji než vstup). Od bodu C dál vykazuje křivka klesající výnosy z rozsahu (sklon k ose X je malý, výstup tedy roste pomaleji než vstup). Pouze bod C vykazuje CRS – je to průsečík efektivních hranic VRS a CRS. Například DMU B je neefektivní. Její přesnou míru efektivnosti

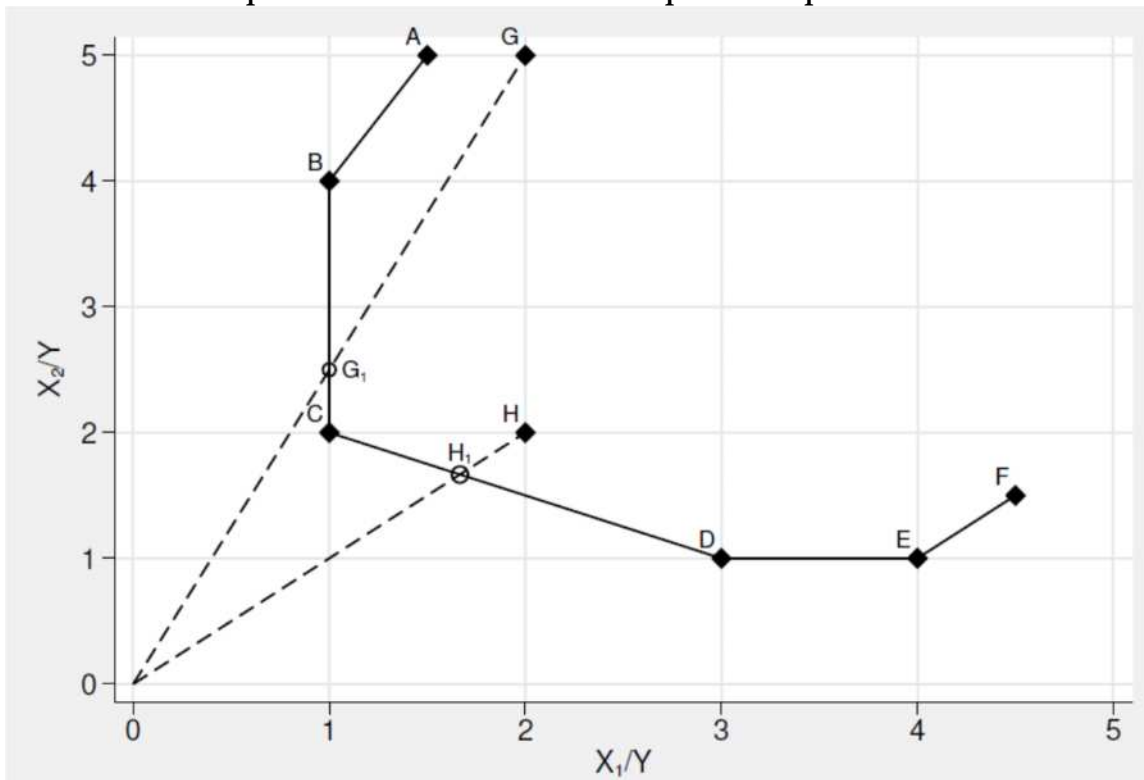
(tedy theta) lze snadno určit. V případě vstupově orientovaného CCR modelu to je poměr vzdáleností na grafu $(B_0B_1) / (B_0B)$. V případě vstupově orientovaného BCC modelu je efektivnost určena poměrem vzdáleností $(B_0B_2) / (B_0B)$. Z toho plyne, že je možné rozdělit neefektivnost na dvě složky: čistá technická neefektivnost (vzdálenost B_2B) a neefektivnost způsobená nevhodnou velikostí (vzdálenost B_1B_2).

Všechny míry efektivnosti získané pomocí výstupově orientované DEA jsou v příkladu na grafu stejné, a to $(B_3B) / (BC)$ – neefektivnost je způsobena tedy samotnou DMU, ale ne její velikostí.

Neefektivita a přídatné proměnné

Dalším důležitým konceptem v rámci DEA jsou tzv. přídatné proměnné (anglicky slack variables). Na grafu 110 je opět zobrazena hranice efektivnosti, ale jiným způsobem. Je zobrazena pro dva vstupy a jeden výstup. Na osách je vždy zanesen poměr (množství vstupu) / (množství výstupu). DMU A až F leží „na hranici efektivnosti“, DMU G a H jsou neefektivní. Jejich technickou efektivnost lze vypočítat podobně jako na grafu 109 – tedy $0G_1/0G$ a $0H_1/0H$. Bod G_1 je tzv. Farrell efektivní. Ale u DMU G je ještě dále možné snížit množství vstupu 2, a to o vzdálenost CG_1 . Právě tato neefektivnost je tzv. „slack“. DMU C se pak stává tzv. „referenční DMU“ pro DMU G. Bod C je tzv. „Pareto–Koopman efektivní“. Přídatné proměnné tedy udávají, o kolik jednotek je třeba snížit vybraný vstup (nebo zvýšit vybraný výstup), aby se DMU stala efektivní. Neefektivní jednotka totiž oproti efektivní referenční jednotce používá příliš velké množství daného vstupu nebo produkuje příliš malé množství daného výstupu.

Graf 110: Koncept technické efektivnosti a přídatné proměnné

Zdroj: Y. Ji, C. Lee (2010), str. 269.

Matematická specifikace modelu

Celý koncept DEA a technické efektivity popsaný v textu výše je samozřejmě specifikován také formálně – matematicky. DEA s CRS je specifikována následovně (například Nissi a Rapposelli, 2011).

Přepokládejme, že máme n DMU, které spotřebovávají různé množství m vstupů, aby vyprodukovaly s výstupů. Označme množství vstupu i ($i = 1, \dots, m$) jako x_{ij} a množství výstupu r ($r = 1, \dots, s$) jako y_{rj} . Cílem metody je změřit relativní efektivity jedné DMU j_0 vzhledem k nejlepšímu možnému výkonu. Efektivnost j_0 je definována jako poměr vážené sumy vstupů k vážené sumě výstupů. Váhy nejsou dány a priori, ale jsou vypočteny tak, aby maximalizovaly efektivity dané j_0 . Efektivnost tedy lze vypočítat tak, že se maximalizuje poměr vstupů a výstupů, kdy váhy jsou neznámé, a to za podmínky, že tento poměr nesmí přesáhnout 1 u jakékoliv jednotky:

$$e_0 = \frac{\sum_{r=1}^s u_r y_{rj_0}}{\sum_{i=1}^m v_i x_{ij_0}} \quad (1)$$

$$\text{s.t. } \frac{\sum_{r=1}^s u_r y_{rj}}{\sum_{i=1}^m v_i x_{ij}} \leq 1 \quad j = 1, \dots, n \quad u_r, v_i \geq 0 \quad \forall r, i \quad (2)$$

kde u_r a v_i jsou váhy pro r -tý výstup nebo i -tý vstup. Tento model musí být vyřešen n krát – tedy pro každou DMU. V tomto případě 86krát.

Banker, Charnes a Cooper (1984) rozšířili model o možnost různých výnosů z rozsahu. Toho dosáhli tím, že přidali podmínku konvexivity pro oblast výrobních možností:

$$\sum_{j=1}^n \lambda_j = 1$$

Aplikace DEA v oblasti soudnictví

DEA není v oblasti soudnictví aplikována příliš často, několik prací na toto téma však existuje. Poprvé DEA aplikovali v oblasti soudnictví Lewin, Morey a Cook (1982), kteří zkoumali efektivity vrchních trestních soudů v Severní Karolíně v roce 1976. Kittelsen a Forsund (1992) zkoumali norské soudy v letech 1983–1986. Pedraja-Chaparro a Salinas-Jiménez (1996) analyzovali soudy ve Španělsku. DEA využil také Schneider (2005) při výzkumu odvolacích soudů v oblasti pracovního práva v Německu. Relativně nedávno DEA aplikovali Yeung a Azavado (2011) na státní soudy v Brazílii, Elbially a García-Rubio (2011) na soudy první instance v Egyptě nebo Nissi a Rapposelli (2011) na italské odvolací soudy.

Vstupy a výstupy DEA jsou ve všech těchto pracích velmi podobné. Jako vstupy se většinou používají nápad, počet nedodělků na začátku roku, počet soudců a dalšího personálu. Jako výstup se používá výhradně počet vyřízených věcí. Některé práce dělí vyřízené věci do kategorií nebo jako zvláštní výstup berou počet věcí vyřízených do určitého počtu dní.

Metodika, specifikace modelu

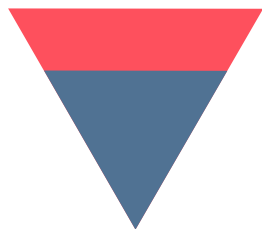
V teoretické části byly popsány teoretické základy DEA, její varianty a základní literatura, která se DEA zabývá nebo ji aplikuje. V této části je popsána konkrétní aplikace DEA při hodnocení českých soudů. Jako vstupy jsou použity následující proměnné: **počet soudců, počet referentů** (VSÚ + asistenti + soudní tajemníci) a **počet dalšího personálu ve výkonu** (vedoucí kanceláře

+ protokolující úředníci + zapisovatelky) a **vážená případová zátěž** (nevyřízené věci na začátku roku + počet příchozích věcí). Jako výstup byl použit **vážený počet vyřízených věcí**. Na rozdíl od ostatních kapitol jsou tedy zapojeny všechny agendy. Využita je výstupově orientovaná DEA. Tato metoda se soustředí na maximalizaci výstupů za využití konstantních vstupů. V empirické literatuře v oblasti justice je obecně více využívána tato orientace DEA. Soudy totiž mají kontrolu nad vyřízenými věcmi (výstupy), ale ne nad nápadem (jeden ze vstupů). Veškerá uváděná data jsou za rok 2017.

Případy byly váženy pomocí dvou typů vah. První typ vychází z měřítek používaných v systemizaci, kde má například případ z agendy C váhu 1 a případ z agendy EXE váhu $352 / 3256 \approx 0,108$. Druhý typ se uplatní v rámci velkých agend, u nichž jsou k dispozici podrobnější data (vyplňují se statistické listy). Jedná se o agendy P a Nc, T, Tm a C. Jednotlivým druhům sporu je v rámci agendy přidělen „koeficient obtížnosti sporu“, který určuje, jak je daný spor relativně obtížný v rámci příslušné agendy. Jako kritérium obtížnosti je využita délka řízení, respektive počet hlavních líčení u trestních agend. Pro účely této zprávy byla použita následující specifikace DEA: **modely CCR i BCC, dvoufázová, výstupově orientovaná**. Analýza tedy zkoumá, o **kolik by soud mohl zvýšit své výstupy, aniž by se změnila velikost vstupů**, pokud by soud fungoval efektivně. Také zkoumá, zda je velikost soudu ideální či nikoliv.

Seznam literatury (DEA)

- BANKER, Rajiv D. – CHARNES, Abraham – COOPER, William Wager: Some models for estimating technical and scale inefficiencies in data envelopment analysis. *Management science*, 1984, 1078–1092.
- CHARNES, Abraham – COOPER, William W. – RHODES, Edwardo: Measuring the efficiency of decision making units. *European journal of operational research*, 1978, 429–444.
- ELBIALY, Nora – GARCÍA-RUBIO, Miguel A: *Assessing judicial efficiency of Egyptian First Instance Courts: A DEA analysis*. Joint discussion paper series in economics, 2011.
- FARRELL, Michael James: The measurement of productive efficiency. *Journal of the Royal Statistical Society. Series A (General)*, 1957, 253–290.
- JI, Yong-bae, LEE – Choonjoo: Data envelopment analysis. *The Stata Journal*, 2010, 267–280.
- KITTELSEN Sverre – FØRSUND Finn: Efficiency Analysis of Norwegian District Courts, *Journal of Productivity Analysis*. 3, 1992, 277–306.
- LEWIN, Arie Y – MOREY, Richard C – COOK, Thomas J.: Evaluating the administrative efficiency of courts. *Omega*, 1982, 401–411.
- NISSI, Eugenia – RAPPOSELLI, Agnese: A Data envelopment analysis of Italian courts efficiency, *Italian Journal of Applied Statistics Vol. 22 (2)*, 2011, 199–209.
- PEDRAJA-CHAPARRO, Francisco – SALINAS-JIMÉNEZ, Javier: An assessment of the efficiency of Spanish Courts using DEA. *Applied Economics*, 1996, 1391–1403.
- SCHNEIDER, Martin R.: Judicial career incentives and court performance: an empirical study of the German labour courts of appeal. *European Journal of Law and Economics*, 2005, 127–144.
- YEUNG, Luciana L. – AZEVEDO, Paulo F.: Measuring efficiency of Brazilian courts with data envelopment analysis (DEA). *IMA Journal of Management Mathematics*, 2011, dpr002.

Ministerstvo spravedlnosti
Vyšehradská 16
128 10 Praha 2
e-mail: posta@msp.justice.cz
www.justice.cz